

Michael Crichton

Prada

În decurs de cincizeci pînă la o sută de ani este probabil să ia naștere o nouă clasă de organisme. Aceste organisme vor fi artificiale, în sensul că la origine vor fi proiectate și concepute de către oameni. Cu toate acestea, ele se vor re produce și vor “evolua” în ceva diferit de forma inițială; ele vor fi “vii” potrivit oricărei definiții rezonabile a ter menului... Ritmul transformării evolutive va fi extrem de rapid... Impactul asupra omenirii și biosferei ar putea fi enorm, mai mare decît revoluția industrială, armele nucleare sau poluarea mediului înconjurător. Iată de ce este necesar să luăm măsuri acum pentru modelarea apariției organismelor artificiale...

Doyne Farmer and Alletta Belin, 1992

Sînt mulți oameni, printre ei numărîndu-mă și eu, care sînt foarte neliniștiți în legătură cu consecințele viitoare ale acestei tehnologii.

K. Eric Drexler, 1992

INTRODUCERE

Evoluția artificială în secolul al XXI-lea

Ideea că lumea din jurul nostru se află într-o evoluție continuă este o platitudine; arareori se întîmplă să-i înțelegem toate implicațiile. De exemplu, nu ne gîndim că o maladie epidemică ar putea să-și modifice caracterul pe măsură ce epidemia se răspîndește. După cum nu ne trece prin cap că evoluția animalelor și a plantelor ar putea să se producă în cîteva zile sau săptămîni, deși așa stau lucrurile. Și nici nu ne imaginăm planeta verde pe care ne ducem traiul ca fiind scena unui război chimic neîncetat și sofisticat, în care plantele produc pesticide ca reacție la atacuri, iar insectele își dezvoltă rezistența față

de agenții chimici potrivnici. Cu toate că și în acest caz așa se întâmplă.

Dacă am putea înțelege adevărata natură a lucrurilor - dacă am putea cuprinde adevărata semnificație a evoluției - , atunci am avea imaginea unei lumi în care fiecare specie de plante, insecte și animale se modifică în fiecare clipă ca reacție la acțiunea tuturor celorlalte plante, insecte și animale vii. Populații întregi de organisme se nasc și dispar, într-o continuă mișcare și transformare. Această schimbare neîncetată și perpetuă, la fel de inexorabilă și de neoprit ca valurile și mările, implică o lume în care toate acțiunile oamenilor au în mod necesar anumite efecte. Sistemul global pe care îl numim biosferă este atât de complex încât nu putem ști dinainte consecințele oricăreia dintre faptele noastre.^[1]

Iată de ce chiar și cele mai bine intenționate întreprinderi ale oamenilor din trecut au avut efecte nedorite - fie pentru că nu am înțeles destul de bine, fie pentru că lumea în continuă schimbare a reacționat neașteptat la acțiunile noastre. Din această perspectivă, istoria protecției mediului înconjurător este la fel de descurajantă ca și istoria poluării mediului. Oricine este dornic să argumenteze, de exemplu, că politica industrială de defrișare a pădurilor este mai dăunătoare decât politica ecologică de stingere a incendiilor ignoră faptul că ambele politici au fost aplicate cu extremă convingere și amîndouă au modificat irevocabil pădurile virgine. Amîndouă furnizează numeroase dovezi cu privire la egoismul încăpățînat care caracterizează inter acțiunea omului cu mediul înconjurător.

Faptul că biosfera reacționează imprevizibil la acțiunile noastre nu constituie un argument în favoarea pasivității. Totuși, este un argument care susține adoptarea unei atitudini prudente față de ceea ce întreprindem și față de lucrurile în care credem. Din nefericire, specia noastră a

făcut dovada unei frapante lipse de prudență în trecut. Este greu de imaginat că în viitor ne vom comporta altfel.

Noi credem că știm ce facem. Întotdeauna am fost convinși de asta. Se pare că nu reușim să ne dăm seama că am greșit în trecut și deci am putea greși și în viitor. În loc de asta, fiecare nouă generație consideră că erorile trecutului s-au datorat gândirii defectuoase a unor minți nu tocmai capabile și apoi se imbarcă încrezătoare pe un drum presărat de noi erori, de data asta proprii.

Sîntem una dintre cele doar trei specii de pe planeta noastră care are conștiință de sine⁽²⁾ și cu toate acestea s-ar putea ca autoamăgirea să fie o caracteristică mai semnificativă a speciei noastre.

La un moment dat în cursul secolului al XXI-lea, nesăbuiința noastră caracterizată de autoamăgire va intra în conflict cu puterea noastră tehnologică crescîndă. Una dintre zonele în care se va întîmplă acest lucru este punctul de întîlnire dintre nanotehnologie, biotehnologie și tehnologia informatică. Toate acestea au în comun capacitatea de a elibera în mediul înconjurător entități care se pot autoreplica.

De cîțiva ani trăim în compania primelor astfel de entități, virușii de computer. Și începem să căpătăm ceva experiență practică în materie de biotehnologie. Rapoartele recente conform cărora genele de porumb modificate au apărut în porumbul indigen din Mexic - în pofida legilor care interzic acest lucru, precum și în ciuda eforturilor depuse în acest sens - constituie doar începutul unui drum pentru stăpînirea propriei noastre tehnologii, drum care este de așteptat să fie lung și dificil. În același timp, convingerile tradiționale cu privire la siguranța fundamentală a biotehnologiei - idei susținute de majoritatea biologilor începînd cu anii '70 ai secolului trecut - ne apar acum ca fiind mai puțin sigure. Crearea neintenționată a unui virus mortal devastator de către cercetătorii australieni în 2001 i-a determinat pe mulți să

reconsiderare vechile supoziții.⁽³⁾ Este limpede că în viitor nu vom mai fi la fel de neglijenți față de această tehnologie cum am fost în trecut.

Nanotehnologia este cea mai tânără dintre aceste tehnologii și, în unele privințe, este și cea mai radicală. Ea este încercarea de a construi mecanisme artificiale de dimensiuni extrem de reduse, de ordinul a 100 nanometri, sau o sutime de miliardime de metru. Astfel de “mașini” vor fi de circa 1000 de ori mai mici decât diametrul firului de păr uman. Experții prognozează că aceste mașini minuscule vor furniza totul, de la componente de computer miniaturizate la noi tratamente pentru cancer și la noi arme de război.

Ca idee, nanotehnologia își are originea într-un discurs din 1959 al lui Richard Feynman, intitulat “Există loc suficient jos”⁽⁴⁾. Acum, după mai bine de patruzeci de ani, domeniul se află încă într-o fază embrionară, în ciuda anunțurilor entuziaste din presă. Și totuși acum se înregistrează progrese de natură practică, iar finanțările au crescut spectaculos. Companii importante precum IBM, Fujitsu și Intel alocă sume importante pentru cercetare, iar guvernul Statelor Unite a cheltuit un miliard de dolari pentru nano tehnologie în ultimii doi ani.

În aceste condiții, nanotehnicile sînt deja folosite pentru construirea paravanelor solare, a materialelor textile rezistente la pătare și a materialelor compozite pentru auto mobile. În curînd ele vor fi folosite la fabricarea unor computere și a unor dispozitive de stocare de dimensiuni extrem de mici.

Totodată au început să-și facă apariția și unele dintre produsele “miraculoase” de multă vreme anticipate. În 2002, o companie fabrica deja sticlă pentru ferestre cu autocurățare, iar o altă firmă fabrică pansamente din nanocristale cu proprietăți antibiotice și antiinflamatoare.

În momentul de față, nanotehnologia este în principal o tehnologie a materialelor, dar potențialul ei este mult mai

mare. Vreme de decenii s-au făcut speculații asupra mașinilor cu autoreplicare. În 1980, un articol publicat de către NASA lua în discuție mai multe metode prin care ar putea fi realizate astfel de mașini. Cu zece ani în urmă, doi oameni de știință informați luau chestiunea în serios:

În decurs de cincizeci pînă la o sută de ani este probabil să ia naștere o nouă clasă de organisme. Aceste organisme vor fi artificiale în sensul că la origine vor fi proiectate și concepute de către oameni. Cu toate acestea, ele se vor re produce și vor “evolua” în ceva diferit de forma inițială; ele vor fi “vii” potrivit oricărei definiții rezonabile a termenului... Ritmul transformării evolutive va fi extrem de rapid... Impactul asupra omenirii și a biosferei ar putea fi enorm, mai mare decît revoluția industrială, armele nucleare sau poluarea mediului înconjurător. Iată de ce este necesar să luăm măsuri acum pentru modelarea apariției organismelor artificiale...^[5]

Iar principalul promotor al nanotehnologiei, K. Eric Drexler, își exprima temeri asemănătoare:

Sînt mulți oameni, printre ei numărîndu-mă și eu, care sînt foarte neliniștiți în legătură cu consecințele viitoare ale acestei tehnologii. Este vorba de modificarea unui număr atît de mare de lucruri încît riscul ca societatea să le aplice defectuos din lipsa unei pregătiri adecvate este foarte mare.^[6]

Chiar și după cele mai optimiste (sau cumplite) previziuni, asemenea organisme vor apărea probabil peste cîteva decenii. Putem nutri speranța că, pînă în momentul apariției lor, noi, oamenii, vom fi stabilit niște legi de con trol internațional asupra tehnologiilor cu autoreplicare. Ne putem aștepta ca aceste metode de control să fie strict respectate. Am învățat deja să-i tratăm pe creatorii de viruși informatici cu o severitate de

neimaginat cu douăzeci de ani în urmă. Am învățat să-i trimitem pe hackeri la închisoare. Curînd le vor ține companie și biotehnologii aventurieri.

Dar, bineînțeles, este la fel de posibil să nu stabilim astfel de controale. Sau la fel de posibil este ca cineva să reușească să creeze organisme artificiale cu autoreplicare mult mai curînd decît se așteaptă cineva. Într-o asemenea eventualitate, este foarte greu să anticipăm care ar putea fi consecințele. Acesta este subiectul romanului de față.

Michael Crichton Los Angeles, 2002

Prolog

Este miezul nopții. Casa e cufundată în întuneric. Nu sînt sigur cum se va termina totul. Copiii sînt grav bolnavi, vomită. Îi aud pe fiul și pe fiica mea icnind fiecare în cîte o baie. Cu cîteva minute în urmă m-am dus la ei să văd ce fac. Sînt îngrijorat din cauza bebelușului, dar a trebuit să o îmbolnăvesc și pe ea. Era singura ei speranță.

În ceea ce mă privește, cred că sînt bine, cel puțin pentru moment. Dar bineînțeles că șansele nu-mi sînt deloc favorabile: majoritatea celor implicați în această afacere sînt deja morți. Și sînt foarte multe lucruri de care nu am cum să fiu sigur.

Fabrica a fost distrusă, dar nu știu dacă am acționat la timp.

O aștept pe Mae. S-a dus la laboratorul din Palo Alto cu douăsprezece ore în urmă. Sper că va avea succes. Sper că va reuși să-i facă să înțeleagă cît de disperată este situația. Mă așteptam să primesc vești de la laborator, dar pînă acum - nimic.

Mi se pare că aud o sonerie, ceea ce e semn rău. Și simt o vibrație în piept și în abdomen. Bebelușul scui-pă, nu vomită cu adevărat. Mă simt amețit. Sper să nu-mi pierd cunoștința. Copiii au nevoie de mine, mai ales bebelușul. Sînt înspăimîntați. Nu e de mirare.

Și eu sînt înspăimîntat.

Stau aici, pe întuneric, și mi-e greu să cred că, doar cu o săptămînă în urmă, problema mea cea mai mare era să-mi găsesc o slujbă. Acum pare ceva aproape amuzant.

Dar, pe de altă parte, lucrurile nu se întîmplă niciodată așa cum te aștepți.

CĂMINUL

PRIMA ZI

10:04 A.M.

Lucrurile nu se întîmplă niciodată așa cum te aștepți.

N-am avut niciodată de gînd să devin un soț “casnic”. Un soț “la domiciliu”. Tată cu program complet sau cum vreți să-i spuneți - nu există un termen potrivit pentru asta. Dar tocmai așa ceva devenisem în ultimele șase luni. Acum mă aflu la magazinul *Crate and Barrel* din centrul orașului San Jose ca să cumpăr niște pahare, și în timpul ăsta am observat că aveau un sortiment bogat de suporturi din plas tic pentru farfurii. Aveam nevoie de alte suporturi; cele ovale, din material împletit, pe care le cumpărasem Julia în urmă cu un an, se uzaseră, iar țesătura se impregnase cu mîncare pentru sugari. Necazul era că, fiind împletite, nu le puteai spăla. Așa că m-am oprit la vitrină să văd dacă găsesc unele potrivite și am găsit unele bleu, care erau chiar drăguțe, și am mai luat și niște șervețele albe. Pe urmă, privirea mi-a fost atrasă de niște suporturi galbene care mi-au plăcut pentru că aveau o culoare veselă, așa că le-am luat și pe alea. Nu aveau șase pe raft, iar mie mi se părea că e bine să iau șase, așa că am rugat-o pe vînzătoare să se ducă în spate să vadă dacă mai au și altele. Cît timp fata s-a dus să verifice, am pus pe o masă un suport galben, am pus pe el o farfurie albă și alături am așezat un șervețel galben. Aranjamentul avea un aspect foarte vesel și tocmai începusem să mă gîndesc dacă n-ar fi mai bine să iau chiar opt bucăți, nu doar șase, cînd a sunat telefonul celular.

Era Julia.

-Bună, iubittle.

-Bună, Julia. Cum merge treaba? am răspuns.

Auzeam în fundal un zgomot de aparatură, un pufăit constant. Era probabil pompa de vid de la microscopul elec tronic. În laboratorul ei erau mai multe microscop

electronice.

-Ce faci? întrebă ea.

-Tocmai cumpăr niște suporturi pentru masă.

-De unde?

-De la *Crate and Barrel*.

Ea rîse și mă întrebă:

-Mai e vreun bărbat în magazinul ăla?

-Da...

-Ei, atunci e bine.

Îmi dădeam seama că Julia nu era deloc interesată de această convorbire. Altceva o preocupa.

-Uite de ce te-am sunat, Jack, îmi pare tare rău, dar în seara asta o să ajung iar târziu acasă.

-Îhm...

Vînzătoarea se întorsese, aducînd mai multe suporturi galbene. Continuînd să țin telefonul la ureche, i-am făcut semn cu mîna să se apropie. Am ținut ridicate trei degete și vînzătoarea a pus jos încă trei suporturi. Apoi i-am răspuns Juliei:

-S-a întîmplat ceva?

-Nu, totul e o nebunie, ca de obicei. Dar astăzi trebuie să transmitem prin satelit un material demonstrativ destinat investitorilor din Asia și Europa, și avem probleme cu legătura prin satelit la capătul acesta, fiindcă vehiculul video pe care ni l-au trimis... Oh, mai bine să nu știi... Oricum, asta ne întîrzie vreo două ore, dragule. Poate chiar mai mult. N-o să fiu acasă mai devreme de opt. Poți să le dai să mănînce copiilor și să-î culci?

-Nici o problemă, am spus. Și nu era, într-adevăr. Mă obișnuisem. În ultima vreme, Julia lucrase multe ore suplimentare. În cele mai multe seri ajunsese acasă după ce copiii adormiseră. Xymos Technology, compania la care lucra, încerca să-și suplimenteze capitalul prin atragerea investitorilor străini - era nevoie de vreo douăzeci de milioane de dolari - și presiunea era mare. Mai ales ținînd seama de faptul că la Xymos se dezvoltă o tehnologic pe

care firma o numea “manufacturare moleculară”, dar cei mai mulți o numeau nanotehnologie. În zilele noastre, nanotehnologia nu se bucura de prea mare popularitate printre investitori. Prea mulți se “fripseră” în ultimii zece ani cu produse despre a căror apariție se spunea că e iminentă și care n-au depășit niciodată faza de laborator. Investitorii considerau că nanotehnologia era o mare de promisiuni și nici un produs concret.

Iar Julia știa foarte bine acest lucru fiindcă lucrase pentru două firme de investiții. Fiind pregătită inițial în psihologia infantilă, ea a ajuns în cele din urmă să se specializeze în “incubația tehnologică”, ajutînd companiile tehnologice abia înființate să pornească la drum. (îi plăcea să glumească pe tema asta, spunînd că este vorba tot de psihologie infantilă.) în final a renunțat la consultanță și s-a angajat permanent la o firmă. Iar acum era vicepreședinte la Xymos.

Știam de la Julia că firma ci făcuse cîteva descoperiri importante și că se afla cu mult înaintea companiilor concurente. După spusele ei, doar cîteva zile îi mai despărțeau de scoaterea unui prototip comercial. Dar aveam oarecari rezerve față de această afirmație.

-Uite, Jack, voiam să le previn, spuse ea cu vinovăție în glas, că Eric o să se supere.

-De ce?

-Păi, i-am spus că o să vin la meci.

-De ce, Julia? Am mai vorbit despre promisiuni de genul ăsta. Este imposibil să ajungi la meciul ăsta. E la trei. De ce i-ai spus c-o să vii?

-Am crezut c-o să ajung.

Am oftat. Mi-am spus că asta dovedea cît de mult îi păsa.

-Bine. Nu-ți face probleme, dragă. Mă descurc eu.

-Mulțumesc. A, Jack, vezi ce faci cu suporturile alea, să nu cumva să iei galbene.

După care a închis telefonul.

Am pregătit spaghetti la cină fiindcă niciodată nu fuseseră discuții cu privire la spaghetti. Pe la ora opt, cei doi copii mai mici se culcaseră, iar Nicole își termina lecțiile. Avea doisprezece ani și trebuia să fie în pat la ora zece, deși nu i-ar fi plăcut ca vreunul dintre prietenii ei să știe chestia asta.

Cea mai mică, Amanda, avea doar nouă luni. Începuse să meargă de-a bușilea peste tot și încerca să se ridice ținându-se de diverse obiecte. Eric avea opt ani. Era pasionat de fotbal și i-ar fi plăcut să se joace tot timpul. Asta când nu se costuma în cavaler medieval ca s-o fugărească pe sora lui mai mare prin casă cu sabia lui din plastic.

Nicole se afla în faza “rușinoasă” a vieții. Eric nu găsea altceva mai distractiv de făcut decât să-i fure sutienul și să alerge prin casă strigînd: “*Nicky poartă suti-e-en! Nicky poartă suti-e-en!*”, în vreme ce Nicole, prea demnă ca să alerge după el, scrișnea din dinți și țipa: “Tată! Ia uite la Eric, iar mi-a luat sutienul. Tată!” Moment în care trebuia să alerg după Eric și să-i spun să nu mai pună mîna pe lucrurile surorii sale.

Cam asta devenise viața mea. La început, după ce mi-am pierdut slujba de la MediaTronics, mi s-a părut interesant să am de a face cu rivalitatea dintre frați. Și de multe ori mi se părea că nu era diferită de situațiile cu care mă confruntasem la serviciul meu.

La MediaTronics conduceam un departament de programare, fiind șeful unei echipe de tineri programatori talentați. La patruzeci de ani eram prea vîrstnic ca să mai lucrez ca programator. Scrierea codurilor este o treabă pentru tineri. Așa încît conduceam echipa, iar asta îmi ocupa tot timpul. La fel ca majoritatea programatorilor din Silicon Valley, echipa mea trăia într-o criză continuă de mașini Porsche avariate, infidelități, legături amoroase nepotrivite, certuri cu părinții și droguri, toate suprapuse peste un program de lucru în ritm de marș forțat, cu maratoane nocturne “alimentate” cu lăzi de Coca-Cola și

chipsuri Sun.

Dar munca era pasionantă, iar domeniul era de vîrf. Noi scriam programe pentru procesarea distribuită în paralel sau programe pentru agenți. Aceste programe modelează procesele biologice prin crearea unor agenți virtuali în interiorul computerului, după care agenții sînt lăsați să reacționeze în scopul rezolvării unor probleme din lumea reală. Pare ceva straniu, dar funcționează excelent. De exemplu, unul din programele noastre imita goana furnicilor după provizii - modul cum găsesc furnicile drumul cel mai scurt pînă la hrană - pentru a dirija traficul într-o rețea telefonică de mari dimensiuni. Alte programe mimau comportamentul termitelor, al albinelor în roiuri sau al leilor la pîndă.

Era distractiv și probabil că și azi aș fi lucrat acolo dacă nu mi-aș fi asumat niște responsabilități suplimentare, în ultimele luni petrecute la firmă fusesem numit responsabil cu securitatea, înlocuindu-l pe un consultant tehnic din afară care se ocupase de problemă timp de doi ani, dar nu reușise să detecteze furtul unui cod sursă al companiei, pînă cînd acesta a apărut într-un program care se comercializa în Taiwan. De fapt, era un cod sursă de la departamentul meu - un program pentru procesare distribuită. Acesta era codul care fusese furat.

Știam că era vorba de același cod pentru că "ouăle de Paști" nu fuseseră modificate. Întotdeauna programatorii inserează în codurile lor asemenea "ouă de Paști", mici "perle" care nu servesc vreunui scop util, ci sînt lăsate acolo pentru amuzament. Compania taiwaneză nu schimbase nici unul dintre ele, folosind codul nostru absolut neschimbat. Așa încît combinația de taste Alt-Shift-M-9 deschidea o fereastră în care apărea data căsătoriei unuia dintre programatorii noștri. Un furt cît se poate de evident.

Bineînțeles că i-am dat în judecată, dar Don Gross, șeful companiei, a vrut să se asigure că nu se va mai repeta. Așa încît m-a numit șef al securității, iar eu eram de-

ajuns de furios din pricina furtului ca să accept. Era doar o însărcinare suplimentară; rămăsesem încă la conducerea departamentului. Primul lucru pe care l-am făcut ca responsabil cu securitatea a fost să monitorizez folosirea stațiilor de lucru. Era o chestie simplă; în zilele noastre, optzeci la sută dintre companii monitorizează activitatea angajaților la terminalele de computer. Monitorizarea se face cu ajutorul camerelor video, prin înregistrarea comenzilor tastate sau prin scanarea poștei electronice după cuvinte-cheie. Sînt tot felul de proceduri.

Don Gross era un tip dur, fost membru al Marinei Militare, care nu-și pierduse nici o clipă stilul cazon. Cînd i-am vorbit despre noul sistem, mi-a spus: “Sper că pe-al meu nu-l monitorizezi, nu?” Bineînțeles că nu, i-am spus. În realitate, setasem programele să monitorizeze fiecare com puter din firmă, iar al lui nu făcea excepție. Și așa am descoperit, după două săptămîni, că Don avea o relație cu o tipă de la contabilitate căreia îi dăduse autorizația de a folosi o mașină a firmei. M-am dus la el și i-am spus că pornind de la e-mailurile lui Jane de la contabilitate reieșea că o persoană necunoscută avea o legătură amoroasă cu ea și că s-ar putea să beneficieze de niște privilegii la care nu avea dreptul, i-am spus că nu știam cine e persoana, dar dacă vor continua să folosească poșta electronică voi afla în scurt timp.

Mi-am zis că Don o să înțeleagă aluzia și, într-adevăr, a înțeles. Dar acum trimitea mesajele incriminante de acasă, fără să-și dea scama că totul trecea prin serverul companiei, iar eu receptam totul. Așa am aflat că individul oferea “discounturi” la softurile vîndute distribuitorilor din străinătate, fapt pentru care primea “onorarii de consultanță” consistente, acestea fiindu-i depuse într-un cont din insulele Cayman. Asta era o treaba vădit ilegală peste care nu puteam să trec. M-am consultat cu avocatul meu, Gary Marder, care m-a sfătuit să demisionez.

-Să demisionez?

-Da, bineînțeles.

-De ce?

-Cui îi pasă de ce? Ai primit o ofertă mai bună în altă parte. Ai probleme de sănătate. Sau de familie. Necazuri acasă. Numai pleacă imediat de acolo. Prin demisie.

-Ia stai puțin! Adică eu trebuie să plec pentru că el încalcă legea? Așa sfat îmi dai tu mie?

-Nu, replică Gary. În calitate de avocat, pot să-ți spun că, dacă ai cunoștință de vreo activitate ilegală, ai datoria să raportezi mai departe. Dar, ca prieten, sfatul meu e să-ți ții gura și s-o ștergi de acolo cât mai repede.

-Pare o lașitate. Cred că va trebui să-i informez pe investitori.

Gary oftă și își puse mîna pe umărul meu.

-Jack, investitorii sînt în stare să-și poarte singuri de grijă. Pleacă dracului de acolo.

Nu mi s-a părut corect să procedez așa. Mă simțisem frustrat cînd îmi fusese furat codul. Acum mă întrebam dacă acel cod fusese într-adevăr furat. Poate că de fapt a fost vîndut. Eram o companie privată, așa că i-am raportat unuia dintre membrii consiliului de conducere.

Pînă la urmă s-a dovedit că era și el implicat în afacere. A doua zi am fost concediat pentru neglijență crasă și proastă administrare. Contestația mea nu avea sorti de izbîndă. Am fost nevoit să semnez o groază de formulare de NDA ca să obțin compensația pentru concediere. Avocatul meu s-a ocupat de chestiile birocratice, oftînd la fiecare nou docu ment.

În final, am ieșit afară în soarele lăptos.

-Bine măcar că s-a terminat, am spus eu.

El s-a întors spre mine și m-a privit mirat.

-Ce te face să spui asta?

Pentru că, bineînțeles, nu se terminase. Printr-o întorsătură misterioasă a lucrurilor, devenisem un stigmatizat. Aveam un CV bine garnisit și lucram într-un domeniu "fierbinte". Dar cînd ajungeam la interviuri, îmi

dădeam seama că nu manifestau interes. Mai rău, se simțeau stînjeniți chiar. Silicon Valley acoperă o arie geografică întinsă, dar e un loc mic în multe privințe. Zvonurile circulă. În cele din urmă am ajuns la un interviu cu un tip pe care-l cunoșteam vag, Ted Landow. Cu un an în urmă îi antrenasem puștiul la Mica Ligă de base-ball. Cînd interviul s-a terminat, i-am spus:

-Ce ai auzit despre mine?

El a clătinat din cap.

-Nimic, Jack.

-Ted, în zece zile am fost la zece interviuri. Te rog să-mi spui.

-Nu e nimic care să se poată spune.

-Ted.

S-a apucat să frunzărească hîrtille de pe birou, uitîndu-se la ele, nu la mine. A oftat.

-Jack Forman. Intrigant. Necooperant. Beligerant. Impulsiv. Nu e un jucător de echipă. După o scurtă ezitare, a continuat: Și se pare că ai fost amestecat în nu știu ce afaceri. Nu se precizează ce anume, dar e vorba de chestii dubioase. Ai luat mită.

-Eu am luat mită? am sărit eu ca ars.

M-am simțit cuprins de un val de mînie și am început să spun mai multe, pînă cînd mi-am dat seama că probabil creasem deja impresia unui individ impulsiv și beligerant. Așa că am tăcut și i-am mulțumit.

Pe cînd mă pregăteam să plec, mi-a spus:

-Jack, fă-ți un serviciu și lasă să mai treacă un timp. Lucrurile se schimbă repede în Valley. Ai un CV puternic și aptitudini remarcabile. Mai așteaptă și tu pînă cînd...

Aici a ridicat din umeri.

-Vreo două luni?

-Eu aș zice patru. Poate chiar cinci.

Cumva, știam că are dreptate. După această discuție am încetat să mă mai dau peste cap. Am început să aud zvonuri cum că MediaTronics se află în dificultate și că s-ar putea să se lase cu puneri sub acuzare. Mi se părea că

simt mirosul răzbunării, dar pe de altă parte nu aveam altceva de făcut decît să aștept.

Ciudățenia situației în care eu nu mai plecam dimineața la serviciu a început treptat să se atenueze. Julia făcea ore suplimentare la serviciul ei, iar copiii solicitau imperios atenția părinților. Dacă tot eram acasă, ei s-au îndreptat spre mine în loc să o bată la cap pe menajera noastră, Maria. Așa că am început să-i duc la școală, să-i iau de la școală, să-i duc la doctor, la ședințele de ortodonție, la antrenamentul de fotbal. Primele mese pe care le-am preparat au fost dezastruoase, dar de atunci m-am perfecționat.

Și, pînă s-apuc să-mi dau seama, ajunseseam să cumpăr suporturi pentru farfurii și să mă uit la aranjamente pentru masă la Crate and Barrel. Și totul părea ceva absolut normal.

Julia a ajuns acasă la nouă și jumătate. Eu tocmai urmăream la televizor meciul celor de la Giants, dar fără să tiu prea atent la joc. A intrat și m-a sărutat pe ceata, zicînd:

-Au adormit cu toții?

-În afară de Nicole. Încă își mai face temele.

-Dumnezeule, nu e prea tîrziu pentru ea?

-Nu, dragă. Am convenit, ții minte? Anul ăsta are voie să stea trează pînă la zece.

Julia ridică din umeri ca și cum nu și-ar mai fi adus aminte. Și poate că nici nu-și amintea. Cu noi avusese loc un fel de inversare de roluri. Ea știuse întotdeauna mai bine chestiile legate de copii, dar acum eu eram cel mai în temă. Uneori Julia era neliniștită din pricina asta, luînd-o ca pe o pierdere a puterii.

-Ce face aia mică?

-E mai bine cu răceala. Acum doar se smiorcăie. Mănîncă mai bine.

Ne-am dus împreună în dormitoare. Julia s-a dus în camera sugarului, s-a aplecat peste pătuț și a sărutat tandru copilașul adormit. Privind-o, m-am gîndit că grija

unei mame față de copil are ceva ce nu poate fi egalat niciodată de un tată. Julia avea un fel de conexiune cu copiii la care eu nu puteam aspira vreodată. Era, cel puțin, un fel aparte de conexiune. După ce a ascultat respirația ușoară a copilului, a conchis:

-Da, e mai bine.

Apoi s-a dus în camera lui Eric, i-a luat de pe pătură jocul electronic și s-a uitat la mine cu reproș. Am dat din umeri, ușor iritat. Știam că Eric se juca încă la ora când ar fi trebuit să fie adormit, dar în momentul acela eram ocupat cu adormirea bebelușului, așa că am trecut cu vederea. Mi se părea că Julia ar trebui să fie mai înțeleghătoare.

Apoi a intrat în camera lui Nicole. Fata cea mare era la calculatorul ei portabil, dar, când a intrat maică-sa, a închis brusc capacul.

-Bună, manii.

-E tîrziu și ești încă trează.

-Nu, mamă...

-Parcă trebuia să-ți faci temele la ora asta.

-Păi, le-am făcut.

-Atunci de ce nu ești în pat?

-Păi, pentru că...

-Nu vreau să-ți pierzi nopțile stînd la palavre cu amicii tăi pe computer...

-Mamă... spuse ea cu glas îndurerat.

-Nu ți-e de ajuns că-i vezi în fiecare zi la școală?

-Mamă...

-Nu te uita la taică-tău. Știm deja că îți face toate poftele. Acum vorbesc cu tine.

-Știu, mamă, oftă Nicole.

Genul acesta de interacțiune devenea tot mai obișnuit între Nicole și Julia. Probabil că era normal pentru vîrsta asta, dar m-am gîndit să intervin. Julia era obosită, și când era obosită devenea rigidă și dominatoare. Am cuprins-o cu brațul pe după umeri și i-am spus:

-E tîrziu pentru toată lumea. Vrei o ceașcă de ceai?

-Jack, nu te amesteca.

-Păi, nu m-amestec. Doar...

-Ba da, te-amesteci. Vorbeam cu Nicole și tu ai intervenit, așa cum faci mereu.

-Dragă, am convenit că are voie să stea pînă la zece, nu știu de ce...

-Dar dacă și-a terminat lecțiile, trebuie să se culce.

-Păi, nu așa a fost înțelegerea.

-Nu vreau să stea zi și noapte la calculator.

-Păi, nu stă, Julia, zi și noapte.

În momentul acela Nicole a izbucnit în lacrimi și a sărit în picioare strigînd:

-Mereu ești cu gura pe mine! Te urăsc!

Apoi a fugit în baie și a trîntit ușa. Trezită de scandal, cea mică a început să plîngă.

Julia s-a întors spre mine ca să-mi spună:

-Jack, fii atît de amabil și lasă-mă să rezolv singură problema.

-Ai dreptate. Scuză-mă. Ai dreptate.

La drept vorbind, nu așa și gîndeam. Consideram tot mai mult că este vorba de casa mea, de copiii mei. Ea dădea buzna în casa mea, în plină noapte, cînd abia reușisem să liniștesc lucrurile, așa cum îmi plăcea mie, așa cum ar fi trebuit să fie. Și ea stîrnea agitație.

Nu socoteam deloc că are dreptate. Dimpotrivă, eram convins că greșește.

Iar în ultimele săptămîni observasem că frecvența acestui fel de incidente crescuse. La început am crezut că Julia se simțea vinovată că lipsea atît de mult. Pe urmă m-am gîndit că încearcă să-și reafirme autoritatea, să redobîndească controlul asupra căminului, control care căzuse în miinile mele. În cele din urmă m-am gîndit că este obosită și se comportă așa din cauza presiunilor de la serviciu.

Dar abia în ultimele zile am avut senzația că încerc să-i găsesc scuze pentru purtarea ei. Am început să am

sentimentul că Julia se schimbase. Era cumva diferită, mai încordată, mai dură.

Copilul urla din toți răunchii. Am luat-o din pătuț, am îmbrățișat-o, i-am vorbit drăgăstos și în același timp am controlat scutecul ca să văd dacă era udă. Era. Am pus-o pe masa de toaletă, iar ea a început din nou să țipe, pînă cînd i-am zăngănit jucăria preferată și i-am dat-o s-o țină. După asta s-a liniștit, dîndu-mi voie s-o schimb fără să se fiție prea mult.

-Lasă-mă pe mine, spuse Julia intrînd în cameră.

-Nu e nevoie, o schimb eu.

-Eu am trezit-o, așa că e normal ca cu s-o schimb.

-Zău, iubito, nu-i nici o problemă.

Julia și-a pus mîna pe umărul meu și m-a sărutat pe ceata.

-Iartă-mă că m-am purtat ca o mizerabilă. Sînt tare obosită. Nu știu ce mi-a venit dintr-o dată. Lasă-mă să schimb eu copilul, că, uite, nici nu mai apuc s-o văd.

-Bine, am spus eu și m-am dat la o parte ca să-i lac loc.

-Bună, țucuraș, spuse ea gîdilînd bebelușul sub bărbie. Ce mai face jucărioara mea?

Toată această atenție o făcu pe fetiță să scape zăngănitoarea, după care începu să plîngă și să se foiască pe masă. Julia n-a băgat de seamă că pierderea jucăriei o făcuse pe Amanda să plîngă. În schimb, a început să o liniștească cu vorba, încercînd totodată să-i pună scutecul. Numai că bebelușul se fiția și dădea din picioare, îngreunîndu-i sarcina.

-Amanda, încetează!

Copilul țipă și mai tare și încercă să se întoarcă într-o parte. O bandă adezivă se desprinsese și scutecul alunecă. Amanda se rostogolea acum spre marginea mesei de toaletă. Julia o trase brutal înapoi. Amanda dădea întruna din picioare.

-Fir-ar să fie, ți-am zis să te oprești! strigă Julia și-i dădu o palmă peste picior.

Ca urmare, copilul începu să plîngă și mai tare și să dea

din picioare cu și mai mult elan.

-Amanda! Oprește-te! Oprește-te! O lovi din nou cu palma.

-Oprește-te! Oprește-te!

În primul moment n-am reacționat. Încremenisem de uimire. Nu știam ce să fac. Picioarele copilului se înroșiseră. Julia continua s-o lovească.

-Iubito... am intervenit în cele din urmă. Hai să nu... Julia a explodat:

-De ce mama dracului te bagi mereu? Țipă ea trîntind palma pe masa de toaletă. Care-i problema ta, dar-ar dracii?!

După care ieși cu pași mari din încăpere.

Am respirat profund și am ridicat copilul. Derutată, dar și suferind în urma loviturilor, Amanda plîngea de ți se rupea sufletul. M-am gîndit că va fi nevoie să-i dau să mănînce din nou ca s-o fac să adoarmă la loc. Am mîngîiat-o pe spate pînă cînd s-a mai liniștit puțin. Pe urmă i-am pus scutecul și am dus-o în bucătărie, unde am pus sticla cu lapte la încălzit. Lumina era scăzută, fiind aprinse doar tuburile fluorescente de deasupra chiuvetei.

Julia stătea la masă, bînd bere direct din sticlă și privind în gol.

-Cînd o să-ți iei și tu o slujbă? m-a întrebat ea.

-Mă străduiesc.

-Zău? Mie nu mi se pare că te străduiești deloc. Cînd ai dat ultimul interviu?

-Săptămîna trecută.

Ea bombăni ceva și zise:

-Aș vrea să te grăbești și să-ți găsești o dată ceva de lucru, pentru că situația asta mă aduce la nebunie.

Mi-am înăbușit mînia.

-Știu, e greu pentru toată lumea.

Era noapte, era tîrziu și n-aveam chef de ceartă. Dar o urmăream cu coada ochiului.

La treizeci și șase de ani, Julia era o femeie de o

frumusețe izbitoare, mignonă, cu părul și ochii negri, nasul cîrn și cu un gen de personalitate pe care oamenii o consideră scînteietoare. Spre deosebire de mulți manageri din domeniile tehnologice de vîrf, era atrăgătoare și abordabilă. Își făcea prieteni cu ușurință și avea un simț al umorului sănătos. Cu ani în urmă, cînd o aveam deja pe Nicole, Julia venea acasă și relata foarte veselă metehnele partenerilor ei investitori. Stăteam la aceeași masă de bucătărie și rîdeam pînă cînd simțeam că mă doare efectiv burta, iar micuța Nicole o trăgea de mîneacă și o întreba: “Ce-i de rîs, mami? Ce-i de rîs?”, pentai că voia să priceapă și ea gluma. Firește că nu-i puteam explica de ce rîdeam, dar Julia avea întotdeauna pregătită o glumiță mai potrivită pentru vîrsta ei, ca să poată rîde și ea alături de noi. Julia avea darul de a vedea întotdeauna partea amuzantă a lucrurilor. Devenise celebră pentru stăpînirea ei de sine; aproape niciodată nu-și pierdea cumpătul.

Numai că în momentul ăsta, bineînțeles, era de-a dreptul furioasă. Nu era nici măcar dispusă să se uite la mine. Ședea în întuneric la masa rotundă din bucătărie, picior peste picior, privind în gol și legănîndu-și nervoasă piciorul de deasupra. Uitîndu-mă la ea, am avut senzația că înfățișarea ei se schimbbase cumva. Desigur, în ultimul timp slăbise ca urmare a stresului de la serviciu. O anumită moliciune de pe fața ei dispăruse; pomeții îi deveniseră mai proeminenți, iar bărbia părea mai ascuțită. O făcea să arate mai aspră, dar într-un fel cu atît mai fermecătoare.

Pînă și îmbrăcămintea și-o schimbbase. Julia purta o fustă de culoare închisă și o bluză albă, un soi de ținută de afaceri standard. Dar fusta era mai strîmtă ca de obicei. Iar piciorul care se bălăbănea m-a făcut să remarc că purta pantofi cu toc înalt, cu curelușă la spate. Altădată ea le spunea “pantofi de femeie ușoară”. Genul de pantofi pe care nu i-ar fi purtat niciodată la serviciu.

Și deodată mi-am dat seama că totul se schimbbase în

ceea ce o privea - felul de a se purta, înfățișarea, starea sufletească, totul - și într-o străfulgerare am știut de ce: *soția mea avea o relație extraconjugală.*

Apa de pe plită începuse să fiarbă, așa că am scos sticla și am încercat-o pe antebraț. Se încălzise prea tare. Trebuia să mai aștept un minut-două să se răcească. Copilul a început să plângă și am legănat-o ușor pe umăr, plimbînd-o totodată prin încăpere.

Julia nu s-a uitat nici o clipă la mine. Își legăna întruna piciorul și continua să privească în gol.

Citisem undeva că acesta era un sindrom. Soțul a rămas tară slujbă, atractivitatea lui masculină scade, soția nu îl mai respectă și începe să calce strîmb. Citisem chestia asta în *Glamour* sau în *Redbook*, ori într-una dintre revistele acelea pe care le găseam prin casă și la care mă mai uitam în timp ce așteptam ca mașina de spălat să termine ciclul de spălare sau în timp ce cuptorul cu microunde decongeala hamburgerii.

Dar acum eram năpădit de simțăminte confuze. Chiar să fie adevărat? Nu cumva eram obosit și mintea mea născocea povești pesimiste? În definitiv, ce importanță avea dacă purta fuste mai strimte și pantofi diferiți? Moda se schimbă. Oamenii se simt diferit în zile diferite. Și doar pentru că uneori era furioasă însemna neapărat că avea pe altcineva? Bineînțeles că nu putea să însemne așa ceva. Probabil că eu eram cel care se simțea nelalocul lui, neatrăgător. Probabil că așa ieșeau la iveală sentimentele mele de nesiguranță. O vreme, gîndurile mele au mers pe calea asta.

Dar știe Dumnezeu de ce, nu reușeam să mă conving că nu-i așa. Eram *sigur* că e adevărat. Trăiam cu femeia asta de mai bine de doisprezece ani. Știam că se schimbase și mai știam și de ce. Simțeam prezența altcuiva, a unei persoane din afară, a unui intrus în relația noastră. O simțeam cu o convingere care m-a surprins. O simțeam în oase, ca pe o durere.

Trebuia să mă uit în altă parte.

Copilașul apucă sticla, gîlgînd fericit. În bucătăria întunecată, ea se uita la fața mea cu acea privire fixă și stranie pe care o au bebelușii. Faptul că o priveam îmi aducea un soi de alinare. După un timp, a închis ochisorii, după care gura i s-a relaxat. Am pus-o pe umăr și am dus-o în dormitor, bătînd-o ușurel pe spate ca să elimine gazele. Mulți părinți își bat prea tare copilașii pe spate în încercarea de a-i face să elimine gazele. E mai bine să-i treci doar cu palma pe spate, iar uneori doar cu două degete, pe coloana vertebrală. Fetița rîgîi ușor și se relaxă.

Am culcat-o în pătuț și am stins lumina. Acum singura lumină din încăpere provenea de la acvariu, o lumină verde-albăstruie bolborosind într-un colț. Un scufundător din plas tic se tîra pe fundul recipientului din sticlă, lăsînd în urmă bule de aer.

Cînd mă întorceam să plec, am zărit-o pe Julia stînd în ușă, cu părul negru luminat din spate. Mă urmărise cu privirea. Nu puteam să-i deslușesc expresia. Julia se apropie de mine, facîndu-mă să mă încordez. M-a cuprins cu brațele și și-a odihnit capul pe pieptul meu.

-Te rog să mă ierți, spuse ea. Sînt o mizerabilă. Te descurci de minune. Iar eu sînt geloasă pe tine, asta e tot.

Umărul meu era umed de lacrimile ei.

-Înțeleg, i-am spus eu, ținînd-o în brațe. E în regulă.

Am așteptat să văd dacă mă relaxez, dar nu m-am relaxat. Eram suspicios și vigilent. Eram stăpînit de un sen timent neplăcut față de ea, și acest sentiment refuza să dispară.

A ieșit din duș și a intrat în dormitor ștergîndu-și părul scurt cu prosopul. Ședeam în pat, încercînd să urmăresc ce mai rămăsese din meci. Mi-a trecut prin minte că, înainte, nu făcea niciodată duș noaptea. Julia făcea întotdeauna duș dimineăta, înainte de a pleca la lucru. Mi-am dat seama că, acum, se întîmplă des să vină acasă și să se ducă direct la duș înainte de a le da binețe

copiilor. Corpul îmi rămăsese încordat. Am stins televizorul și am întrebat-o:

-Cum a mers prezentarea?

-Ce să meargă?

-Prezentarea. Nu ziceai că ai azi o prezentare?

-A, da. Am făcut-o. A mers excelent când am reușit să o facem să funcționeze. Investitorii din Germania n-au putut să stea pînă la sfîrșit din cauza decalajului orar, dar... ia stai, vrei s-o vezi?

-Cum adică?

-Păi, am o copie. Vrei s-o vezi?

Surprins, am ridicat din umeri:

-Da, firește.

-Chiar aș vrea să știu ce părere ai, Jack.

Am sesizat un ton de superioritate. Soția mea mă includea în munca ei, făcîndu-mă să simt că fac parte din viața ei. M-am uitat la ea cum își deschidea servieta ca să scoată de acolo un DVD. L-a introdus în player și s-a așezat pe pat, lîngă mine.

-Și despre ce era prezentarea?

-Noua tehnologie de imagistică medicală. E chiar excelentă, dacă pot să zic așa.

Se cuibări lîngă umărul meu. Totul era frumos și tihnit, ca în vremurile de altădată. Tot nu mă simțeam la largul meu, dar am luat-o pe după umeri.

-Apropo, am zis, cum se face că acum faci duș noaptea în loc de dimineața?

-Nu știu. Așa fac? Cred că da. Mi se pare mai ușor, iubitele. Diminețile sînt atît de agitate și vin toate apelurile alea pentru conferințe din Europa, îmi iau foarte mult timp... bun, uite că începe, a spus ea, arătînd spre ecran.

Am văzut o imagine alb-negru cu paraziți, pe urmă s-a limpezit.

Julia se afla într-un laborator mare, echipat ca o sală de operații chirurgicale. Un bărbat stătea întins pe o brancardă, cu o perfuzie în braț și un anestezist lîngă el.

Deasupra mesei se afla o placă metalică plană, cu diametrul cam de un metru optzeci, care putea fi ridicată și coborâtă, iar acum era coborâtă. Peste tot se vedeau monitoare video. Iar în planul apropiat, Julia se uita atentă la un monitor.

-E îngrozitor, spunea ea, arătînd spre monitor. Ce-i cu interferențele astea?

-Credem că e de la purificatoarele de aer. Alea sînt de vină.

-E inacceptabil.

-Serios?

-Da, foarte serios.

-Și ce-ați dori să facem?

-Vreau s-o reparați, a spus Julia.

-Păi, după aia o să trebuiască să mărim puterea și-o să trebuiască...

-Nu mă interesează, a spus ea. Nu pot să le prezint investitorilor o imagine atît de proastă. Pînă și imaginile de pe Marte erau mai clare. Reparați-o.

Lîngă mine, pe pat, Julia spuse:

-Nu știam că au înregistrat toate astea. Asta e dinainte de prezentarea propriu-zisă. Dă mai înainte.

Am apăsât butonul corespunzător de pe telecomandă. Imaginea s-a dereglat un timp și, după cîteva secunde, a apărut din nou.

Același decor. Julia era tot în prim-plan. Carol, asistenta ei, îi șoptea:

-Bun, dar atunci ce să-i spun?

-Spune-i că nu.

-Dar vrea să începem.

-Înțeleg. Dar transmisia e abia peste o oră. Spune-i că nu.

Pe pat, Julia îmi spuse:

-Mad Dog era subiectul nostru experimental. Era foarte agitat. Nerăbdător să începem o dată.

Pe ecran, asistenta coborî vocea:

-Cred că e neliniștit, Julia. Și eu aș fi, cu cîteva milioane

de drăcii din alea mișunînd prin corpul meu...

-Nu sînt cîteva milioane și nici nu mișună, replică Julia. Oricum, sînt invenția lui.

-Păi, chiar și așa.

-Ăla de-acolo nu e anestezist?

-Nu, e cardiolog.

-Mă rog, vezi dacă nu poate să-i dea ceva pentru starea lui.

-I-au făcut deja o injecție.

De lîngă mine, Julia repetă:

-Dă-i înainte, Jack.

Am făcut cum mi-a zis. Filmul s-a derulat înainte la o altă secvență.

-Așa mai merge, spunea Julia de pe ecran, arătînd spre imagine. Nu e prea grozav, dar merge. Acum arătați-mi TSM-ul.

-Ce anume?

-TSM-ul. Microscopul electronic. Arătați-mi imaginea de la instalația aia.

Tehnicianul părea aiurit.

-Ăăă... Nimeni nu ne-a spus nimic despre vreun microscop electronic.

-Pentru numele lui Dumnezeu, citiți naibii indicațiile de regie!

Tehnicianul clipi iute și zise:

-Păi, era scris acolo?

-Te-ai *uitat* peste indicații?

-Scuze, cred că mi-a scăpat.

-Nu e timp de scuze acum. Repară-ți greșeala!

-Nu e nevoie să țipați.

-Ba da, e nevoie să țip, pentru că am numai idiști în jurul meu! izbucni ea și flutură mîna prin aer. Tocmai sînt pe cale să intru on-line ca să le vorbesc unor investitori strategici din cinci țări despre o investiție de unsprezece miliarde de dolari și trebuie să le arăt tehnologia microscopică, numai că, să vezi drăcie, n-am imagine de la microscop, prin urmare, oamenii ăia n-au

cum să vadă tehnologia!

Pe pat, Julia spuse:

-Mi-am cam pierdut cumpătul cu timpitul ăsta. Dar a fost de-a dreptul enervant. Începuse numărătoarea inversă pentru transmisia prin satelit, care era programată și bătută în cuie. N-o puteam schimba cu nici un chip. Trebuia să fim gata la timp, iar individul ăsta era complet aiurit. Dar pînă la urmă am pus treaba la punct. Dă mai înainte.

Pe ecran a apărui o imagine statică cu următorul anunț:

IMAGISTICĂ MEDICALĂ AVANSATĂ
prezentare privată
realizată de
Xymos Technology
Mountain View, California
Lider mondial în tehnologia moleculară

În continuare, pe ecran apărui Julia, stînd în fața brancardei și a aparaturii medicale. Își aranja părul și bluza.

-Un cald salut tuturor, spuse ea zîmbind către camera video. Sînt Julia Forman de la Xymos Technology și aș dori să vă prezint o metodă revoluționară de imagistică medicală pe care am elaborat-o în firma noastră. Subiectul nostru, Peter Morris, se află pe masă, în spatele meu. În cîteva momente o să putem privi în interiorul inimii și al vaselor sale sanguine cu o ușurință și o precizie care pînă acum nu au fost posibile.

Începu să dea ocol mesei, vorbind în același timp.

-Spre deosebire de cateterizarea cardiacă, procedura noastră este sută la sută lipsită de riscuri. Și tot spre deosebire de cateterizare, putem să vizualizăm orice parte a corpului pacientului, orice tip de vas, indiferent cit de mare sau mic. Vom vedea interiorul aortei, care este cea mai mare arteră din corpul omenesc. Dar vom privi totodată și în interiorul alveolelor pulmonare și al vaselor

capilare din degete. Putem face toate aceste lucruri deoarece "camera video" pe care am introdus-o în vasele subiectului este mai mică decât o hematie. De fapt, e chiar mult mai mică.

Julia își dresă glasul și continuă:

-Tehnologia de microfabricație pusă la punct de Xymos poate să producă acum aceste camere miniaturale în cantități mari, rapid și ieftin. Pentru a reda un singur punct de mărimea vârfului de creion este nevoie de câteva mii de asemenea camere. Noi putem fabrica un kilogram într-o oră. Sînt sigură că sînteți sceptici. Știm foarte bine că nanotehnologia a făcut promisiuni pe care nu le-a putut îndeplini. După cum știți, acest lucru s-a datorat faptului că oamenii de știință știau să proiecteze dispozitive la scară moleculară, dar nu puteau să le fabrice. Dar Xymos a rezolvat această problemă.

Apoi, deodată, m-a frapat ceea ce spunea ea.

-Ce? am zis eu, ridicîndu-mă pe jumătate. Glumești?

Dacă era adevărat, era o chestie extraordinară, un formidabil progres tehnologic, și însemna...

-Da, e-adevărat, a spus Julia pe un ton liniștit. Le fabricăm în Nevada.

A zîmbit, savurînd uimirea mea.

Pe ecran, Julia spunea:

-Puteți vedea una din camerele Xymos sub microscopul electronic, aici - a arătat spre ecran - așa că o puteți compara cu globula roșie de lîngă ea.

Imaginea se schimbă în alb-negru. Am văzut o sondă fină împingînd ceva ce semăna cu un calmar minuscul pe un suport de titan. Avea o formă alungită de glonț, cu niște filamente la coadă. Era de zece ori mai mică decât globula roșie care, în vidul creat de microscopul electronic, era un oval zbîrcit, ca o stafidă cenușie.

-Camera noastră video are o zecime de miliardime dintr-un centimetru. După cum vedeți, are o formă de calmar, spunea Julia. Filmarea are loc în partea din față. Microtuburile de la spate asigură stabilizarea, precum

coada unui zmeu de hîrtie. Dar în același timp ele se pot mișca, asigurînd deplasarea. Jerry, dacă am putea să schimbăm unghiul ca să vedem vîrful... Bun, așa. Mulțumesc. Acum, la partea frontală, vedeți indentația din centru? Acela este detectorul fonic miniatural cu arseniură de galiu, care acționează ca o rețină, iar zona zebată înconjurătoare - care seamănă cu un pneu de mașină radial - este bioluminiscentă, luminînd zona din față. În partea frontală, veți putea distinge o serie de molecule răsucite, destul de complexe ca structură. Aceasta este cascada ATP, produs brevetat de noi. Puteți să-l considerați un creier primitiv care controlează compor tamentul camerei - un comportament foarte limitat, e adevărat, dar suficient pentru scopurile noastre.

Am auzit un fișit electrostatic și pe cineva dregîndu-și glasul. Într-un colț al ecranului se deschise o mică fereastră în care apăruse Fritz Leidermeyer din Germania. Silueta masivă a investitorului se foi pe scaun.

-Scuzați-mă, doamnă Forman. Spuneți-mi, vă rog, unde sînt lentilele?

-Nu există lentile.

-Cum se poate ca o cameră să nu aibă lentile?

-Voi explica acest lucru mai departe.

Urmărind schimbul de replici, am spus:

-Trebuie să fie o cameră obscură.

-Exact, a spus Julia, încuviințînd din cap. Camera obscură este cel mai vechi dispozitiv de vizualizare cunoscut. Romanii au descoperit că dacă faci o gaură mică în peretele unei încăperi întunecate, pe peretele opus al acesteia apare o imagine răsturnată a exteriorului. Asta se întîmplă pentru că lumina care pătrunde printr-o apertură mică este focalizată la fel ca atunci cînd trece printr-o lentilă. Era același principiu ca la aparatele foto fără lentile pentru copii. Acesta era și motivul pentru care, încă de pe vremea romanilor, dispozitivele pentru înregistrarea imaginilor se numesc camere. Dar în cazul ăsta...

-Ce anume constituie apertura? am întrebat eu. Există vreo găurică pe undeva?

-Am crezut că știi, a spus ea. Tu ai răspuns de chestia asta.

-Eu?

-Da. Xymos a cumpărat licența unor algoritmi pe bază de agenți pe care i-a conceput echipa condusă de tine.

-Nu, nu știam. Care algoritmi?

-Pentru controlarea unei rețele de particule.

-Camerele voastre sînt legate în rețea? Toate camerele alea micuțe comunică între ele?

-Da, spuse ea. De fapt, alcătuiesc un roi.

Continua să zîmbească, amuzată de reacțiile mele.

-Un roi, care va să zică.

Mă gîndeam la chestia asta, încercînd să înțeleg ce-mi spunea. Desigur că echipa mea scrisese mai multe programe pentru controlul roiuri lor de agenți. Acele programe erau modelate după comportamentul albinelor. Programele aveau multe caracteristici utile. Ținînd cont că roiurile sînt compuse dintr-un număr mare de agenți, roiul poate reacționa de o manieră robustă la factorii de mediu. Confruntate cu condiții noi și neașteptate, programele pentru roiuri nu se blochează; pur și simplu se preling pe lîngă obstacole și continuă să funcționeze.

Dar programele noastre funcționau prin crearea unor agenți virtuali în interiorul computerului. Julia crease agenți reali în lumea reală. La început nu mi-am dat seama cum puteau fi adaptate programele noastre la ceea ce făcea ea.

-Le folosim pentru structură, a spus ea. Programul creează structura de roi.

Bineînțeles. Era evident că o singură cameră moleculară era inadecvată înregistrării oricărui fel de imagi ne. Prin urmare, imaginea trebuie să fie un fotomontaj de imagini obținute de la cîteva milioane de camere care funcționează simultan. Dar în același timp camerele trebuie să fie aranjate în spațiu într-o structură ordonată,

probabil o sferă. Aici intervenea rolul programării. Dar asta, la rîndul ei, însenina că cei de la Xymos generaseră echivalentul unui...

-Ați creat un ochi.

-Cam așa ceva. Da.

-Dar unde e sursa de lumină?

-Perimetrul bioluminiscent.

-Nu e suficient.

-Ba da. Privește.

Între timp, pe ecran, Julia se întorcea cu o mișcare lină, arătînd spre furtunul perfuziei din spatele ei. Ridică o seringă dintr-un recipient cu gheață din apropiere. Rezervorul seringii părea umplut cu apă.

-Această seringă, spuse ea, conține aproximativ douăzeci de milioane de camere în suspensie salină izotonică. În acest moment ele există ca particule distincte. Dar din clipa în care sînt injectate în sînge, temperatura lor va crește și se vor aduna la un loc în scurt timp, formînd o meta-formă. Ca un stol de păsări care alcătuiesc un V.

-Și ce formă va fi aici? întrebă unul dintre investitori.

-O sferă, răspunse ea. Cu o mică deschidere într-un punct. Ar putea fi considerată echivalentul blastulei din embriologie. Dar în realitate particulele formează un ochi. Iar imaginea obținută de acest ochi va fi un fotomontaj al imaginilor transmise de milioane de fotodetectori. Așa cum ochiul omenesc formează o imagine pe baza bastonașelor și conurilor din retină.

Julia se întoarse spre un monitor care prezenta o secvență animată, repetată la nesfârșit. Camerele pătrundeau în circuitul sanguin ca o masă haotică, dezorganizată, un fel de nor bizîitor în sînge. Imediat, circuitul sanguin aplatiză norul într-o pată alungită. Dar în cîteva secunde pata începu să capete o formă sferică. Contururile formeii deveneau tot mai clare, pînă cînd, în cele din urmă, sfera păru aproape solidă.

-Dacă această imagine vă trimite cu gîndul la un ochi

adevărat, există o explicație. Noi, cei de la Xymos, imităm explicit morfologia organică, spuse Julia. Dat fiind că proiectele noastre au ca obiect moleculele organice, sîntem conștienți că, mulțumită milioanei de ani de evoluție, lumea din jurul nostru a acumulat un număr considerabil de structuri moleculare care funcționează. Prin urmare, ne folosim de ele.

-Nu vrei să reinventezi roata, nu-i așa? comentă cineva.

-Întocmai. Nici globul ocular.

Ea dădu un semnal și antena plată fu coborîită pînă la doar cîțiva centimetri de corpul subiectului care aștepta.

-Această antenă va alimenta camera și va recepționa imaginea transmisă, zise ea. Desigur, imaginea poate fi stocată în format digital, intensificată, manipulată sau supusă oricărei prelucrări la care se pretează datele digitale. Acum, dacă nu mai sînt alte întrebări, putem începe.

Puse un ac la seringă și îl înfipse într-un dop de cauciuc al circuitului intravenos.

-Marcați timpul.

-Zero virgulă zero.

-Începem.

Apăsă pistonul rapid.

-După cum vedeți, injectez soluția destul de repede, spuse ea. Procedura noastră nu are de ce să fie delicată, pentru că nu există nici un risc. Chiar dacă microturbulența generată de trecerea fluidului prin ac rupe tubulatura cîtorva mii de camere, nu contează. Rămîn milioane de alte camere neatînse. Suficiente ca să-și facă treaba.

Scoase acul din dop.

-OK? în general, trebuie să așteptăm vreo zece secunde pentru ca sfera să se formeze, după care începem să recepționăm primele imagini... Așa, se pare că primim deja ceva... Și iat-o!

Imaginea prezenta camera deplasîndu-se cu o viteză

considerabilă printr-un spațiu care semăna cu o zonă cu asteroizi. Numai că asteroizii erau globule roșii, niște săculeți purpurii elastici care se mișcau într-un lichid limpede, ușor gălbui. Din cînd în cînd, cite o celulă albă, mult mai mare, apărea în față, umplea ecranul preț de o clipă și dispărea. Ceea ce se vedea semăna mai mult cu un joc video decît cu o imagine medicală.

-Julia, am spus eu, e de-a dreptul uluitor.

Lîngă mine, Julia se cuibări și mai aproape și zîmbi.

-Am bănuț eu că o să fii impresionat.

Pe ecran, Julia spunea:

-Am pătruns într-o venă, deci celulele roșii nu sînt oxigenate. În momentul acesta camera noastră se deplasează spre inimă. Veți vedea cum vasele se lărgesc pe măsură ce urcăm tot mai sus în sistemul venos. Da, acum ne apropiem de inimă... Vedeți pulsațiile circuitului sanguin, rezultat al contracțiilor ventriculare...

Așa era, vedeam cum camera se oprește, se mișcă înainte, apoi iar se oprește. Se auzea și semnalul audio receptat de la bătăile inimii. Pe masă, subiectul zăcea nemișcat, cu antena plată imediat deasupra corpului său.

-Ajungem în atriul drept și ar trebui să vedem valva tricuspidă. Activăm flagelii ca să încetinim camera. Acum iată valva. Sîntem în inimă.

Am văzut pliurile roșii, ca o gură care se deschide și se închide, apoi camera pătrunzînd înăuntru, în ventricul, și ieșind din nou.

-Acum vom merge în plămîni, unde veți vedea ceea ce nimeni nu a mai văzut vreodată: oxigenarea celulelor.

În timp ce priveam imaginea de pe ecran, vasul de sînge se îngusta cu repeziciune, după care celulele se înfoiau și apăreau într-o culoare roșu-aprins, una după alta. Totul se petrecea foarte repede: în mai puțin de o secundă, toate se înroșeau.

-Celulele roșii sînt acum oxigenate, spuse Julia, iar noi ne vom întoarce în inimă.

M-am întors către Julia și i-am spus:

-Astea sînt niște imagini fantastice.

Dar ea închisese ochii și respira încetișor.

-Julia?

Adormise.

Julia adormea întotdeauna cînd se uita la televizor. Mi se părea logic să adoarmă în timpul propriei sale prezentări. În definitiv, o văzuse deja. Și era destul de tîrziu. Pînă și eu eram obosit. Mi-am zis că pot să văd restul prezentării și altă dată. Oricum, părea destul de lung pentru o simplă demonstrație. De cît timp o urmăream? Cînd m-am întors să opresc televizorul, m-am uitat la contorul de timp din josul imaginii. Cifrele se derulau cu repeziciune, marcînd sutimile de secundă. Alte numere mai la stînga, care nu se mișcau. Am privit mai atent. Unul dintre ele era data. Nu-l remarcasem înainte pentru că era în format internațional - mai întîi anul, apoi ziua și la sfîrșit luna. Arăta 02.21.09.

21 septembrie.

Ieri.

Așadar, înregistrase această prezentare ieri, nu azi.

Am oprit televizorul, apoi și veioza de pe noptieră. Mi-am pus capul pe pernă și am încercat să adorm.

ZIUA A DOUA

9:02 A.M.

Aveam nevoie de lapte degresat, pâine feliată pentru sandvișuri, tarte, jeleu, detergent pentru vase - și încă ceva, dar nu-mi înțelegeam propriul scris. Era ora nouă dimineața, iar eu stăteam între rafturile supermarketului încercînd să deslușesc ce scria pe bilet. Am auzit o voce care spunea:

-Hei, Jack. Cum merge treaba?

Am ridicat capul și l-am văzut pe Ricky Morse, unul dintre șefii de departament de la Xymos.

-Salut, Ricky, ce mai faci?

I-am strîns mîna, bucurîndu-mă sincer să-l văd. Întotdeauna eram bucuros să-l văd pe Ricky. Bronzat, cu părul blond tuns băiețește și cu un zîmbet larg pe buze, putea fi ușor confundat cu un surfer de n-ar fi avut pe el tricoul cu inscripția SourceForge 3.1. Ricky era doar cu cîțiva ani mai tînăr ca mine, dar avea un aer de tinerețe fără bătrînețe. Eu i-am oferit primul post cînd de-abia absolvise colegiul și a urcat rapid în ierarhia administrativă. Cu personalitatea lui optimistă și cu comportamentul său jovial, Ricky era un ideal manager de proiect, chiar dacă avea tendința să subestimeze problemele și să ofere conducerii așteptări nerealiste cu privire la termenul de definitivare a unui proiect. După cum spunea Julia, asta crea uneori probleme la Xymos; Ricky facea promisiuni pe care nu le putea respecta. Iar uneori nu prea spunea nici adevărul. Dar era atît de optimist și fermecător, încît toată lumea îl ierta de fiecare dată. Cel puțin eu așa am făcut cînd a lucrat în subordinea mea. Ajunsesem să prind drag de el și să-l consider ca pe un frate mai mic. Eu îl recomandasem pentru postul de la Xymos.

Ricky împingea un cărucior plin cu scutece de unică folosință ambalate în saci mari din plastic; și el avea un bebeluș acasă. L-am întrebat de ce era la cumpărături și

nu la serviciu.

-Mary a făcut gripă, iar servitoarea e plecată în Guatemala. Așa că i-am spus că vin eu să cumpăr cele necesare.

-Văd că ai luat Huggies, am remarcat. Eu cumpăr întotdeauna Pampers.

-Mie mi se pare că Huggies absorb mai bine. Iar Pampers sînt prea strimte. Strîng prea tare piciorușele.

-Dar Pampers au un strat care îndepărtează umezeala și țin fundulețul uscat, am replicat. Am avut mai puține iritații cu Pampers.

-Ori de cîte ori le-am folosit, găicile alea adezive s-au desprins. Iar dacă bebelușul face mai mult, lasă să se prelingă lichidul pe picior, ceea ce înseamnă mai mare bătaie de cap pentru mine. Nu știu, mie mi se pare că Huggies sînt de calitate mai bună.

O femeie ne-a aruncat o privire cînd a trecut pe lîngă noi cu căruciorul ei. Am început să rîdem, gîndindu-ne că dialogul nostru trebuie să fi sunat ca într-o reclamă.

Ricky spuse cu glas tare:

-Ia zi, ce părere ai de Giants? arătînd cu capul spre femeia care își vedea de drum printre rafturi.

-Calitate prima-ntii, marfa de marfă! am spus eu, scărpinîndu-mă sugestiv.

Am rîs, apoi ne-am continuat drumul cu cărucioarele. Ricky a spus:

-Vrei să știi care-i adevărul? Lui Mary îi plac Huggies și cu asta basta.

-Pe-asta o știam, am răspuns.

Ricky s-a uitat la căruciorul meu și a spus:

-Văd că ai luat lapte organic degresat...

-Încetează, i-am spus. Cum merge treaba la birou?

-Știi, sînt tari băieții. Tehnologia se dezvoltă frumușel, dacă pol să zic așa. Deunăzi le-am prezentat minunăția tipilor cu bani și toiul a mers bine.

-Julia se descurcă bine? am întrebat eu pe un ton cît mai degajat cu putință.

-Da, se descurcă bine. Cel puțin din câte știu eu, zise Ricky.

I-am aruncat o privire. Devenise brusc rezervat? Mi se părea mie sau adoptase o mască, își controla expresia? Ascundea ceva? Nu-mi dădeam seama.

-La drept vorbind, nu prea ne vedem, spuse Ricky. În ultima vreme, n-a prea stat prin preajmă.

-Nici eu n-o văd acasă prea mult, am răspuns.

-Mda, petrece o groază de timp la complexul de manufacturare. Acolo se desfășoară acum chestiile palpitate.

Ricky se uită repede la mine și preciză:

-Știi, din cauza noilor procese de fabricație.

Clădirea care adăpostea procesul de fabricație de la Xymos fusese construită într-un timp record dacă țineai cont de complexitatea ei. Aici se asamblau moleculele din atomi individuali. Se lipeau la un loc fragmentele de molecule ca niște blocuri de Lego. Mare parte din această activitate se efectua în vid și necesita câmpuri magnetice foarte puternice. Așa încât clădirea avea niște sisteme de pompare extraordinar de puternice, precum și sisteme de răcire de mare randament pentru răcirea magneților. Dar după cum spunea Julia, o mare parte din tehnologia folosită era specifică acelei clădiri; nu se mai construise niciodată așa ceva. Am spus:

-E uluitor cât de repede au reușit să termine de construit clădirea aia.

-Păi, am stat cu biciul pe ei. Cei de la Dinamică Moleculară ne suflă-n ceafă. Am construit fabrica și am pus-o în funcțiune, și avem tone de aplicații brevetate. Dar tipii de la MolDyne și NanoTech n-au cum să fie prea mult în urma noastră. Doar cu câteva luni. Maximum șase luni dacă avem noroc.

-Deci acum faceți asamblarea moleculelor la fabrică? am întrebat eu.

-Te-ai prins, Jack. Asamblare moleculară în toată regula. Facem asta de câteva săptămîni deja.

-Nu știam că Julia e interesată de chestiile astea.

Cu pregătirea ei în psihologie, întotdeauna o văzusem pe Julia ca pe o persoană potrivită pentru relațiile interumane.

-Păi, să știi că se interesează foarte mult de problemele tehnologice. În plus, cei de acolo fac multă programare, a spus Ricky. Știi, cicluri iterative pentru perfecționarea procesului de fabricație.

Am încuviințat din cap.

-Ce fel de programare? am întrebat.

-Prelucrare distribuită. Rețele multi-agent. Așa păstrăm coordonarea unităților individuale, astfel încât să lucreze împreună.

-Toate astea pentru camera video medicală?

-Da. Făcu o pauză. Printre altele.

S-a uitat la mine oarecum jenat, de parcă tocmai încălcase clauza de confidențialitate a contractului.

-Nu trebuie să-mi spui, l-am liniștit eu.

-Nu, nu, zise el repede. Dumnezeuule, doar ne cunoaștem de-atîta timp, Jack. M-a bătut pe umăr. Iar soția ta face parte din management. Adică, ce naiba.

Dar continua să arate stingherit. Expresia lui nu se potrivea cu cuvintele pe care le rostea. Iar privirea i-a alunecat într-o parte cînd a pronunțat cuvîntul "soția".

Convorbirea se apropia de final, iar eu mă simțeam cuprins de tensiune, acea tensiune stingheritoare care te apasă atunci cînd crezi că celălalt știe ceva și nu-ți spune - pentru că se jenează, pentru că nu știe cum să se exprime, pentru că nu vrea să fie implicat, pentru că e prea periculos fie și numai să pomenească de acel ceva, pentru că e de părere că tu trebuie să-ți dai seama singur cum stă treaba. Mai ales cînd e vorba de ceva în legătură cu soția ta. Ca de exemplu, că umblă pe alături. Se uită la tine compătimator, dar nu ți-ar spune nici să-l pici cu ceară. Din experiență, știu că bărbații nu le spun niciodată altor bărbați cînd știu ceva despre nevestele lor. Dar femeile, dacă au aflat de infidelitățile vreunui soț, nu

au rețineri să le informeze pe cele în cauză.

Așa merg lucrurile.

Dar mă simțeam atît de încordat, încît aş fi vrut să...

-Hei, ia te uită cum a trecut timpul, spuse Ricky rînjind cu gura pînă la urechi. Am întîrziat, mă omoară Mary, trebuie s-o șterg. Și-așa e cu capsă pusă fiindc-o să trebuiască să petrec următoarele zile la fabrică... Ridică din umeri. Știi cum merge treaba.

-Da, știu. Succes.

-Mulțumesc, ai grijă de tine.

Ne-am strîns miinile, ne-am spus din nou la revedere. Ricky și-a dus căruciorul pînă la colțul culoarului și s-a făcut nevăzut.

Uneori nu te poți gîndi la unele lucruri dureroase, nu-ți poți determina mintea să se concentreze asupra lor. Creierul tău o ia pe de lături, nu, mulțumesc, hai să schimbăm subiectul. Asta se întîmplă cu mine acum. Nu mă puteam gîndi la Julia, așa că am început să mă gîndesc la ce-mi spusese Ricky despre fabrica lor. Și mi-am zis că probabil avea o logică, deși era ceva contrar celor cunoscute îndeobște despre nanotehnologie.

Printre specialiștii în nanotehnologie circula de multă vreme legenda potrivit căreia, din momentul în care cineva va pune la punct procesul de fabricare moleculară, totul va fi ca alergarea cursei de o milă în mai puțin de patru minute. Toată lumea va putea să o facă și un potop de minunate creații moleculare va da năvală de pe liniile de asamblare în toată lumea. În cîteva zile, această nemaipomenită tehnologie avea să schimbe din temelii viața omenirii. De îndată ce cineva va descoperi modul de punere în practică.

Dar, bineînțeles, asta nu se va întîmplă niciodată. Însăși ideea era absurdă. Pentru că, în esență, fabricarea moleculară nu era atît de diferită de fabricarea computerelor, a robinetelor pentru fluide, a automobilelor sau a oricărui alt produs. Era nevoie de timp ca să pui

lucrurile la punct. De fapt, asamblarea atomilor pentru a crea o nouă moleculă era foarte asemănătoare cu compilarea unui program pentru computer din linii individuale de cod. Iar codurile de computer nu se compilează corect niciodată de la prima rulare. Întotdeauna programatorii trebuie să revină și să rescrie unele linii. Și chiar după ce a fost compilat, un program de computer nu funcționează niciodată corect de prima dată. Sau a doua oară. Sau a suta oară. Trebuie corectat, și iar corectat, de nenumărate ori.

Întotdeauna am considerat că va fi la fel cu aceste molecule manufacturate - că va trebui să fie corectate de mai multe ori pînă cînd aveau să funcționeze cum trebuie. Și dacă cei de la Xymos doreau să obțină "colective" de molecule care să lucreze în cooperare, vor trebui să corecteze și modul în care moleculele comunică între ele, oricît de limitată este acea comunicare. Pentru că, din momentul în care moleculele comunică, ai obținut o rețea primitivă. Pentru a o organiza, probabil că va trebui să programezi o rețea distribuită. De genul celei pe care o pusesem la punct la MediaTronics. Așa încît mi-i puteam lesne imagina programînd în același timp cu procesul de manufacturare. Dar n-o vedeam pe Julia stînd în preajma lor în tot acest timp. Fabrica era situată la mare distanță de sediul central al firmei. Era, cum se spune, la dracu-n praznic, în deșert, aproape de localitatea Tonopah, Nevada. Iar Juliei nu-i plăcea să se afle la dracu-n praznic.

Ședeam în sala de așteptare a pediatrului pentru că bebelușului îi venise rîndul să facă un nou set de vaccinări, în aceeași încăpere mai erau patru mămici care își legănau în poală odraslele bolnave, în vreme ce copiii mai mari se jucau pe podea. Mamele discutau între ele și își dădeau silința să mă ignore.

Mă obișnuisem cu asta. Un bărbat care stătea acasă sau ajungea într-un loc precum cabinetul medicului pediatru

era o chestie neobișnuită. Dar mai însemna și că ceva nu era în regulă. Probabil că e ceva în neregulă cu individul ăsta, nu poate să-și găsească un serviciu, poate a fost dat afară pentru alcoolism sau consum de droguri, poate că e un om de nimic. Oricare ar fi fost motivul, nu era normal ca un bărbat să stea în cabinetul unui pediatru ziua în amiaza mare. Așa încît celelalte mămici se prefăceau că nu eram acolo. Doar că-mi mai aruncau din cînd în cînd cîte-o privire îngrijorată, de parcă s-ar fi temut să nu vin tiptil și să le violez în timp ce stăteau cu spatele la mine. Pînă și Gloria, asistenta doctorului, părea suspicioasă. S-a uitat la copilul din brațele mele, care nu plîngea, abia dacă se auzea smiorcăind.

-Și ce probleme avem aici?

I-am spus că venisem pentru vaccin.

-A mai fost la noi?

Da, o adusesem la doctor încă de cînd se născuse.

-Sînteți o rudă, ceva?

Da, sînt tatăl ei.

În cele din urmă am fost chemați în cabinet. Doctorul a dat mîna cu mine, s-a purtat foarte amabil, nu m-a întrebat de ce eram eu acolo și nu soția sau menajera. I-a făcut două injecții. Amanda a urlat. Am legănat-o pe umăr, am liniștit-o.

-S-ar putea să se umfle nițel, o inflamație locală. Sunați-mă dacă nu dispăre în patruzeci și opt de ore.

Pe urmă am ieșit în sala de așteptare, încercînd să-mi scot din portofel cartea de credit ca să achit nota de plată, în timp ce copilul plîngea. Și tocmai atunci a sunat Julia.

-Bună, ce faci acolo?

Probabil că auzise plînsetele copilului.

-Plătesc consultația la pediatru.

-Am nimerit prost?

-Cam așa ceva...

-Bun, uite ce voiam să-ți spun, azi mă-ntorc devreme - în sfîrșit! - , așa că voi fi acasă la cină. Ce propui să cumpăr în drum spre casă?

-Ar fi grozav, i-am spus.

Antrenamentul de fotbal al lui Eric se prelungise. Se făcuse întuneric pe teren. Antrenorul îi ținea mereu pe copii pînă tîrziu. Mă plimbam nervos pe tușă, încercînd să mă hotărăsc să protestez. E foarte greu să-ți dai seama cînd îți cocoloșești copilul și cînd îl protejezi justificat. Nicole a sunat de pe celularul ei ca să-mi spună că repetiția ei la teatru s-a terminat și de ce nu am venit s-o iau. Unde eram? I-am spus că încă mai eram cu Eric și am întrebat-o dacă nu poate să vină cu altcineva cu mașina.

-Tată... a spus ea exasperată.

Ai fi zis că i-am cerut să vină tîrîș pînă acasă.

-Uite ce e, sînt blocat aici.

-Mă rog, mi-a replicat ea foarte sarcastic.

-Ia te rog să fii atentă la ton, domnișoară!

Dar după cîteva minute meciul a fost întrerupt brusc. Lîngă teren a tras un camion mare și verde, de la întreținere, și din el au coborît doi bărbați cu măști pe față și mănuși mari de cauciuc, în spate cu canistre cu spray. Urmau să împrăstie un erbicid sau ceva de genul ăsta și toată lumea trebuia să părăsească terenul.

Am sunat-o pe Nicole și i-am spus că vin s-o iau.

-Cînd?

-Sîntem deja pe drum.

-Vii de la antrenamentul micului ticălos?

-Ei haide, Nic.

-De ce-i acorzi mereu prioritate?

-Nu-i adevărat că-i acord prioritate.

-*Ba da*. Eu un ticălos mic.

-Nicole...

-Scu-zee.

-Ne vedem în cîteva minute.

Am închis telefonul. Copiii cresc mai repede în vremurile astea. Adolescența începe de la unsprezece ani.

Pe la cinci și jumătate copiii erau acasă, luînd cu asalt

frigiderul. Nicole mînca o bucată mare de brînză topită. I-am spus să înceteze fiindcă-și strică pofta de mîncare. După care am reluat aranjarea mesei.

-Și cînd mîncăm de seară?

-Curînd. Aduce mama ceva de mîncare.

-Îhî.

A dispărut timp de cîteva minute, după care s-a întors ca să mă anunțe:

-A zis că-i pare rău că n-a mai sunat, dar o să întîrzie.

-Ce?

Tocmai turnam apă în paharele de pe masă.

-Îi pare rău că n-a sunat, dar o să întîrzie. Acum am vorbit cu ea.

-Dumnezeule!

Mă enervasem. Încercam să nu-mi arăt niciodată enervarea față de copii, dar uneori nu mă puteam abține. Am oftat.

-Bine.

-Mi-e foame rău, tată.

-Ia-l pe frate-tău și duceți-vă la mașină, i-am spus. O să mergem la un drive-in.

Mai tîrziu, în aceeași seară, în timp ce duceam copilașul să-l culc, am atins cu cotul o fotografie de pe raftul cu cărți din sufragerie. A căzut pe podea și m-am aplecat s-o ridic. Era o poză cu Julia și Eric în Valea Soarelui, cînd puștiul avea patru ani. Amîndoi erau în costume de schi. Julia îl învăța să schieze și zîmbea radios. Lîngă ea era o altă poză cu mine și Julia la a unsprezecea aniversare a căsătoriei noastre, în Kona. Eu purtam o cămașă hawaiiană țipătoare, iar Julia avea la gît un colier din Hori, și ne sărutam în apusul soarelui. A fost o excursie grozavă; de fapt, eram siguri că Amanda fusese concepută acolo. Mi-am amintii cum Julia a venit într-o zi de la lucru și a spus: "Iubitule, mai ții minte cum spuneai că acele cocteiluri *mai-tai* sînt periculoase?" I-am spus că da. "Ei bine, hai să formulez astfel: e fată". Am fost atît de surprins încît sifonul pe care-l beam mi-a ajuns în nas și

am izbucnit în rîs amîndoi.

Pe urmă o poză cu Julia făcînd prăjituri împreună cu Nicole, care era atît de mică încît şedea pe tejgheaua din bucătărie şi picioarele nu-i ajungeau la margine. Cred că avea un an şi jumătate, nu mai mult. Încruntată de concentrare, Nicole mînuia un linguroi cît toate zilele cu aluat, mînjindu-se peste tot, în timp ce Julia abia se abţinea să nu rîdă.

Şi o fotografie de la o drumeţie prin Chicago, Julia ţinînd-o de mîină pe Nicole, care avea şase ani, iar eu îl căram pe Eric pe umeri, cu gulerul cămăşii negru de transpiraţie - sau mai rău, dacă-mi aminteam bine ziua aia. Eric trebuie să fi avut vreo doi ani; încă mai purta scutece. Mi-aduc aminte că i se părea tare amuzant să-mi acopere ochii cu mînuţele în timp ce-l căram pe potecă.

Fotografia cu drumeţia se mişcase în ramă, aşa că stătea în unghi. Am bătut cu degetul în ramă, încercînd s-o îndrept, dar nu s-a mişcat. Am observat că unele din celelalte fotografii erau decolorate sau că emulsia se lipise de sticlă. Nimeni nu se mai îngrijise de pozele astea. Bebeluşul smiorcăia în braţele mele, frecîndu-şi ochii cu pumnişorii. Sosise ora de culcare. Am pus pozele la loc pe raft. Erau doar nişte imagini vechi, din alte vremuri, mai fericite. Din altă viaţă. Păreau să nu mai aibă nici o legătură cu mine. Totul se schimbasese între timp.

Lumea se schimbasese între timp.

Am lăsat masa aranjată pentru cină în seara aceea, ca un reproş tăcut. Julia a observat-o cînd a ajuns acasă pe la zece.

-Iartă-mă, iubitele.

-Ştiu că ai fost ocupată.

-Am fost. Mă ierţi?

-Da.

-Eşti cel mai bun bărbat, îmi zise şi-mi trimise o beza din cealaltă parte a camerei. Mă duc să fac un duş.

Şi se îndreptă spre culoar. Am urmărit-o în timp ce pleca. Pe culoar, s-a uitat în camera bebeluşului şi a

intrat rapid înăuntru. O clipă mai târziu am auzit-o gîngurind și pe fetiță bolborosind ceva. M-am ridicat din fotoliu și m-am dus după ea.

În camera întunecată, ea ținea copilul în brațe și își freca nasul de năsucul lui. I-am spus:

-Julia... ai trezit-o.

-Nu, n-am trezit-o, era trează. Nu-i așa că erai trează, tucuraș? Erai trează, nu-i așa, țoancă mică?

Copilașul își frecă ochii cu pumnișorii și căscă. Arăta fără doar și poate ca și cum ar fi fost trezită din somn.

Julia se întoarse spre mine în întunericul încăperii:

-Zău că n-am trezit-o. De ce te uiți așa la mine?

-Cum mă uit?

-Știi tu cum te uiți. Într-un fel acuzator.

-Nu te acuz de nimic.

Bebelușul începu să scîncească, apoi să plîngă.

-Cred că e udă, spuse ea și mi-o dădu s-o țin în drum spre culoar. Schimb-o tu, domnule Perfect.

Acum între noi se crease o tensiune. După ce am schimbat copilul și l-am culcat în pat, am auzit-o pe Julia cum ieșea din duș trîntind ușa. Ori de cîte ori Julia începea să trîntească ușile era pentru mine semnalul să mă duc la ea și s-o îmbunez. Numai că în seara asta nu aveam chef. Eram iritat că trezise copilul și mai eram iritat și de neseriozitatea de care dăduse dovadă, spunînd că o să vină acasă devreme și uitînd să sune ca să anunțe că nu mai vine. Mă temeam ca neseriozitatea ei să nu aibă vreo legătură cu o nouă dragoste. Sau că pur și simplu nu-i mai păsa de familia ei. Nu știam ce să fac cu toate problemele astea, dar nici nu aveam chef să detensioneze atmosfera.

Am lăsat-o să trîntească ușile. A trîntit atît de tare ușa glisantă a dulapului încît lemnul a crăpat. A tras o înjurătură. Era un alt semnal la care eu trebuia să vin la ea în pas alergător.

M-am dus în sufragerie și m-am așezat într-un fotoliu.

Am luat cartea pe care începusem s-o citesc și am privit fix o pagină. Am încercat să mă concentrez dar, firește, n-am reușit. Eram supărat și am ascultat-o trîntind lucrurile prin dormitor. Dacă o ținea tot așa, risca să-l trezească pe Eric și pe urmă trebuia să mă ocup de el. Speram să nu ajungem acolo.

În cele din urmă, gălăgia a încetat. Probabil că se băgase în pat. Dacă așa stăteau lucrurile, însemna că în curînd avea să adoarmă. Julia putea să doarmă cînd ne certam. Eu nu puteam; rămîneam treaz, supărat, și umblam nervos prin casă, încercînd să mă calmez.

Cînd în sfîrșit am ajuns în pat, Julia dormea dusă. M-am strecurat sub pătură și m-am întors pe o parte, cu spatele la ea.

Era două dimineăta cînd copilul a început să țipe. Am bîjbîit după lumină, am răsturnat ceasul deșteptător, ceea ce a pornit ceasul-radio cu o piesă zgomotoasă de rock and roll. Am înjurat, am bîjbîit pe întuneric și într-un tîrziu am reușit să aprind lumina, după care am oprit radioul. Copilul țipa întruna.

-Ce-o fi pățit? a întrebat Julia somnoroasă.

-Nu știu.

M-am dat jos din pat, scuturînd capul ca să mă dezmeticesc. M-am dus în camera bebelușului și am aprins lumina. Camera părea foarte luminoasă, cu tapetul ei cu clovni de culoare galbenă, foarte aprinsă. Ca din senin, m-am întrebat de ce-o fi ținut morțiș să nu iau suporturi galbene, cînd toată camera sugarului era zugrăvită în galben?

Fetița stătea în picioare în pătuțul ei, ținîndu-se de bare și urlînd, cu gura larg deschisă și respirînd întretăiat și neregulat. Lacrimile îi curgeau șiroaie pe obraji. Am întins brațele spre ea, am luat-o în brațe și am încercat s-o liniștesc. Mi-am zis că o fi fost vreun coșmar. Am legănat-o ușor, sperînd că se va liniști.

Dar ea continua să țipe la fel de tare. Poate că o durea

ceva, poate avea ceva în scutec. I-am controlat corpul. Atunci am observat iritația roșie, urită de pe abdomen, care se întindea de jur-împrejur și spre gât, în fișii paralele, ca urmele unor lovituri de bici. Julia intră și spuse:

-Nu poți s-o liniștești?

-Ceva nu e în regulă cu ea, i-am spus, arătându-i iritația.

-Are și febră?

I-am pus mîna pe frunte. Amanda era transpirată și fierbinte, dar putea să fie și de la plîns. Restul corpului părea mai rece.

-Nu știu... nu cred.

Acum i-am văzut iritația și pe coapse. Era acolo oare cu o clipă mai devreme? Mi s-a părut că o văzusem răspîndindu-se sub ochii mei. Deși părea imposibil, fetița începu să țipe și mai tare. Și părea cuprinsă de o durere îngrozitoare, urlînd de mama focului.

-Îmi pare rău, draga mea, îmi pare rău... i-am spus.

Era clar că iritația se răspîndea.

Julia reveni și spuse că a lăsat vorbă la doctor.

-N-am de gînd să aștept, am răspuns. O duc la urgență.

-Chiar crezi că e necesar? întrebă Julia.

Nu i-am răspuns. M-am dus în dormitor ca să mă îmbrac.

-Vrei să vin cu tine? m-a întrebat Julia.

-Nu, rămîi cu copiii.

-Ești sigur?

-Da.

-Bine, a spus ea și s-a întors în dormitor.

Mi-am luat cheile de la mașină.

Copilul continua să țipe.

-Îmi dau seama că nu e ușor de suportat, spunea medicul intern. Dar nu cred că e bine s-o sedăm.

Ne aflam într-un compartiment delimitat cu perdele din salonul de urgență. Internul stătea aplecat asupra fetiței care țipa, uitîndu-se în urechile ei cu ajutorul unui instru

ment. Între timp, tot corpul fetei devenise roșu aprins. Arăta de parcă fusese opărită.

Eram speriat. Nu mai auzisem de o chestie ca asta, un bebeluș care se înroșește văzînd cu ochii și țipă întruna. N-aveam încredere în medicul intern, care părea prea tînăr ca să fie și competent. Nu avea cum să aibă experiență; ai fi zis că nici nu se bărbierise. Eram nervos în draci, mutîndu-mi greutatea de pe un picior pe celălalt. Începeam să simt că mă cuprinde nebuneala, fiindcă de o oră fata mea țipa întruna, fără să se oprească nici măcar o dată. Nervii mei începeau să cedeze. Internul reușea să ignore țipetele, dar nu-mi dădeam seama cum de reușea.

-Nu are febră, a spus el scriind ceva într-un grafic, dar la un copil de vîrsta ei asta nu înseamnă nimic. Pînă la un an, copiii pot să nu facă deloc febră, chiar și în cazul unor infecții grave.

-Și pînă la urmă asta are? am întrebat. O infecție?

-Nu știu. Din cauza iritației, bănuiesc că-i un virus. Dar ar trebui să primim rezultatele preliminare ale analizei sîngelui în... aa, bun.

O soră aflată în trecere îi întinse o foaie de hîrtie.

-Ăă... hnimm... Făcu o pauză. Ei bine...

-Ei bine, ce? am spus, foindu-mă neliniștit.

Medicul se uita la foaia de hîrtie și clătina din cap. Nu răspunse.

-Care-i treaba?

-Nu e o infecție, spuse el. Celulele albe sînt în număr normal, fracțiile proteice, normale. Nu prezintă nici un fel de mobilizare imună.

-Asta ce înseamnă?

Era foarte calm, cum stătea el acolo, reflectînd încruntat. M-am întrebat dacă n-o fi chiar tîmpit. Medicina nu mai atrăgea oamenii cei mai buni, mai ales acum, cînd sistemul HMO⁽⁷⁾ se răspîndise peste tot. Puștiulică asta putea să fie reprezentantul unei specii noi de doctori tîmpiți.

-Trebuie să lărgim rețeaua de diagnosticare, a spus el.

Va trebui să cer un consult chirurgical, un consult neurologic, așteptăm rezultatele de la dermatologie și de la infecțioase. Asta o să însemne că o mulțime de oameni or să vorbească cu dumneavoastră despre copil, or să vă pună din nou aceleași întrebări, dar...

-Nu-i nici o problemă, am spus. Nu mă deranjează. Dar... ce credeți că are?

-Nu știu, domnule Forman. Dacă nu e de natură infecțioasă, va trebui să căutăm alte cauze pentru această reacție cutanată. Ați fost plecați cu ea în altă țară?

-Nu, am răspuns clătinînd din cap.

-Nici o expunere recentă la metale grele sau toxine?

-Ca de exemplu?

-Locuri de depozitare a deșeurilor, uzine industriale, expunere chimică...

-Nu, nu.

-Puteți să vă gândiți la ceva care s-ar fi putut să provoace o asemenea reacție?

-Nu, nimic... ia stați, da, am vaccinat-o ieri.

-Ce vaccin i-ați făcut?

-Nu știu, ce se face la vîrsta ei...

-Nu știți ce vaccin i-ați făcut? spuse el. Avea carnetul deschis, cu pixul ridicat deasupra paginii.

-Nu, pentru numele lui Dumnezeu, i-am răspuns iritat. Nu știu ce vaccin i-am făcut. De fiecare dată cînd o duc acolo, i se face altă injecție. Voi sînteți doctorii, fir-ar să fie...

-În regulă, domnule Forman, spuse el împăciuitor. Știu că e stresant. Spuneți-mi cum îl cheamă pe medicul dumneavoastră pediatru și îl sun eu, e bine așa?

Am încuviințat din cap. Mi-am șters fruntea cu mîna. Transpirasem, l-am dictat numele pediatrului, iar el și l-a notat în carnet. Am încercat să mă calmez. Încercam să gîndesc limpede.

Și în tot acest timp, copilașul meu continua să țipe.

După o jumătate de oră au început convulsiile.

Au început în timp ce unul din consultanții în halate albe era aplecat deasupra ei și o examina. Corpul ei firav s-a chircit și s-a contorsionat. Scotea niște icnete de parcă încerca să vomite. Picioarele îi tresăreau spasmodic. A început să respire șuierat. Ochiul i se rostogolea în cap.

Nu-mi mai amintesc ce-am spus sau ce-am făcut în momentul acela, dar un brancardier de gabaritul unui jucător de fotbal american a intrat și m-a împins într-o latură a compartimentului, ținându-mă de brațe. M-am uitat peste umărul lui la cei șase oameni strînși în jurul fiicei mele; o soră care purta un tricou Bart Simson îi înfigea un ac în frunte. Am început să urlu și să mă agit. Brancardierul striga și el întruna ceva ce nu înțelegeam, pînă cînd mi-am dat seama că spunea "vena scalpului". Încerca să-mi explice că nu era altceva decît o perfuzie, pentru că bebelușul se deshidratase. De-aia și începuseră convulsiile. Am auzit vorbindu-se despre electroliți, magneziu, potasiu.

În orice caz, convulsiile au încetat în cîteva secunde. Dar fetița a continuat să țipe.

Am sunat-o pe Julia, care între timp se trezise.

-Cum e?

-La fel.

-Tot mai plînge? Ea e?

-Da.

O auzea în fundal pe Amanda.

-Doamne Dumnezeule! Și ce spun doctorii că are?

-Încă nu se știe.

-Of, bietul copilăș.

-Cred că au venit s-o vadă vreo cincizeci de doctori.

-Pot să te ajut cu ceva?

-Nu cred.

-Bine. Să mă anunți.

-În regulă.

-Să știi că nu dorm.

-OK.

Cu puțin timp înainte de ivirea zorilor, consultanții adunați acolo au anunțat că nu pot decide dacă fetița mea are o ocluzie intestinală sau o tumoare cerebrală, așa că au solicitat un examen MRI^[8]. Cerul începuse să se lumineze când în sfârșit au dus-o în sala scannerului. Instalația mare și albă ocupa mijlocul camerei. Sora mi-a spus că bebelușul s-ar mai liniști dacă i-aș da o mînă de ajutor la pregătirea ei pentru examinare. Apoi i-a scos acul din scalp pentru că în timpul scanării MRI nu trebuia să existe nici un obiect metalic. Sîngele țîșni și se prelinse pe fața fetiței, intrîndu-i în ochi. Sora șterse sîngele cu un tampon.

Acum Amanda era imobilizată cu ajutorul unor curele pe planșeta albă care dispărea în măruntaiele mașinăriei. Fiica mea se holba îngrozită la instalație și continua să țipe. Sora mi-a spus că pot să aștept în camera alăturată, cu tehnicianul.

M-am dus într-o încăpere cu o fereastră care dădea înspre instalația MRI.

Tehnicianul era un bărbat străin, cu pielea închisă la culoare.

-Ce vîrstă are fetița? E fetiță, nu?

-Da, e fetiță. Nouă luni.

-Da' știu că are plămîni!

-Da.

-Gata, începem.

Era concentrat asupra butoanelor și cadranelor indicatoare, abia uitîndu-se la fiica mea. Amanda dispăruse complet în interiorul mașinii. Suspinele ei se auzeau pițigăiate prin microfon. Tehnicianul mișcă un comutator și pompa începu să bolborosească; făcea un zgomot considerabil. Dar tot îmi auzeam fetița țipînd.

Și deodată, brusc, încetă.

Nu mai scotea nici un sunet.

-O-ho, am zis eu, uitîndu-mă la tehnician și la soră. Pe fețele lor se vedea că erau șocați. Toți ne gîndeam la

același lucru, și anume că se întîmplase ceva îngrozitor. Inima a început să-mi bubue. Tehnicianul a oprit grăbit pompa și ne-am dus repede în camera cu instalația.

Fiica mea stătea imobilizată pe planșetă, respirînd cu greu, dar, după toate aparențele, era bine. Clipea încetișor, ca și cum ar fi fost amețită. Pielea ei căpătase deja o nuanță roz, cu zone în care culoarea revenise la normal. Irritația dispărea sub ochii noștri.

-Fir-aș al naibii, făcu tehnicianul.

După ce am revenit în salonul de urgențe, medicii nu au vrut să-i dea drumul acasă. Cei de la chirurgie continuau să creadă că are o tumoare sau o complicație intestinală și voiau să o țină sub observație în spital. Dar iritația continua să se retragă constant. După o oră, culoarea roz a pielii s-a atenuat, apoi a dispărut complet.

Nimeni nu înțelegea ce se întîmplase, iar medicii erau neliniștiți, l-au pus din nou o perfuzie în vena scalpului, în cealaltă parte a frunții. Dar cînd i-am dat o sticlă cu lapte artificial, Amanda a înghițit-o lacom, în timp ce o țineam în brațe. Se uita la mine cu obișnuita ei privire hipnotică din momentele în care se hrănea. Chiar părea să se fi făcut bine. A adormit în brațele mele.

Am mai stat acolo încă o oră, după care am început să protestez zicînd că sînt nevoit să ajung acasă, la copii, pe care trebuie să-i duc la școală. N-a mai trecut mult pînă cînd doctorii au anunțat o nouă victorie a medicinei moderne și m-au trimis acasă cu copilul. Amanda a dormit buștean tot drumul și nu s-a trezit nici cînd am luat-o din mașină. Cerul nopții se făcuse cenușiu cînd am intrat cu ea în casă.

ZIUA A TREIA

6:07 A.M.

În casă era liniște. Copiii încă nu se treziseră. Am găsit-o pe Julia stînd în sufragerie, cu ochii pe fereastra dinspre curtea din spatele casei. Aspersoarele erau pornite, sîsîind și clănțănind. Julia ținea o ceașcă cu cafea și privea nemișcată pe fereastră.

-M-am întors, am anunțat-o.

Ea s-a întors spre mine și a întrebat:

-E bine?

Am întins copilul spre ea și am spus:

-Așa se pare.

-Slavă Domnului. Am fost tare îngrijorată, Jack.

Dar nu s-a apropiat de Amanda, n-a atins-o.

-Am fost tare îngrijorată.

Mi s-a părut că vocea ei sună straniu, distantă. Nu părea sincer îngrijorată, parcă spusese ceva de formă, ca și cum ar fi recitat formulele rituale ale unei culturi pe care nu o înțelegea cu adevărat. Am privit-o cum soarbe din cafea.

-N-am dormit toată noaptea de îngrijorată ce-am fost. M-am simțit îngrozitor. Doamne!

Ochii ei m-au privit o clipă, apoi s-au îndreptat în altă parte. Avea o expresie de vinovăție.

-Vrei s-o ții în brațe?

-Păi, ăă...

Julia clătină din cap și arătă spre ceașca din mînă.

-Nu în clipa asta, spuse ea. Trebuie să verific aspersoarele. Îmi inundă trandafirii.

Și a plecat în grădină.

Am urmărit-o cu privirea cînd a ieșit în curte ca să se uite la trandafiri. Mi-a aruncat o privire fugară, apoi s-a dus să verifice ostentativ cutia de reglare a aspersoarelor de pe perete. A desfăcut capacul și s-a uitat înăuntru. Nu pricepeam. Grădinarii reglaseră regulatoarele

aspersoarelor săptămîna trecută. Poate că nu le reglaseră cum trebuie.

Amanda a scîncit în brațele mele. Am dus-o în camera ci ca s-o schimb și am pus-o în pătuț. Cînd m-am întors, am văzut-o pe Julia în bucătărie, vorbind la telefonul celular. Țasta era încă unul din noile ei obiceiuri. Nu mai folosea telefonul fix; vorbea la celular. Cînd am întreat-o, mi-a spus că era mai bine așa, fiindcă făcea multe convorbiri interurbane, iar compania îi deconta facturile telefonului mobil.

M-am apropiat mai lent și am pășit pe covor. Am auzit-o spunînd: "Da, fir-ar să fie, sigur că vreau, dar acum trebuie să fim prudenți..."

A ridicat privirea și m-a văzut venind. Tonul ei s-a schimbat imediat.

-OK, ăă... uite, Carol, cred că putem rezolva asta cu un telefon la Frankfurt. După aia, trimite-le un fax și anunță-mă ce răspuns au dat, bine?

După care a închis telefonul. Am intrat în bucătărie.

-Jack, îmi displace să plec înainte să se scoale copiii, dar...

-Trebuie să pleci?

-Mă tem că da. A intervenit ceva la serviciu.

M-am uitat la ceas. Era șase și un sfert, - Bine.

-Deci... te ocupi tu, ăă... de copii...

-Sigur, mă ocup eu de tot ce trebuie.

-Mulțumesc, te sun mai tîrziu.

Și a plecat.

Eram atît de obosit încît nu mai gîndeam limpede. Amanda dormea încă și, cu puțin noroc, avea să mai doarmă cîteva ore. Menajera mea, Maria, a sosit la șase și jumătate și a aranjat castroanele pentru micul dejun. După ce au mîncat, i-am dus pe copii la școală. Încercam din răsputeri să rămîn treaz. Am cîscat.

Eric ședea pe scaunul din față, în dreapta mea. Și el a cîscat.

-Ești somnoros astăzi?

El a încuviințat din cap.

-Oamenii ăia nu m-au lăsat să dorm, a spus el.

-Care oameni?

-Oamenii care au venit la noi acasă azi-noapte.

-Care oameni? am repetat eu întrebarea.

-Ăia cu aspiratoarele, a spus el. Au dat cu aspiratorul peste tot. Și au aspirat și fantoma.

De pe bancheta din spate, Nicole pufni disprețuitor:

-*Fantoma...*

-Cred că ai visat, băiete, am spus eu.

În ultima vreme, Eric avusese coșmaruri intense care-l trezeau adesea în toiul nopții. Eram aproape sigur că se întâmplase așa pentru că Nicole îi dăduse voie să se uite împreună cu ea la filme de groază, știind că o să-l afecteze. Nicole era la vîrsta cînd filmele preferate aveau ca personaje principale ucigași mascați care omorau adolescentele după ce le violau. Vechea formulă: dacă faci sex, mori. Dar nu era ceva potrivit pentru Eric. Vorbisem cu ea de nenumărate ori să nu-l mai lase să vadă așa ceva.

-Nu, tată, n-a fost un vis, a spus Eric căscînd din nou. Au fost niște oameni. Și au fost o grămadă.

-Aha. Și cum a fost cu fantoma?

-Era o fantomă. Cu totul din argint și strălucea, numai că nu avea față.

-Aha.

Ne apropiasem de școală, iar Nicole îmi spunea că trebuia să vin s-o iau la patru și un sfert în loc de patru fără un sfert, pentru că avea repetiție la cor după ore, iar Eric spunea că nu vrea să meargă la pediatru dacă i se va face o injecție. Am repetat eterna mantra a tuturor părinților: "Mai vedem".

Copiii au coborît din mașină, tirîndu-și rucsacurile după ei. Fiecare avea cîte un rucsac care cîntărea aproape zece kilograme. Nu reușeam să mă obișnuiesc cu asta. Cînd eram de vîrsta lor, copiii nu aveau rucsacuri uriașe. Ba

chiar nu aveam deloc rucsacuri. Acum vedeam că toți copiii poartă așa ceva. Îi vedeai pe micuții din clasa a doua, încovoiați ca niște șerpași, abia tîrîndu-se prin ușile școlii sub greutatea sacilor din spinare. Unii copii aveau rucsacurile montate pe suporturi cu roțile, cărîndu-le ca pe bagaje de la aeroport. Nu mă dumiream deloc. Lumea devenea digitală; toate obiectele deveneau mai mici și mai ușoare. Numai copiii cărau la școală "bagaje" mai mari ca oricînd.

Cu vreo două luni în urmă, la o ședință cu părinții, mi-am exprimat această nedumerire. Iar directorul mi-a spus: "Da, e o mare problemă. Ne preocupă pe toți". După care a schimbat subiectul.

Nici asta n-am priceput-o. Păi, dacă toți erau preocupați, de ce nu făceau nimic în privința asta? Dar, firește, asta e în firea omului. Nimeni nu face nimic pînă nu e prea tîrziu. Punem semafoare la intersecție după ce moare vreun copil.

Am pornit cu mașina spre casă prin traficul leneș al dimineții. Mă gîndeam că poate mai prind vreo două ore de somn. Era singurul lucru la care mă puteam gîndi.

Maria m-a trezit în jurul orelor unsprezece, scuturîndu-mă insistent de umăr.

-Domnu' Forman, domnu' Forman.

Eram amețit.

-Ce este?'

-Copilașul.

M-am trezit imediat.

-Ce-a pățit?

-Vedeți copilașul, domnu' Forman. E toată...

A făcut un gest, frecîndu-și umărul și brațul.

-Ce-a pățit?

-Vedeți copilul, domnu' Forman.

M-am dat jos din pat și m-am dus în camera copilului. Amanda se ridicase în picioare, ținîndu-se de balustradă. Țopăia și zîmbea fericită. Totul părea normal, exceptînd

faptul că tot corpul ei căpătase o culoare purpuriu-albăstrie uniformă. Ca o vînătaie imensă.

-Of, Dumnezeu! am spus.

Nu mai eram în stare să suport încă un episod la spital, nu mai eram în stare să suport alți doctori în halate albe care nu-ți spun nimic, nu mai eram în stare să suport încă o sperietură. Eram încă epuizat după noaptea trecută. Gîndul că s-ar putea să fie ceva în neregulă cu fetița mea îmi răscolea măruntaiele. M-am dus la Amanda, care gîlgiia de plăcere, zîmbindu-mi. A întins o mînuță spre mine, prinzînd aerul, semn că trebuia s-o iau în brațe.

Așa că am luat-o în brațe. Părea că e bine, pentru că imediat m-a apucat de pâr, încercînd să-mi dea jos ochelarii, așa cum făcea întotdeauna. M-am simțit ușurat, chiar dacă acum puteam să-i văd mai bine pielea. Arăta ca și cum ar fi fost lovită - avea culoarea unei vînătăi - numai că acea culoare era perfect uniformă. Amanda arăta ca și cum ar fi fost cufundată într-o găleată cu vopsea. Uniformitatea culorii era alarmantă.

Am hotărît că trebuie să-l sun, la urma urmelor, pe medicul de la camera de urgență. Am căutat cartea lui de vizită prin buzunare, în timp ce Amanda încerca să pună rnîna pe ochelarii mei. Am format numărul cu o mînă. Reușeam să fac destul de multe lucruri cu o singură mînă. Am nimerit din prima încercare; s-a arătat surprins.

-Oh, a spus el. Tocmai voiam să vă sun. Cum se simte fiica dumneavoastră?

-Ei bine, pare să se simtă minunat, am spus, dînd capul pe spate, astfel încît Amanda să nu ajungă la ochelari. Fetița chicotea; era deja un joc. E bine, am spus, numai că...

-Cumva s-a întîmplat să se învinețească?

-Da, i-am spus. La drept vorbind, asta s-a întîmplat. De-asta v-am și sunat.

-Și culoarea vineție s-a răspîndit pe tot corpul? Uni

form?

-Da, i-am spus. Cam așa ceva. De ce întrebați?

-Ei bine, avem acum toate analizele de laborator și totul e în regulă. Toate analizele au ieșit normal. Un copil sănătos. Acum mai așteptăm doar rezultatul de la MRI, numai că MRI-ul s-a stricat. Au zis că o să dureze câteva zile.

Nu mai puteam să mă tot feresc, așa că am pus-o pe Amanda în pătuț ca să pot vorbi. Bineînțeles că nu i-a plăcut treaba asta și s-a schimonosit, pregătindu-se să plîngă. I-am dat jucăria Cookie Monster și a început să se joace cu ea. Știam că jucăria o să-mi ofere un răgaz de vreo cinci minute.

-Oricum, spunea doctorul, mă bucur să aud că e bine.

I-am spus că și eu eram bucuros.

A urmat o pauză. Doctorul și-a dres glasul.

-Domnule Forman, am observat că pe formularul de internare ați scris la ocupație inginer de software.

-Așa este.

-Asta înseamnă că sînteți implicat în procesul de fabricație?

-Nu. Eu mă ocup de elaborarea programelor.

-Și unde efectuați această activitate?

-În Silicon Valley.

-Și nu lucrați într-o fabrică, de exemplu?

-Nu, lucrez într-un birou.

-Înțeleg. O pauză. Pot să vă întreb unde anume?

-De fapt, în momentul de față sînt șomer.

-Înțeleg. Bun. Și de cînd sînteți șomer?

-De șase luni.

-Înțeleg. O pauză scurtă. Ei bine, voiam doar să lămuresc treaba asta.

-De ce?

-Poftim?

-De ce mi-ați pus întrebările astea?

-A, păi, erau pe formular.

-Pe ce formular? Am completat toate formularele la

spital.

-Ăsta e un alt formular, a spus el. E o anchetă a Oficiului pentru Sănătate și Siguranță a Muncii.

-Care-i treaba, de fapt?

-S-a mai raportat un caz foarte asemănător cu al fiicei dumneavoastră.

-Unde?

-La Spitalul General din Sacramento.

-Cînd?

-Acum cinci zile. Dar e o situație complet diferită. Era vorba de un naturalist de patruzeci și doi de ani care a petrecut noaptea în munții Sierra, un expert în flora sălbatică. De vină a fost o anumită floare sau cam așa ceva. Oricum, a fost internat la Sacramento. Și a avut o evoluție clinică similară cu a fiicei dumneavoastră - izbucnire bruscă și inexplicabilă, fără febră, reacție eritematoasă dureroasă.

-Și a încetat în timpul unei scanări MRI?

-Nu știu dacă a făcut o MRI, a spus el. Dar se pare că acest sindrom - de ce natură o fi el - este autolimitat. Instalare foarte bruscă și încetare la fel de bruscă.

-E bine acum? Naturalistul?

-E bine. A avut două zile pielea vînată, și nimic mai mult.

-Bun, am spus. Mă bucur să aud asta.

-Mi-am închipuit eu că o să vreți să știți, a spus el.

Apoi a mai adăugat că o să revină cu niște întrebări. M-ar deranja? I-am spus că mă poate suna oricînd dorește. M-a rugat să telefonez dacă apare vreo schimbare la Amanda și i-am spus că o să-l sun.

Amanda îl abandonase pe Cookie Monster și stătea în picioare în pătuțul ei, ținîndu-se cu o mîină de balustradă, iar cu cealaltă întinsă spre mine, prinzînd aerul cu degetele ei micuțe.

Am ridicat-o - și în secunda următoare mi-a înhățat ochelarii. Am încercat să-i prind cuminaîntimp ce ea chițăia de plăcere.

-Amanda...

Prea tîrziu, apucase să-i arunce pe podea.

Am clipit.

Nu văd bine fără ochelari. Și mai erau și din cei cu ramă din sîrmă, greu de găsit acum. M-am lăsat în genunchi, continuînd să țin copilul, și am măturat podeaua cu mîna în cercuri, sperînd să dau de sticlă. Dar n-am reușit. Am mijit ochii, m-am mișcat puțin în față și am dat din nou cu mîna pe jos. Tot nimic. Dar am văzut o sclipire luminoasă sub pătuț. Am lăsat copilul jos și m-am tîrît dedesubt, mi-am recuperat ochelarii și i-am pus la ochi. Pe cînd făceam toate astea, m-am lovit cu capul de pătuț și m-am lăsat din nou în jos.

Și m-am pomenit că mă holbez la priza electrică din perete, de sub patul copilului. O cutie mică din plastic era băgată în priză. Am tras-o afară și m-am uitat la ea. Era un cub cu latura de cinci centimetri, un limitator de supratensiune, un produs comercial obișnuit, fabricat în Thailanda. Tensiunile de intrare/ieșire erau imprimate în plas tic. Pe fund era lipită o etichetă pe care scria *prop. ssvt*, cu un cod de bare. Era una din acele etichete autocolante pe care firmele le lipesc pe obiectele de inventar.

Am întors cubul pe toate fețele. De unde apăruse obiectul ăsta? De șase luni știam tot ce se întîmplă în casă. Știam locul fiecărui obiect. Și cu siguranță Amanda nu avea nevoie de un asemenea dispozitiv. Este necesar doar pentru protejarea aparatelor electronice sensibile, cum ar fi un com puter.

M-am ridicat în picioare și m-am uitat în jurul meu, ca să văd ce anume se mai schimbbase. Spre surprinderea mea, mi-am dat seama că totul era schimbat - chiar dacă schimbările erau foarte mici. Pe abajurul lămpii de noapte a Amandei erau desenate personajele din Winnie-the-Pooh. Întotdeauna îl țineam pe Tigger îndreptat spre pat, pentru că Tigger era preferatul ei. Acum spre pat era îndreptat Eeyore. Păturica pe care o puneam pe Amanda

cînd îi schimbam scutecele avea o pată într-un colț. Eu așezam întotdeauna păturica cu pata în stînga-jos. Acum era în dreapta-sus. Țineam alifiile contra iritațiilor provocate de scutece pe tejghea, spre stînga, dincolo de raza ei de acțiune. Acum alifiile erau prea aproape; putea oricînd să ajungă la ele. Și mai erau și altele...

Menajera a intrat în cameră.

-Maria, ai făcut curat în camera asta?

-Nu, domnu' Forman.

-Dar camera arată altfel.

S-a uitat înjur și a ridicat din umeri.

-Nu, domnu' Forman. La fel.

-Nu, nu, am insistat eu. E altfel. Uită-te.

Am arătat spre veioză, spre păturică.

-Altfel.

Ea ridică din nou din umeri.

-OK, domnu' Forman.

Privirea ei trăda confuzie. Ori nu pricepea ce-i spuneam, ori își închipuia că am luat-o razna. Și probabil că arătam ca unul care o luase razna, un bărbat adult obsedat de veioza Winnie-the-Pooh.

I-am arătat cubul din mîna mea.

-Ai mai văzut chestia asta pînă acum?

-Nu, a răspuns ea, clătinînd din cap.

-Era sub pătuț.

-Nu știu, domnu' Forman.

L-a inspectat, întorcîndu-l în mîini. A ridicat din umeri și mi l-a dat înapoi. Se purta firesc, dar avea în ochi o privire precaută. Am început să mă simt jenat.

-OK., Maria. N-are importanță.

Ea s-a aplecat ca să ia copilul din pat.

-Îi dau să mănînce acum.

-Da, bine.

Am ieșit din cameră cu o senzație stranie.

Doar așa, de amorul artei, am căutat "SSVT" pe Internet. Am găsit link-uri care trimiteau la Sri Siva Vishnu

Temple, Școala de antrenament Waffen-SS de la Konitz, în signe naziste de vânzare, Subsystems Sample Display Technology, Școala Vocațional-Tehnică din South Shore, Sisteme Criostatice Optice VariTemp, o firmă care producea un tip special de gresie pentru pardoseli, o formație numită SlinghotVenus, Federația de Tir Elvețiană - și lista continua.

Am renunțat să mai caut pe computer.

M-am uitat pe fereastră.

Maria îmi dăduse o listă de cumpărături, mîzgălită cu scrisul ei greu inteligibil. Ar fi trebuit să fac cumpărăturile înainte să aduc copiii de la școală. Dar nu m-am mișcat din loc. Erau momente cînd ritmul implacabil al vieții casnice părea să mă doboare, lăsîndu-mă epuizat și cu o senzație interioară de gol. În astfel de momente trebuia să stau potolit cîteva ore.

Nu voiam să mă mișc. Nu în clipa asta.

M-am întrebat dacă Julia avea să mă sune diseară și m-am mai întrebat dacă va găsi vreun alt pretext. M-am întrebat ce aș face dacă, într-o bună zi, ar veni acasă și m-ar anunța că este îndrăgostită de altcineva. M-am întrebat ce voi face dacă în momentul acela voi fi tot fără slujbă.

M-am întrebat cînd o să reușesc să-mi găsesc un serviciu. Răsuțeam în mîini micul dispozitiv, lăsîndu-mi mintea să zburde.

Chiar în fața ferestrei pe care priveam era un arbore de coral, cu frunze cărnoase și trunchiul verde. Era doar un arbust cînd l-am plantat, la puțin timp după ce ne-am mutat în noua casă. Firește că cei trei tipi care l-au adus l-au plantat, dar noi eram cu toții afară. Nicole venise cu lopățica și găletușa de plastic. Eric, care încă mai purta Pampers, mergea de-a bușilea pe gazon. Julia i-a convins pe muncitori să rămînă pînă mai tîrziu ca să termine treaba. După ce au plecat, am sărutat-o și i-am șters pămîntul de pe nas. Ea a spus: "într-o bună zi, o să ne acopere casa în întregime".

Dar, după cum s-a văzut, nu s-a întâmplat așa. O creangă s-a rupt în timpul unei furtuni, așa că arborele a crescut ușor înclinat. Arborele de coral are lemnul moale, iar crengile se rup cu ușurință. N-a crescut niciodată atât de mult încât să acopere casa.

Dar amintirea era vie; privind pe fereastră, am revăzut întreaga noastră familie adunată pe gazon. Numai că era doar o amintire. Iar mie mi-era teamă că nu mai corespundea cu realitatea.

După ce lucrezi ani de zile cu sisteme multi-agent, ajungi să vezi viața prin prisma acelor programe.

În esență, poți să te gîndești la un mediu multi-agent ca la o tablă de șah, agenții fiind piesele de joc. Agenții interacționează pe tablă ca să atingă un scop, așa cum piesele se mută pentru cîștigarea jocului. Diferența e că nimeni nu mută agenții. Ei interacționează singuri pentru a produce un rezultat.

Dacă ai proiectat agenții să aibă memorie, ei pot ști lucruri despre mediul lor. Pot ține minte unde au fost pe tablă și ce s-a întâmplat acolo. Se pot întoarce în anumite locuri, cu anumite așteptări. În cele din urmă, programatorii spun că agenții au credințe despre mediul lor și că acționează în conformitate cu acele credințe. Desigur, asta nu e adevărat literalmente, dar s-ar putea la fel de bine să fie adevărat. Cel puțin așa pare.

Dar interesant este că, de-a lungul timpului, unii agenți își formează niște credințe eronate. Fie ca urmare a unui conflict motivațional, fie dintr-un alt motiv, ei încep să acționeze inadecvat. Mediul s-a schimbat, dar ei nu par să știe acest lucru. Repetă stereotipuri perimate. Comportamentul lor nu mai reflectă realitatea tablei de șah. E ca și cum ar fi rămas blocați în trecut.

În programele evoluționiste, acei agenți sînt omorîți. Nu au copii. În alte programe multi-agent, ei sînt doar neglijăți, împinși spre periferie, în vreme ce corpul principal al agenților își continuă înaintarea. Unele

programe au cîte un modul “Moartea cu Coasa” care îi selectează din cînd în cînd, scoțîndu-i de pe tablă.

Dar fapt este că aceștia rămîn blocați în trecut. Uneori se adună laolaltă, și revin pe pistă. Alteori rămîn așa.

Asemenea gînduri îmi dădeau o stare acută de neliniște. M-am foit în fotoliu și m-am uitat la ceas. Cu o senzație de ușurare, am constatat că sosise timpul să plec după copii.

Eric a început să-și facă temele în mașină, în timp ce o așteptam pe Nicole să termine repetiția la teatru. A ieși de acolo prost dispusă. A spus că fusese propusă pentru unul din rolurile principale și, în loc de asta, profesorul de teatru o distribuisese în cor.

-Numai două replici! a zis ea trîntind portiera. Vrei să știi ce am de spus? Păi, mai întîi, “Iată, acușica vine John”. Iar în actul al doilea, “Pare destul de gravă treaba”. Două replici mari și late!

Se lăsă pe spate și închise ochii.

-Nu pricep *care e problema* domnului Blakey!

-Poate crede că joci prost, opină Eric.

-Căcat de șobolan! ripostă ea și-l pocni în cap. Cur de maimuță!

-Gata! am spus eu în timp ce porneam mașina. Centurile de siguranță!

-Căcăciosul ăsta mic nu știe pe ce lume trăiește, spuse Nicole, punîndu-și centura de siguranță.

-Am spus că ajunge.

-Știu că ești scîrboasă, spuse Eric. Pfui.

-Termină, Eric.

-Da, Eric, ascultă-l pe taică-tău și termină.

-Nicole...

I-am aruncat o privire prin oglinda retrovizoare.

-Scu-zee.

Era gata-gata să izbucnească în plîns. I-am spus:

-Draga mea, să știi că-mi pare tare rău că n-ai obținut rolul pe care ți-l doreai. Știu cît de mult ți-l doreai și

trebuie să fii tare dezamăgită.

-Nu. Nu-mi pasă.

-Ei bine, îmi pare rău.

-Serios, tată, nu-mi pasă. E ceva care ține de trecut. Merg mai departe. Și, o clipă mai târziu: Știi cine l-a luat"? Mucoasa aia de Katie Richards! Domnul Blakey *e un căcănar!*

Și pînă să mai apuc eu să zic ceva, a izbucnit în lacrimi, cu suspine mari și teatrale. Eric s-a uitat la mine și a dat ochii peste cap.

Am condus pînă acasă propunîndu-mi să nu uit să vorbesc cu Nicole despre vocabularul ei după masa de seară și cînd se va mai fi calmat.

Tocam fasolea verde ca să intre mai bine în oala de fiert în aburi cînd Eric a venit și s-a oprit în ușa bucătăriei.

-Tată, unde e MP3-ul meu?

-Habar n-am.

Nu mă puteam obișnui deloc cu ideea că trebuia să știu unde se află obiectele personale ale fiecărui membru al familiei. Unitatea Game Boy a lui Eric, mănușa lui de baseball, maiourile lui Nicole, brățara ei...

-Păi, nu-l mai găsesc.

Eric rămăsese în prag, fără să se apropie ca să nu-l pun să mă ajute la aranjarea mesei.

-Ai căutat bine?

-Peste tot, tată.

-Îhî. Ai căutat și-n camera ta?

-În toate locurile.

-În camera familiei?

-Da, și acolo m-am uitat.

-În mașină? Poate l-ai uitat în mașină.

-Nu l-am uitat, tată.

-Sau l-ai lăsat în vestiar, la școală?

-Nu avem vestiare, avem dulăpioare.

-Te-ai uitat în buzunarele gecii?

-Haide, tată, am căutat în toate locurile astea. Am nevoie

de el.

-Dat fiind că te-ai uitat peste tot, nici eu n-o să-l pot găsi, nu crezi?

-Tată, vrei să mă ajuți sau nu?

Friptura înăbușită mai avea o jumătate de oră pînă să fie gata. Am pus pe masă cuțitul și m-am dus în camera lui Eric. M-am uitat în toate locurile obișnuite, în spatele dulapului, unde erau îngrămădite hainele lui (va trebui să vorbesc cu Maria despre asta), sub pat, în spatele tăbliei patului, în raftul de jos din baie și sub grămezile de diverse obiecte de pe biroul lui. Eric avea dreptate. Aparatul nu era în camera lui. Ne-am îndreptat spre camera familiei. În trecere, am aruncat o privire în camera bebelușului. Și l-am văzut imediat. Era pe raftul de lîngă masa pe care schimbam copilul, lîngă tuburile cu alifie ale Amandei. Eric l-a luat de acolo cît ai clipi. "Hei, mulțumesc, tată!" După care a șters-o.

N-avea nici un rost să-l întreb de ce se afla aparatul cu pricina în camera copilului. M-am întors în bucătărie și mi-am reluat activitatea de mărunțire a păstăilor de fasole. Aproape imediat s-a auzit:

-Taa-tăă!

-Ce e? am strigat.

-Nu merge!

-Nu țipa.

S-a întors în bucătărie cu o mutră posomorită.

-Ea l-a stricat.

-Cine l-a stricat, măm?

-Amanda. L-a umplut de bale sau cine știe ce i-o fi făcut, și l-a stricat. Nu e corect.

-Ai verificat bateriile?

S-a uitat la mine compătimator.

-Păi, sigur că le-am verificat, tată. Ți-am spus, ea l-a stricat! Nu e corect!

Mă îndoiam că playerul lui pentru MP3-uri se stricase. Lucrurile astea erau alcătuite numai din componente integrate, fără nici o parte în mișcare. Și era prea mare ca să

poată fi mînuit de bebeluș. Am vărsat fasolea pe tava oalei cu aburi și am întins mîna:

-Dă-mi-l să mă uit la el.

Ne-am dus în garaj și mi-am scos trusa de seule. Eric îmi urmărea fiecare mișcare. Aveam o trusă de scule mici speciale pentru computere și aparate electronice. Am lucrat rapid. Patru șuruburi cu cap stea și capacul din spate era în mîna mea. Mă uitam atent la placa imprimată. Era acoperită cu un strat fin de praf cenușiu, ca puful dintr-un uscător de haine, care acoperea toate componentele electronice. Aveam bănuiala că Eric alunecase și căzuse cu aparatul în buzunar. Probabil că de-aia nu mai funcționa. Dar m-am uitat mai bine pe rama de plastic și am văzut garnitura de cauciuc în locul unde capacul din spate se îmbina cu restul aparatului. Chestia asta era etanșă... așa cum și trebuia să fie.

Am suflat praful ca să văd mai bine. Speram să văd unul din firele bateriei dezlipit sau vreun circuit de memorie care sărise din suport, oricum, ceva care să se poată repara ușor. M-am uitat atent la circuite ca să pot citi ce scrie pe ele. Scrisul nu se distingea, pentru că părea să fie un fel de...

M-am oprit.

-Ce este? a întrebat Eric, care nu mă scăpa din ochi.

-Ia dă-mi lupa aia.

Eric mi-a dat lupa mare, iar eu mi-am potrivit lampa cu lumină de mare intensitate, aplecîndu-mă deasupra circuitului pentru a-l examina de aproape. Nu puteam desluși scrisul fiindcă suprafața acestuia fusese corodată. Tot circuitul avea suprafața brăzdată de mici rîulețe, ca o deltă în miniatură. Acum înțelegeam de unde provenea praful. Erau resturile dezintegrate ale circuitului.

-Poți să-l reperi, tată? a întrebat Eric. Poți să-l reperi?

Ce ar fi putut să provoace una ca asta? Restul plăcii de bază părea în regulă. Circuitul de control rămăsese neatins. Numai circuitul de memorie fusese deteriorat. Fără să fiu un specialist în hardware, mă pricepeam să

fac reparații minore la computere. Știam să instalez drivere, să adaug module de memorie, chestii din astea. Mai lucrasem înainte cu circuite de memorie, dar nu mai văzusem așa ceva. Nu-mi trecea prin minte decât că fusese un circuit defect. Probabil că aparatele astea de reprodus MP3-uri erau fabricate cu cele mai ieftine componente.

-Tată, poți să-l reperi?

-Nu, i-am spus. Trebuie un alt circuit. O să-ți cumpăr unul mâine.

-Fi'ncă l-a mînjit ea, este?

-Nu. Cred că a fost un circuit defect.

-Tată, a lucrat perfect un an întreg. Ea l-a mînjit. Nu e corect!

Ca la un semnal, fetița a început să plîngă. Am lăsat aparatul pe masa din garaj și m-am întors în casă. M-am uitat la ceas. Mai aveam exact timpul să-i schimb scutecele și să-i amestec cerealele pentru cină înainte să fie gata friptura.

Pe la nouă, Eric și Amanda dormeau și în casă nu se mai auzea decât vocea lui Nicole, care spunea "Pare destul de gravă treaba. Pare destul de gravă treaba. Pare destul de... gravă treaba." Stătea în fața oglinzii din baie, se holba la propria ei imagine și își repeta replica.

Primisem un mesaj vocal de la Julia în care-mi spunea că o să ajungă acasă pe la opt, dar n-a ajuns. Tocmai mă pregăteam s-o sun și să văd pe unde e. Oricum, eram obosit, prea obosit ca să adun energia necesară ca să-mi mai fac griji și pentru ea. Învățasem o mulțime de trucuri în ultimele luni - majoritatea implicînd folosirea din belșug a foliei de staniol, astfel încît să nu mai am de curățat atît de mult - dar chiar și așa, după ce am gătit cina, am aranjat masa, am hrănit copiii, am imitat avionul ca s-o conving pe Amanda să-și înghită cerealele, am curățat masa, am șters scaunul înalt, am pus copilul în pat și apoi am făcut curat în bucătărie, după ce-am făcut toate astea, eram obosit. Mai ales că bebelușul

scuipa întruna cerealele, iar Eric a repetat tot timpul cît a stat la masă că nu e corect, fiindcă el vrea aripioare de pui, nu friptură înăbușită de vită.

M-am prăbușit în pat și am dat drumul la televizor.

Nu se vedeau decît paraziți și mi-am dat seama că playerul DVD rămăsese pornit, întrerupînd transmisia prin cablu. Am apăsât butonul telecomenzii și aparatul a început să redea discul. Era prezentarea Juliei din urmă cu cîteva zile.

Camera video s-a deplasat prin vene, ajungînd în inimă. Din nou am remarcat că serul sanguin era aproape incolor, plin de celule roșii care țopăiau. Julia vorbea. Pe masă, subiectul stătea întins cu antena deasupra corpului.

-Acum ieșim din ventricul și în față vedeți aorta... Iar acum vom trece prin sistemul arterial.

Se întoarse cu fața la aparatul de filmat.

-Imaginile pe care le-ați văzut s-au derulat foarte rapid, dar noi putem determina camera să execute mișcări ciclice timp de pînă la o jumătate de oră și putem obține imagini compozite de mare finețe ale oricărui organ dorim să-l studiem. Cu ajutorul unui cîmp magnetic puternic, putem chiar să oprim camera în loc. Cînd am terminat, nu avem decît să șuntăm circuitul sanguin cu ajutorul unei bucle intravenoase înconjurată de un cîmp magnetic puternic, să scoatem particulele și să trimitem pacientul acasă.

Imaginea video reveni la Julia.

-Tehnologia pusă la punct de Xymos este sigură, fără riscuri și extrem de ușor de utilizat. Nu necesită personal cu pregătire specializată, putînd fi efectuată de o soră specializată în manipulări intravenoase sau de către un tehnician medical. Numai în Statele Unite, un milion de oameni mor în fiecare an din cauza bolilor vasculare. Peste treizeci de milioane au diagnosticate boli cardiovasculare. Perspectivele comerciale pentru această tehnologie de vizualizare sînt cît se poate de luminoase.

Pentru că este nedureroasă, simplă și lipsită de riscuri, va înlocui alte tehnici de vizualizare, cum ar fi tomografia computerizată și angiografia, și va deveni procedura standard. Vom comercializa nano-camerele, antena și sistemele de monitorizare. Costurile pentru fiecare test nu vor depăși douăzeci de dolari. Asta în contrast cu anumite tehnologii genetice la care, în momentul de față, costul per test se ridică la două-trei mii de dolari. Dar la numai douăzeci de dolari testul, ne așteptăm ca veniturile pe plan mondial să depășească în primul an patru sute de milioane de dolari. Și o dată tehnologia standardizată, cifrele se vor tripla. Vorbim deci de o tehnologie care generează unu virgulă două miliarde de dolari pe an. Acum, dacă sînt întrebări...

Am căscat și am închis televizorul. Era impresionant, iar argumentația ei fusese convingătoare. De fapt, nu puteam pricepe de ce avea Xymos dificultăți să obțină următoarea rundă de finanțare. Pentru investitori, asta trebuia să fie o lovitură.

Dar, pe de altă parte, poate că nici nu avea atîtea probleme. Poate că doar se folosea de această criză de finanțare ca pretext pentru întirzierile ei zilnice. Care aveau cu totul alte motive.

Am stins lumina. Stînd în pat și uitîndu-mă pe întuneric la tavan, prin fața ochilor au început să se perinde imagini fugare. Coapsa Juliei peste piciorul unui alt bărbat. Spatele arcuit al Juliei. Julia gîfîind din greu, cu mușchii încordați. Brațul ei ridicat ca să se sprijine de tăblia patului. Mi-am dat seama că nu pot opri derularea imaginilor.

M-am dat jos din pat și m-am dus să văd ce fac copiii. Nicole nu se culcase încă, trimitea e-mail-uri prietenilor. I-am spus că era timpul să stingă lumina. Eric se dezvelise în somn. L-am învelit la loc. Amanda avea tot o culoare purpurie, dar dormea dusă, cu respirația ușoară și regulată.

M-am întors în pat. Mi-am impus să adorm, să mă

gîndesc la altceva. M-am sucit și m-am răsucit, mi-am aranjat perna, m-am sculat să beau un pahar cu lapte și să mănînc niște prăjiturile. În cele din urmă, în sfîrșit, am picat pradă unui somn agitat.

Și am avut un vis foarte ciudat.

La un moment dat, în timpul nopții, m-am întors în pat și am văzut-o pe Julia stînd în picioare lîngă pat, dezbrăcîndu-se. Se mișca lent, obosită sau foarte visătoare, descheindu-și bluza. Era întoarsă cu spatele la mine, dar îi vedeam fața în oglindă. Era frumoasă, aproape ca o regină. Trăsăturile ei erau mai fine decît țineam eu minte, deși probabil că o avantaja lumina. Aveam ochii pe jumătate închiși. Nu băgase de seamă că mă trezisem. Continua să-și descheie bluza, cu gesturi leneșe. Mișca buzele, ca și cum ar fi vorbit în șoaptă sau s-ar fi rugat. Privirea ei era absentă, părea îngîndurată.

Deodată, sub privirile mele, roșul buzelor ei a căpătat o nuanță închisă, după care s-a preschimbat în negru. Ea n-a remarcat acest lucru. Negreala s-a răspîndit de pe buze pe obraji și peste partea de jos a feței, întinzîndu-se și pe gît. Mi-am ținut respirația. Simțeam un mare pericol. Negreala se întindea acum ca o perdea în josul corpului, pînă cînd a acoperit-o în întregime, ca o manta. Nu i se mai vedea decît jumătatea de sus a feței. Trăsăturile ei erau netulburate. De fapt, părea total absentă, privind în gol, cu buzele mișcîndu-i-se tăcute. Uitîndu-mă la ea, am simțit cum mă cuprinde frigul pînă la oase. Apoi, o clipă mai tîrziu, perdeaua neagră a alunecat spre podea și a dispărut.

Julia, normală din nou, a terminat cu dezbrăcatul bluzei și s-a dus în baie.

Am vrut să mă ridic să mă duc după ea, dar am constatat că nu pot să mă mișc. O oboseală cruntă mă țintuia în pat, imobilizîndu-mă. Eram atît de epuizat încît abia mai puteam să respir. Senzația sufocantă de oboseală s-a intensificat rapid și mi-a copleșit conștiința. În clipa aceea am simțit că mi se închid ochii și am

adormit.

ZIUA A PATRA

6:40 A.M.

A doua zi de dimineată, visul îmi stăruia proaspăt în memorie, viu și tulburător. Îl simțeam teribil de real, parcă nici nu fusese un vis.

Julia se trezise deja. M-am sculat și am dat ocol patului, spre locul unde o văzusem noaptea trecută. M-am uitat la covor, la noptieră, la cearșaful încrețit și la pernă. Nu era nimic neobișnuit, nimic nelalocul lui. Nici o linie neagră, nici un semn pe nicăieri.

M-am dus în baie și m-am uitat la cosmeticele ei, aranjate frumos în partea ei de chiuvetă. N-am văzut decît lucruri banale. Oricît de tulburător fusese visul meu, rămînea totuși doar un vis.

Dar o parte din el era cît se poate de adevărată: Julia arăta mai frumoasă ca oricînd. Cînd am găsit-o în bucătărie, turnîndu-și cafea în ceașcă, am observat că fața ei avea în tr-adevăr trăsături mai fine, mai atrăgătoare. Julia avusese întotdeauna o față bucălată. Acum fața ei era suplă, cu trăsături bine definite. Arăta ca un manechin de modă de mare clasă. Chiar și corpul ei - acum că mă uitam mai atent - părea mai suplu, mai musculos. Nu slăbise, ci doar arăta cochetă, bine făcută și energică.

-Arăți nemaipomenit, i-am spus.

-Nu-mi pot imagina de ce, a replicat ea rîzînd. Sînt frîntă de oboseală.

-La ce oră ai ajuns?

-Pe la unsprezece. Sper că nu te-am trezit.

-Nu, dar am avut un vis tare ciudat.

-O, da?

-Da, se făcea...

-Mami! Mami!

Eric dădu buzna în bucătărie.

-Nu e corect! Nicole nu vrea să mai iasă din baie. E acolo de o oră. Nu e corect!

-Du-te în baia noastră.

-Dar am nevoie de ciorapi, mami. Nu e corect.

Asta era o problemă arhicunoscută. Eric avea două perechi preferate de ciorapi pe care îi purta zi după zi pînă se înnegreau. Din cine știe ce motiv, ceilalți ciorapi din sertar nu-l satisfăceau. Niciodată n-am putut să-l fac să-mi explice de ce. Dar punerea ciorapilor dimineața era o problemă capitală pentru el.

-Eric, i-am spus eu, am mai vorbit despre asta, trebuie să-ți pui ciorapi curați.

-Dar ăia sînt ciorapii mei buni!

-Eric, ai o grămadă de ciorapi buni.

-Nu e corect, tată. E de o oră acolo, nu glumesc.

-Eric, du-te și ia-ți alți ciorapi.

-Tată...

M-am mulțumit să arăt cu degetul spre dormitorul lui.

-Of, Doamne.

A ieșit bombănind cum că nu era corect.

M-am întors spre Julia ca să reiau conversația. Se uita la mine cu răceală.

-Nici măcar nu-ți dai seama, este?

-Ce să-mi dau seama?

-A venit și mi s-a adresat mie, iar tu te-ai băgat între noi. Ai acaparat toată treaba din cîte vād.

Imediat mi-am dat seama că avea dreptate.

-Scuză-mă, i-am spus.

-Nu prea apuc să-mi vād copiii zilele astea, Jack. Cred că ar trebui să pot să interacționez și eu cu ei fără ca tu să preiei controlul.

-Îmi pare rău. Mă ocup de chestiile astea ziua-ntreagă și probabil că...

-Asta e o problemă serioasă, Jack.

-Am spus că-mi pare rău.

-Știu foarte bine ce ai spus, dar nu cred că-ți pare chiar așa de rău, fiindcă nu te vād facînd ceva ca să-ți schimbi comportamentul dictatorial.

-Julia, am spus. Acum încercam să-mi controlez furia.

Am tras aer în piept. Ai dreptate. Îmi pare rău că s-a întâmplat așa.

-Nu faci decît să-mi închizi gura și mă ții departe de copiii mei...

-Julia, fir-ar să fie, nu ești niciodată acasă!

O liniște ca de gheață. Apoi:

-Ba sînt aici, fără doar și poate, a spus ea. Să nu îndrăznești să spui că nu sînt.

-Ia stai puțin, stai o clipă. Cînd ești acasă? Cînd a fost ultima oară cînd ai ajuns la timp la cină, Julia? Nu aseară, nici cu o seară înainte, nici cu două seri înainte. N-ai ajuns de o săptămînă întreagă, Julia. Nu ești aici.

Se uită la mine cu o căutătură feroce.

-Nu știu ce încerci să faci, Jack. Nu știu ce joc joci.

-Nu e vorba de nici un joc aici. Ți-am pus o întrebare.

-Sînt o mamă bună și încerc să fac față unui post foarte solicitant, foarte solicitant, și nevoilor familiei. Iar din partea ta nu primesc nici un fel de ajutor.

-Ce tot vorbești? am izbucnit eu, ridicînd și mai mult vocea. Începeam să am o senzație de ireal în toată povestea asta.

-Mă subminezi, mă sabotezi, îi întorci pe copii împotriva mea, își continuă ea rechizitoriul. Să nu crezi că nu văd ce faci. Nu mă sprijini deloc. După toți anii ăștia de căsnicie, trebuie să-ți spun că te porți mizerabil față de soția ta.

După care ieși din încăpere cu pumnii încleștați. Era atît de mînioasă, încît n-a remarcat că Nicole se oprise în fața ușii și ascultase toată cearta. Și uitîndu-se lung la mine, în timp ce maică-sa a trecut pe lîngă ea.

Acum mergeam cu mașina la școală.

-E nebună, tată.

-Nu, nu e nebună.

-Ba știi bine că e. Te prefaci doar.

-Nicole, e mama ta. Mama ta nu e nebună. Acum muncește foarte mult.

-Asta mi-ai spus și săptămîna trecută, după ceartă.

-Ei bine, se întîmplă să fie adevărat.

-Voi doi nu vă certați înainte.

-Acum situația este foarte stresantă.

Nicole pufni, încrucișă brațele și privi drept înainte.

-Nu știu cum de-i rabzi atîtea.

-Iar eu nu știu de ce tragi cu urechea la niște lucruri care nu te privesc.

-Tată, de ce mă prostești?

-Nicole...

-Scu-zee. Dar de ce nu ești în stare să porți o discuție adevărată, în loc să-i iei apărarea tot timpul. Nu e normal ce face ea. Știu că și tu crezi că e nebună.

-Nu-i adevărat.

De pe bancheta din spate, Eric o pocni peste ceafă, zicînd:

-Ba tu ești nebună.

-Gura, bășinosule.

-Ba tu să taci, boritură ce ești!

-Nu vreau să vă mai aud pe nici unul, am intervenit foarte energic. Nu am chef de chestii din astea.

Între timp ajunsesem în rondul din fața școlii. Copiii au coborît din mașină. Nicole s-a dat jos, s-a întors spre mine ca să-și ia rucsacul, mi-a aruncat o privire și a plecat.

Nu credeam că Julia e nebună, dar cu siguranță ceva se schimbase și, rememorînd discuția de dimineață, m-am simțit neliniștit din alte cauze. O mare parte din comentariile ei lăsau impresia că își alcătuiește un adevărat rechizitoriu împotriva mea. Metodic, pas cu pas.

Tu ești cel care mă izolezi și mă îndepărtezi de copiii mei. Eu sînt prezentă, numai tu nu observi. Sînt o mamă bună, încerc să echilibrez exigențele unei slujbe foarte solicitante cu nevoile familiei mele. Nu mă sprijini deloc. Mă subminezi, mă sabotezi. Îi întorci pe copii împotriva mea.

Mi-l închipuiam cu ușurință pe avocatul ei spunînd aceste lucruri la tribunal. Și știam și de ce. Conform unui

articol pe care-l citisem de curînd în revista Redbook, “alienarea afecțiunii” era argumentul “la modă” în tribunale. Tatăl întoarce copiii împotriva mamei. Otrăvind-le mintea plătîndă cu vorbe și fapte. În vreme ce Mama, ca întotdeauna, nu are nici o vină.

Orice tată știa că sistemul juridic era implacabil înclinat în favoarea mamelor. Tribunalele își afirmau formal respectul pentru ideea de egalitate în drepturi, după care hotărau că orice copil are nevoie de mama lui. Chiar dacă aceasta era absentă. Chiar dacă-i bătea sau uita să le dea de mîncare. Atîta timp cît nu se droga sau nu le rupea oasele, în ochii tribunalelor era o mamă corespunzătoare. Și chiar dacă se droga, era posibil ca tatăl să nu cîștige procesul. Fosta nevastă a unuia dintre prietenii mei de la MediaTronics era o dependentă de heroină care de ani de zile era clienta centrelor de reabilitare. În cele din urmă au divorțat și copiii le-au fost încredințați în custodie comună. Se presupunea că e “curată”, dar copiii spuneau că nu e. Prietenul meu era îngrijorat. Nu voia ca fosta lui nevastă să-i ducă pe copii cu mașina cînd era sub influența drogurilor. Nu voia ca traficanții de droguri să mișune în preajma copiilor săi. Așa că s-a dus la tribunal și a cerut custodie exclusivă. A pierdut. Judecătorul a spus că soția se străduia sincer să-și înfrîngă dependența, iar copiii aveau nevoie de mama lor.

Asta era realitatea. Iar acum mi se părea că Julia începea să-și clădească rechizitoriul. Mă lua cu fiori.

Îmi dădusem cu spumă de ras pe față cînd am auzit apelul pe celular. Era Julia. Sunase ca să-și ceară scuze.

-Îmi pare teribil de rău. Am spus numai prostii azi. Nu așa gîndesc.

-Adică cum?

-Jack, știu că mă ajuți. Bineînțeles că mă ajuți. Nu m-aș putea descurca fără tine. Te descurci de minune cu copiii. Zilele astea parcă nu-s în apele mele. A fost o prostie, Jack. Îmi pare rău că am spus lucrurile alea.

Cînd am închis telefonul m-am gîndit că ar fi fost tare bine dacă aş fi înregistrat convorbirea.

La zece aveam o întîlnire cu “căutătoarea mea de slujbă”, Annie Gerard. Ne-am întîlnit pe terasa însorită a unei cafenele din Baker. Întotdeauna ne întîlneam afară, pentru ca Annie să poată fuma. Avea laptopul pe masă, cu modemul wireless^[9] conectat. O țigară îi atîrna în colțul buzelor și fumul o făcea să-și țină ochii întredeschisi.

-Ai găsit ceva? am întrebat-o în timp ce mă așezam la masă în fața ei.

-Da, la drept vorbind chiar am găsit. Două posibilități foarte bune.

-Grozav, am spus, amestecîndu-mi cafeaua espresso cu lapte. S-auzim.

-Ce zici de asta? Analist cercetător șef la IBM, cu activitate în arhitectura sistemelor de distribuție avansate.

-Chiar în parohia mea.

-Și eu m-am gîndit la fel. Ești supercalificat pentru postul ăsta, Jack. Ar urma să conduci un laborator cu șaizeci de oameni. Salariul de bază, două sute cincizeci, plus opțiuni pe o durată de cinci ani, plus procentaj din cîștigurile obținute pe orice se produce în laboratorul tău.

-Sună minunat. Unde?

-Armonk.

-New York? Am clătinat din cap. În nici un caz, Annie. Ce mai ai?

-Șef de echipă pentru proiectarea de sisteme multi-agent pentru o companie de asigurări care face data-mining^[10]. Este o ocazie excelentă, și...

-Unde?

-Austin.

Am oftat.

-Annie, Julia are o slujbă care-i place, e foarte atașată de postul ăsta și n-o să renunțe la el acum. Copiii sînt la

școală, și...

-Oamenii se mută tot timpul, Jack. Toți au copii la școală. Copiii se adaptează.

-Dar cu Julia...

-Și alți oameni au neveste care lucrează. Și totuși se mută.

-Știi, dar treaba cu Julia e...

-Ai discutat cu ea despre asta? Ai abordat subiectul?

-Păi, nu, pentru că...

-Jack. Annie se uită fix la mine pe deasupra laptopului. Cred că e timpul să termini cu prostiile. Nu ești în poziția în care să faci mofturi. Începi să manifesti simptome de viață-de-sertar.

-Viață de sertar...

-Exact. N-ai mai lucrat de șase luni. În high-tech asta înseamnă o perioadă lungă de timp. Firmele încep să-și facă socoteala că dacă ți-a luat atît de mult timp să-ți găsești de lucru, înseamnă că ceva nu e în regulă cu tine. Ei nu știu care-i adevărul, doar presupun că ai fost respins de prea multe ori, de prea multe companii. N-o să treacă mult timp și n-or să te mai primească la nici un interviu. Nici în San Jose, nici în Armonk, nici în Austin, nici în Cambridge. Trenul a cam plecat din gară. Mă auzi? Înțelegi ce-ți spun?

-Da, dar...

-Nici un "dar", Jack. Trebuie să vorbești cu soția ta. Trebuie să găsești o cale ca să ieși din sertar.

-Dar nu pot să plec din Silicon Valley. Trebuie să rămîn aici.

-Aici nu e prea bine, spuse ea și ridică din nou ecranul laptopului. Ori de cîte ori pomenesc numele tău, primesc mereu - auzi, apropo, ce s-a mai întîmplat la MediaTronics? Don Gross o să fie pus sub acuzare?

-Nu știu.

-Sînt luni de zile de cînd aud zvonul ăsta, dar pare că nu se va întîmpla niciodată. Spre binele tău, sper să se întîmple curînd.

-Nu pricep, am spus. Sînt perfect poziționat într-un domeniu “fierbinte”, prelucrarea distribuită multi-agent, și...

-Fierbinte? spuse ea uitîndu-se chiorîș la mine. Prelucrarea distribuită nu e “fierbinte”, Jack. E de-a dreptul *radioactivă*. Toată lumea din Silicon Valley consideră că progresele în domeniul vieții artificiale vor veni de la prelucrarea distribuită.

-Așa este, am spus încuviințînd din cap.

În ultimii ani, viața artificială înlocuise inteligența artificială ca obiectiv pe termen lung al tehnicii informaționale. Ideea era să se conceapă programe care să aibă atributele ființelor vii - capacitatea de a se adapta, de a coopera, de a învăța, de a se modifica în funcție de schimbări. Multe dintre aceste calități erau deosebit de importante în robotică și începeau să fie obținute prin prelucrarea distribuită.

Prelucrarea distribuită însemna că trebuia să-ți divizezi munca între mai multe procesoare sau într-o rețea de agenți virtuali pe care-i creai într-un computer. Acest lucru se făcea prin mai multe metode de bază. Una dintre ele era să creezi o populație numeroasă de agenți destul de tâmpiți, care lucrau împreună la îndeplinirea unui țel - exact cum o colonie de furnici lucra în cooperare pentru realizarea unui scop. Echipa mea realizase multe lucruri în această direcție.

O altă metodă era să creezi o așa-numită rețea neurală care mima rețeaua de neuroni din creierul uman. S-a dovedit că pînă și o rețea neurală simplă avea o forță surprinzătoare. Aceste rețele puteau să învețe. Puteau să construiască pe baza experienței acumulate în trecut. Lucrasem și în această direcție.

Iar a treia tehnică era să creezi gene virtuale în computer și să le lași să evolueze într-o lume virtuală pînă cînd se atingea un anumit scop.

Și mai erau și alte cîteva proceduri. Luate laolaltă,

aceste proceduri reprezentau o imensă schimbare față de vechile noțiuni de inteligență artificială sau AI. Pe vremuri, programatorii încercau să scrie instrucțiuni care să acopere orice situație. De exemplu, încercau să învețe computerele că, dacă o persoană cumpăra ceva de la magazin, trebuia să plătească înainte de a pleca. Dar aceste cunoștințe care țineau de bunul-simț erau extrem de dificil de programat. Computerele făceau greșeli. Pentru evitarea acestora, trebuia scrise noi instrucțiuni. Urmau apoi alte greșeli, însoțite de alte instrucțiuni. În cele din urmă, programele deveneau gigantice, cu milioane de linii de cod, și începeau să eșueze pur și simplu din cauza complexității. Erau prea mari pentru a mai fi depanate. Nu mai puteai să-ți dai seama de unde proveneau erorile.

Așa s-a creat impresia că inteligența artificială bazată pe instrucțiuni nu avea să funcționeze niciodată. Numeroase personalități au făcut previziuni sumbre cu privire la sfârșitul inteligenței artificiale. Anii optzeci au fost o perioadă favorabilă pentru profesorii de engleză care credeau că niciodată computerele nu vor egala inteligența umană.

Dar rețelele distribuite de agenți ofereau o abordare cu totul nouă. Iar filozofia programării se înnoiește și ea. Vechea programare bazată pe instrucțiuni era de tipul “cu susul în jos”. Sistemul ca întreg primea reguli de comportament.

Dar noua programare era “cu fundul în sus”. Programul definea comportamentul agenților individuali la nivelul structural cel mai de jos. Dar comportamentul sistemului ca întreg nu era definit. În schimb, comportamentul sistemului reieșea ca rezultat al sutelor de mici interacțiuni care aveau loc la nivelul inferior.

Din cauză că sistemul nu era programat, putea produce rezultate surprinzătoare. Rezultate care nu erau niciodată anticipate de către programatori. Acesta era motivul pentru care ele păreau a imita viața. Și tot din acest motiv

domeniul era “fierbinte”, pentru că...

-Jack.

Annie mă bătea pe mână. Am clipit.

-Jack, ai auzit ce ți-am spus adineauri?

-Scuză-mă.

-Mă tem că nu-mi acorzi toată atenția, spuse ea, suflându-mi fumul țigării în față. Da, ai dreptate, lucrezi în tr-un domeniu fierbinte. Dar asta e un motiv în plus ca să-ți faci griji în privința vieții de sertar. Nu e ca și cum ai fi un inginer electronist specializat în mecanisme pentru dispozitive optice. Schimbările din domeniile fierbinți se produc rapid. În șase luni, o companie poate avea succes sau poate da faliment.

-Știu.

-Ești într-o situație riscantă, Jack.

-Înțeleg.

-Bun. Deci: o să vorbești cu soția ta? Te rog?

-Da.

-OK, spuse ea. Ai grijă s-o faci. Pentru că altfel n-o să te mai pot ajuta.

Își aruncă mukul țigării în restul meu de cafea. Mukul se stinse cu un sfiriit. Ea își închise scurt laptopul, se ridică și plecă.

Am încercat să o sun pe Julia, dar n-am reușit să o prind. I-am lăsat un mesaj vocal. Știam că era o pierdere de timp fie și numai să pomenesc de o mutare. Cu siguranță că va spune nu, mai ales dacă avea un nou prieten. Dar Annie avea dreptate, eram la ananghie. Trebuia să fac ceva. Trebuia să cer.

Ședeam la biroul meu de acasă, întorcînd cutia SSVT în mîini și încercînd să mă gîndesc la ce aveam de făcut. Mai aveam o oră și jumătate pînă să plec după copii. Chiar voiam să vorbesc cu Julia. Am decis să o sun din nou prin centrala companiei, să văd dacă pot da de urma ei.

-Xymos Technology.

-Cu Julia Forman, vă rog.

-O clipă, vă rog.

Se auzi niște muzică clasică, apoi o altă voce:

-Biroul doamnei Forman.

Am recunoscut-o pe Carol, asistenta ei.

-Carol, Jack la telefon.

-Oh, bună ziua, domnule Forman. Ce mai faceți?

-Bine, mulțumesc.

-O căutați pe Julia?

-Da.

-E plecată în Nevada, la fabrică. Să încerc să vă fac legătura acolo?

-Da, te rog.

-O clipă.

Am rămas în așteptare. Destul de mult timp.

-Domnule Forman, în următoarea oră e într-o ședință. Mă aștept să sune după ce se termină. Vreți să-i spun să vă sune?

-Da, te rog.

-Vreți să-i transmit ceva?

-Nu, am zis. Doar spune-i să-mi dea un telefon.

-În regulă, domnule Forman.

Am închis și am privit în gol, învîrtind cutia SSVT. E plecată în Nevada. Julia nu-mi spusese nimic despre plecarea în Nevada. Am analizat în minte convorbirea cu Carol. Mi se păruse mie sau vocea lui Carol suna cam stinjenită? Ascundea ceva? Nu puteam fi sigur. Nu mai puteam fi sigur de nimic acum. M-am uitat pe fereastră și, în timp ce priveam, aspersoarele au pornit, împrăștiind pe gazon conuri de apă. Era chiar în miezul zilei, un moment total nepotrivit pentru udat. Nu trebuia să se întâmple. Aspersoarele fuseseră reglate în urmă cu câteva zile.

Uitîndu-mă la apă, am început să mă simt deprimat. Parcă totul mergea anapoda. N-aveam serviciu, soția mea era absentă, copiii erau o problemă, mă simțeam permanent inadecvat în interacțiunea cu ei... iar acum și

tîmpitele de aspersoare funcționau aiurea. Aveau să pîrjolească gazonul, dar-ar dracii.

Și deodată fetița a început să plîngă.

Am așteptat ca Julia să sune, dar n-a făcut-o. Am tăiat fișii piepturile de pui (trucul era să păstrezi piepturile reci, semicongelate) pentru cină, fiindcă era un fel de mîncare la care copiii nu protestau niciodată. Am pus orezul la fiert. M-am uitat la morcovii din frigider și am hotărît să-i folosesc în seara asta, chiar dacă erau cam vechi.

M-am tăiat la deget în timp ce tocam morcovii. Nu era o tăietură mare, dar a sîngerat din abundență, iar leucoplastul n-a oprit sîngerarea. Sîngele continua să pătrundă prin pansament, așa că am fost nevoit să pun altele noi. Era frustrant.

Am luat masa de seară tîrziu, iar copiii erau irascibili. Eric s-a plîns zgomotos că tîșiile de piept pregătite de mine erau sub orice critică, cele de la McDonald fiind mai bune, și de ce nu puteam să cumpărăm din alea? Nicole a încercat mai multe variante de intonație pentru replicile ei de la teatru, în timp ce Eric o imita cu glas scăzut. Amanda a scuipat întruna cerealele pe care i le dădeam, pînă cînd m-am oprit și le-am amestecat cu puțin piure de banane. După aceea a mîncat fără probleme. Nu știam de ce nu-mi trecuse prin minte pînă atunci chestia asta. Amanda crescuse și nu mai accepta mîncarea fără gust.

Eric își uitase temele la școală; i-am spus să-și sune prietenii ca să vadă ce are de făcut, dar n-a vrut. Nicole a stat pe Internet o oră cu prietenii. Am intrat de mai multe ori în camera ei ca să-i spun să înceteze cu computerul pînă nu-și termină temele, iar ea mi-a răspuns de fiecare dată "Ies imediat, tată". Amanda nu avea astîmpăr și mi-a luat o grămadă de timp pînă am reușit s-o culc.

Am intrat din nou în camera lui Nicole și i-am spus: "Acum, fir-ar al dracului!" Nicole a început să plîngă. Eric a venit ca s-o maimuțărească. L-am întrebat de ce nu era

în pat la ora aia. Mi-a văzut expresia feței și a șters-o cât ai zice pește. Printre sughițuri, Nicole mi-a declarat că trebuie să-i cer scuze. I-am replicat că ar fi trebuit să facă așa cum îi spusese de două ori înainte. S-a dus în baie și a trântit ușa. Din camera lui, Eric a protestat vehement: “Nu pot să dorm cu balamucul ăsta!”

Am ripostat:

-Încă o vorbă și nu mai pupi televizor o săptămână.

-Nu e corect!

M-am dus în dormitor și am dat drumul la televizor ca să văd ce mai rămăsese din meci. După o jumătate de oră m-am dus să văd ce fac copiii. Copilașul dormea liniștit. Eric adormise și dăduse jos toate păturile. L-am învelit din nou. Nicole învăța. Când m-a văzut, și-a cerut scuze. Am îmbrățișat-o.

M-am înapoiat în dormitor și m-am mai uitat la meci vreo zece minute, după care m-a luat somnul.

ZIUA A CINCEA

7:10 A.M.

Cînd m-am trezit dimineața, am văzut că partea de pat a Juliei nu era deranjată, iar perna nu arăta ca și cum s-ar fi dormit pe ea. În noaptea trecută nu venise deloc acasă. Am verificat mesajele telefonice; nu era nici unul. Eric a intrat și a văzut patul.

-Unde-i mami?

-Nu știu, băiete.

-A și plecat?

-Cred că da...

S-a uitat fix la mine, apoi la patul nedesfacut. După care a plecat din cameră. Nu se va împăca cu chestia asta.

Dar începeam să cred că eu trebuia să o fac. Poate că ar trebui să vorbesc cu un avocat. Atît doar că, în mintea mea, discuția cu un avocat avea ceva irevocabil. Dacă problema era atît de gravă, probabil că era fatală. Nu voiam să cred că mariajul meu se dusesse de rîpă, așa că am decis să amîn discuția cu avocatul.

Atunci am hotărît să o sun pe sora mea din San Diego. Ellen este psiholog clinician, are un cabinet particular în La Jolla. Era destul de devreme și m-am gîndit că nu apucase să plece la muncă; mi-a răspuns la telefonul fix de acasă. S-a arătat surprinsă că am sunat-o. Îmi iubesc sora, dar sîntem foarte diferiți. În orice caz, i-am vorbit pe scurt despre bănuielile mele în legătură cu Julia și motivele acestor bănuieli.

-Zici că n-a venit acasă și nici n-a sunat?

-Exact.

-Tu ai sunat-o?

-Încă nu.

-Cum așa?

-Nu știu.

-Poate a avut un accident, poate e rănită...

-Nu cred.

-De ce?

-Întotdeauna auzi cînd are loc un accident. Nu a fost nici un accident.

-Pari supărat, Jack.

-Nu știu. Poate.

Sora mea a tăcut o clipă, după care a spus:

-Jack, tu ai o problemă. De ce nu faci ceva?

-Ca de exemplu?

-Să te duci la un consilier pe probleme maritale. Sau la un avocat.

-Of, Dumnezeule.

-Nu crezi că asta ar trebui să faci? m-a întrebat ea.

-Nu știu. Nu. Nu încă.

-Jack. Nu a venit acasă azi-noapte și nu s-a deranjat să sune. Eu constat că atunci cînd vrea să lanseze un indiciu, femeia asta parcă trage la țintă. Ce vrei mai clar de atît?

-Nu știu.

-Jack, repeți întruna "nu știu". Ești conștient de asta?

-Cred că da. O pauză.

-Jack, te simți bine?

-Nu știu.

-Vrei să vin la tine vreo două zile? Fiindcă pot, nu e nici o problemă. Trebuia să plec din oraș cu prietenul meu, dar firma lui tocmai a fost cumpărată. Așa că sînt disponibilă, dacă vrei să vin.

-Nu, nu e nevoie.

-Ești sigur? Mă îngrijorezi.

-Nu, nu, am spus. Nu ai de ce să-ți faci griji.

-Ești deprimat?

-Nu. De ce?

-Dormi bine? Faci exerciții fizice?

-Destul de bine. Cu exercițiile nu prea mă omor.

-Aha. Ți-ai găsit slujbă?

-Nu.

-Perspective?

-Nu prea. Nu.

-Jack, a spus ea. Trebuie să vorbești cu un avocat.

-Poate după un timp.

-Jack! Ce se întîmplă cu tine? Să-ți amintesc ce mi-ai spus chiar tu. Soția ta se poartă rece cu tine și e mereu nervoasă. Te minte. Se poartă ciudat cu copiii. Pare să nu-i pese de familia ei. E furioasă și mai mereu absentă. Situația se înrăutățește. Bănuiești că are pe cineva. Azi-noapte nici măcar n-a mai venit acasă și nici n-a dat un telefon. Iar tu ai de gînd să lași chestia asta să treacă fără să faci nimic?

-Nu știu ce să fac.

-Ți-am spus. Du-te la un avocat.

-Așa crezi?

-Bineînțeles că așa cred.

-Nu știu...

A oftat, lăsînd să se audă un șuierat exasperat.

-Jack, uite care-i treaba. Știu că uneori ai tendință spre pasivitate, dar...

-Nu sînt pasiv, am replicat. Și am adăugat: îmi dis place cînd mă psihanalizezi.

-Nevastă-ta își face mendrele, tu crezi că-și construiește argumentația ca să-ți ia copiii, iar tu lași ca toate astea să se întîmple. Eu aș zice că asta înseamnă pasivitate.

-Și ce-ar trebui să fac?

-Ți-am mai spus. (Un alt oftat exasperat.) OK. Îmi iau două zile și vin la tine să te văd.

-Ellen...

-Să nu protestezi! Vin. Poți să-i spui Juliei că vin să-ți dau o mîină de ajutor în privința copiilor. O să ajung acolo după-amiază.

-Dar...

-Să nu protestezi.

Și mi-a închis telefonul în nas.

Nu sînt pasiv. Sînt contemplativ. Ellen e foarte energică, are o personalitate perfectă pentru un psiholog fiindcă-i place să le spună oamenilor ce au de făcut. Sincer vorbind, eu cred că e cam agresivă. Iar ea crede că eu sînt

pasiv.

Asta e părerea ei despre mine. Că m-am dus la Stanford la sfârșitul anilor șaptezeci și am studiat biologia populației - un domeniu pur academic, fără aplicații practice, cu posturi disponibile numai în universități. Pe atunci, biologia populației era revoluționată de studiile pe teren cu privire la viața animalelor și de progresele din testele genetice. Amîndouă necesitau analiză computerizată, cu folosirea de algoritmi matematici avansați. N-am găsit programele de care aveam nevoie pentru cercetările mele, așa că am început să mi le scriu singur. Și așa am alunecat spre știința computerelor - un alt domeniu pur academic, pentru pasionați.

Numai că absolvirea facultății a coincis cu dezvoltarea fenomenului numit Silicon Valley și cu explozia din domeniul calculatoarelor personale. Angajații puțin numeroși din companiile abia înființate făceau avere în anii optzeci, și m-am descurcat destul de bine la prima firmă la care am lucrat. Am cunoscut-o pe Julia, ne-am căsătorit, am avut copii. Totul mergea strună. Amîndoi cîștigam foarte bine numai pentru că ne duceam la lucru. Am fost angajat de o altă companie; beneficii suplimentare, opțiuni mai mari. Iar în anii nouăzeci am mers pe creasta ascendentă a valului. Deja nu mai făceam programare, supervizam elaborarea de software. Iar lucrurile se aranjau de la sine pentru mine, fără prea mari eforturi din partea mea. Pur și simplu, mi-am urmat cursul vieții. N-a trebuit niciodată să lupt ca să mă afirm.

Asta e părerea lui Ellen despre mine. Părerea mea e diferită. Companiile din Silicon Valley sînt cele mai intens competitive din istoria planetei. Toată lumea lucrează o sută de ore pe săptămînă. Toată lumea e angrenată într-o cursă contracronometru. Toată lumea reduce ciclurile de dezvoltare. Inițial, ciclul pentru realizare unui produs nou, a unei versiuni noi avea o durată de trei ani. Pe urmă s-a redus la doi ani. Apoi a ajuns la optsprezece luni. Iar acum se redusese la douăsprezece luni - în

fiecare an, o nouă versiune. Dacă mai ții cont și de faptul că depanarea programelor în faza beta, lăsată în seama superspecialiștilor, durează cam patru luni, mai rămîn doar opt luni ca să faci munca propriu-zisă. Opt luni ca să revizuiești milioane de linii de cod și să ai grijă ca totul să funcționeze perfect.

Pe scurt, Silicon Valley nu era cîtuși de puțin un loc potrivit pentru o persoană pasivă, iar eu nu sînt așa ceva. Îmi puneam zilnic pielea la bătaie. În fiecare zi trebuia să-mi demonstrez calitățile - altfel dispăream. Asta era părerea pe care o aveam despre mine. Și eram sigur că aveam dreptate.

Totuși, și Ellen avea dreptate într-o privință. Întreaga mea carieră se derulase sub semnul norocului. Pentru că domeniul meu inițial de specializare fusese biologia, am avut un avantaj atunci cînd programarea pentru computere a început să imite explicit sistemele biologice. De fapt, erau programatori care făceau un du-te-vino permanent între simularea computerizată și studierea grupurilor de animale în mediul lor natural, aplicînd lecțiile dintr-un domeniu în celălalt.

Dar, în plus, eu lucrasem în domeniul biologiei populației - studiul grupurilor de organisme vii. Iar știința computerelor evoluase în direcția imitării masive a structurilor de rețea - programarea populațiilor de agenți inteligenți. Era nevoie de o gîndire de un tip special pentru manipularea populațiilor de agenți, iar eu mă pregătisem ani de zile pentru exact acel tip de gîndire.

Așa încît eram admirabil pregătit pentru tendințele din domeniul meu și am făcut progrese excelente o dată cu dezvoltarea noilor direcții. M-am aflat în locul potrivit la momentul potrivit.

Lucrul ăsta era adevărat.

Programele bazate pe agenți care modelau populațiile biologice erau tot mai importante în lumea reală. La fel ca programele mele care imitau felul în care furnicile își

căutau hrana pentru a controla rețelele de comunicații de mari dimensiuni. Sau programele care imitau diviziunea muncii în coloniile de termite pentru a controla reglarea termostatelor într-un zgîrie-nori. Și foarte înrudite erau programele care imitau selecția genetică, folosite pentru o gamă largă de aplicații. Într-unui din aceste programe, martorilor unei crime li se arătau nouă fețe de oameni și li se cerea să aleagă care semăna mai mult cu criminalul, chiar dacă nici una dintre fețe nu era a respectivului criminal; în continuare, programul le arăta alte nouă fețe, și martorii trebuia să aleagă din nou. Iar pe baza mai multor repetări, programul genera încet-încet o imagine compozită foarte precisă a feței căutate, mult mai exactă decât orice ar fi putut să obțină un grafician al poliției. Martorii nu trebuia să spună niciodată la ce anume reacționau în cazul fiecărei fețe. Nu trebuia decât să aleagă și programul evolua.

Și pe urmă erau și companiile specializate în biotehnologie, care descoperiseră că nu puteau să dezvolte noi proteine pentru că acestea aveau tendința să se plieze ciudat. Așa că acum foloseau selecția genetică pentru a face ca noile proteine să “evolueze”. Toate aceste proceduri deveniseră practici standard în numai câțiva ani. Și erau din ce în ce mai puternice, din ce în ce mai importante.

Așa că, într-adevăr, mă aflasem în locul potrivit la momentul potrivit. Dar nu am fost pasiv, ci norocos.

Încă nu apucasem să mă bărbieresc și nici să fac duș. M-am dus în baie, mi-am scos tricoul și mi-am privit imaginea din oglindă. Am constatat cu surprindere că în zona abdomenului se depusese un strat de grăsime. Sigur că aveam patruzeci de ani și adevărul era că în ultima vreme cam neglijasem exercițiile fizice. Și nu pentru că eram deprimat. Dar fusesem ocupat cu copiii și eram obosit mai tot timpul. Pur și simplu n-am mai avut chef să fac exerciții, atîta tot.

M-am uitat stăruiitor la imaginea din oglindă și m-am întrebat dacă nu cumva Ellen avea dreptate.

Există o problemă cu toate cunoștințele astea psihologice - nimeni nu le poate aplica asupra propriei persoane. Oamenii pot fi deosebit de perspicace în ceea ce privește defectele prietenilor, soților sau copiilor lor. Dar habar n-au ce se întâmplă cu ei înșiși. Aceiași oameni care observă cu mare claritate lumea din jurul lor nu întrețin decît fantezii cu privire la ei înșiși. Cunoștințele psihologice nu sînt aplicabile dacă te uiți într-o oglindă. Acest aspect bizar a rămas, din cîte știu eu, neexplicat.

Personal, am considerat întotdeauna că există un indiciu în programarea computerelor, într-o procedură numită revenire. Revenirea înseamnă să faci ca un program să revină asupra lui însuși, să-și folosească propriile informații ca să repete iarăși și iarăși anumite lucruri pînă cînd obține un rezultat. Această procedură se folosește pentru anumiți algoritmi de sortare a datelor și alte operațiuni asemănătoare. Dar trebuie făcută cu mare atenție, fiindcă riști să aduci computerul într-o stare numită regresie infinită. Este echivalentul din programare al acelor oglinzi de la bîlciuri în care se reflectă alte oglinzi, și alte oglinzi, din ce în ce mai mici, care se întind la infinit. Programul execută instrucțiunile, repetînd și iar repetînd, dar nu se întâmplă nimic. Computerul se blochează.

Întotdeauna m-am gîndit că la fel se întâmplă atunci cînd oamenii aplică informațiile psihologice asupra lor înșiși. Creierul se blochează. Procesul gîndirii continuă la nesfîrșit, dar nu ajunge nicăieri. Trebuie să fie ceva de genul ăsta, pentru că știm că oamenii pot gîndi la ei înșiși la nesfîrșit. Unii oameni nici nu se gîndesc la prea multe alte lucruri. Și cu toate acestea oamenii nu par să se schimbe niciodată ca urmare a introspecției intense. Niciodată nu se înțeleg mai bine pe ei înșiși. Cunoașterea de sine este un lucru foarte rar.

Este aproape ca și cum ai avea nevoie de altcineva ca să-ți spună cine ești sau ca să-ți țină oglinda. Ceea ce, dacă te gîndești mai bine, este foarte ciudat. Sau poate că nu este.

Există o veche întrebare în domeniul inteligenței artificiale, și anume - dacă un program poate fi conștient de sine însuși. Majoritatea programatorilor vor spune că este imposibil. S-a încercat acest lucru și nu s-a reușit.

Dar există o versiunea mai fundamentală a acestei întrebări, respectiv întrebarea filozofică dacă vreun computer își înțelege propriile acțiuni. Unii ar spune că și asta este imposibil. Computerul nu se poate cunoaște pe sine din același motiv pentru care nu poți să-ți muști dinții. Și fără doar și poate că pare ceva imposibil: creierul uman este cea mai complexă structură din univers, cu toate acestea creierul cunosc foarte puține lucruri despre ele însele.

În ultimii treizeci de ani, aceste întrebări făcuseră obiectul unor discuții interesante la o bere, după orele de program. Niciodată nu fuseseră luate în serios. Dar în ultima vreme aceste întrebări filozofice căpătaseră o importanță nouă deoarece se înregistraseră progrese rapide în reproducerea anumitor funcții cerebrale. Nu întregul creier, ci doar anumite funcții ale acestuia. De exemplu, înainte să fiu concediat, echipa mea folosea procesarea multi-agent ca să permită computerelor să învețe, să recunoască modele repetitive în bazele de date, să înțeleagă limbajele naturale, să stabilească priorități în repartizarea sarcinilor. Important la aceste programe era că mașinile, computerele adică, învățau. Căpătau experiență și își făceau treaba mai bine. Ceea ce era mai mult decît puteau pretinde unele ființe umane.

Telefonul sună. Era Ellen.

-Ți-ai sunat avocatul?

-Încă nu, pentru numele lui Dumnezeu!

-Sînt în cursa de două și zece spre San Jose. Ajung la tine acasă în jur de cinci.

-Ascultă, Ellen, zău că nu e nevoie...

-Știu asta. Nu fac decît să plec din oraș. Am nevoie de o pauză. Pe curînd, Jack.

Și a închis telefonul. Așadar, acum ea avea să se ocupe de mine.

În tot cazul, m-am gîndit că nu avea nici un rost să sun astăzi un avocat. Aveam prea multe de făcut. Trebuia să iau rufele de la curățătorie, așa că am plecat într-acolo. Peste drum de curățătorie era o cafenea Starbucks și m-am dus să-mi iau o cafea espresso cu lapte.

Și l-am văzut pe Gary Marder, avocatul meu, cu o blondă foarte tînără, îmbrăcată în niște blugi lăsați pe șolduri și un maiou scurt care lăsa să i se vadă buricul. Stăteau la coada de la casă și se giugiuleau. Tipa nu părea să fi depășit cu mult vîrsta colegiului. Stingherit, m-am întors să plec, cînd Gary m-a văzut și mi-a făcut semn cu mîna.

-Hei, Jack.

-Salut, Gary.

A întins mîna și i-am strîns-o. A spus:

-Uite, ea e Melissa.

-Bună, Melissa.

-Oh, bună.

Părea vag iritată de această întrerupere, deși nu puteam fi sigur. Avea acel aer absent pe care îl au unele fete tinere în preajma bărbaților. M-am gîndit că nu putea să aibă mai mult de șase ani peste vîrsta lui Nicole. Ce căuta ea în compania unui tip ca Gary?

-Ia zi, Jack, cum merge treaba? a întrebat Gary, strecurîndu-și mîna pe după mijlocelul gol al Melissei.

-OK, i-am spus. Destul de bine.

-Da? Mă bucur pentru tine.

Dar mă privea încruntat.

-Păi, ăă, mda...

Stăteam acolo, ezitant, simțindu-mă caraghios în fața fetei. Era limpede că ea voia să plec de acolo. Dar m-am

gîndit la ce mi-ar fi zis Ellen: *Te-ai întîlnit din întîmplare cu avocatul tău și nici măcar nu i-ai pus o întrebare?*

Așa că am spus:

-Gary, ai un minut liber să vorbesc ceva cu tine?

-Firește.

I-a dat fetei bani ca să achite cafeaua și ne-am retras într-un colț al sălii. Am coborît glasul și i-am spus:

-Uite ce e, Gary, trebuie să vorbesc cu un avocat specializat în divorțuri.

-De ce?

-Fiindcă am impresia că Julia are o aventură.

-Ai impresia? Sau știi sigur?

-Nu. Nu știu sigur.

-Prin urmare, ai doar o bănuială.

-Da.

Gary oftă și-mi aruncă o privire. I-am spus:

-Și se mai întîmplă niște chestii. A început să spună că întorc copiii împotriva ei.

-Alienarea afecțiunii, spuse el încuviințînd din cap. Clișeul juridic al momentului. Și cînd face ea aceste afirmații?

-Cînd ne certăm.

Un nou oftat.

-Jack, oamenii își spun tot felul de măgării cînd se ceartă. Asta nu înseamnă în mod necesar ceva anume.

-Eu cred că înseamnă. Mi-e teamă că înseamnă.

-Te supără chestia asta?

-Da.

-Ai văzut un consilier pe probleme maritale?

-Nu.

-Du-te și consultă unul.

-De ce?

-Din două motive. Mai întîi, pentru că așa e normal să procedezi. Ești căsătorit cu Julia de multă vreme și din cîte știu a fost în cea mai mare parte o căsnicie reușită. Iar în al doilea rînd, pentru că astfel o să începi să stabilești un istoric al încercărilor tale de a salva căsnicia,

ceea ce contrazice acuzația de alienare a afecțiunii.

-Da, dar...

-Dacă ai dreptate cum că ea a început să-și edifice o argumentație, va trebui să fii extrem de prudent, dragă prietene. E foarte greu să te aperi împotriva unei acuzații de alienare a afecțiunii. Copiii sînt supărați pe mama lor, iar ea va spune că tu ai provocat această reacție. Cum poți să dovedești că nu e adevărat? Păi, nu poți. Pe lângă asta, ai stat mult timp acasă, așa că e ușor de imaginat că s-ar putea să fie adevărat. Jurații te vor vedea ca pe un om nemulțumit, poate chiar animat de resentimente față de soția ta, care are serviciu.

A ridicat mîinile.

-Știu, știu că nimic din toate astea nu e adevărat, Jack, dar ce vreau să spun e că va fi un argument foarte simplu de demonstrat. Iar avocatul ei îl va demonstra. Cuprins de resentimente, ai întors copiii împotriva ei.

-Astea sînt prostii.

-Bineînțeles. Știu asta.

Apoi, lovindu-mă prietenește cu palma pe umăr, mi-a zis:

-Așa că du-te la un consilier. Dacă ai nevoie de niște nume, sună la cabinetul meu și Barbara o să-ți recomande doi-trei consilieri cu renume.

Am sunat-o pe Julia ca să-i spun că Ellen venea la noi pentru cîteva zile. Bineînțeles, n-am reușit să dau de Julia, ci doar de mesageria vocală a telefonului ei mobil. I-am lăsat un mesaj lung, în care îi explicam ce se întimplase. Apoi m-am dus la cumpărături, pentru că vizita lui Ellen presupunea unele provizii suplimentare. Plimbam căruciorul prin super-market cînd m-au sunat de la spital. Era tot doctorașul fără barbă de la urgențe. Mă sunase să vadă cum se mai simte Amanda și i-am spus că vînațiile aproape că dispăruseră.

-E bine, a spus el. Mă bucur să aud asta.

-Ce se aude cu rezultatul de la MRI?

Doctorul mi-a zis că rezultatele MRI nu erau relevante, pentru că mașina se defectase și nu apucase să o examineze pe Amanda.

-De fapt, ne facem griji cu privire la toate rezultatele din ultimele zile. Pentru că se pare că mașina s-a defectat lent, în timp.

-Ce vreți să spuneți?

-Păi, s-a corodat sau ceva de genul ăsta. Toate circuitele de memorie s-au transformat în pulbere.

Am simțit că mă ia cu fiori, amintindu-mi de playerul pentru MP3-uri al lui Eric.

-Și cum de s-a întâmplat una ca asta? am întrebat.

-Ipoteza cea mai plauzibilă e că au fost corodate de o scăpare de gaz de la una din conductele din perete, probabil în timpul nopții. Dacă a fost o scurgere de clor, a fost de ajuns. Ciudat este însă că numai circuitele de memorie au fost deteriorate. Celelalte circuite nu au pățit nimic.

Lucrurile deveneau cu fiecare minut tot mai stranii. Și au devenit și mai stranii câteva minute mai târziu, când Julia m-a sunat voioasă și optimistă ca să mă anunțe că va veni acasă în cursul după-amiezei și va ajunge mult înainte de cină.

-Mă bucur tare mult c-am s-o văd pe Ellen, a spus ea. De ce ziceai că vine?

-Cred că a vrut doar să plece din oraș.

-Ei bine, o să fie nemaipomenit s-o ai în preajmă câteva zile. Să stai și tu în compania unei persoane adulte.

-Cred și eu, am spus.

Am așteptat să-mi dea o explicație pentru faptul că nu venise acasă noaptea trecută. Dar nu a spus decît:

-Hei, trebuie să plec, Jack, vorbim mai târziu...

-Julia, stai o clipă...

-Ce e?

Am ezitat, întrebîndu-mă cum să formulez. Am spus:

-Am fost îngrijorat în privința ta azi-noapte.

-Da? De ce?

-Păi fiindcă n-ai venit acasă.

-Dragule, te-am sunat. Am rămas blocată la fabrică. Nu ți-ai verificat mesajele?

-Ba da...

-Și n-ai găsit nici un mesaj de la mine?

-Nu. N-am găsit.

-Ei bine, nu știu ce s-a întâmplat. Ți-am lăsat un mesaj, Jack. Am sunat mai întâi acasă și am găsit-o pe Maria, dar ea n-a putut, știi, era foarte complicat... Așa că după aia am sunat pe celularul tău și ți-am lăsat un mesaj în care-ți spuneam că trebuie să rămîn în fabrică pînă azi.

-Ei uite că nu l-am primit, am replicat eu, încercînd să nu las impresia unui om bosumflat.

-Îmi pare rău, dragule, dar vezi ce se întîmplă cu serviciul tău de telefonie mobilă. Oricum, ascultă, chiar trebuie să plec. Ne vedem diseară, OK? Te-am pupat.

Și a închis telefonul.

Mi-am scos telefonul din buzunar și l-am controlat. Nu era nici un mesaj. Am verificat jurnalul telefonului, dar nu fusese consemnat nici un apel în noaptea trecută.

Julia nu mă sunase. Nimeni nu mă sunase.

Am început să am o senzație de slăbiciune, care s-a transformat în depresie. Mă simțeam obosit, nu mă puteam mișca. Mă holbam la rafturile din supermarket. Uitasem de ce mă aflam acolo.

Hotărîsem să plec din magazin cînd telefonul mi-a sunat în mînă. L-am deschis: era Tim Bergman, tipul care-mi preluase postul la MediaTronics.

-Șezi pe un scaun solid? m-a întrebat el.

-Nu, de ce?

-Am să-ți dau o veste destul de ciudată. Ține-te tare.

-OK.

-Don vrea să te sune.

Don Gross era șeful companiei, tipul care mă concediasse.

-De ce?

-Vrea să te re-angajeze.

-Ce vrea?

-Da. Știu. E o nebunie. Vrea să te re-angajeze.

-De ce?

-Avem probleme cu sistemele distribuite pe care le-am vândut anumitor clienți.

-Care dintre ele?

-Ei bine, *predprey*.

-Ăsta e unul dintre sistemele vechi, am spus. Cine l-a vândut pe ăsta?

Predprey era un sistem pe care îl concepusem cu peste un an în urmă. Ca majoritatea programelor noastre, era bazat pe modele biologice. *Predprey* era un program de căutare a unui obiectiv prestabilit, bazat pe dinamica animal de pradă / pradă. Dar avea o structură extrem de simplă.

-Ei bine, Xymos a vrut ceva foarte simplu, mi-a explicat Tim.

-Ați vândut *predprey* celor de la Xymos?

-Exact. De fapt, le-am vândut licența. Cu un contract de asistență. Chestia asta ne scoate din minți.

-De ce?

-Fiindcă se pare că nu funcționează corect. Căutarea obiectivului a luat-o razna. O mare parte din timp, programul pare să-și fi pierdut obiectivul.

-Nu mă surprinde, am spus, pentru că nu am specificat stimulente.

Stimulentele erau niște “contragreutăți” de programare care susțineau obiectivele. Motivul pentru care aveai nevoie de stimulente era acela că, agenții de rețea putând să învețe, procesul de învățare putea ajunge să-i abată de la obiectivul prestabilit. Ere nevoie de o cale de conservare a obiectivului inițial, astfel încât să nu se piardă. Adevărul era că te puteai lesne gândi la programele cu agenți ca la niște copii. Programele uitau anumite lucruri, uitau alte lucruri, pierdeau lucrurile.

Era un comportament emergent. Nu era programat, dar era rezultatul programării. Și, după toate aparențele, asta se întâmplă la Xymos.

-Ei bine, spuse Tim, Don s-a gândit că tu ai fost cel care ai condus echipa atunci cînd a fost scris programul, așa că tu ești cel mai nimerit să-l repari. În plus, soția ta face parte din managementul de vîrf de la Xymos, așa că readucerea ta în echipă îi va liniști pe cei din conducerea lor.

Nu eram sigur de adevărul acestei ipoteze, dar n-am spus nimic.

-Oricum, asta e situația, a continuat Tim. Iar eu te-am sunat ca să te întreb dacă e cazul ca Don să te sune. Pentru că nu vrea să fie refuzat.

Am simțit că mă cuprinde furia. Auzi, *nu vrea să fie refuzat*.

-Tim, am spus eu. Nu mă pot întoarce să lucrez acolo.

-A, păi, nici n-o să stai aici. O să lucrezi la fabrica Xymos.

-A, da? Și cum o să funcționeze treaba asta?

-Don vrea să te angajeze pe un post de consultant itinerant sau cam așa ceva.

-Aha, am spus eu pe un ton cît mai neutru.

Totul în legătură cu această propunere mi se părea o idee nefericită. Ultimul lucru pe care mi-l doream era să lucrez din nou pentru ticălosul acela de Don. Și întotdeauna era o idee nefericită să revii la o companie de unde ai fost concediat - indiferent de motive, indiferent de condiții. Toată lumea știa asta.

Dar, pe de altă parte, dacă acceptam să lucrez în calitate de consultant, rezolvam problema "vieții de sertar". Și m-ar scoate din casă. Ar rezolva multe probleme. După o pauză, am spus:

-Uite ce e, Tim, lasă-mă să mă mai gîndesc la chestia asta.

-Vrei să te mai sun eu?

-OK. Da.

-Cînd să te sun? a întrebat el.

Tensiunea din vocea lui era cît se poate de vădită. I-am spus:

-Mi se pare că te cam presează treaba asta...

-Păi, da, într-o anumită măsură. Cum îți spuneam, contractul ăsta ne scoate din minți. Am detașat cinci programatori din echipa inițială, care trăiesc practic la fabrica Xymos. Și nu reușesc să-i dea de cap. Așa că dacă nu ești dispus să ne ajuți, o să fim nevoiți să căutăm în altă parte, imediat.

-Bine, te sun eu mîine, am spus.

-Mîine dimineață? a sugerat el.

-Bine, mîine dimineață.

*

Convorbirea cu Tim ar fi trebuit să mă facă să mă simt mai bine în anumite privințe, dar n-a reușit. Am dus fetița în parc, am dat-o în leagăn un timp. Era în stare să se dea în leagăn douăzeci-treizeci de minute, și mereu plîngea cînd o luam de acolo. Mai tîrziu, m-am așezat pe bordura de beton a containerului de nisip cît timp a mers de-a bușilea și s-a ridicat singură în picioare agățîndu-se de țestoasele din beton și de alte obiecte de joacă. Unul din țincii mai mari a răsturnat-o, dar n-a plîns deloc, pur și simplu s-a ridicat în picioare. Părea să-i placă să se joace cu copiii mai mari.

Mă uitam la ea și mă gîndeam să reîncep lucrul.

-Bineînțeles că le-ai spus că te duci, spuse Ellen.

Eram în bucătărie. Abia sosise și își lăsase valiza neagră nedesfăcută într-un colț. Ellen nu se schimbaseră deloc - la fel de slabă, de energică, de blondă și de agitată. Sora mea părea că nu va îmbătrîni niciodată. Bea o cană cu ceai pe care și-l preparase cu pliculețe aduse de ea. Ceai *oolong* organic, spe cial cumpărat de la un anumit magazin din San Francisco. Nici în privința asta nu se schimbaseră - Ellen fusese întotdeauna mofturoasă cu

mîncarea, încă din copilărie. Ca adult, călătorea cu ceaiurile la ea, cu sosurile pentru salate și vitaminele personale, aranjate ordonat în pachetele din hîrtie cerată.

-Nu, nu le-am spus că mă duc. Am spus că o să mă mai gîndesc.

-Să te mai gîndești? Glumești? Jack, tu trebuie să te întorci la muncă. Știi bine asta.

S-a uitat la mine cu un ochi critic.

-Ești deprimat.

-Ba nu sînt.

-Ar trebui să începi să bei ceai din ăsta, a spus ea. Cafeaua aia nu-ți face bine la nervi.

-Ceaiul are mai multă cafeină decît cafeaua.

-Jack. *Trebuie* să te întorci la muncă.

-Știu, Ellen.

-Și dacă e un post de consultant... n-ar fi perfect? Nu ți-ar rezolva toate problemele?

-Nu știu.

-Zău? Și ce anume nu știi?

-Nu știu dacă mi s-au relatat toate detaliile, am spus. Adică, dacă Xymos are atîtea probleme, cum se face că Julia nu mi-a vorbit nimic despre asta?

Ellen clătină din cap.

-Am impresia că, în ultima vreme, Julia nu prea-ți mai spune de nici unele.

Privindu-mă stăruitor, Ellen m-a întrebat:

-De ce n-ai acceptat pe loc?

-Trebuie să fac mai întîi niște verificări.

-Ce să verifici, Jack?

Tonul trăda lipsa ei de încredere. Ellen se comporta ca și cum aș fi avut o problemă psihologică pe care trebuia să o rezolve. Abia trecuseră cîteva minute de cînd eram împreună și sora mea începea să mă irite. Sora mea mai mare, care mă trata de parcă aș fi fost din nou copil. M-am ridicat în picioare:

-Uite care-i treaba, Ellen. Mi-am petrecut viața în mediul ăsta și știu cum funcționează. Două sînt motivele posibile

pentru care Don mă vrea înapoi. Primul e că firma e în impas și ei cred că îi pot ajuta.

-Asta au și spus.

-Corect. Asta au spus. Dar cealaltă posibilitate e că lucrurile s-au împotmolit în asemenea măsură, încât nu se mai poate face nimic - iar ei știu asta.

-Prin urmare, au nevoie de unul pe care să-l scoată vinovat?

-Exact. Au nevoie de un țap ispășitor.

Am văzut-o că se încruntă. Ezita.

-Chiar crezi asta?

-Nu știu, tocmai asta e problema. Dar trebuie să aflui.

-Lucru pe care-l vei face cum?...

-O să dau niște telefoane. Poate că o să Tac mâine o vizită neanunțată la fabrică.

-OK. Asta mi se pare îndreptățit.

-Mă bucur că am aprobarea ta.

N-am putut să spun asta tară să las să se simtă iritarea din glas.

-Jack, a spus ea ridicându-se ca să mă îmbrățișeze. Sînt îngrijorată pentru tine, atîta tot.

-Apreciez asta, am replicat. Dar așa nu-mi ești de ajutor.

-Bun. Atunci ce pot să fac ca să-ți fiu de ajutor?

-Să ai grijă de copii în timp ce dau niște telefoane.

M-am gîndit să-l sun mai întîi pe Ricky Morse, tipul pe care-l întîlnisem în supermarket cînd cumpăra scutece Huggies. Îl cunoșteam de multă vreme pe Ricky. Lucra la Xymos și era destul de neglijent în privința informațiilor ca să-mi poată spune ce se întîmplă de fapt acolo. Singura problemă era că Ricky lucra la sediul din Silicon Valley și chiar el îmi spusese că punctul de interes se mutase la sediul fabricii. Dar pentru mine era un punct de pornire a cercetărilor.

L-am sunat la birou, dar secretara mi-a spus:

-Îmi pare rău, dar domnul Morse nu e în birou.

-Știți cumva cînd se întoarce?

-N-aș putea să vă spun. Vreți să-i lăsați un mesaj vocal?

I-am lăsat lui Ricky un mesaj vocal. Apoi l-am sunat pe numărul de acasă. Mi-a răspuns nevastă-sa. Mary se pregătea să-și dea doctoratul în istoria Franței. Mi-o închipuiam legănînd copilul și citind dintr-o carte deschisă în poală. I-am spus:

-Ce mai faci, Mary?

-Bine, Jack.

-Ce face copilașul? Ricky mi-a spus că n-a făcut niciodată iritații de la scutece. Sînt invidios.

Încercam să vorbesc cît mai degajat. Doar o convorbire de conveniență.

Mary mi-a răspuns rîzînd:

-E un copilaș cuminte și n-am avut nici colici, slavă Domnului. Dar Ricky n-a fost de față cînd ne-am iritat. Ne-am iritat și noi de cîteva ori.

-De fapt, pe el îl căutam. E cumva acasă?

-Nu, Jack. E plecat toată săptămîna. S-a dus la fabrica aia din Nevada.

-Ah, da.

Mi-am amintit acum că Ricky îmi spusese chestia asta cînd ne întîlnisem la supermarket.

-Tu ai fost la fabrica aia? m-a întrebat Mary și mi s-a părut că deslușesc în tonul ei o ușoară neliniște.

-Nu, n-am fost, dar...

-Și Julia petrece mult timp acolo, nu-i așa? Ce ți-a spus despre asta?

Nu încăpea nici o îndoială: era îngrijorată.

-Păi, nu cine știe ce. Cred că au o tehnologie nouă care e foarte secretă. De ce?

Ea avu o ezitare.

-Poate e doar imaginația mea...

-Ce este?

-Păi, uneori, cînd mă sună Ricky, mi se pare că-mi vorbește ciudat.

-Cum așa?

-Sînt sigură că e preocupat și muncește mult, dar spune unele chestii ciudate. Spune unele lucruri fără nici o noimă. Și pare evaziv. Ca și cum... nu știu ce să zic, parcă ar ascunde ceva.

-Ascunde ceva...

Ea rîse autoironic și spuse:

-M-am gîndit chiar că poate are o aventură. Știi, femeia aia, Mae Chang, e și ea acolo și întotdeauna i-a plăcut de ea. E atît de frumoasă.

Mae Chang lucrase și ea în echipa mea de la MediaTronics.

-Nu știam că și ea ar lucra la fabrică.

-Ba da. Cred că acum sînt acolo mulți dintre cei care au lucrat în echipa ta.

-Ei bine, i-am spus eu, nu cred că Ricky are o aventură, Mary. Nu e genul lui. Și nu e nici genul lui Mae.

-Apele liniștite sînt adînci, spuse ea, referindu-se aparent la Mae. Iar eu încă n-am terminat cu alăptatul, deci sînt tot grasă, vreau să spun că am niște coapse groase ca niște butuci.

-Nu cred că...

-Se freacă între ele atunci cînd merg. Scot un sunet ciudat.

-Mary, sînt sigur că...

-Julia e OK, Jack? Nu se poartă ciudat?

-Nu mai mult decît de obicei, i-am spus, încercînd să o dau pe glumă.

De cîteva zile îmi doream ca oamenii să fie sinceri cu mine în privința Juliei, dar acum, cînd constatam că aveam ceva în comun cu Mary, nu aveam de gînd să fiu sincer cu ea. Aveam de gînd să-mi țin gura. Am spus:

-Julia are mult de lucra și uneori e cam ciudată.

-Ți-a spus ceva despre un nor negru?

-Ăă... nu.

-Despre noua lume? Despre a fi prezent la nașterea unei noi ordini mondiale?

Mi se părea deja că discuția alunecă pe panta

conspirațiilor. Ca oamenii care se arată îngrijorați de Comisia Trilaterală și cred că familia Rockefeller conduce lumea.

-Nu, nimic de genul ăsta.

-A pomenit de o mantie neagră?

Am simțit dintr-o dată că ritmul activității mele cerebrale a scăzut considerabil.

-Cum?

-Într-una din nopțile trecute Ricky mi-a vorbit despre o mantie neagră, de faptul că era acoperit de o mantie neagră. Era târziu, era obosit, vorbea în dodii.

-Și ce a spus despre acea mantie neagră?

-Nimic. Doar atît. A tăcut o pauză. Crezi că li se dau droguri acolo?

-Nu știu.

-Știi, presiunile sînt mari, se lucrează nonstop, nimeni nu doarme prea mult. Mă întreb dacă nu iau droguri.

-Hai că-l sun eu pe Ricky, am spus.

Mary mi-a dat numărul lui de celular pe care mi l-am notat. Mă pregăteam să-l formez cînd am auzit ușa de la intrare trîntindu-se, apoi pe Eric zicînd:

-Hei, mami! Cine era tipul din mașină care era cu tine?

M-am ridicat și m-am uitat pe fereastră, spre alee. BMW-ul decapotabil al Juliei era acolo, cu capota coborîtă. M-am uitat la ceas. Era doar 4:30.

M-am dus în hol și am văzut-o pe Julia îmbrățișîndu-l pe Eric și zicîndu-i:

-Trebuie să fi fost lumina pe parbriz. Nu mai era nimeni în mașină.

-Ba da. L-am văzut.

-Serios? făcu ea deschizînd ușa de la intrare. Du-te și convinge-te.

Eric a ieșit pe gazon. Julia a zîmbit către mine.

-I s-a părut că mai e cineva în mașină. Eric s-a întors, ridicînd din umeri.

-Păi, cred că n-a fost nimeni.

-Așa este, dragule.

Julia se apropie de mine și întrebă:

-Ellen e aici?

-Abia a ajuns.

-Excelent. Mă duc să fac un duș și după aia stăm de vorbă. Să desfacem o sticlă de vin. Ce vrei să pregătești pentru cină?

-Am friptura gata.

-Grozav. Sună grozav.

Și, cu un gest ștregăresc, se duse să facă duș.

Seara fiind călduroasă, am luat masa în curte. Am pus fața de masă în carouri roșii și am perpelit fripturile pe grătar, purtînd șorțul meu de bucătar-șef pe care scria "cuvîntul bucătarului e lege"; și am avut parte de un fel de cină clasică a familiei americane.

Julia a fost fermecătoare și vorbăreață, concentrîndu-și atenția asupra surorii mele, vorbind despre copii, despre școală, despre schimbările pe care avea de gînd să le facă în casă.

-Fereastra aia trebuie să dispară, a spus ea arătînd spre bucătărie. O să punem niște uși din sticlă care să se deschidă spre exterior. O să fie nemaipomenit.

Eram uluit de reprezentăția Juliei. Pînă și copiii se holbau la ea. Julia a arătat cît de mîndră se simțea de rolul important al lui Nicole în viitoarea piesă de teatru de la școală. Nicole a protestat:

-Mamă, am un rol tîmpit.

-Ei, nu chiar așa, draga mea.

-Ba da. N-am de spus decît două replici.

-Ei lasă, draga mea, sînt sigură că...

Eric se grăbi să intervină:

-“Iată, acușica vine John. Pare destul de gravă treaba.”

-Taci din gură, mucosule.

-Le repetă în baie, iar și iar, anunță Eric. Cam de un trilion de catralioane de ori.

Julia se interesă:

-Cine-i John?

-Alea sînt replicile din piesă.

-Aha. Păi, în orice caz, sînt sigură că o să fii minunată. Iar micul nostru Eric face mari progrese la fotbal, nu-i așa, dragule?

-O să se termine săptămîna care vine, spuse el și se posomori.

În toamna asta, Julia nu reușise să ajungă la nici unul dintre meciurile băiatului.

-I-a făcut foarte bine, îi spunea ea lui Ellen. Sporturile de echipă dezvoltă spiritul de cooperare. Mai ales la băieți, competitivitatea îi ajută foarte mult.

Ellen nu spunea nimic, se mulțumea să asculte și să dea din cap.

În mod special pentru seara asta, Julia insistase să-i dea ea de mîncare bebelușului și așezase scaunul înalt lîngă ea. Dar Amanda era obișnuită cu joaca de-a avionul la fiecare masă. Aștepta să vadă cum lingura se mișcă spre ea în timp ce persoana care o mînuia spunea: "Vrrrruum... vine avionul... deschideți ușile!" Fiindcă Julia nu făcea chestia asta, Amanda și-a ținut buzele strîns lipite. Ceea ce făcea parte, de asemenea, din joc.

-Ei, mă rog. Cred că nu-i e foame, spuse Julia ridicînd din umeri. Și-a băut laptele, Jack?

-Nu, i-am spus eu. Nu bea decît după masa de seară.

-Asta știi. Mă refeream, înainte...

-Nu. Înainte, nu.

Am arătat spre Amanda. Să încerc și eu?

-Sigur.

Julia mi-a dat lingura, iar eu m-am așezat lîngă Amanda și am început joaca de-a avionul. "Vrrrruum..." Amanda a zîmbit imediat și a deschis gura.

-Jack s-a purtat minunat cu copiii, pur și simplu minunat, i s-a adresat Julia lui Ellen.

-Cred că e bine ca un bărbat să cunoască pe pielea lui ce înseamnă viața casnică, a remarcat Ellen.

-A, da, sigur că e bine. M-a ajutat foarte mult, a

încuviințat Julia, bătîndu-mă pe genunchi. Să știi că m-ai ajutat, Jack.

Mie mi se părea evident că Julia era exagerat de veselă, exagerat de optimistă. Era surescitată, vorbea repede și era evident că încearcă să-i creeze lui Ellen impresia că ea se află la cîrma familiei. Îmi dădeam seama că Ellen nu se lasă păcălită. Dar Julia era atît de grăbită încît nici n-a băgat de seamă. Am început să mă întreb dacă nu cumva lua droguri. Țasta să fie motivul comportamentului ei straniu? Lua oare amfetamine?

-Iar la serviciu, continua Julia, totul e de-a dreptul incredibil zilele astea. Xymos face realmente niște descoperiri epocale - genul de descoperiri pe care lumea le așteaptă de mai bine de zece ani. Dar, în sfîrșit, se întîmplă.

-Cum ar fi mantia neagră? am zis eu cînd tocmai terminasem de hrănit copilul.

Julia a clipit repede.

-Ce anume? A clătinat din cap. Despre ce tot vorbești, dragă?

-Despre o mantie neagră. Nu ziceai tu ceva despre o mantie neagră acum cîteva zile?

-Nu... A clătinat din cap. Nu știu la ce te referi.

S-a întors din nou spre Ellen.

-În orice caz, toată tehnologia asta moleculară a ieșit pe piață într-un ritm mult mai lent decît ne așteptam cu toții. Dar acum, în sfîrșit, e gata.

-Pari foarte entuziasmată, observă Ellen.

-Trebuie să-ți spun, Ellen, că e de-a dreptul palpitant. Apoi, cu glas scăzut: Și, pe deasupra, probabil că o să cîștigăm o mică avere.

-Asta ar fi minunat, comentă Ellen. Dar presupun că a trebuit să lucrezi ore suplimentare...

-Ei, nu chiar atît de multe, spuse Julia. Luînd toate aspectele în considerare, n-a fost chiar așa de rău. Doar săptămîna trecută, cam așa ceva.

Am văzut-o pe Nicole lăcînd ochii mari. Eric mînca și se

holba la maică-sa. Dar copiii n-au spus nimic. Nici eu.

-E doar o perioadă de tranziție, continuă Julia. Toate companiile au astfel de perioade de tranziție.

-Desigur, spuse Ellen.

Soarele cobora spre asfințit. Aerul se răcorise. Copiii au plecat de la masă. M-am ridicat și am început să strâng vasele, ajutat de Ellen. Julia a continuat să vorbească și deodată ne-a amenințat:

-Mi-ar plăcea să rămân, dar am lăsat o treabă ne terminată și trebuie să mă întorc la birou pentru câteva ore.

Dacă Ellen a fost surprinsă auzind-o, nu s-a trădat. N-a spus decît:

-Ore suplimentare.

-Doar cît ține tranziția asta.

Apoi către mine:

-Îți mulțumesc că ai avut grijă de toate treburile, iubitule.

La ușă, s-a întors și mi-a trimis o bezea, spunînd:

-Te iubesc, Jack.

După care a plecat.

Ellen s-a uitat după ea cu o expresie încruntată.

-Puțin cam brusc, nu ți se pare?

Am ridicat din umeri.

-O să-și ia rămas-bun de la copii?

-Probabil că nu.

-Pur și simplu iese așa pe ușă?

-Întocmai.

Ellen clătină din cap.

-Jack, nu știi dacă o avea sau nu vreo aventură, dar... ce droguri ia?

-Nici unul, din cîte știu.

-Sînt sigură că ia droguri. Nu ți se pare că a mai slăbit?

-Da, puțin.

-Și doarme foarte puțin. Și e foarte expeditivă... Ellen clătină încă o dată din cap. Mulți dintre directoriiăștia cu răspunderi mari iau droguri.

-Nu știu, am spus.

S-a mulțumit să se uite la mine.

M-am dus la mine în birou ca să-l sun pe Ricky, și de la fereastră am văzut-o pe Julia conducându-și mașina în marșarier pe alee. Am vrut să-i fac cu mâna, dar se uita în spate, atentă la traiectoria mașinii. În lumina serii am văzut niște fișii aurii reflectate pe parbriz, de la copacii de deasupra. Aproape că ajunsese în stradă când mi s-a părut că zăresc pe cineva așezat pe scaunul din dreapta ei. Arăta ca un bărbat.

Nu i-am putut distinge bine trăsăturile prin parbriz în timp ce mașina se deplasa pe alee. Când mașina a ajuns în stradă, corpul Juliei îmi bloca vederea spre scaunul pasagerului. Dar mi s-a părut că ea vorbește foarte însuflețit cu el. Apoi a schimbat vitezele și s-a lăsat pe spate în scaun, astfel că, o clipă, am avut posibilitatea să văd clar. Bărbatul era luminat din spate, fața lui era umbrită, și de bună seamă că se uita la ea fiindcă tot nu-i puteam distinge trăsăturile, dar, după felul cum stătea tolănit, am avut impresia că e vorba de un tânăr, poate pînă în treizeci de ani, deși, sincer, nu puteam fi sigur. A fost doar o imagine fugară. Pe urmă BMW-ul a accelerat și a dispărut din câmpul meu vizual.

M-am gîndit: la naiba cu toate astea. Am ieșit afară și am alergat pe alee. Am ajuns în stradă când mașina ajunsese la semaforul de la prima intersecție, cu semnalizatoarele de frînă aprinse. Probabil că era la o distanță de nici cincizeci de metri, iluminăția stradală fiind estompată. Lumina cădea pieziș. Mi se părea că e singură în mașină, dar nu vedeam foarte bine. Am avut un moment de ușurare, simțindu-mă totodată ca un caraghios. Uite-mă stînd în mijlocul străzii tară vreun motiv întemeiat. Minteă începea să-mi joace feste. Nu era nimeni în mașină.

Apoi, cînd Julia a cotit la dreapta, individul a apărut din nou, ca și cum pînă atunci stătuse aplecat ca să ia ceva

din torpedo. Apoi mașina a dispărut. Și într-o clipită toată nefericirea mea m-a năpădit, o durere ascuțită care mi-a cuprins pieptul și întreg corpul. Am simțit cum mi se taie respirația și mă ia amețea.

Era cineva în mașină.

M-am tîrît înapoi pe alee sub imperiul unor emoții tulburi, neștiind ce să fac în continuare.

-Nu știi ce să faci în continuare? m-a întrebat Ellen.

Spălam împreună oalele și cratițele în chiuvetă, cele care nu încăpeau în mașina de spălat vase. Eu le frecam și le curățăm, iar Ellen le ștergea.

-Pui mîna pe telefon și o suni.

-E în mașină.

-Are telefon în mașină. Sun-o.

-Ihî, am spus. Și ce să-i zic? Hei, Julia, cine-i tipul care e lingă tine în mașină? Am clătinat din cap. Ar fi o discuție foarte dificilă.

-Poate c-o să fie.

-Ar însemna divorțul, fără doar și poate.

Ea s-a uitat fix la mine.

-Iar tu nu vrei să divorțezi, nu-i așa?

-La naiba, nu. Vreau să-mi păstrez familia unită.

-S-ar putea să fie imposibil, Jack. S-ar putea să nu hotărâști tu lucrul ăsta.

-Nimic din toate astea n-are nici o noimă, am replicat. Vreau să spun, tipul din mașină era ca un puștan, un tinerel.

-Și?

-Nu e genul Juliei.

-Zău? Ellen ridică din sprîncene. Probabil că are douăzeci și ceva de ani, poate e puțin trecut de treizeci. Și, apropo, ești chiar așa de sigur de preferințele Juliei?

-Ei bine, trăiesc cu ea de treisprezece ani.

Ellen trînti o cratiță cu zgomot.

-Jack. Înțeleg că toate lucrurile astea sînt greu de acceptat.

-Așa este, ai dreptate.

Repetam în minte secvența cu mașina care se retrăgea pe alee, iarăși și iarăși. Mă gîndeam că era ceva ciudat în legătură cu cealaltă persoană din mașină, ceva neobișnuit în înfățișarea acesteia. Cu ochii minții, tot încercam să-i deslușesc fața, dar nu reușeam deloc. Trăsăturile erau încețoșate din cauza parbrizului, a luminii care se schimba în timp ce mașina se deplasa... Nu-i vedeam ochii, pomeții sau gura. În memorie mi se întipărise o față întunecată și fără trăsături distincte. Am încercat să-i explic acest lucru surorii mele.

-Nu e nici o surpriză.

-Nu?

-Nu. Se numește negare. Uite ce e, Jack, adevărul e că ai avut dovada chiar în fața ochilor. Ai văzut-o, Jack. Nu crezi că a sosit momentul să o și crezi?

Știam că are dreptate.

-Da, am spus. A sosit momentul.

Telefonul a început să sune. Aveam mîinile pline pînă la cot de clăbuci de detergent. Am rugat-o pe Ellen să răspundă, dar unul dintre copii ridicase deja receptorul. Am terminat de curățat grătarul pentru friptură și i l-am dat lui Ellen să-l șteargă.

-Jack, trebuie să începi să vezi lucrurile cum sînt în realitate, nu așa cum ai vrea tu să fie.

-Ai dreptate, am spus. O s-o sun.

În momentul acela, Nicole a intrat în bucătărie, palidă la față.

-Tati? E de la poliție. Vor să vorbească cu tine.

ZIUA A CINCEA

9:10 P.M.

Mașina Juliei părăsise carosabilul cam la opt kilometri de casă. Plonjase preț de cincisprezece metri peste o ripă abruptă, tăind o cărare prin tufișurile de salvie și de ienupăr. Apoi trebuie că se rostogolise, fiindcă acum stătea într-o rină, cu roțile în sus. Nu puteam să văd decît partea de jos a mașinii. Soarele apusese, iar rîpa era întunecată. Cele trei ambulanțe de pe șosea aveau girofarurile aprinse, iar echipele de salvare coborau deja cu ajutorul frînghiilor. În timp ce priveam operațiunile, au fost aprinse niște reflectoare mobile care scăldau locul accidentului într-o lumină albastră crudă. Peste tot se auzeau păcăniturile stațiilor radio.

Stăteam pe drum cu un polițist motociclist. Cerusem să cobor și eu în prăpastie și mi se spusese că nu se poate; trebuia să rămîn pe șosea. Cînd am auzit stația radio, am întrebat:

-E rănită? Soția mea e rănită?

-O să aflăm imediat, mi-a răspuns calm polițistul.

-Dar celălalt tip?

-O clipă, spuse el. Avea un dispozitiv auditiv în casca de protecție, fiindcă a început să vorbească cu voce scăzută. Părea că vorbește codificat. Am auzit: "... O actualizare patru-zero-doi pentru șapte-trei-nouă aici..."

Am stat pe margine și m-am uitat în jos, încercînd să văd ceva. Între timp, mașina fusese înconjurată de muncitori, iar cîțiva erau în spatele caroseriei răsturnate. Mi s-a părut că a trecut un lung interval de timp.

Polițistul a spus:

-Soția dumneavoastră e inconștientă, dar... A avut centura de siguranță și a rămas în mașină. Cei de jos cred că nu a pățit nimic grav. Semnele vitale sînt stabile. N-a pățit nimic la coloana vertebrală, dar... se pare că și-a fracturat brațul.

-Dar e bine, în general?

-Ei așa cred.

Încă o pauză în timpul căreia polițistul a ascultat. L-am auzit spunând:

-Lîngă mine e soțul doamnei, așa că hai să facem un opt-șapte.

S-a întors spre mine și a spus:

-Da, începe să-și revină. Va trebui să meargă la spital ca să vadă dacă nu are vreo hemoragie internă. Și și-a fracturat brațul. Dar ei spun că e bine. Chiar acum o așază pe targă.

-Slavă Domnului, am spus.

Polițistul încuviință din cap.

-Asta e o porțiune de șosea cu ghinion.

-S-a mai întîmplat și înainte?

-La cîteva luni. Și de regulă nu sînt toți la fel de norocoși.

Mi-am deschis telefonul celular și am sunat-o pe Ellen, i-am spus să le explice copiilor că nu au de ce să-și facă griji, că mama o să fie bine.

-Mai ales Nicole, am adăugat.

-O să am grijă de ea, mi-a promis Ellen.

Am închis telefonul și m-am adresat din nou polițistului:

-Ce s-a întîmplat cu celălalt tip?

-Păi, doar ea e în mașină.

-Ba nu. Mai era un tip cu ea.

După ce a vorbit în cască, s-a întors către mine.

-Mi s-a spus că nu e nici urmă de altcineva.

-Poate c-a fost aruncat din mașină.

-Uite, chiar acum o întreabă pe soția dumneavoastră...
(A ascultat o clipă.) Zice că a fost singură.

-Nu se poate, am insistat.

S-a uitat la mine și a ridicat din umeri.

-Asta a spus ea.

În lumina roșie de la ambulanță nu puteam să-i deslușesc expresia. Dar tonul lui parcă spunea: încă unul care nu-și cunoaște nevasta. M-am întors într-o parte și m-am uitat peste marginea drumului.

Unul dintre vehiculele de salvare întinsese un braț metalic cu un troliu care atârna deasupra rîpei. Lăsa în jos un cablu. Am văzut muncitorii străduindu-se să-și mențină echilibrul pe panta abruptă în timp ce agățau o targă de cablul macaralei. Nu o puteam vedea prea bine pe Julia, cum era prinsă cu niște curele de targă și acoperită cu o pătură argintie. Macaraua a început să ridice targa, trecînd-o prin conul de lumină albastră, făcînd-o apoi să dispară în întuneric. Polițistul spuse:

-Mă întreabă de droguri și medicamente. Soția dumneavoastră lua cumva droguri sau medicamente?

-Nimic despre care să știu.

-Dar alcool? Băuse?

-Niște vin la cină. Un pahar sau două.

Polițistul se întoarse într-o parte și vorbi din nou cu glas scăzut, în întuneric. După o pauză l-am auzit spunînd:

-Afirmativ.

Targa se răsucea lent în timp ce se ridica în aer. Un muncitor, aflat la jumătatea pantei, se întinse și o stabilizează. Targa își continuă ascensiunea.

Tot n-am putut să o văd clar pe Julia pînă cînd n-a ajuns la nivelul drumului, iar muncitorii din echipa de salvare au desfăcut targa de cablu. Era umflată la față; obrazul stîng era vînat, iar fruntea era și ea vînată deasupra ochiului stîng. Probabil că se lovise destul de tare la cap. Respira cu greu.

M-am apropiat de targă. M-a văzut și, încercînd să zîmbească, mi-a spus:

-Jack...

-Stai liniștită.

A tușit ușurel.

-Jack, a fost un accident.

Infirmierii treceau pe lîngă motocicletă cu targa și a trebuit să fiu atent pe unde calc.

-Bineînțeles că a fost un accident.

-Nu e ceea ce crezi, Jack.

-Ce să fie, Julia?

Părea că delirează. Intensitatea vocii ei părea oscilantă.

-Știu ce crezi, mi-a spus ea strîngîndu-mă de braț cu mîna. Promite-mi că n-o să te amesteci în treaba asta, Jack.

M-am mulțumit să merg pe lîngă targă fără să spun nimic. Ea m-a strîns și mai tare.

-Promite-mi că nu te amesteci.

-Promit.

S-a relaxat, dîndu-mi drumul la braț.

-Asta nu afectează familia noastră. Nici copiii și nici tu n-o să pățiți nimic. Doar să nu te amesteci, ai înțeles?

-Am înțeles, am spus, doar din dorința de a o liniști.

-Jack?

-Da, iubito, sînt aici.

Între timp ne apropiasem de prima ambulanță. Ușile s-au deschis. Un membru al echipei de salvare m-a întrebat:

-Sînteți rudă cu ea?

-Sînt soțul ei.

-Vreți să veniți?

-Da.

-Hai, urcați.

Am urcat mai întîi eu în ambulanță, apoi au împins targa înăuntru și unul din echipa de salvare a închis ușile. Mașina a pornit la drum cu sirena pornită. Am fost imediat dat la o parte de doi infirmieri care se ocupau de ea. Unul înregistra niște date într-un calculator de buzunar, iar celălalt i-a înfipt o a doua perfuzie în braț. Amîndoi erau îngrijorați din pricina tensiunii arteriale, care scădea. Era un motiv serios de îngrijorare. În tot acest timp n-am mai putut s-o văd pe Julia, dar o auzeam murmurînd. Am încercat să mă apropiu, însă infirmierii m-au împins înapoi.

-Lăsați-ne să lucrăm, domnule. Soția dumneavoastră e rănită. Avem de lucru.

Restul drumului, am stat pe o strapontină și m-am agățat de un mîner ca să-mi mențin echilibrul cînd

ambulanța se înclina la curbe. Julia începuse evident să delireze, bolborosind fără noimă. Am auzit ceva despre “norii negri” care “nu mai erau negri”. Apoi a trecut la un fel de conferință, vorbind despre “răzvrătirea adolescenților”. A pomenit de Amanda, apoi de Eric, întrebând dacă erau sănătoși. Părea agitată. Infirmierii încercau să o liniștească. Și în cele din urmă a început să repete întruna “N-am făcut nimic rău, n-am vrut să fac nimic rău”. Între timp ambulanța gonea în noapte.

Ascultînd-o, nu mi-am putut alunga îngrijorarea.

Examinarea medicală a dat de înțeles că rănilor Juliei ar putea fi mai grave decît s-a crezut inițial. Erau multe de verificat: o posibilă fractură pelviană, un posibil hematom, o posibilă fractură a vertebrei cervicale, brațul stîng fracturat în două locuri, poate că va fi nevoie de o tijă. Doctorii păreau cel mai îngrijorați din pricina pelvisului. Cînd au transformat-o la terapie intensivă se purtau cu mult mai multă grijă cu ea.

Dar Julia era conștientă. Din cînd în cînd privirile noastre se întîlneau și atunci îmi zîmbea, pînă cînd a adormit. Doctorii mi-au spus că nu mai aveam ce face acolo; ei aveau să o trezească din jumătate în jumătate de oră în timpul nopții. Mi-au mai spus că o să rămînă internată cel puțin trei zile, probabil o săptămînă.

M-au sfătuit să mă odihnesc. Am plecat de la spital puțin înainte de miezul nopții. Am luat un taxi pînă la locul accidentului, ca să-mi recuperez mașina. Era o noapte rece. Mașinile poliției și ambulanțele plecaseră. Un camion mare cu remorcă sosise în locul lor și acum trăgea mașina Juliei din prăpastie cu un trolu. Un tip slăbănog, care pufăia dintr-o țigară, manevra trolul.

-Nu e nimic de văzut aici, mi-a spus el. Toată lumea s-a dus la spital.

I-am spus că era mașina soției mele.

-N-o puteți conduce, a zis el.

Mi-a cerut cîrdul de asigurare. L-am scos din portact și

i l-am dat.

-Am auzit că soția dumneavoastră e bine.

-Pînă acum, da.

-Sînteți norocos, mi-a spus el, apoi m-a întrebat, arătînd cu degetul mare peste drum: Sînt cu dumneavoastră?

Peste drum era parcată o dubiță albă. Pereții laterali nu purtau nici un însemn sau siglă a vreunei companii. Dar în partea de jos a ușii din față am zărit un număr scris cu negru. Iar dedesubt scria "UNITATE SSVT".

-Nu, nu sînt cu mine.

-Stau aici de o oră, mi-a spus slăbănogul. Stau acolo și nu fac nimic.

N-am văzut pe nimeni în dubă; geamurile din față erau fumurii. Am traversat strada spre ei. Am auzit un păcănit slab de stație radio. Cînd am ajuns la vreo trei metri, luminile s-au aprins, motorul a pornit și mașina a trecut în viteză pe lîngă mine, dispărînd pe șosea. În trecere, am apucat să-l văd pe șofer. Purta un costum lucios, parcă făcut din plastic argintiu, și o glugă strîmtă din același material. Mi s-a părut că la gît îi atîrna un aparat ciudat, argintiu. Arăta ca o mască de gaze, numai că era argintiu. Dar nu eram sigur.

În timp ce mașina se îndepărta, am observat că pe bara de protecție din spate erau lipite două autocolante verzi, pe fiecare fiind desenat cîte un X mare. Asta era sigla firmei Xymos. Dar placa de înmatriculare a fost cea care mi-a atras atenția pentru că era din statul Nevada.

Dubița venise de la fabrica situată în deșert.

Mi-am zis atunci că sosise momentul să vizitez fabrica aia. Mi-am scos telefonul celular din buzunar și l-am apelat pe Tim Bergman. l-am spus că am reconsiderat oferta lui și că accept postul de consultant.

-Grozav, a spus Tim. Don o să fie foarte bucuros.

-Minunat, am replicat. Cînd încep treaba?

DEȘERTUL

ZIUA A ȘASEA

7:12 A.M.

Probabil că vibrațiile elicopterului m-au făcut să ațipesc cîteva minute. M-am trezit și am căscat, auzind voci în căști. Vorbeau niște bărbați:

-Ei bine, care anume e problema? mormăi careva.

-Se pare că fabrica a emanat nu știu ce material în mediu. A fost un accident. Acum s-au găsit cîteva animale moarte în deșert. În apropierea fabricii.

Asta era o voce rațională, metodică.

-Cine le-a găsit? se interesă Mormăilă.

-Doi ecologiști băgăreți. Au ignorat marcajele de interdicție și și-au băgat nasul în preajma fabricii. Au înaintat o plîngere companiei și solicită o inspecție la fața locului.

-Pe care nu o putem permite.

-Nu, nici pomeneală.

-Cum rezolvăm problema asta? interveni o voce timidă.

-Eu aș zice să reducem cantitatea de emisii contaminante și să dăm niște date care să arate că nu sînt posibile nici un fel de consecințe nedorite, opină vocea metodică.

-Pe naiba, eu n-aș proceda astfel, ripostă vocea mormăită. Am face mai bine dacă am nega categoric. Nu a fost nici o emanație. Ce dovezi sînt că a existat vreo emanație?

-Păi, animalele moarte. Un coiot, niște rozătoare de deșert. Mi se pare că și niște păsări.

-La naiba, animalele mor în natură tot timpul. Mai țineți minte afacerea aia cu animalele mutilate? S-a presupus că veneau niște extraterestri cu OZN-urile și hăcuiau vitele. Ca pînă la urmă să reiasă că bieteles vaci mureau din cauze naturale și că gazul descompus era cel care le făcea să plesnească. Vă mai amintiți?

-Vag.

Vocea timidă:

-Nu sînt sigur că putem nega pur și simplu...

-Ba bine că nu, o să negăm!

-Dar nu s-au făcut fotografii? Cred că ecologiștii au făcut niște poze.

-Și, cui îi pasă? Ce-or să arate fotografiile, un coiot mort? Nimeni n-o să se agite pentru un coiot mort. Crede-mă. Pilotule? Pilotule, unde mama dracului sîntem?

Am deschis ochii. Ședeam pe fotoliul din față al elicopterului, lângă pilot. Elicopterul zbura spre est, spre lu mina orbitoare a soarelui care abia se ridicase deasupra orizontului. Sub mine am văzut o întindere netedă, cu pîlcuri joase de cactuși, ienupăr și, din loc în loc, cîte un arbust yucca.

Elicopterul zbura paralel cu stîlpii de înaltă tensiune care se înșirau de-a lungul deșertului ca niște uriași soldați de oțel cu brațele desfăcute. În lumina soarelui de dimineață, stîlpii aruncau umbre prelungi.

Un bărbat solid, îmbrăcat la costum și cravată, se aplecă în față:

-Pilotule, n-am ajuns încă?

-Abia am traversat granița cu Nevada, răspunse pilotul, încă vreo zece minute.

Bărbatul solid bombăni ceva și se reaseză pe scaun. Făcusem cunoștință la plecare, dar nu-mi mai aminteam cum îl cheamă. M-am uitat în spate la cei trei bărbați care călătoreau cu mine, toți îmbrăcați în costume și cu cravate. Erau consultați PR⁽¹¹⁾ angajați de Xymos. Puteam să atribui fiecăruia vocile pe care le auzisem mai devreme. Un bărbat slab, agitat, care își frămînta mîinile. Apoi un bărbat între două vîrste care ținea o servietă-diplomat în poală. Și bărbatul solid, cel mai vîrstnic dintre ei, omul pe care îl numisem în gînd Mormăilă, evident conducătorul echipei.

-Și pînă la urmă de ce naiba au construit-o în Ne vada?

-Mai puține restricții, inspecții mai ușoare. În momentul de față, în California reglementările sînt destul de stricte în privința noii industrii. Numai cu declarațiile pentru

protecția mediului s-ar fi întârziat un an. Și mult mai greu de obținut autorizațiile. Așa că au venit aici.

Mormăilă se uită pe geam către deșert.

-Ce căcănărie! Nu dau doi bani pe ce se întâmplă în pustietatea asta, nu mi se pare că e o problemă.

S-a întors spre mine.

-Tu cu ce te ocupi?

-Sînt programator de computere.

-Ai semnat un NDA^[12]?

Voia să se asigure dacă semnasem un angajament de păstrare a secretului care să mă împiedice să discut despre ceea ce auzisem.

-Da.

-Ai venit să lucrezi la fabrică?

-Da, în calitate de consultant.

-Consultanța e cea mai meseriașă chestie, spuse el, încuviințînd din cap de parcă m-ar fi considerat un aliat. Nici o responsabilitate. Nici o obligație. Doar îți spui părerea și te uiți la ei cum n-o iau în seamă.

Se auzi un pocnet electrostatic, apoi vocea pilotului răsună în căști:

-Unitatea de Manufacturare Moleculară Xymos este chiar în fața noastră. O puteți vedea chiar acum.

La o distanță de vreo treizeci și ceva de kilometri în fața noastră, un grup de clădiri joase se profila la orizont. Cei din spatele meu se aplecară în față.

-Aia e? întrebă Mormăilă. Aia e toată?

-E mai mare decît se vede de aici, spuse pilotul.

Cînd elicopterul s-a apropiat, am putut vedea că toate clădirile erau interconectate. Niște blocuri din beton lipsite de personalitate, toate zugrăvite în alb. Cei de la PR au fost atît de încîntați încît n-a lipsit mult să înceapă să aplaude.

-Hei, e nemaipomenit!

-Parc-ar fi un spital.

-Arhitectura e grozavă.

-O să dea bine în poze.

Am întrebat și eu:

-De ce o să dea bine în poze?

-Da, pentru că nu au nimic proeminent, zise omul cu diplomatul. Nici o antenă, nici pilon, nimic care să iasă în evidență. Oamenii se tem de antene și de piloni metalici. S-au făcut studii. Dar o construcție care e simplă și pătrătoasă ca asta, și pe deasupra și albă - o alegere coloristică perfectă, stîrnește asociații cu ceva virginal, cu curătenia spitalelor, cu ceva pur, care vindecă - , deci o construcție ca asta nu provoacă nici o reacție.

-Ecologiștii ăia au dat de dracu', spuse Mormăilă satisfăcut. Se fac cercetări medicale aici, este?

-Nu tocmai...

-Or să facă atunci cînd o să termin, crede-mă. Cercetarea medicală este calea ce trebuie urmată.

Pilotul ne arăta diferitele clădiri în timp ce dirija aparatul în cerc pe deasupra lor.

-Primul bloc de beton, de colo, e centrala electrică. Pasarela spre clădirea aia joasă, acolo sînt spațiile de locuit. La ușa următoare, unitățile auxiliare, laboratoarele și alte celea. Iar clădirea aia pătrată, fără ferestre, cu trei niveluri, este corpul principal al fabricii. Mi-au spus că aia e o manta exterioară, că înăuntru e o altă clădire. Apoi, spre dreapta, hangarul ăla scund, acolo se află parcare și magazia exterioară. Mașinile trebuie să stea sub paravanul ăsta de aici, altfel tablourile de bord cedează. Te alegi cu arsuri de gradul unu dacă atingi volanul.

-Și au și locuri de cazare aici?

Pilotul încuviință din cap.

-Păi, trebuie să aibă. Cel mai apropiat motel e la peste două sute cincizeci de kilometri de aici. Tocmai lângă Reno.

-Deci cîți oameni sînt cazați aici? întrebă Mormăilă.

-Pot fi maximum doisprezece, spuse pilotul. Dar în general au cam între cinci și opt oameni. Nu e nevoie de prea mulți ca să supravegheze activitatea de aici. Din ce-

am auzit și eu, totul e automatizat.

-Și ce altceva ai mai auzit?

-Păi, nu cine știe ce, spuse pilotul. Nu se vorbește prea mult despre locul ăsta. N-am fost niciodată înăuntru.

-Bun, conchise Mormăilă. Trebuie să ne asigurăm că așa o să și rămână lucrurile.

Pilotul trase de manșă. Elicopterul se înclină, apoi începu să coboare.

Am deschis ușa din plastic a cockpitului și am dat să cobor. Am avut senzația că pătrund într-o etuvă. Valul de aer încins mi-a tăiat respirația.

-Asta nu e nimic! strigă pilotul, încercînd să acopere huruitul rotorului. Acum e aproape iarnă! Poate să depășească și patruzeci de grade!

-Grozav, am spus eu inhalînd aerul fierbinte. M-am întins în spate ca să-mi recuperez geanta și laptopul. Le vîrsem sub scaunul bărbatului timid.

-Trebuie să mă ușurez, anunță Mormăilă, desfăcîndu-și centura de siguranță.

-Dave... spuse bărbatul cu diplomatul pe un ton de avertisment.

-La naiba, nu durează decît un minuțel.

-Dave!... Bărbatul îmi aruncă o privire jenată, apoi coborî vocea: Ne-au spus să nu ne dăm jos din elicopter, ții minte?

-Îi dau dracu'. Nu pot să mai aștept încă o oră. Și oricum, ce importanță are? Arată cu mîna spre deșertul din jurul său. Nu e nici țipenie pe o rază de un milion de kilometri.

-Dar, Dave...

-Hai că mă și enervezi! Mă duc să mă ușurez, ce mama mă-sii.

Se ridică de pe scaun și porni către ușă.

N-am mai auzit și restul conversației pentru că mi-am scos căștile. Mormăilă coborî din elicopter. Mi-am luat bagajul și m-am îndepărtat, aplecîndu-mă ca să nu mă

lovească paletele rotorului. Acestea aruncau o umbră pîlpîitoare pe pistă. Am ajuns la marginea pistei de unde, în prelungirea betonului, pornea o potecă bătătorită care serpuia printre pîlcuri de cactuși cholla spre clădirea albă care adăpostea centrala electrică, aflată la cincizeci de metri distanță. Nu m-a întîmpinat nimeni - de fapt, nu se vedea nimeni prin preajmă.

Uitîndu-mă înapoi, l-am zărit pe Mormăilă trăgîndu-și fermoarul și urcîndu-se la loc în elicopter. Pilotul a închis ușa și a decolat, făcîndu-mi semn cu mîna în timp ce aparatul se ridica în aer. I-am răspuns la salut, după care m-am ferit de norul de nisip stîrnit de rotor. Elicopterul se roti și porni spre vest. Zgomotul rotorului se pierdu în depărtare.

Deșertul era liniștit, cu excepția zumzetului liniilor de electricitate aflate la cîteva sute de metri. Vîntul îmi încrețea cămașa, facîndu-mi pantalonii să fluture. M-am întors încet pe loc, neștiind ce să fac în continuare. Și mă mai gîndeam la cuvintele tipului de la PR: *“Ne-au spus să nu ne dăm jos din elicopter, ții minte?”*

-Hei! Hei, tu!

M-am uitat în spate. Un bărbat își ițise capul prin ușa întredeschisă a blocului energetic.

-Ești Jack Forman?

-Da, am spus eu.

-Atunci, ce naiba mai aștepți, o invitație scrisă? Intră o dată, pentru numele lui Dumnezeu!

După care a trîntit ușa.

Așa am fost primit la Unitatea de Fabricație Xymos. Ducîndu-mi bagajele, m-am apropiat de ușa.

Lucrurile nu se întîmplă niciodată așa cum te aștepți.

Am intrat într-o încăpere mică, cu pereți de un cenușiu închis pe trei laturi. Pereții erau dintr-un material neted, cu aspect de melamină. Mi-a trebuit puțin timp pînă m-am obișnuit cu întunericul relativ. Apoi am observat că al patrulea perete, cel din fața mea, era în întregime de sticlă și dădea spre un compartiment mic și un al doilea

perete de sticlă. Pereții aceștia de sticlă erau echipați cu brațe pliante de oțel care se terminau cu un fel de tampoane de presiune metalice. Semăna puțin cu ceea ce te-ai fi așteptat să vezi în seiful unei bănci.

Dincolo de al doilea perete de sticlă am văzut un bărbat corpulent îmbrăcat cu o salopetă albastră, pe buzunar cu sigla firmei Xymos. Era, fără doar și poate, inginerul de întreținere al fabricii. Mi-a făcut un gest cu mîna:

-E un sas. Ușa e automată. Mergi înainte.

M-am conformat și cea mai apropiată ușă s-a deschis cu un fișuit. O lumină roșie s-a aprins. În compartimentul din fața mea am văzut că podeaua, tavanul și cei doi pereți laterali aveau o structură de grilă metalică. Am ezitat.

-Arată ca un aparat de prăjit pîinea, este? spuse bărbatul rînjind. Avea cîțiva dinți lipsă. Dar nu-ți face probleme. O să te sufle nițel. Hai, vino.

Am pășit în compartimentul de sticlă și mi-am pus geanta pe podea.

-Nu, nu. Ridică geanta.

Am ridicat-o. Imediat, ușa de sticlă s-a închis în spatele meu cu un șuierat și brațele de oțel s-au desfăcut lent. Tampoanele metalice au etanșeizat interiorul cu un clinchet. Am simțit un ușor disconfort în urechi în timp ce sasul se presuriza. Bărbatul în salopetă albastră spuse:

-Ar fi bine să închizi ochii.

Am închis ochii și imediat am simțit un lichid rece stropindu-mă pe față și pe corp din toate părțile. Hainele mi s-au udat rapid. Mirosea înțepător a acetonă sau dizolvant pentru ojă. Am început să tremur; lichidul era foarte rece.

Primul suflu de aer a venit de deasupra capului, un vuiet care în scurt timp a căpătat intensitatea unui uragan. Mi-am încordat corpul ca să-mi mențin echilibrul. Hainele îmi fluturau și mi se lipeau de corp. Suflul era atît de puternic încît amenința să-mi smulgă

geanta din mînă. Apoi aerul încetă să sufle preț de cîteva momente și o a doua rafală începu de jos, din podea. M-am simțit dezorientat, dar nu a durat decît cîteva secunde. Apoi, cu un şuierat, pompele de vid au intrat în funcțiune și am simțit o ușoară durere în urechi în timp ce presiunea scădea brusc, ca într-un avion care pierde din altitudine. Apoi tăcere. O voce spuse:

-Asta e tot. Mergi înainte.

Am deschis ochii. Lichidul cu care fusesem stropit se evaporase. Hainele mi se uscaseră. Ușile s-au deschis în fața mea. Am ieșit și bărbatul în salopetă albastră m-a examinat curios.

-Te simți bine?

-Da, așa cred.

-N-ai mîncărimi?

-Nu...

-Bun. Am avut cîteva inși care erau alergici la substanța aia. Dar trebuie să facem operațiunea asta - pentru camerele sterile.

Am încuviințat din cap. Era evident o procedură menită să îndepărteze praful și alți agenți contaminanți. Fluidul cu care fusesem stropit era foarte volatil, evaporîndu-se la temperatura camerei și îndepărtînd toate microparticulele de pe corpul și de pe hainele mele. Jeturile de aer definitivau operațiunea. Procedura absorbea toate particulele desprinse de pe corpul meu.

-Eu sînt Vince Reynolds, spuse bărbatul, fără să întindă mîna. Poți să-mi zici Vince. Iar tu ești Jack?

Am confirmat.

-OK, Jack. Ești așteptat, așa că hai să începem. Trebuie să luăm măsuri de precauție, fiindcă aici este un mediu cu cîmp magnetic de mare intensitate, mai mare de 33 Tesla, așa că...

Luă o cutie de carton și spuse:

-Ar fi bine să-ți scoți ceasul de la mînă.

L-am pus în cutie.

-Și cureaua.

Mi-am desfăcut și cureaua și am pus-o în cutie.

-Alte bijuterii? Brățară? Lănțișor la gât? Ace înfipite? Medalii? Insigne?

-Nu.

-Dar ceva metal în corp ai? Răni vechi, gloanțe, schije? Nu? Vreo tijă la brațe, picioare, înlocuitoare de șold sau de genunchi? Nu? Valve artificiale, cartilagii artificiale, pompe vasculare sau implanturi?

I-am spus că nu aveam nici unul din obiectele enumerate.

-Ei da, ești încă tânăr, a conchis el. Ia să vedem acum ce-ai în geantă.

M-a pus să scot tot ce aveam în geantă și să pun pe masă, astfel încît să le poată examina. Aveam o mulțime de obiecte metalice acolo: o curea de rezervă cu cataramă metalică, o unghieră, un spray cu spumă de ras, un aparat de ras și lame, un briceag, blugi cu ținte metalice...

A luat briceagul și cureaua, dar a lăsat restul.

-Poți să-ți pui lucrurile înapoi în geantă. Acum, uite cum facem. Geanta poate să ajungă în clădirea pentru cazare, dar nu mai departe. Ai înțeles? Dacă încerci să treci cu metal de ușa clădirii pentru cazare se declanșează o alarmă. Dar fă-mi, te rog, plăcerea și încearcă să n-o declanșezi, OK? Pentru că întrerupe alimentarea magneților, ca măsură de protecție, și durează vreo cinci minute pînă pornește din nou. Iar asta-i supără pe cei de la tehnic, mai ales dacă în momentul ăla lucrează. Le strică toată munca migăloasă.

L-am asigurat că o să țin minte.

-Restul obiectelor rămîne chiar aici.

A arătat cu un gest al capului spre peretele din spatele meu. Am văzut o duzină de seifuri mici, fiecare cu cîte o tastatură electronică.

-Îți fixezi singur combinația și-ți încui lucrurile acolo.

Se întoarse într-o parte ca să mă lase să fixez combinația de blocare a seifului.

-Și n-o să am nevoie de ceas?

-Lasă că-ți dăm noi ceas.

-Și cureaua?

-Îți dăm și curea.

-Dar laptopul?

-Trebuie să-l lași în seif. Doar dacă nu vrei să-ți razi hard-disk-ul cu câmpul magnetic de aici.

Mi-am pus laptopul în seif, alături de celelalte obiecte, și am închis ușa. Mă simțeam ciudat, deposedat de obiectele mele personale ca un om care intră la pușcărie.

-Sper că nu trebuie să vă dau și șireturile? am întrebat în glumă.

-Noo! Pe-alea poți să le păstrezi. Ca să te poți spînzura dacă o să simți nevoia.

-Și de ce-aș simți o asemenea nevoie?

-N-aș putea să-ți spun, zise Vince ridicînd din umeri. Dar dacă mă întrebi de tipii ăștia care lucrează aici, o să-ți spun că toți sînt niște nebuni. Fac chestiile astea minuscule pe care nu le poți vedea, se joacă cu moleculele alea, le lipesc între ele. E o muncă foarte încordată și migăloasă și îi face să o ia razna. Pe toți, pînă la unul. Nebuni de legat. Vino pe aici.

Am trecut prin alt set de uși de sticlă, dar de data asta fără alte lichide de curățire.

Am intrat în centrala electrică. Sub lumina albastră a lămpilor cu halogen am văzut niște cuve metalice uriașe, înalte de trei metri, și niște izolatori ceramici groși cît un picior de om. Totul zumzăia în jur. Am simțit o vibrație distinctă în podea. Peste tot erau semnale de avertizare cu fulgere roșii care spuneau: Atenție: Se lucrează cu curenți electrici letali!

-Văd că folosiți o grămadă de curent electric aici, am spus eu.

-Destul cît să alimenteze un orașel, confirmă Vince, arătînd spre unul dintre semnale. Să iei avertismentele alea în serios. Cu cîtva timp în urmă am avut probleme

cu incendiile.

-Serios?

-Da. S-au cuibărit șobolanii în clădire. Nenorociții se tot prăjeau. Efectiv. Urâsc mirosul de blană de șobolan arsă. Tu nu?

-N-am avut niciodată ocazia.

-Păi, miroase exact așa cum te-ai aștepta.

-Îhî. Și cum au pătruns șobolanii?

-Prin vasul de toaletă.

De bună seamă că surprinderea se citea pe fața mea, fiindcă Vince a continuat:

-Ce, nu știai asta? Șobolanii fac asta tot timpul, pentru ei e ca o partidă de înot. Acu', sigur că dacă se întâmplă în timp ce ștezi, poți să ai o surpriză destul de neplăcută.

Rise scurt.

-Problema e că cei care au construit clădirea n-au îngropat suficient de adânc puțul decantor. Oricum, șobolanii au intrat. Am avut mai multe accidente din astea de cînd sîntem aici.

-Da? Și ce fel de accidente?

El ridică din umeri.

-Au încercat să facă aceste clădiri perfecte. Pentru că lucrează cu lucruri atît de mici. Dar nu trăim într-o lume perfectă, Jack. N-a fost niciodată și nici n-o să fie niciodată perfectă.

Am repetat întrebarea:

-Ce fel de accidente?

Dar între timp ajunsesem la ușa îndepărtată, echipată cu un panou cu tastatură, iar Vince formă rapid numărul de acces. Ușile se deschiseră cu un declic.

-Toate ușile se deschid cu același cod. Zero șase, zero patru, zero doi.

Vince a deschis larg ușa și am intrat într-un pasaj acoperit care lega centrala electrică de celelalte clădiri. În pofida zgomotoasei instalații de aer condiționat, aerul era irespirabil de fierbinte.

-Constructorii, explică Vince. N-au reușit niciodată să

echilibreze ca lumea sistemul de ventilație. De cinci ori i-am chemat înapoi să-l repare, dar pasajul ăsta tot fierbinte rămîne.

La sfîrșitul coridorului era o altă ușa, iar Vince m-a pus pe mine să tastez codul. Ușile s-au deschis.

M-am pomenit în fața altui sas: un perete de sticlă groasă, cu un alt perete la cîțiva zeci de centimetri mai încolo. Iar în spatele celui al doilea perete l-am zărit pe Ricky Morse, în blugi și tricou, zîmbind larg și făcîndu-mi semne entuziaste cu mîna.

Pe tricoul lui scria: “Supune-te, eu sînt Root”.

Era o glumă pentru cunoscători. În sistemul de operare UNIX, “root” înseamnă “șeful”.

Printr-un difuzor de intercom, Ricky spuse:

-Îl preiau eu de aici, Vince.

-Nici o problemă, încuviință Vince și flutură din mînă.

-Ai reparat reglarea presiunii pozitive?

-De-acum o oră. De ce?

-S-ar putea să nu se mențină în laboratorul principal.

-O să verific din nou, spuse Vince. Mi-e să nu avem vreo altă scurgere pe undeva.

Mă bătui pe umăr și arătă cu degetul mare spre interiorul clădirii.

-Mult noroc acolo.

Apoi se întoarse și o luă înapoi pe unde venisem împreună.

-Mă bucur tare mult că te văd, spuse Ricky. Știi codul de acces?

I-am spus că-l știu. A arătat spre tastatura numerică, am format codul și ușa glisantă de sticlă se dădu la o parte. Am pășit într-un alt spațiu îngust, cu lățimea de numai un metru și douăzeci de centimetri, cu grile metalice pe toți pereții. Ușa se închise în spatele meu.

Un curent strașnic de aer izbucni din podea, făcîndu-mi crăcii pantalonilor să fluture și șifonîndu-mi hainele. Aproape imediat a fost urmat de rafale de aer venite din lateral, apoi de deasupra, suflîndu-mi cu putere pe cap și

pe umeri. După care se auzi şuierul specific al pompelor de vid. Panoul de sticlă din fața mea culisă lateral. Mi-am netezit hainele și am ieșit.

-Scuze pentru chestia asta, spuse Ricky scuturându-mi mîna viguros. Dar cel puțin nu sîntem nevoiți să purtăm costume de iepurași.

Am remarcat că arăta puternic și sănătos. Mușchii antebrăului i se defineau bine sub piele.

-Arăți bine, Ricky. Faci exerciții fizice?

-Ei, știi și tu. Nu prea...

-Păi, ești destul de suplu, i-am spus lovindu-l prietenește în umăr.

El zîmbi larg.

-E doar tensiunea de la locul de muncă. Te-a speriat Vince?

-Nu tocmai...

-E puțin cam ciudat omul, spuse Ricky. Vince a crescut singur în deșert, împreună cu maică-sa. Ea a murit cînd el avea cinci ani. Cadavrul era descompus de-a binelea cînd l-au găsit. Bietul copil, nici nu știa ce să facă. Cred că și eu m-aș fi purtat ciudat în locul lui. Ricky ridică din umeri și continuă: În orice caz, mă bucur că ești aici, Jack. Mi-a fost teamă că n-o să vii.

În pofida aparentei stări de sănătate perfectă, începusem să observ că părea neliniștit, iritabil. M-a condus în pas vioi de-a lungul unui culoar scurt.

-Deci, cum se simte Julia?

-Și-a fracturat brațul și s-a lovit destul de rău la cap. Medicii de la spital o țin sub observație. Dar o să se facă bine.

-Bun, asta e bine.

A încuviințat din cap cu un gest scurt și și-a continuat drumul pe coridor.

-Cine are grijă de copii?

I-am spus că sora mea era în oraș.

-Atunci poți să rămii o vreme aici? Cîteva zile?

-Cred că da. Dacă ai nevoie de mine atît de mult timp. În

mod normal, consultanții software nu petrec atât de mult timp la fața locului. O zi, maximum două. Nu mai mult. Ricky mi-a aruncat o privire peste umăr.

-Ăă... ți-a explicat cumva Julia care-i treaba cu locul ăsta?

-Nu prea.

-Dar știai că-și petrece o mare parte din timp aici?

-A, sigur că da.

-În ultimele săptămîni a venit aproape în fiecare zi cu elicopterul. Chiar a rămas peste noapte în vreo două rînduri.

-Nu știam că se interesează atât de mult de procesul de fabricare.

Ricky păru să ezite un moment, după care zise:

-Ei bine, Jack, asta e o chestie cu totul nouă... Se încruntă: Chiar nu ți-a spus nimic?

-Nu. Nu prea. De ce? Nu mi-a răspuns.

Ajunsesem la o ușă pe care a deschis-o și mi-a făcut semn să intru.

-Acesta este modulul nostru de cazare, unde toată lumea doarme și mănîncă.

Prin comparație cu coridorul, aerul de aici era răcoros. Pereții erau din același material neted și lucios. Se auzea șuieratul continuu al ventilatoarelor. Un șir de uși se deschideau spre coridor. Pe una dintre ele era scris cu markerul numele meu, pe o bandă de hîrtie. Ricky mi-a deschis ușa.

-Ca la mama acasă, Jack.

Încăperea avea un aer monastic - un pat mic, un birou pe care abia dacă aveau loc un monitor și o tastatură. Deasupra patului, o etajeră pentru cărți și haine. Tot mobilierul era furniruit cu un material plastic laminat. Nu existau colțuri și unghere în care să se depună particule de praf rătăcite. Camera nu avea nici ferestre, dar un ecran cu cristale lichide prezenta o imagine a deșertului înconjurător.

Pe pat am văzut un ceas din material plastic și o curea cu cataramă din plastic. Mi-am pus ceasul la mână și cureaua la pantaloni.

-Lasă-ți bagajul și am să-ți fac turul fabricii, mi-a spus Ricky.

Păstrînd același ritm alert, m-a condus într-o sală de repaus de mărime mijlocie, cu o canapea și niște fotolii în jurul unei măsuțe de cafea, și un panou de afișaj pe unul dintre pereți. Și aici, mobilierul era acoperit cu același material plastic neted și lucios.

-La dreapta e bucătăria și sala pentru recreare, cu televizor, jocuri video și așa mai departe.

Am intrat în mica bucătărie. Acolo erau doi oameni, un bărbat și o femeie, care mîncau sandvișuri stînd în picioare.

-Cred că-i cunoști, îmi spuse Ricky zîmbind.

Și chiar îi cunoșteam. Amîndoi lucraseră în echipa mea de la MediaTronics.

Rosie Castro era o brunetă slabă, cu înfățișare exotică și o atitudine sarcastică; purta pantaloni scurți cu buzunare încăpătoare și un tricou strîmt care-i acoperea sîinii mari, pe care trona inscripția "Ai vrea tu". Independentă și rebelă, Rosie a avut o bursă de specializare în literatura shake speariană la Harvard, pînă cînd a ajuns la concluzia, după cum s-a exprimat chiar ea, că "Shakespeare e oale și ulcele. De sute și sute de ani. Nu mai e nimic nou de spus. Ce rost are?" S-a transferat la MIT și a devenit protejata lui Robert Kim, lucrînd în programarea în limbaje naturale. S-a dovedit că era genială în domeniu. Iar în zilele astea programele în limbaje naturale începeau să implice programarea distribuită. Pentru că s-a demonstrat că oamenii evaluează propozițiile în mai multe feluri deodată pe măsură ce sînt rostite. Nu așteaptă pînă la sfîrșit, ci își formează așteptări cu privire la ceea ce urmează. Asta este situația perfectă pentru programarea distribuită, care poate aborda rezolvarea unei probleme acționînd în

mai multe puncte simultan. Am spus:

-Și-acum porți tricourile alea, Rosie.

La MediaTronics, felul cum se îmbrăca provocase anumite discuții.

-Ei, îi ține pe băieți la distanță, spusese ea ridicînd din umeri.

-De fapt, noi nu le băgăm în seamă.

M-am întors spre David Brooks, țeapăn, protocolar, obsedat de curățenie, și aproape chel la douăzeci și opt de ani. A clipit în spatele lentilelor groase.

-Oricum, nu sînt chiar așa de grozavi, adăugă David.

Rosie scoase limba la el.

David era inginer și avea franchețea și lipsa de tact a unui inginer. Pe deasupra, mai era și plin de contradicții. Deși se agita pentru fiecare detaliu în legătură cu munca și înfățișarea sa, în week-end-uri conducea o motocicletă de dirt-track, adeseori întorcîndu-se din curse plin de noroi din cap pînă în picioare. Mi-a strîns mîna cu entuziasm:

-Mă bucur foarte mult că ești aici, Jack.

-Pînă la urmă, cineva o să trebuiască să-mi explice de ce vă bucurați atîta că mă aflu aici.

Rosie spuse:

-Păi, fiindcă tu știi mai multe lucruri despre algoritmi multi-agent decît...

-Mai întîi vreau să-i arăt fabrica, interveni brusc Ricky. Pe urmă stăm de vorbă.

-Da' de ce? ripostă Rosie. Vrei să fie o surpriză?

-A naibii surpriză, comentă David.

-Nu, nicidecum, spuse Ricky uitîndu-se sever la ei. Vreau doar ca Jack să-și formeze mai întîi o impresie de ansamblu. Vreau să-i prezint unele lucruri.

David se uită la ceas.

-Păi, cam cît crezi că o să dureze treaba asta? Fiindcă îmi închipui că avem...

-Am spus, lăsați-mă să-i arăt fabrica, pentru numele lui Dumnezeu!

Ricky mai avea nițel și își arăta colții. Eram surprins. Nu-l văzusem niciodată pierzîndu-și cumpătul. Dar se pare că pentru cei doi nu era prima oară:

-OK, OK, Ricky.

-Hei, tu ești șeful, Ricky.

-Întocmai, eu sînt șeful, zise Ricky, încă vizibil mînios. Și, apropo, pauza voastră s-a terminat acum zece minute. Așa că hai să ne întoarcem la treburile noastre. Se uită în direcția sălii de jocuri alăturate. Unde sînt ceilalți?

-Repară senzorii de perimetru.

-Adică sînt afară?

-Nu, nu. Sînt în sala instalațiilor utilitare. Bobby e de părere că e o problemă de calibrare la unitățile de senzori.

-Grozav. L-a anunțat cineva pe Vince?

-Nu. E o problemă de software. Bobby se ocupă de ea.

Chiar în clipa asta mi-a sunat telefonul celular. Surprins, l-am scos din buzunar. M-am întors spre ceilalți:

-Funcționează celularele?

-Da, spuse Ricky, avem legătură aici. Reluă discuția cu David și Rosie.

Am ieșit pe coridor și mi-am verificat mesajele. Era unul singur, de la spital, în legătură cu Julia. "Am înțeles că sînteți soțul doamnei Forman și vă rugăm să ne sunați cît mai curînd posibil..." Urma un număr de interior pentru un anume dr. Rana. Centrala mi-a făcut legătura.

-Salonul de terapie intensivă.

Am cerut să vorbesc cu dr. Rana și am așteptat pînă cînd acesta a venit la telefon.

-La telefon Jack Forman. Soțul Juliei Forman.

-A, da, domnul Forman. (O voce plăcută, melodioasă.) Vă mulțumesc că m-ați sunat. Înțeleg că au însoțit-o pe soția dumneavoastră la spital azi-noapte. Da? Ei bine, atunci cunoașteți gravitatea leziunilor ei sau, mai bine zis, a potențialelor leziuni. Sîntem de părere că trebuie să-i facem o analiză serioasă pentru fractura cervicală și

pentru hematoamele subdurale. Și mai e nevoie și de un control în legătură cu o posibilă fractură pelviană.

-Da, am zis. Așa mi s-a spus și azi-noapte. E vreo problemă?

-De fapt, este. Soția dumneavoastră refuză trata mentul.

-Serios?

-Noaptea trecută ne-a permis să-i facem radiografii și să-i remediem fracturile de la încheieturile mâinilor. I-am explicat că radiografiile sînt limitate în privința detaliilor și că este foarte important să-i facem o examinare MRI, dar ne-a refuzat.

-De ce?

-Spune că nu are nevoie de așa ceva.

-Ba firește că are nevoie, am ripostat.

-Da, domnule Forma, are nevoie. Nu vreau să vă alarmez, dar este posibil ca fractura pelviană să provoace o hemoragie masivă în regiunea abdominală, care îi poate fi fatală. Se poate întîmplă foarte rapid și...

-Și ce ați vrea să fac eu?

-Am dori să stați de vorbă cu ea.

-Desigur. Faceți-mi legătura.

-Din păcate, chiar în acest moment face niște radiografii suplimentare. Există vreun număr la care să vă găsim? Celularul? în regulă. Pe de altă parte, domnule Forman, nu am reușit să obținem un istoric psihiatric de la soția dumneavoastră...

-De ce?

-Refuză să discute despre acest subiect. Mă refer la droguri, tulburări de comportament, treburi din astea. Puteți să ne spuneți ceva în privința asta?

-O să încerc...

-Nu vreau să vă alarmez, dar soția dumneavoastră a fost, mă rog, puțin irațională. La răstimpuri avea chiar halucinații.

-În ultima vreme a fost foarte stresată, am spus.

-Da, sînt sigur că și asta a contribuit, a răspuns conciliant dr. Rana. Dar a suferit o leziune destul de

gravă la cap, pe care trebuie s-o investigăm atent. Nu vreau să vă alarmez, dar sincer vă spun, cei de la psihiatrie au fost de părere că soția dumneavoastră a suferit un deranjament bi polar ori o tulburare provocată de droguri, sau și una, și alta.

-Înțeleg...

-Și firește că astfel de întrebări iau naștere firesc în contextul unui accident de automobil în care persoana a fost singură la volan...

Voia să spună că accidentul ar fi putut să fie o încercare de sinucidere. Nu mi se părea că așa stăteau lucrurile.

-Nu știu ca soția mea să fi luat droguri, am spus. Dar am fost îngrijorat de purtarea ei de vreo, să zicem, de vreo câteva săptămîni.

Ricky venise lîngă mine și se fiția nerăbdător. Am acoperit microfonul cu palma.

-E vorba de Julia.

A încuviințat din cap și s-a uitat la ceas. A ridicat din sprîncene. Mi s-a părut destul de ciudat să mă grăbească în tr-un moment în care vorbeam cu spitalul despre soția mea, totodată și șefa lui directă. Doctorul a mai trîncănit o vreme și i-am răspuns cît am putut de bine la întrebări, dar adevărul era că nu aveam nici o informație care să-i fie de folos. M-a asigurat că o va ruga pe Julia să mă sune cînd se va întoarce, iar eu am spus că aștept telefonul ei. Am închis celularul. Ricky mi-a zis:

-OK, excelent. Scuză-mă că te grăbesc, Jack, dar... știi, am multe să-ți arăt.

-E vreo problemă cu timpul? am întrebat.

-Nu știu. S-ar putea.

Am dat să-l întreb ce-a vrut să spună prin asta, dar o luase înainte deja, mergînd repede. Am ieșit din zona rezidențială și am trecut de o altă ușă de sticlă, mergînd pe un alt culoar de legătură. Am remarcat că acest culoar era foarte bine etanșeizat. Am străbătut o pasarelă de sticlă suspendată deasupra podelei. Sticla avea mici perforații, iar dedesubt era un șir de tuburi de vid, pentru

absorbție. Între timp mă obișnuisem cu șuierul constant al instalațiilor de ventilare.

Pe la jumătatea coridorului se afla o altă pereche de uși de sticlă. A trebuit să trecem de ele pe rînd. S-au deschis cînd am trecut și s-au închis în urma noastră. Pe cînd ne continuam drumul, am avut din nou senzația distinctă că mă aflu într-o închisoare, că trec printr-o succesiune de uși cu zăbrele, că pătrund tot mai adînc în ceva.

O fi fost tehnologie de vîrf și pereți de sticlă strălucitori - dar tot o închisoare rămînea.

ZIUA A ȘASEA

8:12 A.M.

Am intrat într-o sală mare pe ușa căreia scria UTILITARE, iar dedesubt, REZMOL / REZFAB / MATERII PRIMITE. Pereții și tavanul erau acoperiți cu familiarul material plastic laminat. Pe podea erau stivuite containere încăpătoare, acoperite și ele cu același plastic. Spre dreapta am văzut un șir de boilere din oțel inoxidabil, îngropate sub nivelul solului și înconjurate de o mulțime de țevi și robinete, înălțându-se pînă la nivelul primului etaj. Arăta exact ca o micro fabrică de bere și mă pregăteam să-i pun lui Ricky o întrebare în sensul ăsta cînd el a spus:

-Deci aici erați!

Trei membri ai fostei mele echipe lucrau la o cutie de record aflată sub un ecran de monitor. Cînd am apărut acolo, aveau un aer ușor vinovat, ca niște copii prinși cu mîna în borcanul cu bomboane. Bineînțeles, Bobby Lembeck era șeful lor. La treizeci și cinci de ani, Bobby superviza acum mai multe programe decît scria, ceea ce nu însemna că nu era în stare să le și scrie dacă avea chef. Ca întotdeauna, purta niște blugi decolorați și un tricou "Ghost în the Shell", iar la cureaua era prins nelipsitul său walkman.

Apoi mai era frumoasa și delicata Mae Chang, situată exact la polul opus al feminității față de Rosie Castro. Mae lucrase ca biolog "de teren" la Sichuan, studiind maimuțele cu nas cîrn, înainte ca, pe la douăzeci și cinci de ani, să se îndrepte spre programare. Timpul petrecut în natură, pe lîngă înclinațiile ei naturale, au făcut-o să devină aproape tăcută. Mae vorbea foarte puțin, se mișca aproape neuzit și nu ridica niciodată tonul - dar, pe de altă parte, niciodată nu pierdea o dispută. La fel ca mulți dintre biologii de teren, își dezvoltase capacitatea extraordinară de a se pierde în decor, de a deveni insesizabilă, aproape invizibilă.

Și, în sfârșit, Charley Davenport, țințos, ciufulit și deja supraponderal la treizeci de ani. Lent și greoi, arăta de parcă dormise în hainele pe care le purta și ziua, lucru pe care uneori chiar îl făcea după o sesiune de programare maraton. Charley lucrase în echipa lui John Holland la Chicago și în cea a lui Doyne Farmer la Los Alamos. Era expert în algoritmi genetici, genul de programare care mima selecția naturală pentru definitivarea și perfecționarea răspunsurilor. Dar avea o personalitate enervantă - murmură, sforăia, vorbea de unul singur și trăgea vânturi cu o uitare de sine zgomotoasă. Numai talentul lui ieșit din comun îl făcea să fie tolerat de ceilalți membri ai grupului.

-Chiar e nevoie de trei oameni pentru treaba asta? se interesă Ricky după ce am dat mîna cu toți trei.

-Da, răspunse Bobby, e nevoie de trei oameni, El Rooto, pentru că este complicat.

-De ce? Și nu-mi mai zice El Rooto.

-Ascult și mă supun, domnule Root.

-Hai, lasă, zi-i mai departe...

-Ei bine, am început să verific senzorii după episodul din dimineața asta, și mi se par decalibrați. Dar cum nimeni nu iese, se pune întrebarea dacă nu cumva e o eroare de citire, sau dacă senzorii înșiși dau erori, ori sînt doar greșit calibrați pe echipamentul de aici. Mae cunoaște senzorii ăștia, i-a folosit în China. Eu fac acum revizuirea codurilor. Iar Charley se află aici pentru că nu vrea să plece și să ne lase singuri.

-La naiba, am și lucruri mai importante de făcut, spuse Charley. Dar eu am scris algoritmul care controlează senzorii și trebuie să optimizăm codurile senzorilor după ce îi reglăm. Abia aștept să termine cu bijbiiala aici ca să m-apuc să optimizez. Se uită semnificativ spre Bobby. Indivizii ăștia habar n-au să optimizeze.

-Bobby știe, spuse Mae.

-Mda, poate dacă-i dai șase luni pentru asta.

-Copii, copii, interveni Ricky. Hai să nu ne facem de rîs

în fața musafirului nostru.

Am zîmbit prietenos. Adevărul este că nu eram atent la ce-și spuneau, doar îi studiam din priviri. Erau trei dintre cei mai buni programatori pe care-i avusesem - iar cînd lucrau pentru mine, erau atît de siguri pe ei încît i-ai fi putut considera aroganți. Dar acum m-a frapat cît de agitați erau. Toți erau cu capsă pusă, certăreți, iritabili. Și, privind retrospectiv, mi-am dat seama că aceeași stare de nervozitate îi caracteriza și pe Rosie și David.

Charley începu să murmure în felul lui enervant.

-Of, dar-ar dracii! exclamă Bobby Lembeck. Vrei să-i spui să înceteze?

-Charley, zise Ricky. Știi că am mai vorbit despre mormăitul ăsta al tău.

Charley continuă să murmure.

-Charley...

Charley oftă îndelung, teatral. Se opri din mormăit.

-Mulțumesc, spuse Bobby.

Charley ridică exasperat ochii spre tavan.

-Bun, conchise Ricky. Terminați rapid ce-aveți de făcut și întoarceți-vă la posturile voastre.

-OK, am înțeles.

-Vreau ca toată lumea să fie la post cît mai curînd posibil.

-OK, spuse Bobby.

-Vorbesc cît se poate de serios. La locurile voastre de muncă.

-Pentru numele lui Dumnezeu, Ricky, gata, am înțeles. Acum, fii bun și termină cu vorbăria ca să ne lași să lucrăm.

Lăsînd în urmă grupul, Ricky mă conduse spre o încăpere mai mică. I-am spus:

-Ricky, băieții ăștia nu sînt așa cum îi știam cînd lucrau pentru mine.

-Știu. În momentul ăsta, toți sînt puțin cam încordați.

-Dar de ce?

-Din cauza a ceea ce se întîmplă aici.

-Și ce se întâmplă aici?

Se opri în fața unui mic compartiment situat pe peretele opus al încăperii.

-Julia nu avea voie să-ți spună pentru că e o treabă strict secretă.

Atinse ușa cu o cartelă magnetică specială.

-Strict secretă? Imagistica medicală a devenit strict secretă?

Sistemul de blocare a ușii s-a deschis cu un declic și am intrat. Ușa s-a închis în spatele nostru. Înăuntru am văzut o masă, două scaune, un monitor de computer și o tastatură. Ricky s-a așezat la masă și a început imediat să tasteze.

-Proiectul de imagistică medicală a fost doar o idee ulterioară, spuse el, o aplicație comercială minoră a unei tehnologii pe care o dezvoltam deja.

-Aha. Și care ar fi aceea?

-E un proiect militar.

-Xymos lucrează la proiecte militare?

-Da. Cu contract. Făcu o pauză. Cu doi ani în urmă, pornind de la experiența din Bosnia, Departamentul Apărării și-a dat seama că avioanele robotizate care puteau să transmită în direct imagini de pe câmpul de luptă aveau o valoare uriașă. Pentagonul a înțeles că în viitoarele războaie aceste camere zburătoare de luat vederi vor avea utilizări din ce în ce mai sofisticate. Se pot folosi la reperarea pozițiilor trupelor inamice chiar și atunci când se ascund în junglă sau în anumite clădiri. Se pot utiliza la controlarea tirului rachetelor ghidate prin laser sau pentru a identifica poziția trupelor aliate, și așa mai departe. Comandanții aflați la sol ar putea să solicite imaginile pe care le doresc, în spectrul preferat - vizibil, infraroșu, ultraviolet, în oricare dintre ele. În viitoarele operațiuni militare, imagistica în timp real va fi un instrument foarte puternic.

-Bun...

-Dar este limpede că aceste camere-robot sînt

vulnerabile. Pot fi doborâte ca niște porumbei. Pentagonul voia o cameră care să nu poată fi doborâtă. Ei și-au imaginat ceva de dimensiuni foarte reduse, poate cît o libelulă - o țintă prea mică pentru a fi lovită. Dar erau probleme cu alimentarea cu energie, cu suprafețele de control mici și cu limitările de rezoluție care apăreau la folosirea unor lentile atît de mici. Aveau nevoie de lentile mai mari.

Am încuviințat din cap.

-Iar voi v-ați gîndit la un roi de nano componente.

-Întocmai.

Ricky arată spre ecran, pe care un roi de puncte negre se mișcau și se răsuceau în aer ca niște păsări.

-Un nor de componente ți-ar permite să faci o cameră cu o lentilă de dimensiunile dorite. Și nu poate fi doborâtă pentru că un glonț ar trece pur și simplu prin nor. Mai mult decît atît, poți să dispersezi norul așa cum se împrăștie un stol de păsări la un foc de armă. În felul ăsta camera ar fi invizibilă pînă cînd norul și-ar recapăta forma. Așa încît părea să fie soluția ideală. Pentagonul ne-a oferit trei ani de finanțare DARPA^[13].

-Și?

-Ne-am apucat să construim camera. Bineînțeles că a devenit imediat evident că avem o problemă cu inteligența distribuită.

Eram familiarizat cu problema. Nanoparticulele din nor trebuia înzestrate cu o inteligență rudimentară, astfel încît să poată interacționa unele cu altele pentru a alcătui stolul care se deplasa prin aer. O astfel de activitate poate părea destul de inteligentă, dar ea avea loc chiar și atunci cînd indivizii care alcătuiesc "stolul" sînt destul de reduși mintal. În definitiv, păsările și peștii pot face acest lucru și nu sînt chiar cele mai inteligente ființe de pe planetă.

Majoritatea celor care privesc un stol de păsări sau un banc de pești presupun că există un lider și că toate celelalte animale îl urmează pe lider. Asta pentru că ființele umane, la fel ca majoritatea mamiferelor sociale,

au lideri de grup.

Dar păsările și peștii nu au lideri. Grupurile lor sînt organizate altfel. Studiarea atentă a comportamentului de grup - prin analiză video cadru cu cadru - a arătat că, de fapt, nu există nici un lider. Păsările și peștii reacționează la cîțiva stimuli simpli între membrii grupului, iar rezultanta este un comportament coordonat. Numai că nimeni nu controlează acest comportament. Nimeni nu îl conduce. Nimeni nu îl dirijează.

După cum păsările nici nu sînt genetic programate pentru comportamentul de stol. Adunarea în stol nu este "implementată" la nivel hardware. Nu există nimic în creierul păsării care să-i spună "Cînd se întîmplă asta și asta, începeți să vă adunați". Dimpotrivă, adunarea în stol apare în interiorul grupului ca rezultat al unor reguli mult mai simple, de nivel scăzut. Reguli precum: "Rămii aproape de păsările de lîngă tine, dar nu te ciocni de ele". Pe baza acestor reguli, întregul grup se mișcă coordonat în interiorul stolului și fără accidente. Pentru că se produce pe baza unor reguli elementare, adunarea în stol a fost denumită comportament emergent. Definiția tehnică a comportamentului emergent spune că este comportamentul care apare într-un grup fără să fi fost programat în nici un membru al grupului. Comportamentul emergent poate apărea la orice populație, inclusiv o populație de computere. Sau o populație de roboți. Sau un nanofurnicar.

I-am spus lui Ricky:

-Problema voastră a fost cumva comportamentul emergent al roiului?

-Exact.

-Era imprevizibil?

-Ca să ne exprimăm eufemistic.

În ultimele decenii, noțiunea de comportament de grup emergent a provocat o revoluție minoră în știința computerelor. Pentru programatori însemna că poți să stabilești reguli de comportament pentru agenții individuali, dar nu

și pentru agenții care acționează împreună. Agenții individuali - care pot fi module de program, procesoare sau, ca în acest caz, microroboți adevărați - pot fi programați să coopereze în anumite circumstanțe și să concureze în altele. Li se pot stabili niște scopuri. Pot fi instruiți să-și urmărească neabătut realizarea scopurilor sau să fie disponibili pentru a-i ajuta pe alți agenți. Dar rezultatul acestor interacțiuni nu putea fi programat. Pur și simplu apărea, cu consecințe adeseori surprinzătoare.

Într-un sens, asta era foarte interesant. Pentru prima oară un program producea rezultate pe care programatorul nu putea să le prezică. Programele se comportau mai mult ca niște organisme vii decât ca niște automate artificiale. Asta îi entuziasma pe programatori, dar le crea și un sentiment de frustrare.

Căci comportamentul emergent al programelor era aleatoriu. Uneori, agenții aflați în competiție luptau pînă ajungeau la impas, iar programul înceta să-și mai realizeze sarcinile. Alteori, agenții erau atît de influențați unii de alții încît pierdeau din vedere scopul prestabilit și făceau în schimb altceva. În acest sens, programul se comporta ca un copil - imprevizibil și ușor de deturnat. Așa cum se exprimase un programator: "Să încerci să programezi inteligența distribuită este ca și cum i-ai spune unui puști ele cinci ani să se ducă în camera lui și să-și schimbe hainele. S-ar putea să facă și asta, dar la fel de probabil e să facă altceva și să nu se mai întoarcă."

Dat fiind că aceste programe se comportau "ca în viață", programatorii au început să facă analogii cu comportamentul organismelor vii din lumea reală. De fapt, ei au început să copieze comportamentul organismelor reale ca o cale de a obține un oarecare control asupra rezultatelor programelor.

Așa încît au apărut programatori care studiau furnicarele, mivilele de termite sau dansul albinelor, cu scopul de a scrie programe care să controleze orarele de aterizare ale avioanelor, programarea excursiilor la

agențiile de turism sau traduceri lingvistice. Aceste programe puteau lucra foarte bine, dar tot exista riscul să o ia razna, mai ales dacă circumstanțele se modificau drastic. În momentul acela își pierdeau scopul.

Ăsta a fost momentul în care, în urmă cu cinci ani, am început să copiez relația prădător-pradă pentru a găsi o metodă de menținere a scopului. Și asta pentru că animalele de pradă flămînde nu se lăsau abătute de la țel. Circumstanțele puteau să le oblige să improvizeze metodele folosite și puteau să încerce de mai multe ori înainte de a reuși - dar nu pierdeau niciodată din vedere obiectivul.

Așa că am devenit expert în relațiile dintre prădător și pradă. Știam o mulțime de lucruri despre haitele de hiene, de cîini de vînătoare africani, despre leoaicele care-și urmăreau prada și despre coloanele de atac ale furnicilor legionare. Echipa mea studiase lucrările biologilor de teren și generalizaserăm descoperirile acestora într-un modul de program numit PREDPREY, care putea fi folosit pentru a controla orice sistem de agenți și pentru a-l face să fie consecvent. Să determine programul să caute un țel.

Privind la ecranul lui Ricky, la unitățile coordonate care se mișcau lin în timp ce se rostogoleau prin aer, am spus:

-Ați folosit PREDPREY ca să vă programați unitățile individuale?

-Exact. Am folosit acele reguli.

-Păi, comportamentul mi se pare destul de bun, am spus urmărind ecranul. Care este problema?

-Nu sîntem siguri.

-Ce înseamnă asta?

-Înseamnă că știm că este o problemă, dar nu știm sigur ce anume o cauzează. Dacă problema vine de la programare sau de la altceva.

-Altceva? Ce anume ar mai putea să fie? am întrebat, încruntîndu-mă. Nu pricep, Ricky. Ăsta e doar un grup de microroboți. Poți să-l determini să facă ce vrei. Dacă

programarea nu e corectă, o ajustezi. Ce nu înțeleg eu aici?

Ricky s-a uitat la mine stînjedit. Și-a îndepărtat scaunul de masă și s-a ridicat în picioare.

-Hai să-ți arăt cum fabricăm noi agenții ăștia, a spus el. După aia o să înțelegi mai bine situația.

După ce urmărisem înregistrarea prezentării făcute de Julia, eram grozav de curios să văd ce urma să-mi arate. Pentru că mulți oameni pe care-i respectam considerau că manufacturarea moleculară era imposibilă. Una din obiecțiile teoretice principale se referea la timpul necesar pentru a construi o moleculă funcțională. Pentru a funcționa cît de cît, linia de nanoasamblare ar fi trebuit să fie mult mai eficientă decît toate realizările de pînă atunci ale manu-facturării umane. În esență, toate liniile de asamblare construite de oameni funcționau cu aproximativ aceeași viteză: se putea adăuga cîte o parte pe secundă. De exemplu, un automobil are cîteva mii de părți componente. Poți să construiești o mașină în cîteva ore. Un avion comercial are șase milioane de părți și necesită cîteva luni pentru a fi construit.

Dar o moleculă manufacturată obișnuită constă din 1025 părți. Asta înseamnă 10 000 000 000 000 000 000 000 000 000 părți. Practic, acest număr este de neimaginat. Creierul omenesc nu l-ar putea cuprinde. Dar calculele au arătat că și în situația în care ai putea să assemblezi un milion de părți pe secundă, timpul necesar pentru a completa o moleculă tot ar fi de 3 000 de trilioane de ani - adică un interval de timp mai lung decît vîrsta cunoscută a universului. Iar asta era o problemă. Cunoscută sub numele de problema timpului de construire. Așa că i-am spus lui Ricky:

-Dacă ați ajuns la manufacturarea industrială...

-Da, am ajuns.

-Înseamnă că ați rezolvat problema timpului de construire.

-Am rezolvat-o.

-Cum?

-Ai răbdare.

Majoritatea savanților presupuneau că această problemă avea să fie rezolvată prin asamblarea unor subunități mai mari, fragmente moleculare alcătuite din miliarde de atomi. Ceea ce ar fi redus timpul de asamblare la vreo doi ani. Apoi, cu ajutorul autoasamblării parțiale, puteai reduce timpul la câteva ore, poate chiar la o oră. Dar chiar și cu perfecționările ulterioare, tot rămînea o provocare teoretică producerea unor cantități comerciale ale produsului. Pentru că scopul nu era să manufacturezi o singură moleculă într-o oră. Țelul era să fabrici câteva kilograme de molecule într-o oră. Nimeni nu reușise să descopere cum s-ar putea face asta.

Am trecut prin două laboratoare, din care unul arăta ca un laborator de microbiologic obișnuit. Am văzut-o pe Mae stînd în picioare în laborator, încercînd să-și omoare timpul. Am vrut să-l întreb pe Ricky de ce avea nevoie aici de un laborator de microbiologie, dar mi-a anulat întrebarea cu un gest al mîinii. Era nerăbdător acum, în mare grabă. L-am văzut uitîndu-se pe furiș la ceasul de la mină. Chiar în fața noastră se afla un ultim sas din sticlă. Pe ușa de sticlă era gravat MicroFabricație. Ricky mi-a făcut semn să intru:

-Pe rînd, cîte unul, mi-a spus. Doar atît permite sistemul.

Am pășit înăuntru. Ușile s-au închis cu un fișit în urma mea, tampoanele de presiune închizîndu-se din nou cu un zgomot înfundat. Aerul izbucni din nou în rafale: de jos, din lateral și de sus. Începusem să mă obișnuiesc. A doua ușă se deschise și am pășit într-un alt coridor scurt, care ducea la o încăpere mare. Am văzut o lumină strălucitoare, albă - atît de puternică încît mă dureau ochii.

Ricky a venit imediat după mine, vorbind în timp ce

mergea, dar nu-mi amintesc ce spunea. Nu mă puteam concentra asupra cuvintelor lui. Rămăsesem cu gura căscată. Pentru că ajunsesem în clădirea principală a fabricii - un imens spațiu fără ferestre, ca un hangar uriaș, înalt cît o clădire cu trei niveluri. Iar în interiorul acestui hangar se afla o structură de o complexitate imensă, care părea să plutească în aer, strălucind ca un giuvaier.

ZIUA A ȘASEA

9:12 A.M.

La început mi-a fost greu să înțeleg ce vedeam - arăta ca o caracatiță gigantică strălucitoare, care se înălța deasupra mea, cu brațe sclipitoare fațetate, extinse în toate direcțiile, aruncând reflexii complexe și benzi de culoare pe pereții din jur. Numai că această caracatiță avea straturi multiple de brațe. Un strat era jos, la doar treizeci de centimetri deasupra pardoselii. Al doilea era la nivelul pieptului; al treilea și al patrulea mai sus, deasupra capului meu. Și toate străluceau și scînteiau.

Am clipit, aproape orbit. Am început să deslușesc detalii. Caracatița era încadrată de o structură neregulată pe trei niveluri, construită în întregime din module cubice din sticlă. Podelele, pereții, tavanele, scările - toate erau cuburi. Dar aranjamentul era aleatoriu, ca și cum cineva răsturnase în mijlocul sălii o grămadă de cuburi uriașe din zahăr transparent. În interiorul acestei grupări de cuburi, brațele caracatiței șerpuiau în toate direcțiile. Întreaga alcătuire era susținută de o rețea de traverse și conectori din metal galvanizat, acesta fiind motivul pentru care caracatița părea să plutească.

Ricky îmi spuse cu un zîmbet larg:

-Asamblare convergentă. Arhitectura este fractală. Fain, nu?

Am încuviințat încet din cap. Începeam să văd mai multe detalii. Ceea ce mi se păruse a fi o caracatiță era de fapt structura unui arbore cu crengi. O conductă cu secțiunea pătrată se înălța vertical în centrul încăperii, cu țevi mai mici care se ramificau pe toate laturile. Din aceste ramuri se ramificau alte țevi mai mici, apoi altele și mai mici. Cele mai mici aveau grosimea unui creion. Totul strălucea și scînteia ca și cum ar fi fost reflectat în oglindă.

-De ce e atît de strălucitoare toată chestia asta?

-Sticla are o peliculă diamantoidă, mi-a răspuns el. La

nivel molecular, sticla e ca şvaiţerul, plină de găuri. Şi, fireşte, e un fluid, aşa încît atomii trec prin ea ca prin brînză!

-Adică aţi acoperit sticla cu o peliculă.

-Exact. Era obligatoriu.

Undeva, în această pădure de sticlă ramificată, David şi Rosie se mişcau dintr-un loc în altul, făceau însemnări, reglau valve, îşi consultau minicomputerele portabile. Am înţeles că priveam la o uriaşă linie de asamblare în paralel. Micile fragmente de molecule se introduceau în ţevile cele mai subţiri, iar atomii se adăugau acestora. Cînd treaba asta se termina, fragmentele se mutau în ţevile mai mari, unde erau adăugaţi alţi atomi. În felul acesta, moleculele se deplasau treptat spre centrul structurii pînă cînd asamblarea se termina, după care erau descărcate în conducta principală.

-Întru totul exact, a spus Ricky. Este la fel ca o linie de asamblare pentru automobile, numai că totul e la scară moleculară. Moleculele încep la capete şi vin pe circuit spre centru. Aici adăugăm o secvenţă de proteină, dincolo - o grupare metil, exact cum se adaugă roţile şi portierele la un automobil. La capătul liniei rezultă o structură moleculară nouă, construită conform specificaţiilor noastre.

-Şi braţele diferite?

-Realizează molecule diferite. De-aia braţele arată diferit.

În mai multe locuri, braţul caracatiţei trecea printr-un tunel de oţel întărit cu buloane masive pentru circuitul de vid. În alte locuri, cubul era acoperit cu o izolaţie capitonată de argint, şi am văzut nişte containere de azot lichid în apropiere. În secţiunea aceea erau generate temperaturi extrem de scăzute.

-Acelea sînt sălile criogenice, mi-a spus Ricky. Nu mergem cu temperatura prea jos, cel mult pînă la minus şaptezeci de grade Celsius. Hai să-ţi arăt.

M-a condus prin complex, străbătînd pasarelele de sticlă care treceau printre braţe. Din loc în loc, cîte o scară

scundă ne permitea să pășim peste brațele mai joase.

Ricky sporovăia neîncetat despre detaliile tehnice: furtunuri cu mantale vidate, separatoare de faze metalice, valve de control sferice. Cînd am ajuns la cubul izolat, a deschis o ușă masivă spre o cameră de mici dimensiuni, cu o a doua încăpere adiacentă. Arăta ca un compartiment dublu pentru depozitarea cărnii. Fiecare ușă avea cîte o fereastră de vizitare. În momentul acela, totul era la temperatura camerei.

-Poți avea aici două temperaturi, a spus Ricky. Poți să controlezi ce se întîmplă într-o cameră acționînd din cealaltă, dacă dorești, dar de regulă totul e automatizat.

Ricky m-a condus din nou afară, uitîndu-se iar la ceas. I-am spus:

-Întîrziem la vreo întîlnire?

-Ce? Nu, nu. Nimic de genul ăsta.

Cele două cuburi din apropiere erau de fapt niște camere metalice solide, cu cabluri electrice groase la interior. Am întrebat:

-Ăștia sînt magneții?

-Exact. În centru sînt generate cîmpuri magnetice pulsatorii de 33 Tesla. Asta ar fi cam de un milion de ori valoarea cîmpului magnetic terestru.

Cu un icnet, deschise ușa spre cea mai apropiată dintre sălile magneților. Am văzut un obiect inelar cu diametrul de un metru și optzeci de centimetri, avînd în centru o gaură cu diametrul de doi centimetri și jumătate. Inelul era complet acoperit cu țevărie și material plastic izolator. Niște buloane masive din oțel fixau mantaua.

-Răcire din belșug pentru jucăria asta, pot să-ți spun. Și curent electric cît cuprinde: cincisprezece kilovolți. Condensatoarele au nevoie de un minut ca să se încarce. Și, bineînțeles, nu putem lucra decît cu curent alternativ. Dacă am folosi curent continuu, ar exploda, din cauza cîmpului magnetic generat.

Arată spre baza magnetului, unde se afla un buton la nivelul genunchiului.

-Acela e întrerupătorul de siguranță, spuse el. Pentru orice eventualitate. Îl apeși cu genunchiul dacă ai mâinile ocupate.

-Așadar, folosiți cîmpuri magnetice de mare intensitate ca să realizați o parte din asam...

Dar Ricky se întorsese deja și se îndrepta spre ușă, uitîndu-se din nou la ceas. M-am grăbit să-l ajung din urmă.

-Ricky...

-Mai am cîte ceva să-ți arăt, spuse el. Ne apropiem de final.

-Ricky, toate astea sînt foarte impresionante, am spus, arătînd spre brațele strălucitoare. Dar cea mai mare parte a liniei tale de asamblare funcționează la temperatura camerei - fără vid, fără criogenie, fără cîmpuri magnetice.

-Exact. Fără condiții speciale.

-Cum de este posibil una ca asta?

Ridică din umeri.

-Asamblorii nu au nevoie de așa ceva.

-Asamblorii? Vrei să spui că pe această linie lucrează asamblori moleculari?

-Da, bineînțeles.

-Și asamblorii ăștia realizează procesul de fabricație pentru voi?

-Desigur. Am crezut că ai înțeles deja asta.

-Nu, Ricky, n-am înțeles deloc acest lucru. Și nu-mi place să fiu mințit.

Chipul lui căpătă o expresie de om ofensat.

-Dar nu te mint.

Însă eu eram sigur că mă minte.

Unul dintre primele lucruri pe care savanții le-au aflat despre manufacturarea moleculară a fost cît de îngrozitor de dificil era de realizat. În 1990, unii cercetători de la IBM au reușit să aranjeze niște atomi de xenon pe o plachetă din nichel pînă cînd au format literele "IBM" ca în sigla companiei. Întregul aranjament avea dimensiuni

de ordinul unei zecimi de miliardime de centimetru și nu putea fi văzut decît cu ajutorul microscopului electronic. Dar impactul vizual era extrem de puternic și s-a bucurat de multă publicitate. IBM i-a făcut pe oameni să creadă că aceasta era dovada unui concept, deschiderea ușii spre manufacturarea moleculară. Dar a rămas la stadiul de știre de senzație.

Pentru că ordonarea atomilor individuali într-un aranjament specific era o muncă lentă, migăloasă și costisitoare. Cercetătorii de la IBM au avut nevoie de o zi întreagă ca să aranjeze treizeci și cinci de atomi. Nimeni nu credea că se poate crea o tehnologie cu totul nouă în felul acesta. În schimb, cei mai mulți credeau că, pînă la urmă, specialiștii în nanoinginerie vor găsi o metodă de construire a unor "asamblori" - mașini moleculare miniaturale capabile să realizeze anumite molecule, așa cum mașinile cu rulmenți puteau să realizeze rulmenți. Noua tehnologie urma să se bazeze pe mașini moleculare pentru a obține produse moleculare.

Era un concept frumos, dar problemele practice erau descurajante. Din cîte știam eu, nici un laborator din lume nu reușise să-l realizeze. Iar acum Ricky îmi spunea, pe un ton nepăsător, că cei de la Xymos puteau construi asamblori moleculari care construiau molecule pentru companie.

Iar eu nu-l credeam.

Toată viața lucrasem în domeniul tehnologiei și îmi dezvoltasem un adevărat fler pentru ceea ce era posibil. Pur și simplu acest gen de uriaș salt înainte nu avusese loc. Niciodată. Tehnologiile sînt o formă a cunoașterii și, ca întreaga cunoaștere, tehnologiile cresc, evoluează, se maturizează. A crede altceva era ca și cum ai crede că frații Wright ar fi putut construi o rachetă ca să zboare pînă la Lună în loc să zboare la o sută de metri deasupra dunelor de nisip de la Kitty Hawk.

Nanotehnologia se afla încă în etapa Kitty Hawk.

-Haide, Ricky, am spus. Cum faceți de fapt toată treaba

asta?

-Detaliile tehnice nu sînt așa de importante, Jack.

-Ce gogomănie mai e și asta? Bineînțeles că sînt importante.

-Jack, spuse el adresîndu-mi un zîmbet cuceritor. Chiar crezi că te mint?

-Da, Ricky, așa cred.

M-am uitat la brațele caracatiței din jurul meu. Înconjurat de sticlă, mi-am văzut imaginea reflectată de zeci de ori în suprafețele reflectorizante. Era ceva derutant, mă simțeam dezorientat. Încercînd să-mi adun gîndurile, m-am uitat în jos, la picioarele mele.

Și am observat că, deși mersesem prin pasarele din sticlă, unele porțiuni din podeaua pe care mă aflam erau și ele din sticlă. O asemenea secțiune era în apropierea mea. Am mers către ea. Prin sticlă am văzut conductele și țevile de oțel de la subsol. Un grup de țevi mi-a atras atenția pentru că porneau de la sala de materii prime la un cub de sticlă din apropiere, punct în care ieșeau prin podea și se îndreptau în sus, ramificîndu-se în tuburi mai subțiri.

Am presupus că aceea era materia primă - nămolul de materie organică brută care avea să fie transformat în linia de asamblare în molecule finite.

Privind din nou la podea, am urmărit traseul țevelor înapoi spre locul unde pătrundeau din camera învecinată. Și această joncțiune era din sticlă. Am putut să văd burțile cazanelor imense pe care le remarcasem mai devreme. Rezervoarele despre care crezusem că fac parte dintr-o microfabrică de bere. Fiindcă așa arătau, fără doar și poate, ca o mică fabrică de bere. Mașini pentru fermentare controlată, pentru dezvoltarea controlată a microbilor.

Și atunci mi-am dat seama ce era cu adevărat.

-Fir-ai tu să fi de ticălos!

Ricky a zîmbit din nou și a ridicat din umeri:

-Hei, așa ne facem treaba.

Cazanele din camera învecinată erau într-adevăr rezervoare pentru dezvoltarea controlată a microbilor. Numai că Ricky nu făcea bere - el făcea microbi, și nu aveam nici o îndoială în privința motivului pentru care făcea asta. Incapabili să construiască nanoasamblori adevărați, Xymos se folosea de bacterii ca să obțină moleculele. Iar asta era inginerie genetică, nu nanotehnologie.

-Ei bine, nu e chiar așa, a replicat Ricky când i-am spus ce credeam. Dar recunosc că folosim o tehnologie hibridă. Ceea ce nici n-ar fi o prea mare surpriză, nu-i așa?

Asta era adevărat. De cel puțin zece ani, observatorii preziseseră că, în cele din urmă, ingineria genetică, programarea și nanotehnologia vor fuziona. Toate erau implicate în activități similare și interconectate. Nu era prea mare diferență între folosirea unui computer pentru a descifra o parte a genomului bacterian, pe de o parte, și folosirea computerului pentru a te ajuta să inserezi gene noi în alcătuirea bacteriilor pentru obținerea unor proteine noi, pe de alta. Și nu era mare diferență între crearea unor noi bacterii care să producă, să zicem, molecule de insulină și crearea unui asamblor artificial, micromecanic, care să producă molecule noi. Totul se petrecea la același nivel molecular. În toate cazurile era vorba de încercarea de a impune un proiect uman asupra unor sisteme extrem de complexe. Iar dacă proiectarea moleculară nu era complicată, atunci nimic nu era.

Poți să-ți imaginezi o moleculă ca pe un șir de atomi prinși laolaltă precum blocurile unui joc de Lego. Dar imaginea este înșelătoare. Pentru că, spre deosebire de jocul de Lego, atomii nu pot fi asamblați în orice fel de aranjament vrei. Un atom inserat era supus unor puternice forțe locale - magnetice și chimice - , adesea cu rezultate nedorite. Atomul putea fi expulzat din poziția respectivă. Era posibil să rămână, dar într-un unghi

neadecvat. Putea chiar să provoace plierea moleculei în noduri.

În consecință, manufacturarea moleculară era un exercițiu în arta posibilului, de substituie a atomilor și a grupurilor atomice pentru a obține structuri echivalente care să funcționeze în felul dorit. În fața tuturor acestor dificultăți, era imposibil să ignori faptul că existau deja fabrici moleculare testate care erau capabile să producă cantități mari de molecule: acestea se numeau celule.

-Din păcate, manufacturarea celulară nu ne poate aduce decît în faza asta, a spus Ricky. Recoltăm moleculele de substrat - materiile prime - și pe urmă construim pe ele cu ajutorul procedurilor de nanoinginerie. Așa încît facem cîte puțin din amîndouă.

Am arătat spre rezervoare.

-Ce tip de celule creșteți acolo?

-Theta-d 5972, mi-a răspuns.

-Asta ce e?

-O specie de *E. coli*.

E. coli este o bacterie cît se poate de obișnuită, care se găsește mai peste tot în natură, ba chiar și în intestinul omului. Am spus:

-S-a gîndit cineva că s-ar putea să nu fie o idee prea inspirată folosirea unor celule care pot trăi și în interiorul ființelor omenеști?

-Nu prea, a spus el. Sincer vorbind, acest lucru nu a fost luat în considerare. Am dorit doar o celulă bine studiată, despre care să găsim toate informațiile necesare în literatura de specialitate. Am ales un standard industrial.

-Aha...

-Oricum, continuă Ricky, nu cred că asta constituie o problemă, Jack. N-o să reziste în intestinele umane. Theta-d este optimizată pentru o varietate de surse nutritive - pentru a putea fi crescută ieftin în laborator. De fapt, cred că poate crește chiar și în gunoi.

-Prin urmare, așa obțineți moleculele. Bacteriile le fabrică pentru voi.

-Da, așa obținem moleculele primare. Recoltăm douăzeci și șapte de molecule primare. Ele se îmbină unele cu altele într-un mediu de temperatură înaltă în care atomii sînt mai activi și se amestecă rapid.

-De-aia e așa de cald aici?

-Da. Randamentul reacției are un maximum la șaiszeci și patru de grade Celsius, așa că lucrăm la această temperatură, la care obținem cea mai mare viteză de combinare. Dar aceste molecule se pot combina și la temperaturi mult mai scăzute. Chiar și între 1,5 și 4,5 grade Celsius poți obține o anumită cantitate de combinare moleculară.

-Și nu aveți nevoie de alte condiții? De vid? De presiune? Câmpuri magnetice intense?

-Nu, Jack, răspunse Ricky clătînd din cap. Menținem condițiile astea numai ca să accelerăm asamblarea, dar nu sînt strict necesare. Designul este realmente elegant. Moleculele componente se combină destul de ușor.

-Iar moleculele astea componente se combină pentru a forma asamblorul final de care aveți nevoie?

-Care pe urmă assemblează moleculele pe care le dorim. Da.

Crearea asamblorilor cu ajutorul bacteriilor era o soluție ingenioasă. Dar, după cum spunea Ricky, compo nentele se asamblau aproape automat, fără să fie nevoie de altceva decît de temperaturi ridicate. Și atunci, pentru ce mai era necesară această complexă construcție din sticlă?

-Pentru randament și pentru separarea proceselor, m-a lămurit Ricky. Putem construi pînă la nouă asamblori simultan, în brațe diferite.

-Și unde realizează acești asamblori moleculele fi nale?

-În aceeași structură. Dar mai întii îi reaplicăm.

Am clătînat din cap. Termenul nu-mi era familiar.

-Re-aplicați?

-Este o ușoară perfecționare pe care am pus-o la punct aici. Urmează s-o brevetăm. Vezi, sistemul nostru a

funcționat perfect de la bun început - dar producția era extrem de scăzută. Abia dacă obțineam o jumătate de gram de mo lecule finite într-o oră. În ritmul ăsta, ar fi durat cîteva zile ca să realizăm o singură cameră. Nu ne dădeam seama care era problema. Fosta asamblare din brațele caracatiței este realizată în fază gazoasă. A reieșit că asamblorii moleculari erau grei și aveau tendința să se lase la fund. Bacteriile se depuneau pe un strat deasupra lor, eliberînd moleculele componente care erau ceva mai ușoare și pluteau mai sus. Așa încît asamblorii intrau prea puțin în contact cu moleculele pe care ar fi trebuit să le asambleze. Am încercat să combinăm tehnologiile, dar fără nici un folos.

-Și atunci ce ați făcut?

-Am modificat proiectul asamblorului astfel încît să posede o bază lipotrofă care să se atașeze de suprafața bacteriei. Asta a adus asamblorii într-un contact mai bun cu moleculele componente, și imediat producția a crescut cu cinci ordine de mărime.

-Iar acum asamblorii voștri stau pe bacterii?

-Corect. Se atașează de membrana externă a celulei.

La un calculator din apropiere, Ricky tastă o comandă și proiectul asamblorului apărură pe monitorul cu cristale lichide. Asamblorul semăna cu o morișcă de la focurile de artificii, cu niște brațe spiralate plecînd în diferite direcții dintr-un nod atomic dens situat în centru.

-Așa cum am mai spus, este o geometrie fractală, mi-a explicat Ricky. Așa că arată cam la fel la trepte de mărire mai mici. Ca în bancul ăla vechi, cu țestoasele care arată toate la fel. Apăsă cîteva taste. În orice caz, uite și configurația atașată.

Ecranul prezenta acum asamblorul aderînd la o structură mult mai mare, în formă de pilulă, ca o morișcă atașată de un submarin.

-Asta e bacteria Theta-d, mă anunță Ricky. Cu asamblorul lipit de ea.

În timp ce priveam, mai multe moriști s-au atașat de

bacterie.

-Și acești asamblori construiesc de fapt camerele?

-Corect.

Tastă o nouă comandă și pe monitor apăru o nouă imagine.

-Asta e micromașina-țintă, camera finală. Ai văzut versiunea pentru circuitul sanguin. Asta e versiunea pentru Pentagon, mult mai mare și proiectată să fie aeropurtată.

-Unde-i elicea?

-N-are elice. Mașina se folosește de aceste protuberanțe rotunde pe care le vezi aici, înfipite la diferite unghiuri. Alea constituie motorul. Mașinile manevrează de fapt cățărindu-se pe vîscozitatea aerului. Ceea ce vezi tu acum este un elicopter molecular.

-Pe ce se cațără?

-Pe vîscozitatea aerului. La nivel de micromașină, ai uitat? Este o lume cu totul nouă, Jack.

Oricît de inovator era proiectul, Ricky trebuia totuși să se încadreze în specificațiile de fabricație impuse de Pentagon pentru produs, iar produsul nu era performant. Adevărat, construiseră camera care nu putea fi doborîită și transmitea imaginile destul de bine. Ricky mi-a explicat că în testele de interior a funcționat perfect. Dar în aer liber, pînă și cea mai ușoară briză reușea să o împrăștie ca pe un nor de praf. Echipa de ingineri de la Xymos încerca să modifice unitățile pentru a le crește mobilitatea, dar deocamdată fără succes. Intre timp, Departamentul Apărării decisese că restricțiile impuse de proiect nu puteau fi îndeplinite și își retrăseseră susținerea ideii de nano tehnologie. Contractul cu Xymos fusese anulat. Departamentul Apărării urma să-și retragă finanțarea în șase săptămîni.

-De-aia s-a luptat Julia cu atîta disperare ca să obțină capitalul investitorilor în săptămînile din urmă?

-Exact, admise Ricky. Sincer vorbind, întreaga companie

ar putea da faliment înainte de Crăciun.

-Doar dacă nu reușiți să reparați unitățile, astfel încât să poată funcționa și în aer liber.

-Exact, exact!

-Ricky, eu sînt programator. Nu te pot ajuta în problema mobilității agenților. Asta e o chestiune care ține de proiectarea moleculară. Este inginerie, nu e specialitatea mea.

-Hm, știu asta. Făcu o pauză și se încruntă, apoi continuă: Dar, de fapt, noi credem că instrucțiunile programului ar putea fi implicate în soluția problemei.

-Instrucțiunile? Implicate în soluția cărei probleme?

-Jack, trebuie să fiu sincer cu tine. Am făcut o greșeală. Dar nu e vina noastră. Îți jur! N-am fost noi de vină, ci constructorii. Se ridică de pe scaun. Hai cu mine, o să-ți arăt.

Mergînd vioi, m-a condus în cealaltă parte a fabricii, unde se afla o cușcă de ascensor galbenă, montată pe perete. Era un ascensor mic și nu m-am simțit la largul meu pentru că era deschis. Mi-am ferit privirea.

-Ți-e frică de înălțimi? m-a întrebat Ricky.

-Nu le suport.

-Păi, e mai bine decît să urci scările.

Arată într-o parte, unde o scară metalică urca pe perete pînă la tavan.

-Cînd se strică ascensorul, sîntem nevoiți să urcăm pe chestia aia.

-Eu în nici un caz, am spus scuturîndu-mă.

Am urcat cu ascensorul pînă la tavan, la trei niveluri deasupra solului. De tavan atîrna o încîlceală de țevi și conducte, precum și o rețea de pasarele din plasă de sîrmă, folosite de muncitorii de la întreținere. Detestam sîrma pentru că puteam să văd prin ea pînă jos. Am încercat să mă uit în altă parte. A trebuit să ne aplecăm de mai multe ori ca să trecem pe sub țevi. Ricky a fost nevoit să strige ca să acopere zgomotul asurzitor al

echipamentului.

-Totul e aici, sus! a strigat el, arătînd în diferite direcții. Aeratoarele, acolo! Rezervorul de apă pentru aspersoarele contra incendiilor, dincolo! Cutiile pentru racordurile electrice, aici! Aici e, de fapt, centrul pentru toate utilitățile.

Ricky a mers mai departe pe pasarelă, oprindu-se în cele din urmă lîngă o supapă mare de aer cu diametrul de circa nouăzeci de centimetri, care intra în zidul exterior.

-Asta e supapa numărul trei, a spus el apropiindu-se de urechea mea. Este una din cele patru supape principale care elimină aerul în exterior. Acum, vezi fantele alea de-a lungul supapei și cutiile pătrate montate în fante? Sînt dispozitivele de filtrare. Avem microfiltre aranjate în straturi succesive pentru a preveni contaminarea externă cu diverse elemente provenite din fabrică.

-Le văd...

-Păi, le vezi acum, preciză Ricky. Din nefericire, constructorii au uitat să instaleze filtrele în această supapă. De fapt, nici măcar nu au tăiat fantele, așa încît cei care au inspectat clădirea n-au remarcat că lipsește ceva. Au semnat recepția clădirii, iar noi am început să lucrăm aici. Și am eliminat aer nefiltrat în mediul exterior.

-Cît timp?

Ricky își mușcă buza și răspunse:

-Trei săptămîni.

-Și ați mers cu producție maximă?

El încuviință din cap.

-Credem că au fost eliminate aproximativ douăzeci și cinci de kilograme de contaminanți.

-Și ce fel de contaminanți au fost?

-Cîte puțin din fiecare. Nu sîntem siguri ce anume exact.

-Prin urmare, ați eliminat E. coli, asamblori, mo lecule finite, toate astea?

-Întocmai. Dar nu știm în ce proporții.

-Contează proporțiile?

-S-ar putea. Da.

Ricky devenea tot mai nervos pe cînd îmi spunea toate astea, mușcîndu-și limba, scărpinîndu-se în cap, evitîndu-mi privirea. Nu pricepeam. În analele poluării industriale, douăzeci și cinci de kilograme de poluanți reprezentau ceva banal. Douăzeci și cinci de kilograme încăpeau lejer într-un sac de sport. În afară de cazul în care era vorba de substanțe cu o toxicitate sau o radioactivitate extrem de ridicată - ceea ce nu era cazul - , o cantitate atît de mică pur și simplu nu conta. Am spus:

-Și ce-i cu asta, Ricky? Particulele alea au fost împrăștiate de vînt pe o rază de cîteva sute de kilometri în deșert. Lumina soarelui și radiația cosmică le vor descompune. Se vor dezintegra și în cîteva ore sau zile vor dispărea. Corect?

Ricky ridică din umeri.

-De fapt, Jack, nu asta s-a...

Acela a fost momentul în care s-a declanșat alarma.

Nu era o alarmă prea zgomotoasă, doar un piuit slab, insistent, dar l-a făcut pe Ricky să tresară. A alergat de-a lungul pasareleii, facînd să se zgîlție structura metalică, pînă la un computer montat pe perete. Într-un colț al monitorului apăruse o mică fereastră de stare pe care scria cu litere roșii: INTRARE PV-90.

-Ce înseamnă asta? am întrebat.

-Ceva a declanșat alarma de perimetru.

Își desfăcu stația radio portabilă și spuse:

-Vince, blochează totul.

Se auzi un pătănit electrostatic, apoi răspunsul:

-Sîntem blocați, Ricky.

-Ridică presiunea pozitivă.

-Avem 35 kilopascali deasupra liniei de referință. Vrei să o cresc mai mult?

-Nu, las-o așa. Avem vizualizare?

-Încă nu.

-Fir-ar să fie!

Ricky își prinse din nou stația radio la centură și începu

să tasteze grăbit niște comenzi. Ecranul computerului se diviză în șase imagini mici, transmise de camerele de supraveghere montate în jurul fabricii. Unele arătau deșertul înconjurător văzut de la înălțimea acoperișului. Altele prezentau imagini luate de la nivelul solului. Camerele se roteau lent.

Nu am văzut nimic. Doar pustietatea deșertului și, din loc în loc, pîlcuri de cactuși.

-O alarmă falsă? am întrebat.

Ricky clătină din cap și spuse:

-Aș vrea eu.

-Eu nu văd nimic.

-O să dureze doar un minut pînă-l găsim.

-Ce să găsiți?

-Pe *ăla*.

Arată spre monitor și își mușcă limba.

Am văzut ceea ce părea a fi un nor mic, învolburat, alcătuit din particule negre. Arăta ca un "diavol din praf, una din acele minitornade care se mișcă deasupra solului, stîrnite de curenții de convecție creați de suprafața fierbinte a deșertului. Numai că norul acesta era negru și avea o formă oarecare definită: părea îngustat la mijloc, aducînd puțin cu una din sticlele de Coca-Cola dispărute de mult de pe piață. Dar nu-și păstra forma tot timpul, înfățișarea sa schimbîndu-se mereu, transformîndu-se.

-Ricky, am spus. La ce ne uităm noi acum?

-Păi, speram ca tu să-mi spui.

-Pare a fi un roi de agenți. Țsta e roiul care alcătuiește camera voastră de filmat?

-Nu, e altceva.

-De unde știi?

-Pentru că nu-l putem controla. Nu răspunde la semnalele noastre radio.

-Ați încercat?

-Da. De aproape două săptămîni tot încercăm să

stabilim contactul. Generează un câmp electric pe care-l putem măsura, dar dintr-un motiv necunoscut nu putem interacționa cu el.

-Așadar, aveți un roi evadat.

-Da.

-Care acționează autonom.

-Da.

-Și asta se întâmplă de...

-... câteva zile. Cam zece zile.

-Zece zile? am spus eu încruntându-mă. Cum e posibil așa ceva, Ricky? Roiul e o grupare de mașini microrobotice. De ce nu s-au dezintegrat sau n-au rămas fără energie? Și, mai exact, de ce nu-le puteți controla? Fiindcă dacă au posibilitatea să se adune într-un roi, atunci trebuie să existe o interacțiune mediată electric între ele. Ar trebui deci să fiți în măsură să preluați controlul roiului... sau cel puțin să-l distrugeți.

-Tot ce spui e adevărat, replică Ricky. Atît doar că nu putem. Și am încercat toate metodele pe care ni le-am putut imagina.

Era concentrat asupra ecranului, urmărind totul cu mare atenție.

-Norul este independent de noi, și cu asta basta.

-Vasăzică m-ați adus aici...

-Ca să ne ajuți să aducem blestemăția aia înapoi, spuse Ricky.

ZIUA A ȘASEA

9:32 A.M.

M-am gîndit că era o problemă pe care nimeni nu și-o mai imaginase pînă atunci. În toți anii în care mă ocupasem de programarea agenților, eforturile se îndreptaseră spre determinarea acestora să interacționeze de o manieră în care să producă rezultate utile. Niciodată nu ne-a trecut prin cap că ar putea există problema unui control de nivel superior sau o problemă de independență. Pentru că pur și simplu era imposibil. Agenții individuali erau prea mici ca să aibă alimentare independentă cu energic. Ei își luau energia din-tr-o sursă externă, cum ar fi un cîmp electric sau de microunde furnizat din exterior. Nu aveai decît să întrerupi acel cîmp și agenții mureau. Roiul nu era mai greu de controlat ca un aparat electrocasnic, de exemplu - un mixer de bucătărie, întrerupi curentul și... moare.

Dar Ricky îmi spunea că acest nor se autosusținea de cîteva zile. Era ceva illogic.

-De unde-și ia energia?

Ricky oftă și-mi răspunse:

-Am echipat unitățile cu un mic strat piezoelectric care să genereze curenți din fotoni. A fost o chestie suplimentară, adăugată ulterior, dar se pare că agenții au reușit să se descurce cu această sursă.

-Așadar, unitățile sînt alimentate cu energie solară, am spus.

-Exact.

-A cui a fost ideea asta?

-Pentagonul a cerut-o.

-Și ați încorporat o capacitanță?

-Mda. Pot să stocheze energie pentru trei ore.

-Bun, în regulă, am spus eu, gîndindu-mă că începeam să ajungem la o concluzie. Au deci energie pentru trei ore. Ce se întîmplă noaptea?

-Păi, noaptea se presupune că după trei ore de întuneric

își pierd energia.

-Și norul se destramă?

-Da.

-Iar unitățile individuale cad la sol.

-De presupus că da.

-Și nu puteți prelua atunci controlul asupra lor?

-Am putea dacă le-am găsi. Ieșim în fiecare noapte să le căutăm. Dar n-am reușit niciodată să le găsim.

-Ați încorporat markere?

-Da, firește. Fiecare unitate are câte un modul fluorescent în învelișul exterior. În lumină ultravioletă au o culoare albastru-verzuie.

-Așa că ieșiți noaptea și căutați un petic de deșert care emite o lumină albastru-verzuie.

-Exact. Și pînă acum nu am găsit nimic.

Asta chiar că nu mă surprindea. Dacă norul s-ar prăbuși la sol compact, ar forma un bulgăre cu diametrul de aproximativ cincisprezece centimetri pe suprafața deșertului. Iar deșertul era foarte mare. Ar fi fost foarte greu de descoperit.

Dar, pe măsură ce mă gîndeam la problemă, apărea un alt aspect illogic. Din momentul în care norul cădea la sol - adică, din clipa în care unitățile individuale își pierdeau energia - , norul nu mai avea nici un fel de organizare. Putea fi împrăștiat de vînt, așa cum se întîmplă cu particulele de praf, și să nu se mai formeze niciodată la loc. Numai că, evident, nu se întîmplă așa. Unitățile nu se împrășteiau. În schimb, norul revenea în fiecare zi. Care era motivul?

-Noi credem, spuse Ricky, că s-ar putea ca noaptea să se ascundă.

-Să se ascundă?

-Da. Credem că se duce într-o zonă protejată, poate un ieșind al construcției sau într-o gaură din sol, ceva de genul ăsta.

Am arătat spre norul care se apropia de noi.

-Crezi că norul este capabil să se ascundă?
-Cred că este capabil să se adapteze. De fapt, știu asta. Oftă. Oricum, nu e doar un singur roi, Jack.
-Adică sînt mai multe?
-Sînt cel puțin trei. Poate mai multe deja.
Am simțit o clipă că mi se înceteșează mintea, un fel de confuzie cenușie care mă învăluisese. Dintr-o dată nu mai puteam gîndi, nu mai puteam raționa.
-Ce tot spui?
-Spun că se reproduce, Jack. Nenorocitul ăsta de roi se reproduce.

Camera prezenta acum o imagine de la nivelul solului a norului de praf care se rotea apropiindu-se de noi. Dar, urmărindu-l, mi-am dat seama că nu se rotea ca o minitornadă, cum crezusem. În schimb, particulele se răsuceau într-o direcție, apoi în direcție opusă, ca într-un fel de mișcare sinusoidală.

Nu încăpea nici o îndoială că particulele roiau.

“Roitul” era un termen pentru comportamentul anumitor insecte sociale, precum furnicile sau albinele, care roiau ori de cîte ori roiul se muta într-un loc nou. Un nor de albine zbura într-o direcție, apoi în alta, formînd un rîu întunecat în aer. Roiul se putea opri agățîndu-se de creanga unui copac, uneori timp de o oră, alteori o noapte întreagă, înainte de a-și continua deplasarea. Pînă la urmă, albinele se stabileau într-un adăpost nou pentru roiul lor și roitul înceta.

În ultimii ani, programatorii scriseseră programe care imitau acest comportament specific insectelor. Algoritmii care mimau roitul deveniseră un instrument important în programare. Pentru programatori, un roi însemna o populație de agenți de computer care acționau împreună pentru rezolvarea unei probleme prin inteligență distribuită. Roitul devenise o modalitate populară de organizare a agenților pentru a lucra împreună. Existau organizații profesionale și conferințe dedicate în întregime

programelor bazate pe inteligența de roi. În ultima vreme devenise un fel de soluție standard: dacă nu puteai programa ceva mai inventiv, îi făceai pe agenți să roiască.

Dar uitîndu-mă cu atenție, am remarcat că acest nor nu roia în nici un fel obișnuit. Mișcarea de du-te-vino sinusoidală părea să reprezinte doar o parte a mișcării sale. În același timp se putea observa o expansiune și contractare ritmică, o pulsație, aproape ca mișcarea respiratorie. Și, intermitent, norul părea să se rărească și să se ridice la o înălțime mai mare, după care se prăbușea și se aplatiza. Aceste schimbări se produceau continuu, dar într-un ritm repetat - sau mai degrabă într-o serie de ritmuri suprapuse.

-Dar-ar dracii! spuse Ricky. Nu le văd pe celelalte. Și știu că nu e singurul. Apăsă din nou butonul stației radio. Vince? Tu le vezi pe celelalte?

-Nu, Ricky.

-Unde sînt celelalte? Băieți? Răspundeți!

Stațiile radio răspunseră din toate colțurile fabricii. Bobby Lembeck spuse:

-Ricky, e singur.

-Nu se poate să fie singur.

-Ricky, aici nu se mai înregistrează nimic altceva, spuse Mae Chang.

-Un singur roi, Ricky, spuse și David Brooks.

-Nu are cum să fie singur!

Ricky strîngea stația atît de tare încît i se albiseră degetele. Apăsă butonul:

-Vince? Ridică presiunea pozitivă la cincizeci.

-Ești sigur?

-Da, fă-o!

-Mă rog, dacă crezi...

-Lasă dracului comentariile și fă-o o dată!

Ricky vorbea despre creșterea presiunii pozitive în interiorul clădirii la cincizeci de kilopascali. Toate fabricile "sterile" mențineau o presiune pozitivă la interior pentru ca particulele de praf să nu pătrundă pe nicăieri din

exterior. Orice asemenea “tentativă” era respinsă de aerul care ieșea prin fisuri. Dar pentru a menține această stare de lucruri era suficientă o valoare de 7, maximum 14 kilopascali. Cincizeci de kilopascali era o presiune pozitivă foarte mare. Nu era nevoie de atât pentru a opri pătrunderea unor particule pasive.

Dar, bineînțeles, astea nu erau particule pasive.

Urmărind norul cum se învâlburează și se ondulează pe măsură ce se apropia, am văzut că anumite părți din el prindeau din când în când lumina soarelui într-un fel care le făcea să strălucească într-o irizație argintie. Pe urmă culoarea se atenua și roiul redevenea negru. Acelea trebuia să fie panourile piezoelectrice care receptau lumina soarelui. Dar asta demonstra limpede că unitățile individuale aveau o mare mobilitate, deoarece norul nu devenea nici o clipă cu totul argintiu, ci doar anumite porțiuni sau benzi ale sale.

-Parcă spuneai că Pentagonul și-a retras susținerea pentru că nu puteți controla roiul în condiții de vânt.

-Exact, n-am reușit să-l controlăm.

-Dar în ultimele zile trebuie să fi avut vânturi puternice.

-Desigur. De regulă apar spre sfârșitul după-amiezei. Ieri am avut un vânt de zece noduri.

-Și de ce nu s-a împrăștiat roiul?

-Pentru că a reușit să rezolve problema, spuse posomorit Ricky. S-a adaptat la vânt.

-Cum?

-Uită-te în continuare și probabil că o să vezi cum. Ori de câte ori bale vântul, roiul se lasă jos, ținându-se în apropierea solului. După ce vântul se potolește, se ridică din nou.

-Ăsta e un comportament emergent?

-Da. Nimeni nu l-a programat.

Am observat că și-a mușcat buza și m-am întrebat dacă nu cumva mă mințea din nou.

-Vrei să spui că a învățat...

-Exact, exact.

-Cum a putut să învețe? Agenții nu au memorie.

-Ăăă... ei bine, asta e o poveste mai lungă.

-Vrei să spui că au memorie?

-Da, au memorie. Limitată. Noi am implementat-o.

Ricky apăsă butonul stației radio.

-Aude cineva ceva?

-Încă nu.

-Nimic.

-Nici un sunet?

-Încă nu.

L-am întrebat pe Ricky:

-Scoate sunete?

-Nu simtem siguri. Uneori așa pare. Am încercat să-l înregistrăm...

Tastă niște comenzi pe computer, schimbînd rapid imaginile de pe monitor, făcîndu-le mai mari, una după alta. Clătină din cap:

-Nu-mi place deloc ce se întîmplă. Chestia aia nu poate fi singură. Vreau să știu unde sînt celelalte.

-De unde știi că mai sînt și altele?

-Pentru că întotdeauna sînt și altele.

Își mușcă buza încordat, privind la monitor.

-Mă întreb ce mai pune la cale acum...

N-a trebuit să mai așteptăm mult. În cîteva minute, roiul negru se apropiase la cîteva metri de clădire. Brusc, se diviza în două, apoi se diviza din nou. Acum erau trei roiuri care se deplasau unul lîngă altul.

-Ticălosul, spuse Ricky. Le-a ascuns în el însuși pe toate celelalte. Apăsă clin nou butonul stației. Băieți, au apărut toate trei. Și sînt aproape de noi.

De fapt, erau prea aproape ca să mai poată fi urmărite de camera de la sol. Ricky comută pe camerele de la înălțime. Am văzut trei nori negri care se mișcau lateral, paralel cu clădirea. Comportamentul părea evident orientat spre un scop anume.

-Ce încearcă să facă? am întrebat.

-Să intre în clădire.

-De ce?

-Păi, o să trebuiască să-i întrebi. Dar ieri, unul din ele...

Deodată, dintr-un pîlc de cactuși din apropierea clădirii, un iepure de câmp o rupse la fugă prin deșert. Imediat, cele trei roiuri au pornit în urmărirea lui. Ricky comută imaginea monitorului la nivelul solului. Cei trei nori se apropiau con vergent de iepurele îngrozit, care alerga cît putea de repede, apărînd ca o ceață albicioasă pe ecran. Norii se deplasau după el cu o viteză surprinzătoare. Comportamentul era clar: *porniseră la vînătoare*.

Am avut un moment de mîndrie irațională. PREDPREY funcționa perfect! Roiurile acelea puteau fi foarte bine niște leoaice care urmăreau o gazelă, atît de perfect orientat era comportamentul lor. Roiurile se întoarseră brusc, apoi se separară, tăind calea iepurelui spre stînga și spre dreapta. Comportamentul celor trei nori părea evident coordonat. Acum se apropiau de țintă.

Și deodată unul dintre roiuri se lăsă jos, învăluindu-l pe iepure. Celelalte două se lăsară asupra prăzii cîteva momente mai tîrziu. Norul de particule rezultat era atît de dens încît abia dacă mai puteam vedea iepurele. După toate aparențele, căzuse pe spate, pentru că i-am văzut picioarele dinapoi zvicnind spasmodic în aer, deasupra norului însuși. Am spus:

-Îl omoară...

-Da, răspunse Ricky, încuviințînd din cap. Așa-i.

-Parcă ziceai că e un roi cu rol de cameră video.

-Da, mă rog.

-Și cum se face că-l omoară pe iepurele ăla?

-Nu știm, Jack, dar se întîmplă rapid.

M-am încruntat:

-Ați mai văzut deja așa ceva?

Ricky ezită, mușcîndu-și limba. Nu mi-a răspuns, rămînînd cu ochii la ecran.

-Ricky, ați mai văzut asta înainte?

Oftă prelung.

-Da. Ei bine, prima oară a fost ieri. Au omorît un șarpe cu clopoței.

Am repetat în gînd: Ieri au omorît un șarpe cu clopoței. Am spus:

-Doamne Dumnezeu, Ricky!

M-am gîndit la oamenii din elicopter care vorbeau despre toate animalele moarte. M-am întrebat dacă Ricky îmi spunea tot ceea ce știa.

-Mda.

Iepurele încetase să se mai miște. Un singur picior ieșea în afară, cuprins de convulsii ușoare, după care rămase nemișcat. Norul se rotea în jurul animalului, ridieîndu-se și coborînd ușor. Mișcarea a continuat timp de aproape un minut.

-Ce fac acum?

Ricky clătină din cap.

-Nu sînt sigur. Dar au mai făcut-o și înainte.

-Lasă impresia că l-ar mânca.

-Știu, spuse Ricky.

Bineînțeles că era ceva absurd. Predprey era doar o analogie biologică. În timp ce urmăream norul pulsatoriu, m-am gîndit că acest comportament ar putea să reprezinte un moment de suspendare a programului. Nu-mi mai aminteam exact ce reguli scriseserăm pentru unitățile individuale după ce scopul era atins. Animalele de pradă reale, firește, își mîncău prada, dar probabil că nu exista nici un comportament analog pentru acești micro-roboți. Așa încît probabil că norul nu făcea decît să se rotească într-o stare de confuzie. Dacă așa stăteau lucrurile, curînd avea să înceapă să se miște iar.

De obicei, atunci cînd un program de inteligență distribuită rămînea blocat, era un fenomen temporar. Mai devreme sau mai tîrziu, influențele aleatorii ale mediului determinau suficiente unități să acționeze, iar acestea induceau acest comportament și celorlalte. După care programul o lua de la început. Unitățile își reîncepeau

căutarea scopului.

Acest comportament se aseamăna în linii mari cu ceea ce se petrecea într-o sală de conferințe după terminarea discuțiilor. Oamenii mai rămîneau prin preajmă o vreme, întinzîndu-se, vorbind cu cei apropiați, sau salutîndu-și prietenii, adunîndu-și hainele și bagajele. Doar cîțiva spectatori plecau imediat, ignorați de masa principală a publicului. Dar după ce un anumit procentaj din auditoriu pleca, cei care rămăseseră încetau să se mai învrtească fără rost și plecau în scurt timp. Era un fel de schimbare a concentrării.

Dacă aveam dreptate, atunci trebuia să văd ceva asemănător și în comportamentul norului. Roiurile urmau să-și piardă aparența coordonată. Trebuia să apară fuioare izolate de particule ridicîndu-se în aer. Abia atunci va începe și norul să se miște.

Am aruncat o privire la ceasul dintr-un colț al monitorului.

-Cît timp a trecut?

-Vreo două minute.

M-am gîndit că nu era un interval de timp prea lung pentru o blocare temporară de program. La un moment dat, pe cînd lucram la PREDPREY, am folosit computerul pentru a simula comportamentul coordonat al agenților. Întotdeauna trebuia să restartăm computerul după un astfel de blocaj, dar în cele din urmă am hotărît să așteptăm și să vedem dacă într-adevăr blocajul era permanent. Am constatat că programul putea să rămîne suspendat și cîte douăsprezece ore pînă cînd să iasă brusc din starea aceea și să revină la viață. De fapt, acest comportament îi interesa pe specialiștii în neurologie pentru că...

-Au început, anunță Ricky.

Și asta am văzut și eu pe ecran. Roiurile începeau să se înalțe deasupra iepurelui mort. Am văzut deodată că teoria mea era greșită. Nu exista nici o mișcare neregulată, nici un fuior nu se înălța izolat.

Comportamentul părea întru totul nealeatoriu și controlat. Norii s-au rotit separat preț de cîteva momente, apoi au fuzionat într-unui singur. Lumina soarelui scînteia pe argintiul pîlpiitor. Iepurele rămăsese nemișcat pe o parte.

Și deodată roiul se îndepărtă rapid, pierzîndu-se în deșert, spre orizont. În cîteva clipe a dispărut.

Ricky se uita la mine:

-Ce părere ai?

-Aveți un roi de nanoroboți evadați. Pe care un idiot i-a făcut să fie energetic independenți și cu autosusținere.

-Crezi că-i mai putem aduce înapoi?

-Nu, am spus. Din cîte am văzut, nu există nici cea mai mică șansă.

Ricky oftă și clătină din cap.

-Dar este sigur că puteți scăpa de ei, am spus eu. Puteți să-i omorîți.

-Putem?

-Fără doar și poate.

-Serios? făcu Ricky luminîndu-se la față.

-Absolut.

Și eram cît se poate de sigur. Eram convins că Ricky exagera problema cu care se confrunta. Nu o gîndise cum se cuvine. Nu făcuse tot ce s-ar fi putut face.

Eram convins că voi putea să distrug roiul repede. Mă așteptam să termin toată treaba pînă a doua zi în zori - cel mai tîrziu.

Ceea ce arată cît de puțin îmi înțelegeam adversarul.

ZIUA A ȘASEA

10:11 A.M.

Privind retrospectiv, pot spune că am avut totuși dreptate într-o privință: era de o importanță vitală să aflăm cum murise iepurele. Bineînțeles că acum știu motivul. Mai știu și de ce a fost atacat iepurele. Dar în prima zi petrecută la laborator nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce se întâmplase. Și nu aș fi putut să ghicesc niciodată adevărul.

Nici unul dintre noi nu ar fi putut în momentul acela.

Nici măcar Ricky.

Nici măcar Julia.

Roiul dispăruse de vreo zece minute și ne adunaserăm cu toții în depozit. Toți erau încordați și neliniștiți. M-au urmărit cu privirea în timp ce-mi prindeam o stație radio la centură și îmi puneam casca pe cap. Casca includea o cameră video, montată lângă urechea stângă. Mi-a luat ceva timp pînă să reglez transmițătorul video să lucreze corect. Ricky m-a întrebat:

-Chiar ai de gînd să ieși din clădire?

-Da. Vreau să știu ce s-a întîmplat cu iepurele ăla.

M-am întors către ceilalți:

-Cine vine cu mine?

Nimeni nu s-a mișcat. Bobby Lembeck se uita fix în podea, cu mâinile vîrite în buzunare. David Brooks clipi repede, apoi se uită în altă parte. Ricky își studia unghiile. Am surprins privirea lui Rosie Castro. Am văzut-o clătinînd din cap:

-Nici o șansă, Jack.

-De ce, Rosie?

-Ai văzut cu ochii tăi. Chestiile alea sînt plecate la vînațoare.

-Chiar așa?

-E sigur că așa pare.

-Rosie, i-am spus. Eu cred că te-am învățat lucruri mai

bune decît asemenea nonsensuri. Cum să vîneze roiurile?

-Am văzut cu toții. Împinse bărbia înainte, încă pătinată. Toate trei roiurile vîneau coordonîndu-și manevrele.

-Dar cum?

Acum ea se încruntă, vizibil derutată.

-Ce întrebare e asta? Nu e nici un mister aici. Agenții pot comunica între ei. Fiecare poate să genereze un semnal electric.

-Corect. Cît de mare e semnalul?

-Păi... făcu ea și ridică din umeri.

-Cît de mare, Rosie? Nu poate fi așa de mare, fiindcă agentul nu are decît cinci sutimi din grosimea firului de păr uman. Nu poate să genereze un semnal prea puternic, așa-i?

-Corect...

-Iar intensitatea radiației electromagnetice scade cu pătratul distanței, corect?

Orice elev învață acest lucru la orele de fizică din liceu. Pe măsură ce te îndepărtezi de sursa cîmpului electromagnetic, forța acestuia scade foarte repede.

Iar asta însemna că agenții puteau să comunice numai cu vecinii din imediata lor apropiere. Nu cu alte roiuri aflate la douăzeci-treizeci de metri distanță. Rosie se încruntă și mai mult. Întregul grup stătea acum încruntat, uitîndu-se unii la alții stingheriți.

David Brooks își dresă glasul și spuse:

-Atunci ce-am văzut noi acolo, Jack?

-Ați văzut o iluzie, am răspuns cu glas ferm. Ați văzut trei roiuri acționînd independent și ați crezut că acționează coordonat. Și sînt sigur că și alte lucruri pe care le credeți despre aceste roiuri sînt false.

Erau multe lucruri pe care nu le înțelegeam despre roiuri - și multe lucruri pe care nu le credeam. De exemplu, nu credeam că roiurile se reproduc. Mi se părea că Ricky și ceilalți de acolo trebuie să fi fost destul de tulburați dacă ajunseseră să creadă așa ceva. În definitiv,

cele douăzeci și cinci de kilograme de material pe care le evacuasera în mediul înconjurător puteau să explice cu ușurință prezența celor trei roiuri pe care le văzusem - precum și a altor citorva zeci de roiuri. (Presupuneam că fiecare roi consta din aproximativ un kilogram și jumătate de nanoparticule. Asta era cu aproximație greutatea unui roi de albine mare.)

Cît despre faptul că aceste roiuri prezentau un comportament orientat spre un scop, asta nu era cîtuși de puțin tulburător; era rezultatul intenționat al programării la nivel elementar. Iar eu nu credeam că roiurile acționează coordonat. Era pur și simplu imposibil, deoarece cîmpurile erau prea slabe.

După cum nu credeam nici că roiurile ar poseda puterile adaptative pe care i le atribuia Ricky. Văzusem prea multe demonstrații cu roboți care îndeplineau diferite însărcinări - cum ar fi cooperarea la împingerea unei cutii în jurul unei încăperi - , acțiuni care erau interpretate de către observatori ca fiind un comportament inteligent, cînd de fapt roboții erau proști, cu o programare minimală, și cooperau cu totul întîmplător. O bună parte din comportament arăta mai inteligent decît era de fapt. (După cum obișnuia să spună Charley Davenport, "Ricky ar trebui să-i mulțumească lui Dumnezeu pentru asta".)

Și, în sfîrșit, nu eram ferm convins că roiurile erau periculoase. Nu credeam că un nor de nanoparticule greu de un kilogram și jumătate reprezenta o amenințare pentru orice ființă, nici chiar pentru un iepure. Nici măcar nu eram sigur că fusese ucis. Parcă-mi aminteam că iepurii sînt vietăți nervoase, predispuse să moară de frică. Ori poate că particulele care îl asaltaseră îi pătrunseseră în nas și în gură, blocîndu-i căile respiratorii și provocîndu-i moartea prin sufocare. Caz în care moartea lui fusese accidentală, nu intenționată. Moartea accidentală mi se părea mult mai logică.

Pe scurt, eram de părere că Ricky și ceilalți interpretaseră eronat ceea ce văzuseră. Se amăgiseră singuri.

Pe de altă parte, trebuia să recunosc că mă sîcîiau cîteva întrebări rămase tară răspuns.

Prima, și cea mai evidentă, era de ce roiul le scăpase de sub control. Roiul inițial, care trebuia să constituie o cameră video, fusese proiectat să fie controlat cu ajutorul unui emițător de radiofrecvență îndreptat spre el. Acum se părea că roiul ignora comenzile transmise prin radio și nu înțelegeam de ce. Am bănuir o eroare de manufacturare. Probabil că particulele fuseseră construite incorect.

A doua întrebare era în legătură cu longevitatea roiului. Particulele individuale erau extrem de mici, supuse deteriorării provocate de radiația cosmică, de descompunerea fotochimică, de deshidratarea lanțurilor proteice și de alți factori de mediu. În mediul aspru al deșertului, toate roiurile ar fi trebuit să se usuce și să moară "de bătrînețe" cu multe zile în urmă. Dar n-au murit. De ce?

În al treilea rînd era problema scopului aparent al roiului. După cum spunea Ricky, roiurile reveneau mereu la clădirea principală. Ricky credea că vor să intre în clădire. Dar asta nu părea a fi un scop rezonabil pentru niște agenți, și doream să analizez instrucțiunile programului ca să văd ce anume provocase asta. Sincer vorbind, suspectam o eroare de programare.

Și, în sfîrșit, voiam să știu de ce urmăriseră iepurele. Pentru că PREDPREY nu programa unitățile să devină literalmente animale de pradă. Nu făcea decît să se folosească de modelul comportamental al animalului de pradă pentru a menține agenții concentrați asupra scopului stabilit inițial.

Lucrul acesta se schimbase cumva, iar acum roiurile păreau să vîneze efectiv.

Și asta era probabil o eroare de programare.

În mintea mea, toate aceste incertitudini se reduceau la o singură întrebare centrală: cum murise iepurele? Nu credeam că fusese ucis. Bănuiam că moartea iepurelui

era accidentală, nu intenționată.

Dar trebuia să aflăm acest lucru.

Mi-am ajustat casca radio portabilă, cu ochelarii de soare și cu camera video montată lângă ochiul stîng. Am ridicat punga de plastic pentru cadavrul iepurelui și m-am întors spre ceilalți:

-Vine cineva cu mine?

A urmat o tăcere stingheră.

-Pentru ce ai luat punga? întrebă Ricky.

-Ca să aduc iepurele înăuntru.

-Nici prin cap să nu-ți treacă așa ceva, protestă Ricky. Dacă vrei să te duci acolo, asta e treaba ta. Dar nu aduci aici nici un iepure.

-Cred că glumești, am replicat.

-Nu glumesc deloc. Jack, avem aici un mediu cu puritate de nivel șase. Iepurele ăla e impur. Nu poate pătrunde aici.

-Bine, păi, atunci îl putem depozita în laboratorul lui Mae și...

-Nici vorbă, Jack. Îmi pare rău. Iepurele nu trece de primul sas.

M-am uitat la ceilalți. Toți încuviințau din cap.

-Bine, atunci o să-l examinez afară.

-Chiar ai de gînd să ieși?

-De ce nu? M-am uitat pe rînd la ei. Trebuie să vă spun, băieți, că eu cred că v-ați speriat degeaba. Norul ăla nu e periculos. Și da, mă duc afară.

M-am întors spre Mae:

-Ai cumva la îndemînă o trusă de disecție care...

-Vin cu tine, spuse ea calm.

-Bun. Mulțumesc.

Așa cum vedeam eu lucrurile, am fost surprins că Mae a fost prima care s-a oferit să vină cu mine. Dar, ca biolog de teren, se pricepea mai bine decît ceilalți să evalueze riscurile din lumea reală. În orice caz, decizia ci a părut să risipească tensiunea din încăpere. Ceilalți s-au relaxat

vizibil. Mae s-a dus să-și aducă trusa de disecție și câteva instrumente de laborator. Chiar atunci a sunat telefonul. A răspuns Vince și s-a întors spre mine:

-Cunoști pe cineva cu numele Ellen Forman?

-Da.

Era sora mea.

-E la telefon.

Vince mi-a dat receptorul și s-a dat la o parte. Deodată m-am simțit cuprins de neliniște. M-am uitat la ceas. Era ora unsprezece, pînă-n prînz, ora la care Amanda își făcea somnul de dimineață. În momentul acela trebuia să doarmă în pătuțul ei. Apoi mi-am amintit că-i promisesem surorii mele că o s-o sun pe la ora unsprezece ca să văd ce mai face, cum mai merg lucrurile. Am spus:

-Alo? Ellen? Totul e în ordine?

-Sigur. Excelent. Un oftat prelung. E în regulă. Doar că nu știam ce faci tu, atîta tot.

-Obosită?

-Cam la fel de obosită cum m-am simțit întotdeauna.

-Copiii au ajuns la școală cu bine?

Un alt oftat.

-Da. În mașină, Eric a lovit-o pe Nicole în spinare, iar ea i-a tras un pumn în ureche.

-Trebuie să le spui să înceteze cînd încep să se poarte așa, Ellen.

-Am început să învăț și eu asta, a spus ea cu glas obosit.

-Și Amanda? Cum mai arată iritația?

-E mai bine. O ung cu alifia aia.

-Se mișcă bine, tară probleme?

-Sigur. Are mișcările bine coordonate pentru vîrsta ei. E vreo problemă de care ar trebui să știu și eu?

-Nu, nu, am spus. M-am întors cu spatele la grup și am coborît vocea ca să o întreb: Am vrut să spun, face caca cum trebuie?

În spatele meu l-am auzit pe Charley Davenport chicotind.

-Din abundență, m-a liniștit Ellen. Acum doarme. Am scos-o afară, în parc. Era gata să adoarmă acolo. Totul e în regulă cu casa. Numai termostatul de la boilerul pentru apă s-a stricat, dar vine cineva să-l repare.

-Bine, bine... Uite ce e, Ellen, eu aici tocmai mă pregăteam să fac ceva...

-Jack? Julia a sunat de la spital acum câteva minute. Te căuta.

-Aha...

-Cînd i-am spus că ai plecat în Nevada, s-a supărat destul de tare.

-Chiar așa?

-A spus că n-ai înțeles. Și că n-o să faci decît să agravezi lucrurile. Ceva de genul ăsta. Cred că ar fi mai bine s-o suni. Părea cam agitată.

-Bine, am s-o sun.

-Cum merge treaba pe acolo? Te întorci în seara asta?

-Nu în seara asta. Cred că mîine dimineață. Ellen, trebuie să închid acum...

-Sună-i pe copii seara, în timpul cinei, dacă poți. Le-ar plăcea să primească vești de la tine. E bună și mătușa Ellen, dar nu e tata. Înțelegi ce vreau să spun.

-Bine. Mîncăți pe la șase?

-Cam așa ceva.

I-am spus că voi încerca să sun și am încheiat convorbirea.

Mae și cu mine stăteam lingă pereții dubli din sticlă ai sasului extern, imediat lingă intrarea în clădire, la interior. Dincolo de sticlă vedeam ușa solidă de oțel care dădea în afară. Ricky stătea lingă noi, posac și neliniștit, așteptînd să ne definitivăm pregătirile.

-Ești sigur că e necesar? Să ieșiți afară?

-Este esențial.

-De ce nu așteptați mai bine pînă la noapte și să ieșiți atunci.

-Pentru că iepurele n-o să mai fie acolo, am spus. Pînă

la noapte, coioții sau șoimii vor veni și vor lua cadavrul de acolo.

-Nu știu ce să zic, spuse Ricky. E ceva timp de cînd n-am mai văzut prin zonă nici un coiot.

-Ei, la naiba, am spus nerăbdător, punîndu-mi în funcțiune casca radio. Cît timp am pierdut tot discutînd despre treaba asta am fi putut să ne ducem și să ne și întoarcem deja. Pe curînd, Ricky.

Am trecut de ușa de sticlă și am rămas în sas. Ușa s-a închis în spatele meu. Aeratoarele au șuiert rapid, după modelul cunoscut deja, după care cealaltă ușa s-a deschis. Am mers spre ușa de oțel. Uitîndu-mă în urmă, am văzut-o pe Mae intrînd în sas.

Am întredeschis ușa de oțel. Lumina aspră, orbitoare, arunca o fișie aprinsă pe podea. Prin intercom l-am auzit pe Ricky urîndu-ne noroc.

Am tras aer în piept, am deschis ușa mai larg și am ieșit în deșert.

Vîntul scăzuse în intensitate și arșița dimineții era sufocantă. De undeva se auzea ciripitul unei păsărele; în rest, era liniște. Stînd lîngă ușa, am mijit ochii în lumina orbitoare a soarelui. Un fior mi-a străbătui spinarea. Am tras din nou aer în piept.

Eram sigur că roiturile nu erau periculoase. Dar acum, cînd ajunsesem afară, inferențele mele teoretice păreau să-și mai fi pierdut din vigoare. Probabil că Ricky îmi transmisese încordarea lui, pentru că acum mă simțeam foarte neliniștit. Cadavrul iepurelui părea să fie mult mai departe decît îmi închipuisem. Să fi fost la vreo cincizeci de metri de ușa, cît o jumătate de teren de fotbal. Deșertul înconjurător părea sterp și expus. Am privit roată în depărtare, căutînd forme negre. N-am văzut nici una.

Ușa de oțel se deschise în spatele meu și am auzit-o pe Mae zicînd:

-Sînt gata, Jack.

-Atunci hai s-o facem.

Am pornit în direcția iepurelui mort, tălpile noastre făcînd să scrișnească nisipul deșertului. Abia ne-am îndepărtat puțin de clădire că inima a și început să-mi bată cu putere și am simțit cum încep să transpir. Mi-am impus să respir lent și profund, încercînd să-mi păstrez cumpătul. Soarele îmi ardea fața. Știam că îi îngăduisem lui Ricky să mă sperie, dar se părea că n-aveam ce face. Mă tot uitam spre orizont. Mae se afla la doi pași în urma mea. Am întrebat-o:

-Cum te simți?

-O să fiu bucuroasă cînd o să se termine.

Ne deplasam printr-un cîmp de cactuși cholla galbeni, înalți pînă la genunchi. Spinii lor reflectau lumina soarelui. Ici-colo, cîte un cactus "butoi" mare se ițea din nisip ca un stîlp verde țepos.

Niște păsărele tăcute țopăiau pe sol, sub cholla. Cînd ne-am apropiat, și-au luat zborul ca niște pete rotitoare pe fondul albastru al cerului. Au aterizat la cîteva sute de pași mai încolo.

În cele din urmă am ajuns la iepure, care era înconjurat de un nor negru bîzîitor. Surprins, m-am oprit din mers.

-Sînt doar muște, spuse Mae.

Trecu în fața mea și se lăsă pe vine lîngă cadavru, ignorînd muștele. Își trase o pereche de mănuși din cauciuc și-mi întinse și mie o pereche. Așeză pe sol o foaie de celofan pătrată pe care o fixă la colțuri cu niște bolovani. Ridică iepurele și-l așeză în centrul foliei din plastic. Apoi desfăcu o mică trusă de disecție și o lăsă deschisă. Am văzut instrumentele de oțel scînteind în lumina soarelui: forceps, scalpel, mai multe tipuri de foarfece. Scoase afară și o seringă și cîteva eprubete cu dop din cauciuc. Se mișca repede și precis. Nu era prima oară cînd făcea treaba asta.

M-am ghemuit lîngă ea. Cadavrul nu mirosea deloc. La exterior n-am văzut nici un semn al vreunei cauze posibile a morții iepurelui. Ochiul deschis arăta roz și

sănătos. Mae spuse:

-Bobby? Mă înregistrezi?

Prin cască, l-am auzit pe Bobby Lembeck zicînd:

-Mișcă-ți camera în jos.

Mae atinse camera montată pe ochelarii ei de soare.

-Încă puțin... Încă puțin... Așa. E destul.

-Bun, spuse Mae.

Întoarse cadavrul iepurelui în mîini, examinîndu-l pe toate părțile. Începu să dicteze rapid:

-La examinarea externă, animalul pare în întregime normal. Nu există nici un semn de anomalie sau boală congenitală, blana e deasă și sănătoasă ca aspect. Căile respiratorii par blocate, parțial sau total. Am remarcat ceva materii fecale excretate în zona anală, dar presupun că e vorba de o evacuare normală în momentul morții.

Întoarse animalul pe spate și-i depărtă picioarele din față.

-Am nevoie de ajutorul tău, Jack.

Voia să țin labelle iepurelui pentru ca ea să poată lucra.

Cadavrul era cald încă și nu începuse să se rigidizeze.

Mae luă bisturiul și tăie rapid secțiunea mediană expusă. Se deschise o tăietură roșie și sîngele începu să curgă. Am văzut oasele cutiei toracice și intestinele de culoare roz. Mae vorbea în timp ce efectua tăierile, observînd culoarea și structura țesuturilor. Îmi spuse:

-Ține aici.

Am mutat o mînă mai jos, ca să țin într-o parte intestinul lipicios. Cu o singură mișcare a bisturiului, ea deschise stomacul. Țîșni un lichid milos verde, și un material mai vîscos, care părea a fi fibră vegetală nedigerată. Peretele în terior al stomacului avea un aspect rugos, dar Mae spuse că era normal. Cu gesturi îndemînatice, își plimbă degetele pe peretele stomacal și deodată se opri.

-Hm, uită-te aici, spuse ea.

-Ce e?

-Aici, spuse ea arătînd cu degetul.

În mai multe locuri, stomacul era roșu, sîngerînd ușor ca și cum ar fi avut niște leziuni provocate prin frecare. În centrul porțiunilor care sîngerau am văzut cîteva pete negre.

-Asta nu e normal, spuse Mae. E ceva patologic.

Luă o lupă și privi atent, apoi dictă:

-Observ zone întunecate cu diametre de patru pînă la opt milimetri, presupun că e vorba de aglomerări de nanoparticule pe interiorul peretelui stomacal. Aceste aglomerări sînt asociate cu sîngerări ușoare ale peretelui vilos.

-Există nanoparticule în stomac? am întrebat. Cum au ajuns acolo? Le-a mîncat iepurele? Le-a înghițit involuntar?

-Mă îndoiesc. Eu aș presupune că au pătruns în mod activ.

M-am încruntat.

-Vrei să spui că s-au tîrît de-a lungul...

-Esofagului. Da. Cel puțin așa cred.

-De ce ar fi făcut una ca asta?

-Nu știu.

Nu se opri nici o clipă din operațiunile care aveau legătură cu disecția. Luă foarfecele și tăie sternul, apoi desfăcu cutia toracică cu degetele.

-Ține aici.

Am mutat mîna ca să țin depărtate coastele, așa cum făcuse ea. Muchiile osoase erau ascuțite. Cu cealaltă mînă țineam picioarele din spate. Mae lucra în spațiul dintre mîinile mele.

-Plămîinii au consistență și aspect normal, de culoare roz.

Tăie un lob cu bisturiul, apoi mai tăie o dată și încă o dată. În cele din urmă expuse canalul bronhial pe care îl secționă. La interior, acesta era negru intens.

-Bronhiile prezintă o infestare masivă cu nano particule, compatibilă cu inhalarea elementelor roiului, își continuă ea dictarea. Ai prins asta, Bobby?

-Am prins totul. Rezoluția video e bună.

Mae continuă secționarea în sens ascendent.

-Merg pe arborele bronhial spre gît...

Și continuă să taie, în gît, apoi de la nas înapoi peste bărbie, după care deschise gura... A trebuit să întorc capul pentru o clipă, dar ea a continuat să dicteze calm:

-Observ o infiltrare masivă a tuturor pasajelor nazale și a faringelui. Aceasta sugerează o obstrucție parțială sau completă a căilor respiratorii, ceea ce poate indica, la rîndul său, cauza morții.

Am privit din nou spre cadavrul secționat și am spus:

-Ce?

Capul iepurelui devenise de nerecunoscut, căci Mae îi desprinsese maxilarul și se uita în interiorul gîtului.

-Uită-te și tu, îmi spuse ea. Pare să fie o aglomerare densă de particule care blochează faringele și ceva care arată ca o reacție alergică sau...

Deodată se auzi glasul lui Ricky:

-Alo, mai aveți de gînd să stați mult pe-acolo?

-Atît cît durează, am spus eu, apoi m-am întors spre Mae: Ce fel de reacție alergică?

-Ei bine, vezi zona asta de țesut și cît este de inflamată, și vezi cum culoarea a trecut în cenușiu, ceea ce sugerează...

-Vă dați seama, interveni Ricky, că sînteți acolo deja de patru minute?

-Stăm aici numai pentru că nu putem să aducem iepurele înauntru, am spus.

-Așa este, nu puteți.

Ascultînd schimbul de replici, Mae clătină din cap și spuse:

-Ricky, nu ne ești de nici un folos aici...

Bobby spuse:

-Nu mai clătina din cap, Mae. Miști camera video încolo și-ncoace.

-Scuze.

Dar am văzut-o ridicînd capul ca și cum ar fi privit spre

orizont și, între timp, a scos la rezezeală dopul unei eprubete și a strecurat în tub o bucățică din mucoasa stomacală a iepurelui. După care a vîrît eprubeta în buzunar. Abia atunci a lăsat capul în jos. Nici unul dintre cei care urmăreau transmisia video n-ar fi putut să vadă ce făcuse.

-În regulă, acum luăm probele de sînge, anunță ea.

-Doar sînge puteți să aduceți aici, spuse Ricky.

-Da, Ricky. Știm asta.

Mae luă seringă, înfipse acul în arteră, extrase o probă de sînge, o transferă într-un tub din plastic, scoase acul cu o mîină, puse un alt ac și extrase o a doua probă dintr-o venă. Totul în același ritm susținut. Am spus:

-Am senzația că ai mai făcut chestii din astea și-nainte.

-Asta nu e nimic. În Sichuan, lucram întotdeauna pe furtuni grele de zăpadă, nu vedeai ce faci, mîinile îți înghețau, animalul era de-a dreptul congelat, nu puteai să bagi acul...

Lăsă deoparte tuburile cu sînge.

-Acum mai luăm doar cîteva mostre de cultură și am terminat.

Își desfăcu trusa, se uită înăuntru și spuse:

-Of, ce ghinion!

-Ce s-a întîmplat?

-Tampoanele pentru culturi nu sînt în trusă.

-Dar le-ai avut înăuntru?

-Da, sînt sigură de asta.

Am spus:

-Ricky, vezi pe undeva tampoanele?

-Da. Sînt chiar aici, lîngă sas.

-Poți să ni le aduci și nouă aici?

-Păi, da, cum să nu. Rîse strident. Nici o șansă să mă vedeți ieșind la lumina zilei. Dacă le vreți, n-aveți decît să veniți să le luați.

-Vrei să te duci tu? mă întrebă Mae.

-Nu, am spus. Țineam deja animalul desfăcut; mîinile mele erau fixate pe poziție. Aștept aici. Du-te tu.

-Bine, spuse ea și se ridică în picioare. Încearcă să îndepărtezi muștele. N-avem nevoie de o contaminare suplimentară. Mă întorc imediat.

Porni într-o alergare ușoară spre ușă. Am auzit zgomotul pașilor ei atenuându-se, apoi zăngănitul ușii metalice închizându-se în urma ei. După care se așternu tăcerea. Atrase de cadavrul secționat, muștele au revenit în forță, bîzîind în jurul capului meu și încercînd să se așeze pe intestinalele expuse. Am dat drumul picioarelor din spate și am încercat să le îndepărtez cu mîna. Eram destul de ocupat cu muștele ca să nu mă mai gîndesc la faptul că eram singur acolo.

Mă tot uitam în zare, dar n-am văzut nimic. Dădeam întruna cu mîna după muște și din cînd în cînd mai atingeam și blana iepurelui. Atunci am remarcat că, sub blană, pielea era de un roșu aprins.

Roșu aprins: exact ca la o arsură gravă provocată de soare. Numai faptul că o vedeam m-a făcut să mă-nfior.

-Bobby? am vorbit în cască.

-Da, Jack.

-Poți să vezi iepurele?

-Da, Jack.

-Vezi ce roșie e pielea? Prinzi asta în imagine?

-Ăă, stai puțin.

Am auzit un zumzet ușor lîngă tîmplă. Bobby regla camera de la distanță. Zumzetul încetă.

-Vezi asta? Prin camera mea?

N-am primit nici un răspuns.

-Bobby?

Am auzit murmure și șoapte. Sau poate că era zgomotul de fond.

-Bobby, ești acolo?

Liniște. Am auzit o respirație.

-Ăă, Jack? Acum era vocea lui David Brooks. Ar fi bine să te-ntorci.

-Mae nu s-a întors încă. Unde e?

-Mae e înăuntru.

-Ei bine, va trebui s-o aștept, trebuie să vină să ia culturile...

-Nu, Jack. Întoarce-te imediat.

Am lăsat iepurele și m-am ridicat în picioare. M-am uitat în jur, scrutînd zarea.

-Nu văd nimic.

-Sînt în cealaltă parte a clădirii, Jack.

Avea vocea calmă, dar eu am simțit că mă ia cu fiori.

-Serios?

-Vino înăuntru, Jack.

M-am aplecat și am luat probele lui Mae. Trusa de disecție rămăsese lîngă cadavrul iepurelui. Soarele încinsese pielea neagră a trusei.

-Jack?

-O clipă...

-Jack, încetează să te mai foiești pe-acolo!

Am pornit spre ușa de oțel. Tălpile scrișneau pe nisipul deșertului. Nu am văzut absolut nimic.

În schimb, am auzit ceva.

Era un zgomot ciudat, grav și sacadat. La început mi s-a părut că e un zgomot de mașini, dar sunetul creștea și scădea în intensitate, asemenea bătăilor de inimă. Alte bătăi se suprapuneau pe acest fond, împreună cu un soi de șuierat, creînd o combinație stranie, ireală - nu semăna cu nimic din ce mai auzisem pînă atunci. Acum, cînd privesc retrospectiv, îmi dau seama că, mai mult ca orice, sunetul m-a înspăimîntat.

Am început să merg mai repede. Am spus:

-Unde sînt?

-Se apropie.

-Unde?

-Jack? Ia-o la fugă!

-Ce?

-*Fugi!*

Tot nu vedeam nimic, dar intensitatea sunetului sporea. Am început să alerg. Frecvența sunetului era atît de joasă

încît îl resimţeam ca pe o vibraţie în tot corpul. Dar îl şi auzeam. Ca o pulsaţie înăbuşită, neregulată.

-Fugi, Jack!

Mi-am zis: "Dar-ar dracii!"

Şi am rupt-o la fugă.

Învolburat şi cu scînteieri argintii, primul roi apăru pe după colţul clădirii. Vibraţia şuierătoare venea dinspre nor. Alunecînd pe lîngă zidul clădirii, se apropia de mine. Avea să ajungă la uşă înaintea mea.

M-am uitat înapoi şi am văzut al doilea roi venind dinspre capătul îndepărtat al clădirii. Şi acesta se mişca spre mine.

În cască l-am auzit pe David Brooks:

-Jack, n-o să reuşeşti.

-Văd şi eu, am spus.

Primul roi ajunsese deja la uşă şi stătea în faţa acesteia, blocîndu-mi calea. M-am oprit în loc, neştiind ce să fac. În faţa mea, pe sol, am văzut un băţ lung de un metru şi ceva. L-am luat de jos şi l-am agitat ameninţător. Roiul a pulsat, dar nu s-a mişcat de lîngă uşă.

Al doilea roi continua să se apropie de mine.

Trebuia să creez o diversiune. Eram familiarizat cu instrucţiunile programului PREDPREY. Ştiam că roiurile erau programate să urmărească ţintele în mişcare dacă acestea păreau să fugă de ele. Ce-ar putea să constituie o ţintă potrivită?

Am îndoit braţul şi am aruncat trusa de disecţie în direcţia celui de-al doilea roi. Trusa a aterizat pe o muchie şi o clipă s-a rostogolit pe pămînt. Imediat, al doilea roi a pornit în urmărirea trusei.

În acelaşi moment, primul roi s-a depărtat de uşă şi a pornit în direcţia trusei.

Era ca un ciine care fuge după o minge aruncată de stăpîn. Cînd am văzut roiul depărtîndu-se, am avut o clipă de exaltare. În definitiv, nu era decît un roi programat. M-am gîndit: Asta e joacă de copii. M-am

grăbit spre ușă.

A fost o greșeală. Pentru că se pare că mișcarea mea grăbită a fost sesizată de roi, care s-a oprit imediat și s-a apropiat din nou de ușă, blocându-mi trecerea. Și acolo a rămas, cu direle lui argintii seînteietoare ca lama lucioasă a unei săbii sclipind în soare.

Blocându-mi calea.

Mi-a trebuit un moment ca să-mi dau seama de semnificație. Nu mișcarea mea fusese cea care determinase roiul să mă urmărească. Roiul nu mă vînase cîtuși de puțin, în schimb, se deplasase ca să-mi blocheze calea. Îmi anticipase mișcarea.

Ială ceva ce nu era prevăzut în instrucțiunile programului. Roiul inventase un comportament nou, adecvat situației date. În loc să mă urmărească, se întorsese și mă prinsese în capcană.

Își depășise limitele programării - le depășise cu mult. Nu înțelegeam cum se putuse întîmpla așa ceva. M-am gîndit că trebuie să fi fost o ameliorare aleatorie. Pentru că particulele individuale aveau o memorie foarte redusă. Inteligența roiului era în mod necesar limitată. N-ar fi trebuit să fie atît de greu s-o păcălești.

Am încercat o fentă la stînga, apoi una la dreapta. Norul a venit după mine, dar numai pentru o clipă. Apoi se retrăgea la ușă. Ca și cum ar fi știut că țelul meu era ușa și că, rămînînd acolo, ar fi reușit.

Asta era o chestie mult prea inteligentă. Trebuia să existe o programare suplimentară de care nu-mi spusese ră nimic. Am spus în cască:

-Ce naiba ați făcut cu blestemățiile astea, măi băieți?

-N-o să te lase să treci, Jack, răspunse David.

Doar auzindu-l spunînd așa ceva m-a cuprins iritarea.

-Așa crezi? O să vedem.

Pentru că următorul meu pas era evident. La o înălțime atît de mică, roiul era vulnerabil structural. Era o aglomerare de particule de mărimea lîrelor de praf. Dacă destrămam aglomerarea - dacă-i distrugem structura

atunci particulele trebuia să se reorganizeze, așa cum păsările dintr-un stol împrăștiat s-ar rearanja în aer. Ceea ce ar dura cel puțin câteva secunde, timp în care aş fi putut să trec de uşă.

Dar cum să-l destram? Am agitat băţul, auzindu-i şuieratul prin aer, dar era evident nesatisfăcător. Aveam nevoie de ceva cu o suprafaţă plană mult mai mare, ca o padelă sau o frunză de palmier - ceva care să creeze un curent de aer puternic... Mintea mea lucra frenetic. Aveam nevoie de ceva.

Ceva.

În spatele meu, al doilea nor se apropia. Se deplasa spre mine în zigzag, ca să împiedice orice încercare aş fi făcut să trec de el. Îl urmăream cuprins de o fascinaţie îngrozită. Ştiam că nici acest comportament nu fusese prevăzut în program. Era un comportament emergent, autoorganizat - iar scopul lui era cât se poate de clar: mă vîna.

Sunetul pulsatoriu creştea în intensitate pe măsură ce roiul venea mai aproape, tot mai aproape.

Trebuia să-l dezmembrez.

Învîrtindu-mă pe loc, am căutat cu privirea în jurul meu, pe sol. Nu am văzut nimic care să-mi poată fi de folos. Cel mai apropiat arbore de ienupăr era mult prea departe. Cactușii cholla erau prea firavi. Mi-am spus că era firesc să nu se găsească nimic aici, doar era deşert, ce naiba! Am cercetat cu privirea exteriorul clădirii, sperînd să găsesc vreo unealtă uitată pe afară, o greblă, ceva...

Nimic.

Absolut nimic. Eram aici, în afara clădirii, nu aveam decît cămaşa pe mine şi nu era nimeni care să mă poată ajuta să...

Bineînţeles!

Am auzit un păcănit în căşti:

-Jack, ascultă...

Dar n-am mai auzit nimic după aceea. În timp ce-mi scoteam grăbit cămaşa, casca s-a desprins şi a căzut la

sol. Iar apoi, ținând cămașa în mână, am descris niște arcuri largi, şuierătoare, prin aer. Și țipînd ca scos din minți, am luat cu asalt roiul de lîngă ușa.

Roiul a vibrat, emițînd un sunet grav și sacadat. S-a aplatizat ușor cînd am început să alerg spre el și deodată m-am pomenit în mijlocul particulelor, plonjînd într-un soi de semiîntuneric, ca într-o furtună de praf. Nu vedeam nimic - nici măcar ușa - , bîjbîiam după clanță - și ochii mă usturau din cauza particulelor, dar n-am încetat nici o clipă să mînuiesc cămașa în cercuri mari, şuierătoare, și în cîteva momente întunericul începu să se risipească. Reușisem să dispersez norul, împrăștiind particulele în toate direcțiile. Vederea mi se limpezea și puteam să respir fără probleme, chiar dacă îmi simțeam gîtul uscat și dureros. Am început să simt mii de înțepături pe tot corpul, dar abia dacă mă dureau.

Acum puteam să văd ușa din fața mea. Clanța era chiar la stînga mea. Continuam să flutur cămașa și brusc norul a părut să dispară cu totul, ca și cum ar fi ieșit din raza mea de acțiune. În momentul acela am intrat pe ușă și am trîntit-o în urma mea.

Contactul brusc cu întunericul m-a făcut să clilesc. Abia dacă vedeam ceva. Am crezut că ochii mi se vor adapta după trecerea de la lumina orbitoare de afară la întunericul dinăuntru și am așteptat un moment, dar vederea nu mi se limpezea deloc. Dimpotrivă, părea să se înrăutățească. Abia puteam să disting ușile de sticlă ale sasului aflat chiar în fața mea. Continuam să simt înțepăturile pe toată pielea. Aveam gîtul uscat și respirația aspră. Vederea îmi scădea. Începeam să mă simt amețit.

În cealaltă parte a sasului, Ricky și Mae mă urmăreau cu privirea. L-am auzit pe Ricky strigînd:

-Hai, Jack! Grăbește-te!

Ochii mă usturau dureros. Amețeala creștea. M-am rezemat de perete ca să nu cad. Îmi simțeam gîtul înfundat. Respiram cu dificultate. Gîfiind, așteptam să se

deschidă ușile, dar acestea rămîneau închise. Cu un aer timp, mă uitam la sas.

-Trebuie să stai în picioare în fața ușilor! Ridică-te!

Aveam senzația că lumea din jurul meu se mișca lent, parcă într-un film derulat cu încetinitorul. Îmi simțeam corpul slăbit și cuprins de un tremur ușor. Întepăturile începeau să usture și mai tare. Camera se întuneca tot mai mult. Nu credeam că voi fi în stare să mă ridic în picioare singur.

-Ridică-le, Jack!

Am reușit cumva să mă desprind de perete și să mă tirăsc spre sas. Ușile s-au deschis cu un lișiit.

-Haide, Jack! Acum!

Am văzut pete în fața ochilor. Eram amețit, mi-era rău de la stomac. Am intrat în sas împleticindu-mă, lovindu-mă de pereții de sticlă. Cu fiecare secundă care trecea, respiram tot mai greu. Eram conștient că mă sufoc.

În afara clădirii am auzit reîncepînd zumzetul grav și sacadat. M-am întors încet ca să mă uit în urma mea.

Ușile de sticlă s-au închis.

M-am uitat în jos, la propriul meu corp, clar abia dacă mai deslușeam ceva. Pielea mi se părea că e neagră. Eram acoperit cu praf. Simțeam dureri în tot corpul. Și cămașa era neagră de praf. Sprayul mă înțepa și am închis ochii. Apoi aeratoarele au intrat în funcțiune, șuierînd zgomotos. Am văzut cum praful este absorbit de pe cămașă. Vedeam ceva mai bine, dar tot nu puteam să respir. Cămașa mi-a alunecat din mîină, lipindu-se de grătarul de la picioarele mele. M-am aplecat ca s-o ridic. Corpul a început să-mi tremure. Auzeam doar huruitul aeratoarelor.

Am simțit un val de greață. Genunchii mi s-au înmuiat. M-am prăbușit lîngă perete. M-am uitat la Mae și Ricky prin cea de-a doua ușă de sticlă. Mi se părea că sînt foarte departe. În timp ce-i priveam, s-au îndepărtat și mai mult, pierzîndu-se în depărtare. În scurt timp au ajuns prea departe de mine ca să-mi mai fac griji pentru

ei. Știam că aveam să mor. Am închis ochii și m-am prăbușit la podea, huruitul aeratoarelor s-a stins, iar în locul lui s-a așternut o liniște rece și desăvârșită.

ZIUA A ȘASEA

11:12 A.M.

-Nu te mișca.

Ceva rece ca gheața îmi curgea prin vene. M-am înfiorat.

-Jack, nu te mișca. Doar o secundă, OK?

Ceva rece, un fluid rece îmi curgea prin braț. Am deschis ochii. Lumina era direct deasupra capului meu, orbitoare, de o culoare verde deschis; m-am cutremurat, întregul corp mă durea. Parcă mă bătuse cineva. Stăteam întins pe spate pe tejgheaua neagră din laboratorul de biologie al lui Mae. Mijind ochii, am văzut-o pe Mae lângă mine, aplecată peste brațul meu stîng. Mi-a introdus o perfuzie la încheietura cotului.

-Ce se întîmplă?

-Jack, te rog! Nu te mișca. N-am mai făcut asta decît pe animale de laborator.

Era foarte liniștitor!

Am ridicat capul ca să văd ce face. Tîmplele au început să-mi zvicnească. Am gemut și m-am lăsat din nou jos.

-Te simți rău? m-a întrebat Mae.

-Îngrozitor.

-Cred și eu. A trebuit să-ți fac trei injecții.

-Cu ce?

-Ai fost în stare de șoc anafilactic, Jack. Ai avut o reacție alergică gravă. Era cît pe ce să ți se blocheze traheea.

-Reacție alergică, am spus. Asta a fost?

-Una gravă.

-A fost provocată de roi?

După o ezitare scurtă, a răspuns:

-Desigur.

-E posibil ca niște particule de dimensiuni atît de mici să provoace o asemenea reacție alergică?

-Cu siguranță că pot...

-Dar tu nu crezi asta.

-Nu, nu cred. Eu cred că nanoparticulele sînt anti-genic inerte. Cred că ai reacționat la o toxină coli formă.

-O toxină coliformă...

Zvîcnirile dureroase din cap reveneau în valuri. Am tras aer adînc în piept, apoi am expirat lent. Am încercat să înțeleg ce-mi spusese. Mîntea îmi funcționa cu încetinitorul, capul mă durea.

-O toxină coliformă.

-Exact.

-O toxină produsă de bacteria E. coli? Asta ai vrut să spui?

-Întocmai. Probabil, o toxină proteolitică.

-Și de unde ar fi putut proveni o asemenea toxină?

-De la roi.

Asta nu avea nici un fel de noimă. După cum îmi spusese Ricky, bacteriile E. coli se foloseau doar pentru fabricarea moleculelor precursorare.

-Dar bacteriile n-ar avea cum să fie prezente în roi, am protestat eu.

-Nu știu ce să zic, Jack. Eu cred că ar putea să fie.

“De ce-o fi așa de nesigură pe ea?” m-am întrebat. De obicei, Mae era precisă, nu ezita.

-Ei bine, cineva trebuie să știe. Roiul ăsta a fost proiectat. Bacteriile ori au fost proiectate să fie incluse în roi, ori nu.

Am auzit-o oftînd, ca și cum tot nu pricepusem.

Dar ce anume nu pricepeam? Am spus:

-Ai reușit să recuperezi particulele care au fost absorbite în sas? Ai păstrat materia din sas?

-Nu. Toate particulele din sas au fost incinerate.

-Asta n-a fost prea inteligent...

-E o proprietate implicită a sistemului, Jack. Ca o măsură de siguranță. Nu o putem anula.

-În regulă.

Acum era rîndul meu să oftez. Prin urmare, nu aveam nici o monstră de agenți din roi pe care să-i putem studia. Am dat să mă ridic, dar mi-a pus cu blîndețe mîna pe piept, oprindu-mă.

-Ia-o mai ușor, Jack.

Avea dreptate, pentru că durerea de cap se înrăutățise cînd mă ridicasem în capul oaselor. Mi-am trecut picioarele peste marginea mesei.

-Cît timp am zăcut?

-Douăsprezece minute.

-Mă simt de parc-aș fi fost bătut.

Coastele mă dureau la fiecare respirație.

-Ai avut mari dificultăți de respirație.

-Mai am și acum.

Am luat o batistă de hîrtie și mi-am suflat nasul. O dată cu aerul au ieșit o mulțime de particule negre, amestecate cu sînge și praf din deșert. A trebuit să-mi suflu nasul de patru-cinci ori ca să-l curăț. Am mototolit șervețelul și am dat să-l arunc. Mae mi-a ținut mîna.

-O să iau eu șervețelul ăsta.

-Nu, e în regulă...

-Te rog să mi-l dai, Jack.

Luă șervețelul și-l vîrî într-o punguță din plastic pe care o sigilă. Abia atunci mi-am dat seama cît de defectuos îmi funcționa mintea. Bineînțeles că batista conținea exact particulele pe care doream să le studiez. Am închis ochii, am respirat adînc și am așteptat să mă mai lase nițel durerea chinuitoare de cap. Cînd am deschis din nou ochii, lumina din încăpere nu mai părea la fel de orbitoare. Părea aproape normală.

-Apropo, spuse Mae. Adineauri a sunat Julia. Mi-a spus că nu ai cum s-o suni, zicea ceva de niște teste pe care trebuie să le facă. Dar voia să-ți vorbească.

-Aha.

Am privit-o pe Mae cum ia punguța cu batista și o pune într-un borcan etanș. Apoi a strîns capacul cît a putut de tare.

-Mae, dacă bacteriile E. coli sînt în roi, putem afla asta numaidecît uitîndu-ne la proba aia. Nu crezi c-ar trebui să o facem?

-Chiar în momentul ăsta nu pot. O voi face imediat ce voi avea posibilitatea. Acum am ceva probleme cu una din

unitățile de fermentație și am nevoie de microscopae pentru asta.

-Ce fel de probleme?

-Încă nu sînt sigură. Dar producția dintr-un rezervor scade. Clătină din cap. Probabil că nu e nimic grav. Lucrurile astea se întîmplă tot timpul. Întregul proces de manufacturare este extrem de delicat, Jack. Menținerea lui în stare de funcționare este ca și cum ai jongla cu o sută de mingi deodată. Am mîinile ocupate.

Am încuviințat din cap. Dar în mintea mea s-a strecurat ideea că adevăratul motiv pentru care nu se uita la batistă era faptul că ea știa deja că roiul conținea bacterii. Dar nu considera însă că se cuvenea să-mi spună lucrul ăsta. Iar dacă așa stăteau lucrurile, atunci nu avea să-mi spună niciodată.

-Mae. Cineva trebuie să-mi spună ce se întîmplă aici. Nu Ricky. Vreau să-mi spună cineva adevărul.

-Bun, spuse ea. Cred că e o idee foarte bună.

Așa am ajuns să stau în fața unui computer dintr-una din camerele acelea mici. Inginerul de proiect, David Brooks, ședea lângă mine. În timp ce vorbea, David își aranja întruna hainele - își netezea cravata, trăgea manșetele afară, își aranja gulerul, își netezea cutele pantalonilor pe coapse. Apoi își punea glezna peste genunchiul celuilalt picior, trăgea de ciorap în sus, după care schimba picioarele între ele. Își dădea cu mîna peste umeri, îndepărtînd niște lire imaginare de praf. După care o lua de la început. Toate aceste gesturi erau inconștiente, firește, iar cu durerea mea de cap aș fi avut toate motivele să mă simt iritat din cauza lor. Numai că nu-mi stătea gîndul la așa ceva. Deoarece, cu fiecare informație nouă pe care mi-o dădea David, durerea mea de cap se înrăutățea și mai și.

Spre deosebire de Ricky, David avea o minte foarte bine organizată și mi-a spus totul de la bun început. Xymos încheiase un contract pentru producerea unui roi

microrobotic care să funcționeze ca o cameră video aeriană. Particulele au fost manufacturate cu succes și sistemul a funcționat în experiențele de interior. Dar când au fost testate afară, vîntul le-a făcut să-și piardă mobilitatea. Roiul testat a fost împrăștiat de un vînt mai puternic. Asta se întîmplase cu șase săptămîni în urmă.

-După asta ați mai testat multe roiuri? am întrebat.

-Da, multe. În următoarele patru săptămîni sau cam așa ceva.

-Nici unul n-a funcționat?

-Exact. Nici unul n-a funcționat.

-Deci roiurile alea inițiale au dispărut toate - împrăștiate de vînt?

-Da.

-Ceea ce înseamnă că roiurile evadate pe care le vedem acum nu au nici o legătură cu roiurile testate inițial.

-Corect...

-Astea sînt o consecință a contaminării...

David clipi iute de cîteva ori.

-Cum adică, a cărei contaminări?

-Cele douăzeci și cinci de kilograme de materie care a fost expulzată de sistemul de ventilație în mediu din cauza unui filtru care lipsea...

-Cine a spus că au fost douăzeci și cinci de kilograme?

-Ricky mi-a spus.

-A, nu, Jack. Emanațiile s-au produs *timp de cîteva zile*. Cred că au fost expulzate în mediu vreo cinci-șase sute de kile de contaminanți - bacterii, molecule, asamblori.

Deci și în privința asta Ricky nu spusese adevărul. Dar nu înțelegeam de ce se ostenea să mintă și în legătură cu acest aspect. La urma urmelor, era doar o greșeală. Și, după cum spusese Ricky, fusese greșeala constructorilor.

-Bun, am spus. Și cînd ați văzut prima dată aceste roiuri din deșert?

-Acum două săptămîni, a zis David, încuviințînd din cap și netezindu-și cravata.

Mi-a explicat că, la început, roiul era atît de dezorganizat

încît au crezut că era un nor de insecte din deșert, țînțari sau ceva de genul ăsta.

-Și-a făcut apariția un timp, învîrtindu-se în jurul clădirii, după care a dispărut. Părea să fie un eveniment întîmplător.

După două zile a apărut din nou un roi, dar de data asta era mult mai bine organizat.

-Manifesta un comportament distinctiv de roi, genul ăla de turbulență în nor pe care ai observat-o și tu. A devenit limpede că era materialul nostru.

-Și ce s-a întîmplat atunci?

-Roiul s-a învîrtit în deșert în jurul instalațiilor, ca și înainte. Venea și pleca. În următoarele zile am încercat să-l controlăm prin radio, dar n-am reușit niciodată. Și în cele din urmă - cam la o săptămînă după asta - am constatat că nici una dintre mașini nu mai pornea.

A făcut o pauză, după care a continuat:

-Am ieșit afară să văd care era treaba și am observat că toate computerele de bord erau moarte. În vremurile astea, toate automobilele sînt dotate cu microprocesoare care controlează totul, de la injectarea combustibilului pînă la aparatele de radio și blocarea ușilor.

-Iar acum computerele nu mai funcționau?

-Exact. De fapt, cipurile procesoarelor n-aveau nimic. Numai circuitele de memorie se corodaseră. Pur și simplu s-au transformat în praf.

Mi-am zis: "Fir-aș al naibii!" După care am spus:

-V-ați putut da seama de ce?

-Sigur. Nu era nici un mare mister, Jack. Eroziunea purta semnătura caracteristică a asamblorilor gamma. Ești la curent cu asta? Nu? Ei bine, avem nouă tipuri diferite de asamblori implicați în procesul de fabricație. Fiecare asamblor îndeplinește o funcție diferită. Asamblorii gamma descompun materialul carbonic în straturi de silicați. De fapt, acționează la nivel nano - separă bucăți din substratul de carbon.

-Deci acești asamblori au descompus cipurile de

memorie ale mașinilor.

-Exact, exact, dar...

David avu o ezitare. Se purta de parcă îmi scăpase esențialul. Trase de manșete, își aranjă gulerul cămășii.

-Lucrul pe care trebuie să-l ai în vedere, Jack, este că acești asamblori pot funcționa la temperatura camerei. Ba, arșița din deșert le face chiar și mai bine. Temperatura ridicată înseamnă un randament sporit.

O clipă nu am priceput ce vrea să spună. Care era diferența dintre temperatura camerei și arșița deșertului? Ce legătură avea asta cu cipurile de memorie ale automobilelor? Și deodată am înțeles.

-Sfinte Sisoie! am spus.

David a încuviințat dînd din cap.

-Mda.

David se referea la faptul că un amestec de componente fusese expulzat în deșert și că aceste componente - care sînt proiectate să se autoasambleze în instalația de manufacturare - se puteau autoasambla și în mediul exterior. Asamblarea putea să aibă loc autonom, în deșert. Și era evident că tocmai asta se întîmplase.

Am recapitulat pe puncte, ca să fiu sigur că am înțeles corect.

-Asamblarea de bază începe cu bacteriile. Ele au fost modificate genetic ca să se hrănească cu orice, chiar și cu gunoi, astfel încît să poată găsi și în deșert ceva ca să supraviețuiască.

-Corect.

-Ceea ce înseamnă că bacteriile se multiplică și încep să agite moleculele care se autocombină, formînd molecule mai mari. În scurt timp se formează asamblorii și aceștia încep să facă treaba finală și să producă noi microagenți.

-Exact, exact.

-Ceea ce înseamnă că roiurile se reproduc.

-Da, întocmai.

-Și că agenții individuali au memorie.

-Da. O memorie limitată.

-Păi, nici nu au nevoie de prea multă, asta e și rostul inteligenței distribuite. Este colectivă. Deci posedă inteligență și, întrucât au memorie, pot învăța din propria experiență.

-Da.

-Iar folosind programul PREDPREY înseamnă că pot rezolva probleme. Iar programul generează suficiente elemente aleatorii ca să le dea posibilitatea să inoveze.

-Chiar așa.

Capul îmi zvîcnea. Vedeam acum toate implicațiile și nu erau deloc bune.

-Prin urmare, înțeleg din ce-mi spui tu că acest roi se reproduce, are capacitatea de autosusținere, învață din experiență, are o inteligență colectivă și poate inova pentru a rezolva problemele.

-Da.

-Ceea ce, din toate punctele de vedere practice, înseamnă că e viu.

-Da, spuse David încuviințînd din cap. Cel puțin se comportă ca și cum ar fi viu, Jack. Din punct de vedere funcțional, este viu.

-Asta e o veste al dracului de proastă.

-Mie-mi spui?

-Aș vrea să știu de ce n-a fost distrusă chestia asta cu mult timp în urmă.

David nu-mi răspunse. Își netezi cravata, părăind stînjelit.

-Pentru că îți dai seama, cred, că avem de-a face cu o ciumă mecanică. Asta avem aici. E exact ca o ciumă bacteriană sau una virală. Numai că aici sînt niște organisme mecanice. Ați obținut o ciumă artificială, dar ar dracii!

-Da.

-Care evoluează.

-Da.

-Și nu e limitată de ritmurile biologice ale evoluției. Probabil că evoluează mult mai rapid.

-Da, evoluează mai rapid.

-Cu cât mai rapid, David?

Brooks oftă.

-Destul de rapid. O să fie diferit în după-amiaza asta, când o să revină.

-O să revină?

-Întotdeauna revine.

-Și de ce revine? am întrebat.

-Încearcă să pătrundă înăuntru.

-Dar de ce?

David se foi stînjedit.

-Avem doar niște teorii, Jack.

-Nu te jena, pune-mă la încercare.

-Una din posibilități ar fi că este vorba de un fel de instinct de teritorialitate. După cum știi, codul inițial PREDPREY conține conceptul de domeniu, de teritoriu în care să acționeze "animalele" de pradă. Iar în interiorul aceluiași domeniu de bază se definește un fel de centru de operațiuni pe care s-ar putea ca roiul să-l considere a fi interiorul acestei fabrici.

-Chiar crezi în teoria asta?

-Nu tocmai, nu. Am o ezitare. De fapt, cei mai mulți dintre noi cred că se întoarce ca să-o caute pe soția ta, Jack. O caută pe Julia.

ZIUA A ȘASEA

11:42 A.M.

Așa am ajuns, cu toată durerea mea cumplită de cap, să vorbesc la telefon cu spitalul din San Jose.

-Cu Julia Forman, vă rog.

I-am dictat telefonistei numele pe litere.

-E la terapie intensivă, mi-a răspuns telefonista.

-Da, i-adevărat.

-Îmi pare rău, dar convorbirile directe nu sînt permise.

-Dați-mi atunci la sala infirmierelor.

-Mulțumesc, rămîneți pe fir.

Am așteptat. Nimeni nu răspundea la telefon. Am sunat din nou, am vorbit din nou cu telefonista și în sfîrșit am obținut legătura cu sala infirmierelor. Infirmiera de serviciu mi-a spus că Julia era la radiografie și că nu știa cînd se întoarce. I-am zis că Julia trebuia să se fi întors deja. Pe un ton destul de acru, infirmiera mi-a răspuns că se uita chiar atunci la patul Juliei și putea să mă asigur că Julia nu se afla acolo.

Am spus că o să revin.

Am pus receptorul jos și m-am întors spre David.

-Ce amestec avea Julia în toată treaba asta?

-Ne ajuta, Jack.

-Sînt sigur. Dar cum anume?

-La început a încercat să-l convingă să se întoarcă, a spus David. Aveam nevoie ca roiul să se apropie de clădire pentru a-l putea controla din nou prin radio. Și Julia ne-a ajutat să-l ținem aproape.

-Cum?

-Ei bine, i-a ținut de urît, l-a distrat.

-Ce-a făcut?!

-Cred că așa se poate numi ce-a făcut ea. A devenit imediat evident că roiul are o inteligență rudimentară. A fost ideea Juliei să-l tratăm ca pe un copil. A ieșit afară cu niște blocuri colorate, cu cîteva jucării. Lucruri care i-

ar plăcea și unui copil. Iar roiul a dat semne că ar reacționa față de ea. Era foarte entuziasmată din acest motiv.

-În momentul acela nu era nici un pericol să stai în preajma norului?

-Nu, absolut nici unul. Era doar un nor de particule. David ridică din umeri și continuă: În orice caz, după o zi sau două, ea a hotărât să facă încă un pas și să-l supună la teste oficiale. Știi, așa cum face un psiholog cu un copil.

-Vrei să spui, să-l învețe?

-Nu. Ideea ei era să-l testeze.

-David, roiul ăla are o inteligență distribuită. Este o rețea, fir-ar să fie. Învață din orice lucru pe care-l faci. Așadar, învață și din testări. Și ce anume a făcut cu el?

-Păi, știi, doar niște jocuri. Punea trei cuburi colorate pe sol, două albastre și unul galben, să vadă dacă-l alege pe cel galben. Apoi a lucrat cu pătrate și triunghiuri. Chestii din astea.

-Dar, David, am spus, știați cu toții că era un roi evadat, care evoluează în afara laboratorului. Nu v-a trecut prin minte să ieșiți afară și să-l distrugeți?

-Ba da, cum să nu. Toți voiam s-o facem. Dar Julia nu ne-a dat voie.

-De ce?

-Voia să-l țină în viață.

-Și n-a contrazis-o nimeni?

-Jack, Julia e vicepreședinte al companiei. Spunea întruna că roiul era un accident norocos, că descoperisem din întâmplare ceva mareț, care în cele din urmă ar putea să salveze compania și că nu trebuie să-l distrugem. Nu știu cum să-ți spun, dar era de-a dreptul încântată de chestia asta. Vreau să spun că era mândră de ea. Ca și cum ar fi fost invenția ei. Nu voia decît "să-l mîne înăuntru". Cuvintele sînt ale ei.

-Mda. Mă rog. Și cînd a spus ea chestia asta?

-Ieri, Jack. David ridică din umeri. Știi, a plecat de aici

abia ieri după-amiază.

Mi-a trebuit o clipă să-mi dau seama că avea dreptate. O singură zi trecuse de cînd Julia fusese aici, după care suferise accidentul. Iar în acest interval de timp, roiurile deja evoluaseră foarte mult.

-Cîte roiuri erau ieri?

-Trei. Dar n-am văzut decît două. Cred că unul dintre ele se ascundea. Clătină din cap. Știi, unul dintre roiuri devenise un fel de animal de companie pentru ea. Era mai mic decît celelalte. O aștepta să iasă afară și tot timpul se ținea aproape de ea. Uneori, cînd ieșea din clădire, se învoldura în jurul ei ca și cum se bucura că o vede. Și ea vorbea cu el așa cum ai vorbi cu un cîine sau cu un alt ani mal.

Mi-am apăsat tîmplele care zvîcneau.

-Vorbea cu el, am repetat.

Sfinte Dumnezeule!

-Să nu-mi spui că roiurile au și senzori auditivi!

-Nu, nu au.

-Păi, atunci era o pierdere de timp să vorbească cu ele.

-Ăă, păi... noi credem că norul era suficient de aproape de ea, iar respirația ei devia unele particule. Într-un model ritmic.

-Deci întregul nor era un timpan uriaș?

-Într-un fel, da.

-Și, fiind vorba de o rețea, a învățat...

-Mda.

Am oftat.

-Te pregătești cumva să-mi spui că a și răspuns?

-Nu, dar a început să scoată niște sunete stranii.

Am încuviințat din cap, pentru că auzisem deja acele sunete stranii.

-Și cum reușește să Iacă asta?

-Nu sîntem siguri. Bobby crede că inversul deflecției auditive îi permite să "audă". Particulele vibrează într-un front de undă coordonat și generează o undă acustică. Un fel de difuzor audio.

Mi-am spus că trebuia să fie ceva de genul ăsta. Chiar dacă părea improbabil ca să o poată face. Roiul era în esență un nor de praf alcătuit din particule minuscule. Particulele nu aveau nici masa, nici energia necesare pentru a genera o undă acustică.

Un gând mi-a trecut prin minte:

-David, Julia a fost ieri afară cu roiurile?

-Da, de dimineață. Nici o problemă. Abia la câteva ore după ce a plecat ea roiurile au omorît șarpele.

-Și a mai fost ucisă vreo vietate înainte de asta?

-Ăă... e posibil să fi fost un coiot acum câteva zile, nu sînt sigur.

-Așadar, e posibil ca șarpele să nu fi fost prima victimă?

-E posibil...

-Iar astăzi au ucis un iepure.

-Mda. Acum progresează rapid.

-Mulțumesc, Julia, am spus.

Eram destul de sigur că accelerarea comportamentală a roiurilor pe care o puteam observa era o funcție a învățării din experiența trecutului. Aceasta era o caracteristică a sistemelor distribuite - și la fel de bine se putea spune că este o caracteristică a evoluției, care poate fi considerată un gen de învățare dacă vrei să gîndești în astfel de termeni. În oricare dintre cazuri, însemna că sistemele trec printr-o lungă și lentă perioadă de început, urmată de o creștere exponențială.

Se poate observa aceeași accelerare a evoluției vieții pe Pămînt. Primele forme de viață au apărut cu patru miliarde de ani în urmă și erau niște vietăți monocelulare. Nimic nu s-a schimbat în următoarele două miliarde de ani. Apoi au apărut nucleele în celule. Lucrurile au început să se accelereze. După doar câteva sute de milioane de ani, au apărut organisme pluricelulare. După alte câteva sute de milioane de ani diversitatea explozivă a vieții. Urmată de o și mai mare diversitate. Cam cu două sute de milioane de ani în urmă existau

plante și animale gigantice, creaturi complexe, dinozauri. În toată această evoluție, omul este o apariție de ultimă oră. Cu patru milioane de ani în urmă, primele maimuțe bipede. În urmă cu două milioane de ani, primii strămoși ai omului. Cu treizeci și cinci de mii de ani în urmă, picturile din peșteri.

Accelerarea a devenit spectaculoasă. Dacă s-ar comprima istoria vieții pe Pământ în douăzeci și patru de ore, atunci organismele pluricelulare ar fi apărut în ultimele douăsprezece ore, dinozaurii în ultima oră, primii oameni în ultimele patruzeci de secunde, iar omul modern - cu mai puțin de o secundă în urmă.

Celulele primitive au avut nevoie de două miliarde de ani pentru a încorpora un nucleu în structura lor, acesta fiind primul pas spre complexitate. Dar a fost nevoie doar de două sute de milioane de ani - o zecime din timp - pentru ca animalele multicelulare să evolueze. Iar de la maimuța cu creier neevoluat și unelte rudimentare din os pînă la omul modern și ingineria genetică a fost nevoie doar de patru milioane de ani. Iată cît de rapid crescuse ritmul evoluției.

Același model se putea distinge și în comportamentul sistemelor bazate pe agenți. Agenții au nevoie de o perioadă de timp mai lungă pentru “a turna temelie” și pentru a îndeplini condițiile inițiale, dar din momentul în care termină treaba asta, progresul ulterior poate fi foarte rapid. Este imposibil de sărit peste faza “temeliei”, așa cum este imposibil ca un om să sară peste copilărie. Trebuie să îndeplinești toate sarcinile preliminare.

Dar în același timp nu ai cum să eviți accelerarea ulterioară. Era, ca să zicem așa, o caracteristică implicită a sistemului.

Procesul de învățare sporea randamentul progresului și eram sigur că ceea ce-l învățase Julia fusese un factor important în comportamentul actual al roiului. Prin simpla interacțiune cu roiul, Julia introdusese o presiune selectivă într-un organism cu comportament emergent

care nu putea fi prezis. Ceea ce făcuse ea fusese o mare prostie.

Așadar roiul - care se dezvoltă deja rapid - urma să se dezvolte și mai rapid în viitor. Și ținând cont că era un organism creat de om, evoluția sa nu avea loc într-un ritm comparabil cu cel al organismelor biologice, ci doar în câteva ore.

Cu fiecare oră care trecea, distrugerea roiurilor avea să fie tot mai dificilă.

-Bun, i-am spus lui David. Dacă roiurile revin întruna, atunci ar fi bine să ne pregătim să le întâmpinăm.

M-am ridicat în picioare, crispându-mă din pricina durerii de cap, și m-am îndreptat spre ușă.

-La ce te-ai gândit? întrebă David.

-Tu la ce crezi că m-am gândit? Trebuie să omorăm blestemățile astea de-a binelea! Trebuie să le radem de pe fața planetei. Iar asta trebuie s-o facem acum!

David se foi pe scaun și spuse:

-Din partea mea, nici o problemă. Dar nu cred că Ricky o să fie prea încântat.

-Și de ce nu, mă rog?

-Pur și simplu n-o să fie, zise David ridicând din umeri.

Am așteptat fără să mai spun nimic. David se foi iar, din ce în ce mai stingherit.

-Adevărul e că el și Julia sînt... ăă... de acord în această privință.

-Sînt de acord?

-Da. Au discutat între patru ochi. Vreau să spun - pe tema asta.

-Ce încerci să-mi sugerezi, David?

-Nimic altceva decît ceea ce am spus. Ei doi au căzut de acord că roiurile trebuie menținute în viață. Cred că Ricky o să ți se opună, atîta tot.

Simțeam nevoia să vorbesc din nou cu Mae. Am găsit-o în laboratorul de biologie, aplecată spre un monitor de

com puter care prezenta imaginea albă a unei dezvoltări bacteriene pe un mediu de culoare roșu închis. Am spus:

-Auzi, Mae, am discutat acum cu David și trebuie să...
ăă, Mae? Ai vreo problemă?

Se uita țintă la ecran.

-Cred că da, spuse Mae. O problemă cu materia primă.

-Ce fel de problemă?

-Ultimele stocuri de Theta-d nu se dezvoltă cum trebuie.

Arată spre o imagine din colțul de sus al monitorului, care arăta bacteria dezvoltându-se în cercuri albe și bine conturate.

-Aia e o dezvoltare coliformă normală, spuse ea. Așa ar trebui să arate. Dar aici...

Făcu să apară o altă imagine în centrul ecranului. Formele rotunde apăreau ca roase de molii, neregulate și diforme.

-Asta nu e o creștere normală, spuse ea clătinînd din cap. Mă tem că este o contaminare bacteriofagă.

-Adică, un virus?

Bacteriofagele erau niște virusuri care atacau bacteriile.

-Da, spuse ea. Coli sînt susceptibile la un foarte mare număr de bacteriofage. Desigur, T4 este cel mai răspîndit, dar Theta-d a fost modificat ca să reziste la atacurile lui T4. Așa că bănuiesc că e vorba de o nouă formă de bacteriofag.

-Un nou bacteriofag? Vrei să spui că e unul apărut acum?

-Da. Probabil că e un mutant al unei specii existente, care reușește să înfrîngă rezistența indusă prin inginerie genetică. Dar asta este o veste proastă pentru procesul de manufacturare. Dacă am infectat rezervele bacteriene, va trebui să întrerupem producția. Altfel nu vom face decît să răspîndim virușii în mediu.

-Sincer vorbind, am spus, întreruperea producției ar putea fi o idee bună.

-Probabil că voi fi nevoită. Voi încerca să-l izolez, dar pare agresiv. S-ar putea să nu reușesc să scap de el fără

să sterilizez rezervoarele. Să o luăm de la început cu materii prime proaspete. Lui Ricky n-o să-i placă asta.

-I-ai vorbit despre asta?

-Încă nu, spuse ea, clătinînd din cap. Nu cred că i-ar face bine să mai audă o veste proastă în acest moment. Și apoi...

Se opri ca și cum ar fi vrut să se gîndească mai bine la ceea ce avea să spună.

-Și-apoi ce?

-Pentru Ricky, succesul acestei companii reprezintă o miză uriașă. Se întoarse cu fața spre mine. Bobby l-a auzit într-o zi vorbind la telefon despre acțiunile lui la firmă. Și părea îngrijorat. Cred că Ricky vede în Xymos ultima lui șansă să tragă lozul cel mare. Lucrează aici de cinci ani. Dacă treaba asta nu-i iese, o să fie prea bătrîn ca s-o mai ia de la capăt cu o altă companie. Are o soție și un copil; nu poate risca să mai aștepte cinci ani ca să vadă dacă cu următoarea companie reușește sau nu. Așa că se străduiește din răsputeri ca treaba asta să funcționeze. Nu mai doarme noaptea, lucrează, se gîndește tot timpul. Nu doarme mai mult de trei - patru ore pe zi. Sincer vorbind, mă tem că asta-i afectează puterea de discernămint.

-Pot să-mi închipui, am spus. Presiunea trebuie să fie teribilă.

-Lipsa asta de somn îl face să se poarte imprevizibil, zise Mae. Niciodată nu știu sigur ce o să facă sau cum o să reacționeze. Uneori am senzația că nu vrea deloc să scape de roiuri. Sau poate că e speriat.

-Posibil, am admis eu.

-Oricum, e imprevizibil. Așa că, în locul tău, aș fi mai prudent înainte de a le veni de hac roiurilor. Fiindcă asta ai de gînd să faci, nu? Să le vii de hac.

-Da, am spus. Asta am de gînd să fee.

ZIUA A ȘASEA

1:12 P.M.

Se adunaseră cu toții în sala de odihnă, echipată cu jocuri video și flipper. Nimeni nu se juca acum. Mă urmăreau cu priviri neliniștite în timp ce le explicam ce avem de făcut. Planul era destul de simplu: roiul însuși ne dicta ce aveam de făcut, deși omisesem acest adevăr incomod.

În esență, le-am spus că avem de-a face cu un roi evadat pe care nu-l putem controla. Iar roiul manifesta un comportament caracterizat prin autoorganizare.

-Ori de câte ori întâlnim o componentă de auto organizare puternică înseamnă că roiul se poate reasambla după un accident sau după ce a fost distrămat. Exact așa cum a procedat cu mine. Așa încît acest roi trebuie distrus în totalitate, fizic. Asta înseamnă să supunem particulele la căldură, frig, acid sau cîmpuri magnetice intense. Iar din ce am văzut cu privire la comportamentul lui, aş spune că șansele cele mai mari de a-l distruge sînt noaptea, cînd roiul își pierde energia și coboară la nivelul solului.

Ricky încercă să protesteze:

-Dar ți-am spus deja, Jack, că noaptea nu-l putem găsi...

-E-adevărat, nu puteți. Pentru că nu l-ați marcat. Uite, afară deșertul se întinde cît vezi cu ochii. Dacă vrei să urmărești roiul pînă la ascunzătoare, trebuie să-l marchezi cu ceva atît de puternic încît să-i poți lua urma oriunde s-ar duce.

-Și cu ce să-l marchezi?

-Asta e întrebarea mea următoare, am zis. Ce fel de agenți de marcaj avem aici?

Răspunsul la întrebarea mea au fost niște priviri nedumerite.

-Haide, oameni buni! Asta e o unitate industrială. Trebuie să aveți ceva cu care să acoperim particulele

astfel încît să lase o urmă pe care s-o putem repera. Mă gîndesc la o substanță puternic fluorescentă sau la un feromon care să aibă o semnătură chimică specifică, ori ceva radioactiv... Nu?

Privirile celorlalți exprimau în continuare nedumerire însoțite de clătinări din cap.

-Ei bine, spuse Mae, sigur că da, avem radioizotopi.

-Bun, excelent.

Începea să se întrevadă o soluție.

-Îi folosim ca să verificăm scurgerile din sistem. Elicopterul îi aduce o dată pe săptămînă.

-Ce radioizotopi aveți?

-Seniu-72 și reniu-186. Uneori și xenon-133. Nu sînt sigură ce avem la îndemînă în momentul ăsta.

-Ce timpi de înjumătățire avem la acești radioizotopi?

Anumiți izotopi își pierd radioactivitatea foarte repede, în cîteva ore sau minute. Dacă așa stăteau lucrurile, n-aveau să-mi fie de prea mare folos.

-Media timpilor de înjumătățire este cam de o săptămînă, spuse Mae. La seleniu este de opt zile. Reniul are patru zile, iar xenonul - cinci. Cinci și un sfert.

-Bun. Oricare dintre ei este bun pentru scopurile noastre, am spus. Avem nevoie ca radioactivitatea să dureze doar o noapte, după ce marcăm roiul.

Mae spuse:

-De regulă punem izotopii în FDG. Este o bază de glucoză lichidă. Se poate pulveriza.

-Ar fi excelent. Unde sînt acum radioizotopii?

Mae răspunse schițînd cu greu un zîmbet:

-În depozit.

-Și ăsta unde e?

-Afară. Lîngă parcare pentru mașini.

-Bine. Atunci să mergem să-i luăm de-acolo.

-Of, pentru numele lui Dumnezeu! spuse Ricky ridicînd mîinile în sus, exasperat. Ți-ai pierdut mințile? Era cît pe ce să mori în dimineața asta, Jack. E o nebunie să ieși din nou afară.

-Nu există alternativă!

-Ba sigur că există. Așteptăm pînă se face noapte.

-Nu. Pentru că asta ar însemna că nu vom putea să marcăm roiurile decît mîine dimineață. Și că nu le vom putea urmări și distruge decît mîine, după căderea întunericului. Ceea ce înseamnă să așteptăm treizeci și șase de ore cu un organism care evoluează repede. Nu ne putem asuma un asemenea risc.

-Risc, zici? Jack, dacă ieși acum afară, n-ai cum să supraviețuiești. Ești nebun de-a binelea dacă-ți trece prin cap așa ceva.

Pînă atunci, Charley Davenport privise fix la monitor. Acum se întoarse către grup.

-Nu, Jack nu e nebun, spuse el și-mi zîmbi. Iar eu o să merg cu el. Charley începu să fredoneze piesa "Bora To Be Wild".

-Merg și eu, spuse Mae. Știu unde sînt depozitați izotopii.

-Nu e nevoie, Mae, poți să-mi spui unde...

-Ba o să vin.

-Trebuie să improvizăm o instalație pentru pulverizat soluția.

David Brooks își sufleca mînele tacticos.

-Probabil controlată de la distanță. Asta e specialitatea lui Rosie.

-OK, vin și eu, spuse Rosie Castro, uitîndu-se la David.

-Aveți de gînd să ieșiți cu toții? Ricky se holba cînd la unul, cînd la celălalt, clătînd din cap. Chestia asta e extrem de riscantă, spuse el. Extrem de riscantă.

Nimeni nu comentă. Ne uitam cu toții la el. Deodată, Ricky spuse:

-Charley, termină dracului o dată cu mormăitul ăla!

După care se întoarse spre mine:

-Nu cred că o să-ți dau voie să faci asta, Jack.

-Nu cred că ai de ales.

-Eu sînt șeful aici.

-Nu în acest moment, am spus.

M-am simțit brusc cuprins de mînie. Îmi venea să-i spun că, lăsînd acel roi să evolueze în mediul înconjurător, o feștelise. Dar nu știam cîte decizii critice luase Julia. În ultimă instanță, Ricky nu dorea decît să le facă pe plac celor din conducerea firmei, ca un copil față de părinții săi. O făcea într-un mod fermecător; așa se explica ascensiunea lui de pînă atunci. În același timp, tot aici era și punctul lui vulnerabil.

Dar acum Ricky împinse bărbia înainte încăpățînat.

-Pur și simplu nu poți s-o faci, Jack. Nu veți scăpa cu viață dacă ieșiți.

-Ba o să scăpăm, Ricky, îl contrazise Charley Davenport, arătînd spre monitor. Uită-te și tu.

Monitorul prezenta deșertul din jurul clădirii. Soarele după-amiezei lumina cactușii pitici. Un ienupăr oprit din creștere se profila în depărtare, întunecat la culoare în lumina soarelui. O clipă nu am înțeles la ce se referea Charley. Pe urmă am văzut nisipul răscolit în apropierea solului. Și am observat că ienupărul era aplecat într-o parte.

-Da, oameni buni, zise Charley Davenport. Afară bate un vînt puternic. După cum știți, cînd vîntul bate cu putere, nu avem roiuri, pentru că trebuie să coboare la sol.

Se îndreptă spre culoarul care ducea la centrala electrică.

-Pierdem timpul, băieți. Să mergem.

Toată lumea ieși din sală. Rămăsesem ultimul dintre cei ce urmau să plece. Spre uimirea mea, Ricky m-a tras deoparte, blocînd ușa cu corpul său.

-Îmi pare rău, Jack, n-am vrut să te pun într-o postură jenantă față de ceilalți. Dar nu pot să te las să faci asta.

-Vrei s-o faci altcineva?

-Ce vrei să spui? zise el încruntîndu-se.

-Ricky, ai face bine să accepți situația. Țasta este deja un dezastru. Și dacă nu preluăm controlul imediat, atunci vom fi nevoiți să cerem ajutor.

-Ajutor? La ce te referi?

-Mă refer la Pentagon, la armată. Va trebui să chemăm pe cineva care să anihileze roiurile astea.

-Dumnezeule, Jack, nu putem să facem una ca asta!

-Nu avem de ales.

-Dar asta va distruge compania. N-o să mai obținem niciodată finanțări.

-Asta nu mă deranjează cîtuși de puțin, am replicat.

Eram supărat pentru ceea ce se întîmplase în deșert.

Un șir de decizii neinspirate, de erori și lucruri făcute de mîntuială, care se perpetuaseră pe o perioadă de cîteva luni. Totul lăsa impresia că cei de la Xymos aleseseră doar soluții pe termen scurt, menite să dreagă lucrurile din mers, rapid și prin orice mijloace. Nimeni nu luase în considerare consecințele pe termen lung.

-Uite care-i treaba, i-am spus. Avem un roi evadat care, după toate aparențele, este mortal. Nu te mai poți juca cu chestia asta.

-Dar Julia...

-Julia nu-i aici.

-Dar ea a spus...

-Nu-mi pasă ce-a spus, Ricky.

-Dar compania...

-S-o ia dracu' de companie, Ricky!

L-am apucat de umeri și l-am scuturat zdravăn.

-Nu pricepi? Nu vrei să ieși ele aici. Ți-e frică de chestia asta, Ricky. Trebuie s-o distrugem. Și dacă n-o facem cît mai repede, va trebui să cerem ajutor.

-Nu.

-Ba da, Ricky.

-O să mai vedem noi cum stau lucrurile, se răsti el înverșunat.

Avea trupul încordat și mă săgeta cu privirea. M-a înșfăcat de gulerul cămășii. N-am făcut nici un gest, m-am mulțumit să mă uit fix la el. Ricky m-a privit o clipă cu ură, după care a slăbit strînsoarea. M-a bătut prietenește pe umăr și mi-a netezit gulerul.

-Of, la naiba, Jack. Ce m-o fi apucat? îmi adresă zîmbetul lui larg, autopersiflant. iartă-mă. Cred că mi-a venit de hac presiunea. Ai dreptate. Ai perfectă dreptate. Dă-o-ncolo de companie. Trebuie să facem treaba asta. Trebuie să distrugem imediat roiurile.

-Da, am spus, continuînd să mă uit stăruiitor la el. Trebuie.

A făcut o pauză. Și-a luat mîna de pe gulerul meu.

-Ți se parc că mă port ciudat, nu-i așa? Și Mary crede același lucru. Mi-a spus-o într-una din zilele astea. Chiar mă port ciudat?

-Păi...

-Te rog să-mi spui.

-Poate ai ajuns la limită... Cum stai cu somnul?

-Nu prea bine. Vreo două-trei ore...

-Poate ar trebui să iei niște pastile.

-Am luat. Nu prea m-ajută. E de vină presiunea asta nenorocită. Sînt aici de-o săptămînă. Locul ăsta te covîrșește.

-Îmi imaginez...

-Mda. Ei bine, în orice caz...

Se întoarce într-o parte, de parcă s-ar fi simțit brusc jenat.

-Uite, cu o să fiu la stația radio. O să fiu alături ele voi la fiecare pas. Îți sînt foarte recunoscător, Jack. Ai adus aici rațiunea și ordinea. Doar... doar să ai grijă de tine acolo, OK?

-O să am.

Ricky se dădu la o parte. Am trecut pe lîngă el și am ieșit pe ușa afară.

În timp ce străbăteam holul ce ducea la centrala electrică, cu instalația de aer condiționat funcționînd la ca pacitate maximă, Mae mi se alătură din mers. I-am spus:

-Mae, nu e neapărat necesar să vii și tu. Poți să-mi spui prin radio cum să manipulez izotopii.

-Nu izotopii mă îngrijorează acum, spuse ea cu o voce atît de scăzută, încît zgomotul instalației aproape că-l acoperea. E vorba de iepure.

Mi s-a părut că n-am auzit bine.

-Ce anume?

-Iepurele. Trebuie să examinez din nou iepurele.

-De ce?

-Mai ții minte eșantionul de țesut pe care l-am tăiat din stomac. Ei bine, l-am studiat la microscop acum cîteva minute.

-Și?

-Mă tem că avem probleme mari, Jack.

ZIUA A ȘASEA

2:52 P.M.

Am ieșit primul pe ușă, iar lumina orbitoare a deșertului m-a făcut să mijesc ochii. Chiar dacă se făcuse aproape ora trei după-amiază, soarele părea la fel de strălucitor și de fierbinte ca întotdeauna. Un vînt fierbinte făcea să-mi fluture pantalonii și cămașa. Mi-am tras microfonul mai aproape de buze:

-Bobby, mă auzi?

-Te aud, Jack.

-Ai și imagine?

-Da, Jack.

Charley Davenport ieși afară rîzînd.

-Știi, Ricky, chiar că ești tembel. Știai asta?

Prin cască, l-am auzit pe Ricky spunînd:

-Las-o moartă. Știi că nu-mi plac complimentele. Vedeți-vă de treabă.

Apoi ieși pe ușă Mae. Avea un rucsac atîrnat pe umăr. Mi-a spus:

-E pentru izotopi.

-Sînt chiar așa de grei?

-Containerele sînt grele.

După ea ieși David Brooks, urmat îndeaproape de Rosie. Cînd păși pe nisip, Rosie făcu o grimasă:

-Doamne, ce fierbinte e!

-Mda, cred că o să constați că deșertul are tendința să fie așa, spuse Charley.

-Nu mă-nnebuni, Charley!

-Păi, nu mi-aș permite niciodată, Rosie, spuse Charley și rîgîi.

Eram ocupat să cercetez orizontul, dar n-am văzut nimic. Mașinile erau parcate sub un șopron situat la vreo cincizeci de metri distanță. La capătul șopronului era o clădire albă și pătrată din beton, cu ferestre înguste. Acela era depozitul.

Am pornit într-acolo. Rosie se interesă:

-Clădirea aia are aer condiționat?

-Da, spuse Mae. Dar tot e cald înăuntru. E prost izolată termic.

-E etanșeizată?

-Nu prea.

-Asta înseamnă nu, spuse David rîzînd. Apoi rosti în cască: Bobby, ce putere are vîntul?

-Șaptesprezece noduri, răspunse Bobby Lembeck. Un vînt puternic, sănătos.

-Și cam cînd s-ar putea să înceteze? La asfințit?

-Probabil că da. Încă trei ore.

-Ar fi timp destul, am spus.

Am observat că David Brooks nu vorbea deloc. Își tîra pașii spre clădire, urmat la mică distanță de Rosie.

-Dar nu se știe niciodată, spuse Davenport. S-ar putea să dăm cu toții de bucluc dintr-o clipă-n alta.

Rise din nou, în stilul lui iritant. Ricky interveni:

-Charley, ce-ar fi să taci dracului din gură!

-De ce nu vii aici să-mi închizi gura, barosane? replică Charley. Ce-ai pățit, ți s-au înfundat venele cu găinaț?

-Trebuie să rămînem concentrați, Charley, am spus eu.

-Hei, sînt concentrat. Sînt cît se poate de concentrat.

Vîntul ridica nisipul, creînd o ceață cafenie imediat deasupra solului. Mae mergea lîngă mine. S-a uitat înspre deșert și mi-a spus brusc:

-Vreau să mă mai uit o dată la iepure. Voi mergeți înainte dacă vreți.

O luă spre dreapta, în direcția cadavrului. Am plecat după ea. Și ceilalți membri ai grupului s-au întors toți deodată și au venit în urma noastră. Se părea că toți voiau să rămînă laolaltă. Vîntul continua să bată cu putere. Charley spuse:

-Ce vrei să vezi, Mae?

-Vreau să verific ceva, spuse ea, trăgîndu-și mînușile din mers.

Se auzi un păcănit în cască, apoi vocea lui Ricky:

-Îmi puteți spune și mie, vă rog, ce naiba se întîmplă acolo?

-Mergem să vedem iepurele, răspunse Charley.

-De ce?

-Mae vrea să se uite la el.

-L-a mai văzut o dată. Oameni buni, sînteți expuși acolo. Eu n-aș mai pierde timpul cu prostii.

-Dar nimeni nu pierde timpul, Ricky.

Puteam să văd deja iepurele în depărtare, parțial acoperit de nisipul suflat de vînt. În cîteva momente stăteam cu toții în preajma cadavrului. Vîntul îl răsturnase într-o parte. Mae se lăsă pe vine, îl întoarse pe spate și-l desfăcu.

-Puah! făcu Rosie.

Am remarcat cu surprindere că, acolo unde era expusă, carnea nu mai era netedă și roz. În schimb, devenise rugoasă peste tot și, în unele locuri, arăta de parcă ar fi fost zgîriată. Și era acoperită cu o peliculă lăptoasă.

-Parcă ar fi fost înmuiat în acid, observă Charley.

-Da, așa arată, replică Mae pe un ton sumbru.

M-am uitat la ceas. Toate acestea se petrecuseră în două ore.

-Ce s-a întîmplat cu el?

Mae își scosese lupa și acum stătea și mai aproape de animal. Se uită în cîteva locuri, mutînd repede lupa. Apoi spuse:

-Este parțial mîncat.

-Mîncat? De cine?

-De bacterii.

-Ia stai puțin, zise Charley Davenport. Crezi că treaba asta a fost provocată de Theta-d? Crezi căii. coli îl mănîncă?

-O să aflăm cît de curînd, spuse ea.

Scoase dintr-un buzunar mai multe eprubete cuampoane sterile.

-Dar a murit de puțin timp.

-Suficient de mult, spuse Mae. Iar temperaturile ridicate

acelerează creșterea.

Prelevă probe din diverse locuri cu ajutorul tamponelor, pe care le pune apoi la loc, în eprubete.

-Înseamnă că Theta-d se multiplică foarte agresiv.

-Așa se întâmplă cu bacteriile dacă le dai o sursă de hrană corespunzătoare. Intră într-o fază logaritmică de creștere în care își dublează numărul la fiecare două-trei minute. Cred că asta s-a întâmplat aici.

Am spus:

-Dar, dacă e adevărat, înseamnă că roiul...

-Nu știu ce înseamnă, Jack, spuse ea repede.

Se uită la mine și dădu ușor din cap. Am înțeles mesajul: *nu acum!*

Dar ceilalți nu se lăsau amăgiți:

-Mae, Mae, Mae! interveni Charley Davenport. Vrei să spui că roiurile au ucis iepurele ca să-l mănânce? Ca să poată să crească mai multe bacterii? Și să creeze mai multe nanoroiuri?

-N-am spus asta, Charley, răspunse ea cu glas calm, aproape liniștitor.

-Dar asta crezi, continuă Charley. Crezi că roiurile consumă țesut de mamifer cu scopul de a se reproduce...

-Da, Charley, asta cred.

Mae își puse probele la loc sigur și se ridică în picioare.

-Dar am luat probe de cultură acum. O să le analizăm în Luria și agaroză^[14] și pe urmă mai vedem.

-Pariez că dacă ne întoarcem peste o oră, pelicula asta albă o să dispară și vom vedea cum tot cadavrul este acoperit cu o substanță neagră. Noile nanoparticule negre. Și în cele din urmă vor fi suficiente pentru un nou roi.

Mae încuviință din cap.

-Da. Așa cred și eu.

-Deci de-aia au dispărut toate animalele din zonă? întrebă David Brooks.

-Da, spuse Mae și-și dădu la o parte o șuviță rebelă de păr. Chestia asta se întâmplă de o bună bucată de timp.

A urmat un moment de liniște. Stăteam adunați înjurai carcasei iepurelui, cu spatele la vînt. Carcasa era consumată atît de rapid, încît aproape că îmi imaginam cum se întîmplă sub privirile mele, în timp real.

-Trebuie să lichidăm nenorocitele alea de roiuri, spuse Charley.

Ne-am întors cu toții și am pornit spre șopron.

Nimeni nu spunea nimic.

Nu era nimic de spus.

În timp ce mergeam spre parcare, cîteva din păsările acelea micuțe care țopăie pe sub cactușii cholla își luară brusc zborul, ciripind și rotindu-se în aer. I-am spus lui Mae:

-Adică animalele au dispărut, dar păsările nu?

-Așa se pare.

Stolul de păsări făcu un ocol prin aer, apoi se întoarse și se lăsă la sol la cîteva sute de metri depărtare.

-Poate că sînt prea mici pentru ca roiurile să se mai încurce cu ele, spuse Mae. Au prea puțină carne.

-Posibil.

Eu credeam că s-ar putea ca altul să fie răspunsul. Dar pentru a fi sigur trebuia să verific codul programului.

Am intrat în umbra șopronului din tablă ondulată și ne-am deplasat pe lîngă șirul de mașini spre ușa depozitului. Pe ușă erau lipite mai multe semnale de avertizare: radiații nucleare, risc biologic, microunde, explozibili, radiații la ser. Charley spuse:

-Acum poți să vezi de ce ținem chestiile astea afară.

Pe cînd ne apropiam de ușă, Vince spuse:

-Jack, te sună cineva. Îți fac legătura.

Telefonul meu celular sună. Probabil că era Julia. Am deschis aparatul:

-Alo?

-Tată.

Era Eric și-mi vorbea cu tonul insistent pe care îl avea

cînd era supărat. Am oftat.

-Da, Eric.

-Cînd vii acasă?

-Nu știu sigur, fiule.

-Vii pînă la cină?

-Mă tem că nu. De ce? Care-i problema?

-E o nemernică.

-Eric, spune-mi care-i problema...

-Și mătușa Ellen îi ia mereu apărarea. Nu e corect.

-Eric, sînt puțin cam ocupat acum, așa că spune-mi...

-De ce? Ce faci?

-Spune-mi ce te nemulțumește, băiete.

-N-are importanță, zise el îmbufnat. Dacă nu vii acasă, nu mai contează. Și unde ești, de fapt? Ești cumva în deșert?

-Da. De unde-ai știut?

-Am vorbit cu mama. Mătușa Ellen ne-a dus la spital ca s-o vedem. Nu e corect. Eu nu voiam să merg. Dar ea m-a obligat.

-Aha. Cum se simte mama?

-Păi, o să iasă din spital.

-A terminat toate testele?

-Doctorii ar fi vrut să o mai țină acolo, spuse Eric. Dar ea vrea să iasă. Are o mîină în ghips, atîta tot. Spune că în rest n-are nimic. Tată? De ce trebuie să fac mereu ce-mi spune mătușa Ellen? Nu e corect!

-Dă-mi-o pe Ellen la telefon.

-Nu e aici. S-a dus cu Nicole ca să-i cumpere o rochie nouă pentru piesă.

-Cine e cu tine acasă?

-Maria.

-Bine. Ti-ai făcut temele?

-Încă nu.

-Hai, apucă-te de treabă, băiete. Vreau să-ți termini temele înainte de cină.

Era uluitor cum frazele astea ieșeau pur și simplu din gura unui părinte.

Între timp ajunsesem la ușa depozitului. M-am holbat la toate semnalele de avertizare. Erau și cîteva pe care nu le cunoșteam, cum ar fi un romb alcătuit din patru pătrate diferit colorate în interior, fiecare avînd înscris cîte un număr. Mae descuie ușa și intră.

-Tată? Eric începuse să plîngă. Cînd te-ntorci acasă?

-Nu știu. Sper să mă-ntorc mîine.

-Bine. Promiți?

-Promit.

Îl auzeam smiorcăindu-se, apoi un hîrșit de parcă și-ar fi șters nasul de mîneacă. I-am spus că poate să mă sune mai tîrziu dacă vrea. Păru mai liniștit și-mi spuse că așa va face, după care mormăi un la revedere.

Am închis telefonul și am intrat în depozit.

Interiorul era divizat în două compartimente mari, cu rafturi pe toți cei patru pereți și, la mijloc, alte rafturi de sine stătătoare. Pereți și pardoseală din beton. În al doilea compartiment era și o a doua ușă, precum și o ușă mare din tablă ondulată, care se putea ridica pentru a permite accesul camioanelor. Lumina fierbinte a soarelui pătrundea prin ferestrele cu rame din lemn. Instalația de aer condiționat huruia zgomotos, dar, așa cum spusese Mae, nu reușea să răcorească incinta. Am închis ușa și m-am uitat la sistemul de etanșeizare. Nu am văzut decît garniturile obișnuite care asigurau protecția împotriva ploilor. Era limpede că depozitul nu era etanș la aer.

Am trecut pe lîngă rafturile pline cu cutii ce conțineau piese și componente de rezervă pentru instalația de fabricație și pentru laboratoare. Al doilea compartiment adăpostea obiecte mai banale: materiale sanitare, hîrtie igienică, săpunuri, cutii cu cereale și două frigidere pline cu alimente.

M-am întors spre Mae.

-Unde sînt izotopii?

-Uite aici.

M-a condus pe după niște rafturi pînă la un capac de

oțel fixat în pardoseala de beton. Capacul avea aproape un metru în diametru. Arăta ca un tomberon de gunoi îngropat, dacă nu țineai cont de LED-urile și tastatura din centru. Mae se lăsă într-un genunchi și tastă repede un cifru.

Capacul se înalță cu un șuierat.

O scară metalică ducea în interiorul unei săli circulare blindate. Izotopii erau păstrați în containere de diferite dimensiuni. Se pare că Mae putea să-și dea seama dintr-o privire ce fel de izotopi erau, fiindcă spuse imediat:

-Avem seleniu-72. E bun?

-Sigur.

Mae începu să coboare treptele.

-Vrei să încetezi o dată, fir-ar să fie!

Într-un colț al încăperii, David Brooks sări înapoi, ferindu-se de Charley Davenport care ținea în mâini un spray cu solvent sanitar Windex. Testa funcționalitatea meca nismului de pulverizare și, în timp ce făcea asta, apucase să-l stropească pe David. Nu părea să fi fost ceva întâmplător.

-Dă-ncoace blestemăția aia, se rătoi David smulgându-i butelia.

-Cred că s-ar putea să funcționeze, spuse Charley blind. Dar o să avem nevoie de un mecanism de acționare de la distanță.

Din primul compartiment, Rosie spuse:

-Credeți că ăsta o să meargă?

Ținea în mână un cilindru lucios din care ieșeau niște fire.

-Nu e un releu cu solenoid?

-Ba da, confirmă David. Dar mă-ndoiesc că va avea suficientă tărie ca să acționeze butelia asta. Scrie ceva pe el? Avem nevoie de ceva mai mare.

-Și nu uitați că aveți nevoie și de o telecomandă, le reaminti Charley. Doar dacă nu vreți să stați afară și să dați cu spray!

Mae ieși de la subsol aducând cu ea un tub metalic greu.

Se duse la chiuvetă și luă o sticlă ce conținea un lichid de culoare galben-pai. Își puse niște mănuși groase de cauciuc și începu să amestece izotopii în lichid. Un contor de radiații de deasupra chiuvetei începu să susure. Prin cască, l-am auzit pe Ricky zicînd:

-Băieți, nu cumva ați uitat ceva? Chiar dacă aveți o telecomandă, cum o să faceți norul să se apropie de spray? Fiindcă nu cred că roiul o să vină și-o să stea pe loc cît timp voi o să-l stropiți.

-O să găsim ceva cu care să-l atragem, am spus eu.

-Cum ar fi?

-Au fost atrase de iepure.

-Nu avem nici un iepure.

Charley interveni:

-Știi, Ricky, ești o persoană foarte negativistă.

-Doar vă spuneam cum stau lucrurile.

-Mulțumim că ne-ai luminat, replică Charley.

Ca și Mae, Charley își dăduse și el seama: Ricky nu tăcuse altceva decît să pună bețe în roate. Ca și cum ar fi vrut să mențină roiurile în viață. Ceea ce nu avea absolut nici o logică. Dar chiar așa se purta.

Aș fi vrut să-i spun ceva lui Charley despre Ricky, dar prin căștile noastre toată lumea auzea tot ce se vorbea. Asta era deficiența comunicațiilor moderne: oricine poate să tragă cu urechea.

-Hei, băieți! Era vocea lui Bobby Lembeck. Cum merge treaba?

-Aproape că am terminat. De ce?

-Vîntul scade în intensitate.

-Cîte este acum? am întrebat.

-Cincisprezece noduri. În scădere de la optsprezece.

-E încă puternic, am spus. Stăm bine.

-Știu. Voiam doar să știți.

Din camera alăturată, Rosie spuse:

-Ce-i aia "termit"?

Ținea în mînă o tavă de plastic plină cu tuburi metalice de mărimea unui deget.

-Fii atentă cu cheștiile alea, spuse David. Trebuie să fi rămas de la constructori. Cred că au făcut sudură cu termit.

-Dar ce este?

-Termitul este un amestec de pulbere de aluminiu și oxid de fier, explică David. Arde la o temperatură foarte mare - aproape o mie șapte sute de grade Celsius - și lumina e atât de puternică încât nu te poți uita direct la ea. Și topește oțelul pentru sudură.

-Cît termit din ăla avem? am întrebat-o pe Rosie. Pentru că s-ar putea să-l folosim la noapte.

-Mai sînt patru cutii acolo. Ridică un tub din cutie. Și cum se detonează?

-Fii atentă, Rosie. Este învelit cu o folie de magneziu. Orice sursă de căldură convenabilă l-ar putea aprinde.

-Chiar și chibriturile?

-Asta dacă vrei să rămii fără o mină. E mai bine să folosești o petardă, ceva cu fitil.

-Mă duc să văd ce găsesc, spuse ea și dispăru după colț.

Auzeam în continuare pătănitul contorului de radiații. M-am întors spre chiuveță. Mae pusese capacul tubului cu izotopi. Acum turna lichidul gălbui în butelia de Windex.

-Hei, băieți? se auzi glasul lui Bobby Lembeck. Am detectat o instabilitate atmosferică. Vîntul fluctuează în jurul vitezei de douăsprezece noduri.

-În regulă, am spus. Nu trebuie să ne anunți fiecare mică schimbare, Bobby.

-Am remarcat o instabilitate, atîta tot.

-Cred că deocamdată stăm bine, Bobby.

În orice caz, Mae mai avea de lucru vreo cinci minute. M-am dus la un computer din apropiere și l-am pornit. Ecranul se aprinse și apăru un meniu de opțiuni. Am spus cu glas tare:

-Ricky, pot să aduc pe monitorul ăsta codul roiului?

-Codul? întrebă Ricky. Părea alarmat. Pentru ce-ți trebuie codul?

-Vreau să văd cum l-ați modificat.

-De ce?

-Ricky, pentru numele lui Dumnezeu, pot să-l văd sau nu?

-Păi, sigur că poți. Toate reviziile codului sînt în directorul /code. E protejat cu parolă.

Începusem să tastez. Am găsit directorul. Dar nu mi se permitea accesul.

-Iar parola este?...

-Este l-a-n-g-t-o-n, cu litere mici.

-OK.

Am introdus parola. Intrasem în director și priveam o listă de modificări ale programului, fiecare însoțită de o dimensiune a fișierului și o dată. Dimensiunile documentelor erau mari, ceea ce însenina că toate acestea erau programe ce țineau de alte aspecte ale mecanismului roiului. Pentru că programul care ținea de particulele propriu-zise trebuia să fie mic - doar cîteva linii de cod, opt, maximum zece kilo-bytes, nu mai mult.

-Ricky!

-Da, Jack.

-Unde e codul particulelor?

-Nu e acolo?

-Dar-ar dracii, Ricky, nu mă mai aiuri!

-Hei, Jack, nu sînt responsabil cu arhivarea...

-Ricky, astea sînt fișiere de lucru, nu arhive, am zis. Spune-mi unde e!

O scurtă pauză.

-Trebuie să fie un subdirector C-D-N. E acolo.

Am derulat imaginea.

-L-am găsit.

În acest director am găsit o listă de fișiere, toate foarte mici. Datele modificărilor începeau cu șase săptămîni în urmă. Nu apăruse nimic nou în ultimele două săptămîni.

-Ricky, n-ați mai schimbat codul de două săptămîni?

-Da, cam de atunci.

Am deschis documentul cel mai recent.

-Aveți rezumate de nivel înalt?

Cînd oamenii ăștia lucrau pentru mine le ceream întotdeauna să scrie rezumate ale structurii programului în limbaj natural. Era mai ușor de trecut în revistă decît documentația conținută în codul propriu-zis. Și adesea rezolvau problemele logice atunci cînd trebuia să facă o descriere scurtă.

-Trebuie să fie acolo, spuse Ricky.

Pe ecran am văzut:

```
/* Initialize */
For j=1 to L x V do
Sj = 0 /* set inițial demand to */
End For
For i=1 to z do
  For j = 1 to L x V do
    xij = (state (x,y,z)) /*agent threshold param */
    yij = (intent (Cj.Hj)) /*agent intention fill */
    Response = 0 /* begin agent response */
    Zone = z(i) /* inițial zone unleamed by agent */
    Sweep =1 /* activate agent travel */
  End For
End For
/*Main*/
For kl=1 to RVd do
  For tm=1 to nv do
    For o = i to j do /* tracking surrounds*/
      ij = (intent (Cj.Hj)) /*agent intention fill*/
      dij <> (state (x,y,z)) /*agent is în motion*/
      dikl = (filed (x,y,z)) /*track nearest agents */
```

Am scanat o vreme instrucțiunile, încercînd să-mi dau seama cum le modificaseră. Apoi am derulat mai jos pînă la codul propriu-zis, ca să văd implementarea. Dar codul im portant nu era acolo. Întregul set de comportamente ale particulelor era marcat ca o apelare de obiect pentru ceva care se intitula “compstat do”.

-Ricky, am spus, ce este "compstat_do"? Unde este?

-Trebuie să fie acolo.

-Nu e.

-Nu știu. Poate că e compilat.

-Păi, asta n-o să-mi fie de nici un folos, nu crezi?

Nu puteai să citești un program compilat.

-Ricky, vreau să văd modulul ăla, dar-ar dracii! Care-i problema?

-Nu e nici o problemă. Va trebui să-l caut, atîta tot.

-În regulă...

-Îl caut după ce te-ntorci.

Am aruncat o privire spre Mae.

-Tu ai apucat să analizezi codul?

Ea clătină din cap. Expresia ei părea să-mi dea de înțeles că treaba asta n-o să se întîmple niciodată, că Ricky o să născocească alte pretexte ca să mă împiedice să ajung la cod. Nu înțelegeam de ce. La urma urmelor, venisem acolo ca să-i consiliesc în privința codului. Asta era specialitatea mea.

În camera alăturată, Rosie și David scotoceau rafturile cu materiale în căutare de rele radio, fără nici un succes. Din cealaltă parte a încăperii, Charley Davenport trase un vînt puternic și strigă:

-Bingo!

-Dumnezeule mare, Charley! exclamă Rosie.

-Nu trebuie să le ții în tine, spuse Charley. Te poți îmbolnăvi.

-Tu mă-mbolnăvești! spuse Rosie.

-O, scuze.

Charley ridică mîna, arătînd un dispozitiv metalic.

-Atunci probabil că nu vă interesează această valvă de compresie controlată de la distanță.

-Ce? făcu Rosie, întorcîndu-se spre el.

-Glumești? zise și David, care se duse spre el ca să vadă despre ce era vorba.

-Și are o rată de conversie automată la distanță pentru presiune de douăzeci de pi.

-Ar trebui să fie de ajuns, spuse David.

-Asta dacă o folosești cum trebuie, replică Charley.

Au luat valva și s-au apropiat de chiuvetă, unde Mae continua să toarne lichidul gălbui, protejată de mânușile groase. Ea le ceru:

-Lăsați-mă să termin...

-Și-o să strălucesc în întuneric? o întrebă Charley rînjind.

-Doar bășinile tale, spuse Rosie.

-Păi, alea au deja această proprietate. Mai ales cînd le dai foc.

-Dumnezeule, Charley!

-Știi, bășinile sînt de fapt metan. Ard cu o flacără de un albastru intens, culoarea briliantului.

Charley izbucni în rîs după această descriere.

-Mă bucur că le apreciezi atît de mult, spuse Rosie. Pentru că nimeni nu o face.

-Au, au! făcu Charley, ținîndu-se cu mîinile de piept. Mor, mor...

-Nu ne face să sperăm în zadar...

Am auzit un păcănit în cască.

-Hei, băieți! Era din nou Bobby Lembeck. Vîntul a scăzut la șase noduri.

-În regulă, am spus, după care m-am întors către ceilalți: Hai să terminăm treaba, băieți.

-O așteptăm pe Mae să termine, zise David. După aia fixăm valva asta.

-Lasă că o fixăm în laborator, am spus.

-Mă rog, voiam doar să fim siguri...

-În laborator, am spus. Să ne pregătim de plecare, băieți.

M-am dus la fereastră și m-am uitat afară. Vîntul continua să agite tufișurile de ienupăr, dar dispăruse stratul de nisip ridicat deasupra solului.

L-am auzit pe Ricky apostrofîndu-mă:

-Jack, ieșiți naibii de-acolo o dată!

-Ieșim chiar acum, l-am asigurat.

David rosti pe un ton grav:

-Băieți, n-are nici un rost să plecăm pînă nu găsim o valvă care să se potrivească la butelia asta...

-Cred c-ar fi bine să plecăm, spuse Mae. Indiferent dac-am terminat sau nu.

-Și la ce ne-ar servi asta?

-Strîngeți-vă lucrurile. Lăsați vorba și pregătiți-vă de plecare.

Prin cască, l-am auzit pe Bobby spunînd:

-Patru noduri și scade rapid.

-Haide, toată lumea, plecarea! am spus, îndemnîndu-i prin gesturi să se îndrepte spre ușă.

Deodată l-am auzit pe Ricky zicînd:

-Nu!

-Ce?

-Nu puteți să mai plecați!

-De ce?

-Pentru că e prea tîrziu. Au venit.

ZIUA A ȘASEA

3:12 P.M.

Am alergat cu toții la fereastră; ne-am ciocnit cap în cap încercînd să ne uităm în toate direcțiile. Atît cît puteam să văd eu, orizontul era curat. Nu vedeam absolut nimic.

-Unde sînt? am întrebant.

-Se apropie dinspre sud. Le vedem pe monitor.

-Cîte sînt? întrebă Charley.

-Patru.

-Patru!

-Da, patru.

Clădirea principală se afla la sud față de depozit. Nu existau ferestre pe peretele sudic al șopronului. David spuse:

-Noi nu vedem nimic. Cît de repede se deplasează?

-Repede.

-Avem timp să ajungem dacă fugim?

-Nu cred.

David se încruntă:

-Auzi, cică nu crede! Dumnezeu!

Și, înainte să-i pot da vreo replică, David o rupse la fugă spre ușă, o deschise și ieși în lumina soarelui. Prin dreptunghiul ușii deschise l-am văzut uitîndu-se spre sud, cu mîna streășină la ochi. Toți am strigat deodată:

-David!

-David, ce mama dracului faci?!

-David, timpitule!

-Încerc să văd...

-Treci înapoi imediat!

-Ești bătut în cap!

Dar Brooks rămase pe loc, protejîndu-și ochii cu mîinile.

-Încă nu văd nimic, spuse el. Și nici nu aud nimic. Uite ce e, eu cred că putem să ajungem dacă fugim... ăă, nu, nu putem.

Se repezi înapoi, în depozit, se împiedică de pragul ușii,

căzu, se ridică grăbit în picioare și trînti ușa trăgînd de clanță cu putere.

-Unde sînt?

-Se apropie, spuse el. Se apropie! Vocea îi tremura de încordare. Of, Doamne, se apropie!

Trase de clanță cu amîndouă mîinile, folosindu-și întreaga greutate corporală. Repeta iar și iar:

-Se apropie... se apropie...

-Ei da, nemaipomenit! spuse Charley. Individul ăsta s-a scrîntit.

M-am apropiat de David și i-am pus o mînă pe umăr. Trăgea de clanță, gîfîind din greu.

-David, i-am spus pe un ton calm. Hai să ne potolim acum. Să respirăm adînc.

-Dar... trebuie să... trebuie să-i țin...

Începuse să transpire, avea tot corpul încordat ca un arc, îi simțeam umărul tremurînd. Panica pusese stăpînire pe el.

-David, hai să respirăm adînc, OK?

-Trebuie să... trebuie să... trebuie... trebuie... trebuie...

-O respirație adîncă, David...

Am tras aer în piept cu titlu demonstrativ.

-Uite ce bine mă simt. Hai și tu. O respirație adîncă...

David încuviința din cap, încercînd să mă audă. Inspiră scurt, apoi reluă icnetele.

-Așa e bine, David. Hai, încă o dată...

David mai trase o dată aer în piept. Respirația i se domolea încetul cu încetul. Încetă să mai tremure.

-Bun, David, așa e bine...

În spatele meu, Charley spuse:

-Am știut întotdeauna că individul e terminat. Uită-te la el, trebuie să-i vorbești ca unui bebeluș, fir-ar să fie!

Am întors capul și i-am aruncat o privire cruntă lui Charley, care se mulțumi să ridice din umeri:

-Hei, am dreptate, pe bune!

Mae interveni:

-Asta nu ajută, Charley.

-De-aia nu mai pot eu!

Rosie spuse și ea:

-Charley, taci naibii din gură măcar o vreme!

M-am întors spre David și i-am spus cu o voce cât mai egală:

-În regulă, David... Așa e bine, respiră... bun, acum dă drumul la clanță.

David clătină din cap, refuzînd, dar acum părea derutat, nesigur de ceea ce trebuia să facă. Clipi repede. Era ca și cum ar fi ieșit din transă. I-am spus încetișor:

-Dă drumul la clanță. Nu ajută la nimic.

În cele din urmă îi dădu drumul și se așeză jos, pe podea. Își sprijini capul în mîini și începu să plîngă.

-Dumnezeule! Asta ne mai lipsea! spuse Charley.

-Taci din gură, Charley!

Rosie se duse la frigider și aduse o sticlă cu apă. I-o dădu lui David, care începu să bea printre sughițuri. Îl ajută apoi să se ridice în picioare și-mi făcu semn din cap că-l va duce de acolo. M-am dus în centrul încăperii, unde ceilalți stăteau lîngă ecranul computerului. Pe ecran, liniile de cod fuseseră înlocuite de imaginea fațadei nordice a clădirii principale.

Patru roiuri erau deja acolo, scînteind ca argintul în timp ce patrulau pe lungimea clădirii.

-Ce fac? am întrebat.

-Încearcă să intre.

-Dar de ce fac asta?

-Nu sîntem siguri, spuse Mae.

O vreme, le-am urmărit în tăcere. Încă o dată am fost frapat de consecvența comportamentului lor. Îmi aminteau de niște urși care încearcă să pătrundă într-o rulotă ca să ajungă la hrană. Se opreau la fiecare ușă și fereastră închisă, pluteau o vreme pe loc, "verificînd" toate etanșeziările înainte de a trece la următoarea.

-Și de fiecare dată încearcă ușile, așa cum fac acum?

-Da. De ce?

-Pentru că s-ar părea că nu țin minte că ușile sînt

închise.

-Nu, spuse Charley. Nu țin minte.

-Pentru că nu au suficientă memorie?

-Ori așa, spuse el, ori este vorba de o generație nouă.

-Vrei să spui că astea sînt roiuri nou-apărute de la prînz și pînă acum?

-Da.

M-am uitat la ceas:

-Adică la fiecare trei ore apare cîte o generație nouă?

Charley ridică din umeri.

-N-aș putea să spun. N-am aflat niciodată unde se reproduc. Era doar o supoziție.

Posibilitatea ca noile generații să apară atît de repede însemna că mecanismul evoluționist încorporat în program progresa și el foarte repede. În mod obișnuit, algoritmi genetici - care modelau reproducerea spre a ajunge la o soluție - în mod obișnuit, deci, aveau nevoie de un număr de generații cuprins între 500 și 5000 pentru a ajunge la optimizare. Dacă aceste roiuri se reproduceau la fiecare trei ore, însemna că în ultimele două săptămîni apăruseră cam o sută de generații noi. Iar la o sută de generații, compor tamentul era mult mai inteligent.

Mae le urmări pe monitor și spuse:

-Cel puțin rămîn în preajma clădirii principale. Se pare că nu știu că sîntem aici.

-Cum ar putea să știe? am întrebat eu.

-N-au cum, zise Charley. Principala lor capacitate senzorială este văzul. Se poate să fi căpătat și ceva proprietăți auditive de-a lungul generațiilor, dar în principal rămîne vederea. Dacă nu ne văd, nu existăm pentru ele.

Rosie se apropie însoțită de David, care spuse:

-Băieți, îmi pare tare rău...

-Nici o problemă.

-E-n regulă, David.

-Nu știu ce s-a întîmplat. Pur și simplu n-am mai putut

să suport.

-Nu-ți face probleme, David, îl liniști Charley. Înțelegem. Ai probleme cu psihicul și ai cedat. Ne-am prins. Nici o problemă.

Rosie îl luă pe după umeri pe David, care-și suflă nasul zgomotos. Ea se uită la monitor și întreabă:

-Ce se întâmplă cu roiurile acum?

-Se pare că nu știu că sîntem aici.

-În regulă...

-Sperăm ca lucrurile să rămînă așa.

-Aha. Și dacă nu rămîn?

Mă gîndisem la asta.

-Dacă nu rămîn, ne bazăm pe fisurile din supozițiile lui PREDPREY. Vom exploata slăbiciunile de programare.

-Ceea ce înseamnă?...

-Ne adunăm în turmă, am spus.

Charley rîse răgușit:

-Da, exact, ne adunăm în turmă și ne rugăm la Doamne-Doamnel!

-Vorbesc serios.

În ultimii treizeci de ani, oamenii de știință studiaseră interacțiunile dintre animalele de pradă și victimele acestora, sub toate formele, de la lei la hiene și chiar la furnicile războinice. Acum se înțelegea mult mai bine felul în care se apără prada. Animalele de felul zebrelor sau antilopelor caribu nu trăiesc în turme fiindcă ar fi deosebit de sociabile. Faptul că se adună în turmă constituie un mijloc de apărare împotriva atacurilor animalelor de pradă. Numărul mare de animale asigură o vigilență sporită. Iar carnivorele sînt de multe ori derutate atunci cînd turma se împrășteie în toate direcțiile. Uneori, acestea rămîn literalmente blocate. Dacă arăți unui animal de pradă prea multe ținte în mișcare, de multe ori acesta nu mai vinează nici una.

Același lucru se întâmplă și cu păsările adunate în stol sau peștii care se strîng în bancuri. Mișcările coordonate

ale grupului îngreunează sarcina prădătorului de a alege o singură victimă. Prădătoarele sînt atrase să atace un animal care se distinge prin ceva anume. Acesta este unul din motivele pentru care atacă atît de des puii - nu numai pentru că sînt mai ușor de prins, ci pentru că arată diferit. Din același motiv, prădătoarele ucid mai mulți masculi decît femele deoarece masculii nondominanți stau mai mult pe la periferia turmei, unde sînt mai ușor de observat.

De fapt, cu treizeci de ani în urmă, cînd Hans Kruuk a studiat hienele în Serengeti, el a constatat că marcarea unui animal cu vopsea garanta uciderea acestuia cu prilejul următorului atac. Asta era puterea diferențierii.

Așa încît mesajul era simplu. Să rămînem împreună. Să rămînem la fel.

Era șansa noastră cea mai bună.

Dar speram să nu se ajungă la asta.

Roiurile au dispărut o vreme. Se duseseră în cealaltă parte a clădirii laboratorului. Am așteptat încordați. În cele din urmă au reapărut. S-au deplasat din nou de-a lungul laturii clădirii, încercînd deschiderile una după alta.

Ne uitam cu toții la monitor. David Brooks transpira din abundență. Își șterse fruntea cu mîneca.

-Cît or s-o țină așa?

-Atît cît or să vrea ele, spuse Charley.

-Cel puțin pînă cînd se pornește vîntul clin nou, opină Mae. Și nu sînt semne că s-ar întîmplă prea curînd.

-Dumnezeule! spuse David. Nu știu cum puteți să suportați, oameni buni.

Se făcuse palid la față. Sudoarea i se prelingea de pe sprîncene pe ochelari. Făcea impresia că o să leșine dintr-o clipă-n alta.

-David, vrei să stai jos?

-Poate c-ar fi mai bine.

-În regulă.

-Haide, David, îl invită Rosie.

Îl duse în cealaltă parte a încăperii, la chiuvetă, și-l așează pe podea. El își cuprinse genunchii cu brațele și-și lăsă capul în jos. Rosie înmuie în apă un prosop de hîrtie și i-l puse pe ceafă. Gesturile ei erau blinde.

-Fir-ar al naibii de timpit, spuse Charley clătinînd din cap. Exact de-asta aveam nevoie acum.

-Charley, spuse Mae, nu ne ajuți deloc...

-Și ce dacă? Sîntem prizonieri în nenorocitul ăsta de depozit care nu e nici măcar etanș, nu putem să facem nimic, n-avem unde să mergem, și dumnealui n-are altceva mai bun de făcut decît s-o ia razna ca să agraveze situația.

-Da, replică ea calm. Tot ce-ai spus e adevărat. Iar tu nu ne ajuți cu nimic.

Charley îi aruncă o privire și începu să fredoneze tema din *Zona crepusculară*.

-Charley, am intervenit. Fii atent.

Urmăream roiurile. Comportamentul lor se modificase într-un tel subtil. Acum nu mai stăteau în apropierea clădirii, în schimb, se mișcau în zigzag, îndepărtîndu-se de zid spre deșert, după care reveneau. Se mișcau la unison, ca într-un fel de dans fluid.

Mae observă și ea schimbarea.

-Un comportament nou...

-Da, am spus. Au văzut că strategia de pînă acum n-a dat rezultate, așa că încearcă ceva nou.

-N-or să facă nici un rahat așa, zise Charley. Pot să meargă așa în zigzag cît vor, că n-or să deschidă nici o ușă.

Chiar și așa, eram fascinat să observ acest comportament emergent. Zigzagurile creșteau în amplitudine; roiurile se îndepărtau tot mai mult de clădiri. Strategia lor se modifica progresiv. Evoluă sub privirile noastre.

-Este de-a dreptul uluitor, am murmurat.

-Ai dracului ticăloși, spuse Charley.

Unul dintre roiuri se apropiase acum destul de mult de

carcasa iepurelui. Ajunsese la cîțiva metri de el, apoi schimbă din nou direcția, îndreptîndu-se spre clădire. Un gînd mi-a trecut prin minte.

-Cît de bine văd roiurile?

Am auzit casca păcănind. Era Ricky.

-Au un văz fenomenal, spuse el. În definitiv, de-aia au și fost construite. Acuitatea vizuală este de douăzeci zero cinci. O rezoluție fantastică. Mai bună ca a omului.

-Și cum realizează imaginea?

Pentru că nu erau decît niște particule individuale. Ca și în cazul bastonașelor și conurilor din ochiul uman, era nevoie de o prelucrare centralizată a informațiilor individuale pentru a forma o imagine. Cum se realiza această prelucrare?

Ricky își dresе glasul.

-Ăă... nu sînt sigur.

-A apărut în ultimele generații, zise Charley.

-Vrei să spui că și-au dezvoltat singure vederea?

-Cam așa ceva.

-Iar noi nu știm cum fac asta...

-Nu. Știm doar că o fac, pur și simplu.

Am urmărit roiul îndepărtîndu-se de zid, apropiindu-se iar de iepure și revenind încă o dată lîngă clădire. Celelalte roiuri erau mai încolo și făceau același lucru. Se duceau spre deșert, după care reveneau.

Prin cască, l-am auzit pe Ricky întrebînd:

-De ce întrebî?

-De-aia.

-Crezi c-or să găsească iepurele?

-Nu pentru iepure îmi fac eu griji, am spus. Oricum, se pare că l-au ratat deja.

-Atunci de ce?

-Hopa! făcu Mae.

-La naiba! spuse Charley și oftă prelung.

Ne uitam la cel mai apropiat roi, cel care tocmai trecuse pe lîngă iepure. Roiul acela plecase din nou spre deșert, ajungînd cam la vreo zece metri de iepure. Dar în loc să

revină la comportamentul obișnuit, se oprișe în deșert. Nu se mișca, dar coloana argintie se înălța și cobora.

-De ce face asta? am întrebat. De ce urcă și coboară?

-Să fie ceva legat de vizualizare? Focalizează imaginea?

-Nu, am răspuns. Vreau să spun - de ce s-a oprit?

-O blocare a programului?

Am clătinat din cap.

-Mă îndoiesc.

-Atunci ce?

-Cred că vede ceva.

-Ce anume? întrebă Charley.

Mi-era teamă că știam răspunsul. Roiul reprezenta o cameră video cu o rezoluție foarte înaltă, combinată cu o rețea de inteligență distribuită. Și unul din lucrurile pe care rețelele distribuite îl făceau foarte bine era să detecteze modele repetitive. Iată de ce programele pentru rețele distribuite erau folosite pentru recunoașterea fizionomiilor în sistemele de securitate sau pentru a asambla cioburi de ceramică găsite pe șantierele arheologice. Rețelele puteau să depisteze modelele repetitive într-o bază de date mai bine decât ochiul omenesc.

-Ce modele? a întrebat Charley când i-am spus. Nu e nimic acolo de detectat în afară de nisip și spinii cactușilor.

-Și urme de pași, spuse Mae.

-Ce? Vrei să spui, urmele pașilor noștri? Pe care le-am făcut venind încoace? Ce naiba, Mae, în ultimul sfert de oră a bănut vîntul și nu cred că a mai rămas vreo urmă pe acolo.

Priveam roiul stînd pe loc, ridicîndu-se și coborînd ca și cum ar fi respirat. Norul devenise în cea mai mare parte negru, doar din loc în loc se mai vedea cîte o scînteiere argintie. Rămăsese în același loc timp de zece-cincisprezece secunde, pulsînd în sus și în jos. Celelalte roiuri își continuau traseul în zigzag, dar acesta rămăsese în același loc.

Charley își mușcă buza și spuse:

-Chiar crezi că vede ceva?

-Nu știu, am răspuns. Posibil.

Deodată, roiul se înălță și începu să se miște din nou. Dar nu venea spre noi. În schimb, se deplasa în diagonală prin deșert, îndreptându-se spre ușa centralei electrice. Când ajunse la ușă, se opri și începu să se rotească pe loc.

-Ce naiba?! exclamă Charley.

Știam despre ce era vorba. Și Mae știa.

-Ne-a luat urma, spuse ea. În sens invers.

Roiul refăcuse traseul pe care ne deplasasem inițial, de la ușă spre iepure. Întrebarea era, ce va face în continuare?

Următoarele cinci minute au fost foarte tensionate. Roiul făcu cale întoarsă spre iepure. Se roti un timp în jurul cadavrului, mișcându-se înainte și înapoi în semicercuri lente. Apoi refăcu iar traseul spre ușa centralei electrice. Rămase în preajma ușii o vreme, după care se întoarse la iepure.

Roiul repetă această succesiune de trei ori. Între timp, celelalte roiuri își continuaseră mișcarea în zigzag în jurul clădirii, iar acum dispăruseră din câmpul vizual. Roiul solitar revenise la ușă, după care se îndreptă iar spre iepure.

-S-a blocat într-o buclă, zise Charley. Repetă întruna același lucru.

-Spre norocul nostru, am spus.

Așteptam să văd dacă roiul își va schimba comportamentul. Deocamdată nu și-l schimbase. Și dacă avea foarte puțină memorie, era posibil să se poarte ca un bolnav de Alzheimer care nu-și mai amintește că a mai făcut același lucru și înainte.

Acum roiul se mișca în semicercuri în jurul iepurelui.

-E clar că s-a blocat, spuse Charley.

Am așteptat.

Nu avusesem cum să analizez toate modificările pe care le aduseseră lui PREDPREY pentru că modulul central lipsea. Dar programul inițial avusese înglobat un modul generator de evenimente aleatoare tocmai pentru rezolvarea unor astfel de situații. Ori de câte ori PREDPREY nu reușea să-și atingă obiectivul și dacă nu existau influențe de mediu care să provoace o nouă acțiune, atunci comportamentul lui era modificat aleatoriu. Era o situație bine cunoscută. De exemplu, acum psihologii consideră că o anumită proporție de comportament aleatoriu este necesară pentru inovație. Nu poți fi creator dacă nu acționezi în direcții noi, iar aceste direcții este probabil să fie aleatoare...

-Hopa! exclamă Mae.

Comportamentul se schimbase.

Roiul se mișca în cercuri mai mari, ocolind iar și iar iepurele. Și aproape imediat dădu peste un nou traseu. Se opri preț de o clipă și deodată se înălță și începu să se deplaseze în direcția noastră. Mergea pe exact același traseu pe care îl parcurseserăm spre șopron.

-La dracu'! exclamă Charley. Cred c-am feștelit-o!

Mae și Charley alergară la fereastră ca să se uite afară. David și Rosie se ridicară și priviră pe fereastră pe deasupra chiuvetei. Iar eu am început să strig:

-Nu, nu! Plecați de la ferestre!

-Ce?

-Ați uitat că poate să vă vadă? Plecați de la ferestre!

Nu prea aveai unde să te ascunzi în depozitul acela.

Rosie și David se pitiră sub chiuvetă. Charley se înghesui lângă ei, fără să le ia în seamă protestele. Mae se furișă în umbra dintr-un colț al încăperii, strecurându-se în spațiul îngust dintre două rafturi. Nu putea fi văzută decât prin fereastra vestică și chiar și de acolo destul de greu. Stația radio păcăni:

-Hei, băieți? zise Ricky. Unul se îndreaptă spre voi. Și...
ăăă... nu... celelalte două i se alătură.

-Ricky, am spus. Încetează transmisiile.

-Ce?

-Gata cu contactul radio.

-De ce?

-Gata, Ricky!

M-am lăsat în genunchi în spatele unei cutii de carton cu piese de schimb din sala principală. Cutia nu era destul de mare ca să mă acopere cu totul - picioarele mi-au rămas descoperite - , dar, ca și Mae, nu puteam fi văzut cu ușurință. Cineva de afară ar fi trebuit să se uite pieziș prin fereastra dinspre nord ca să mă poată vedea. În orice caz, era cea mai bună soluție de moment.

Din poziția ghemuit în care mă aflam, abia îi vedeam pe ceilalți ascunși sub chiuvetă. N-o vedeam deloc pe Mae, doar dacă scoteam capul pe după cutie. M-am uitat și am văzut că părea calmă, stăpînă pe ea. M-am ascuns la loc și am așteptat.

Nu se auzea nimic în afară de zgomotul instalației de aer condiționat.

Au trecut zece-cincisprezece secunde. Vedeam cum lumina soarelui se strecoară prin fereastra nordică de deasupra chiuvetei. Crea un dreptunghi alb pe podea, la stînga mea. Casca păcăni:

-De ce trebuie să întrerupem comunicațiile?

-Fir-ar dracu-al dracului! bombăni Charley.

Am dus un deget la buze și am clătinat din cap.

-Ricky, chestiile astea n-au și capacitate auditivă?

-Ba da, destul de mică, dar...

-Taci din gură și potolește-te.

-Dar...

Am dus mina la centură și am închis transmițătorul. Le-am făcut semn și celorlalți aflați sub chiuvetă. Toți și-au închis stațiile.

Charley își mișcă buzele ca să-mi transmită ceva pe mutește. Mi s-a părut că vrea să spună: "Nenorocitul ăsta vrea să ne omoare!"

Dar nu puteam fi sigur.

Am așteptat.

Nu trecuseră mai mult de două-trei minute, dar mi s-a părut o veșnicie. Mă dureau genunchii sprijiniți în pardoseala dură de beton. Încercînd să mă așez mai confortabil, mi-am schimbat poziția cu mare grijă. Acum eram sigur că primul roi ajunsese în vecinătatea noastră. Nu apăruse încă la fereastră și m-am întrebat de ce dura atît de mult. Poate că deplasîndu-se pe traseul nostru se oprise ca să inspecteze mașinile. M-am întrebat ce putea să înțeleagă inteligența aceluï roi dintr-un automobil. Cît de misterios trebuie să i se pară aceluï ochi de mare rezoluție. Dar poate că, dat fiind că mașinile erau neînsuflețite, roiul avea să le ignore ca pe niște bolovani mari, viu colorați.

Și totuși... De ce dura atît de mult?

Cu fiecare secundă care trecea, genunchii mă dureau și mai tare. Mi-am schimbat poziția, sprijinindu-mă în mîini și ridicînd genunchii de la sol, ca un alergător în blocstarturi. Am simțit o ușurare temporară. Eram atît de concentrat asupra durerii mele încît n-am observat de la început cum dreptunghiul alb de pe podea se întunecase în centru, după care suprafața întunecată se răspîndea spre colțuri. În cîteva clipe, întregul dreptunghi deveni cenușiu închis.

Roiul era aici.

N-aș fi băgat mîna în foc, dar mi s-a părut că pe lîngă zumzetul instalației de aer condiționat se auzea un sunet profund, ritmic. Din poziția în care mă aflam, am văzut cum particulele negre rotitoare întunecă progresiv fereastra de deasupra chiuvetei. Ai fi zis că afară se stîrnise o furtună de praf înăuntrul depozitului se făcuse întuneric. Surprinzător de profund.

De sub chiuvetă, David Brooks începu să geamă. Charley îi acoperi gura cu mîna. Se uitau în sus, deși chiuveta îi împiedica să vadă fereastra de deasupra.

Și deodată roiul dispăru de la fereastră la fel de rapid

cum apăruse. Lumina soarelui se revărsă din nou în incintă.

Nimeni nu făcu nici o mișcare.

Așteptam.

Cîteva momente mai tîrziu, fereastra de pe peretele vestic se întunecă la fel. M-am întrebat de ce roiul nu a pătruns în incintă. Fereastra nu era etanșă la aer. Nanoparticulele s-ar fi putut strecura fără dificultate prin fisuri. Dar nici măcar n-au dat semne că ar încerca.

Poate că asta era o situație în care procesul de învățare în rețea era de partea noastră. Poate că experiența cu laboratorul învățase roiurile să creadă că ușile și ferestrele erau impenetrabile. Poate că de aceea nici nu încercaseră.

Gîndul acesta mi-a dat un sentiment de speranță care m-a ajutat să contracarez durerea din genunchi.

Fereastra vestică era tot întunecată cînd fereastra nordică, de deasupra chiuvetei, se întunecă din nou. De data asta, două roiuri priveau înăuntru în același timp. Ricky spusese că trei roiuri se îndreptau spre clădirea în care ne aflam. Nu pomenise nimic de al patrulea. M-am întrebat unde putea să fie al patrulea roi. O clipă mai tîrziu am știut.

Ca o ceață neagră și tăcută, nanoparticulele au început să pătrundă în încăpere pe sub ușa vestică. Curînd, au pătruns și alte particule, pe tot conturul cadrului ușii. Ajunse înăuntru, particulele păreau că se rotesc și se învîlburează fără nici o țintă, dar știam că în cîteva clipe aveau să se autoorganizeze.

Apoi am văzut cum alte particule pătrund prin fisurile de la fereastra nordică. Prin răsufătoarele instalației de aer condiționat alte particule dădeau năvală în încăpere.

Nu mai avea nici un rost să mai așteptăm. M-am ridicat și am ieșit din ascunzătoare. Am strigat către ceilalți să iasă din locurile unde se ascunseseră.

-Aliniați-vă pe două rînduri!

Charley înșfacă butelia de Windex și intră în formație,

bombănind:

-Ce șanse crezi că avem, 'tu-i mama mă-sii?

-Cele mai bune pe care le vom avea vreodată! am spus. Regula lui Reynolds! Aliniați-vă și rămâneți cu mine! Să pornim - acum!

Dacă n-am fi fost atât de înspăimîntați, ne-am fi simțit ridicoli, cum mergeam tîrșîindu-ne picioarele prin încăpere, în grup compact, încercînd să ne coordonăm mișcările - încercînd să imităm, de fapt, un stol de păsări. Inima îmi bătea cu putere. Un zgomot asurzitor îmi asalta urechile. Ne era greu să ne concentrăm asupra pașilor. Știam că ne mișcăm cu stîngăcie, dar în scurt timp am căpătat mai multă îndemînare. Cînd am ajuns la perete, ne-am rotit și am început să facem cale întoarsă, mișcîndu-ne la unison. Am început să-mi rotesc brațele și să bat din palme la fiecare pas. Ceilalți au făcut la fel. Ne ajuta să ne menținem coordonarea. Așa cum avea să spună mai tîrziu Mae: "Era un exercițiu de aerobică din iad".

Și în tot acest timp priveam cum nanoparticulele negre pătrundeau șuierînd prin fisurile ușilor și ferestrelor. Aveam senzația că trecuse o veșnicie, dar probabil că nu trecuseră mai mult de treizeci-patruzeci de secunde. În scurt timp, un fel de ceață difuză umplu încăperea. Am simțit înțepături pe tot corpul și știam că și ceilalți aveau aceeași senzație. David a început să geamă din nou, dar Rosie era chiar lîngă el, încurajîndu-l și îndemnîndu-l să rămînă în formație.

Deodată, cu o viteză uluitoare, ceața s-a limpezit și particulele s-au reunit în două coloane perfect conturate, care acum stăteau chiar în fața noastră, ridicîndu-se și coborînd în unduiri întunecate.

Văzute de aproape, roiurile iradiau o senzație evidentă de pericol, aproape de rea-voință. Sunetul ritmic și profund pe care-l emiteau se putea auzi cu claritate, dar din cînd în cînd auzeam și șuierat mînios, ca de șarpe.

Dar nu ne-au atacat. Exact așa cum sperasem,

deficiențele de programare au lucrat în folosul nostru. Confruntate cu un grup de potențiale victime care se mișcau coordonat, aceste “animale de pradă” se blocaseră. Nu făceau absolut nimic.

Cel puțin deocamdată.

Printre bătăile din palme, Charley spuse:

-Crezi că... tîmpenia asta... O să funcționeze?

-Da, dar poate... nu pentru mult timp, am răspuns eu.

Mă îngrijora David, nu știam cît o să mai fie în stare să-și controleze agitația. Și mă mai îngrijorau și roiurile. Nu știam cît timp or să stea așa pînă cînd vor inventa un nou comportament. Am spus:

-Propun... să mergem spre... ușa din spatele nostru... și să ieșim naibii afară.

În timp ce ne îndepărtam de perete, am cotit ușor spre camera din spate. Bătînd din palme și pășind la unison, grupul nostru s-a îndepărtat de roiuri, care au început să zumzăie grav și să ne urmărească.

-Și, după ce ieșim afară, ce-o să facem? se vaită David.

Nu reușea să se sincronizeze cu noi. Panica îl făcea să se tot împiedice. Transpira și clipea cu repeziciune.

-Continuăm așa... rămînem uniți... ne-ntoarcem... la laborator... și intrăm în clădire... vrei să încerci?

-Of, Doamne, gemu el. E așa de departe... nu știu dacă...

Se împiedică din nou, mai-mai să-și piardă echilibrul. Și nu bătea din palme o dată cu ceilalți. Aproape că-i simțeam teroarea, imboldul copleșitor de a fugi.

-David, rămîi cu noi... dacă pleci singur... n-o să reușești... mă ascultî?

David gemu:

-Nu știu, Jack... nu știu dacă pot...

Se împiedică din nou, se ciocni de Rosie, care căzu peste Charley, dar acesta reuși să o prindă și să o ridice pe picioare. Numai că mica noastră turmă a trecut printr-un scurt moment de dezordine, în care și-a pierdut coordonarea.

Imediat, roiurile au devenit dense și negre, s-au răsucit

și au devenit compacte, ca și cum s-ar fi pregătit să atace. L-am auzit pe Charley șoptind în barbă "Dar-ar dracii", și în tr-adevăr, preț de o clipă am crezut că avea dreptate și că totul se terminase.

Dar am reușit să ne recăpătăm ritmul și imediat roiurile s-au înălțat, revenind la normal. Negreala lor densă se risipi. Și-au reluat pulsația constantă. Ne-au urmărit în camera alăturată. Dar tot nu ne-au atacat. Eram acum la circa șase metri de ușa din spate, aceeași ușă pe care intraserăm. Am început să fiu optimist. Pentru prima oară, am crezut cu adevărat că era posibil să reușim.

Și deodată, într-o clipită, totul s-a dus pe râpă.

David Brooks o rupse la fugă.

Ajunsesem de ceva vreme în camera din spate și tocmai ocoeam niște rafturi aflate în centrul încăperii când David a luat-o la fugă chiar printre cele două roiuri și, trecînd de ele, s-a îndreptat spre ușa îndepărtată.

Imediat, roiurile s-au rotit și au pornit în urmărirea lui.

Rosie țipa la el să se întoarcă, dar David era concentrat asupra ușii. Roiurile îl urmăreau cu o viteză surprinzătoare. David aproape că ajunsese la ușă - întinsese mîna după clanță - cînd unul dintre roiuri s-a lăsat jos și s-a împrăștiat pe podeaua din fața lui, înnegrind-o.

În clipa în care David a ajuns la suprafața neagră, picioarele i-au fugit de sub el ca și cum ar fi călcat pe gheață. A urlat de durere în momentul cînd s-a izbit de beton, și imediat a încercat să se ridice din nou în picioare, dar nu mai avea cum. Aluneca și cădea întruna, iar și iar. Ochelarii se făcură zob, iar ramele îi tăiară nasul. Buzele lui se acoperiseră cu o mizerie neagră. Începu să respire greu.

Rosie nu încetase să țipe cînd al doilea roi coborî asupra lui David, iar negreala i se răspîndi pe față, pe ochi și în păr. Mișcările lui deveneau tot mai frenetice, gema jalnic, ca un animal, și totuși, nu se știe cum, pe cînd

aluneca și cădea în genunchi și în mâini, reuși să-și croiască drum spre ușă. În cele din urmă se aruncă în sus, apucă de clanță și izbuti să se ridice în genunchi. Cu o ultimă mișcare disperată, răsuci clanța și deschise ușa în timp ce cădea.

Lumina fierbinte a soarelui pătrunse în magazie - și cel de-al treilea roi năvăli înăuntru ca un vârtej.

-Trebuie să facem ceva! țipă Rosie.

Am apucat-o de braț în timp ce fugea pe lângă mine vrînd să-l ajungă pe David. Ea se zbatu încercînd să scape.

-Trebuie să-l ajutăm! Trebuie să-l ajutăm!

-Nu putem face nimic.

-Trebuie să-l ajutăm!

-Rosie. *Nu putem face nimic.*

David se rostogolea acum la pămînt, negru din cap pînă-n picioare. Al treilea roi se înfășurase în jurul lui. Era greu să mai distingi ceva printre particulele în mișcare. Ai fi zis că gura lui David era o gaură neagră, iar ochii i se înnegriseră complet. Mi-am zis că, probabil, orbise. Auzeam respirația lui întretăiată și niște sunete slabe, de om care se sufocă. Roiul năvălea în gura lui ca un rîu negru.

Corpul lui începu să se cutremure. Își prinse beregata cu mîinile. Bătea spasmodic cu picioarele în pămînt. Eram sigur că moare.

-Haide, Jack, spuse Charley. Să plecăm dracului de-aici.

-Nu puteți să-l lăsați așa! strigă Rosie. Nu puteți, nu puteți!

David se tîra afară pe ușă, în lumina soarelui. Mișcările lui își pierduseră din vigoare. Gura i se mișca, dar nu auzeam decît niște icnete.

Rosie se zbatu să scape din strînsoarea mea.

Charley o apucă de umăr și spuse:

-Dar-ar dracii, Rosie...

-Du-te dracului!

Se eliberă din strînsoarea lui, mă călcă pe picior și, luat

prin surprindere, i-am dat drumul, iar ea o rupse la fugă în camera alăturată, strigînd:

-David! David!

Mîna lui, neagră ca a unui miner, se întinse spre ea. Rosie îl apucă de încheietura mîinii. Și în aceeași clipă alunecă pe podeaua neagră, exact așa cum pățise și el. Continuă să-l strige pe nume pînă cînd începu să tușească și o dungă neagră îi apăru pe buze.

Charley spuse:

-Hai să mergem, pentru numele lui Dumnezeu! Nu mai pot să văd așa ceva.

M-am simțit incapabil să-mi mișc picioarele, incapabil să plec de-acolo. M-am întors spre Mae. Lacrimile îi șiroiau pe obraji. Am auzit-o spunînd:

-Să mergem!

Rosie continua să strige numele lui David și între timp îl îmbrățișa și-i trăgea corpul la piept. Dar el nu părea să se mai poată mișca cu propriile puteri.

Charley se apropie de mine și-mi spuse:

-*Nu e vina ta, bătrîne.*

Am încuviințat dînd încet din cap. Știam că rostise un adevăr.

-La naiba, asta e prima ta zi de lucru.

Charley întinse mîna spre centura mea și porni stația radio.

-Să mergem.

M-am întors către ușa din spatele meu. Și am ieșit afară.

ZIUA A ȘASEA

4:12 P.M.

Sub acoperișul din tablă ondulată aerul era fierbinte și nemișcat. Șirul de mașini se întindea în fața noastră. Am auzit zumzetul motorului unei camere video fixată pe acoperiș. Probabil că Ricky ne văzuse pe monitoare ieșind, în cască auzeam un fișit electrostatic. Apoi Ricky spuse:

-Ce naiba se întâmplă acolo?

-Nimic bun, am răspuns. Dincolo de umbră, soarele după-amiezei era la fel de strălucitor.

-Unde sînt ceilalți? întrebă Ricky. Sînteți bine cu toții?

-Nu. Nu sîntem bine cu toții.

-Păi, spuneți-mi...

-Nu acum.

Privind lucrurile retrospectiv, toți eram ca anesteziati din pricina celor întîmplate. Nu am avut nici o reacție în afară de încercarea de a ajunge la loc sigur.

Clădirea laboratoarelor se afla la dreapta noastră, la o distanță de circa o sută de metri. Puteam să ajungem la ușa centralei electrice cam în treizeci-patruzeci de secunde. Am pornit-o într-acolo într-o alergare susținută. Ricky continua să trîncănească, dar nu i-am mai răspuns. Toți ne gîndeam la același lucru: într-o jumătate de minut aveam să ajungem la ușa și să scăpăm.

Dar uitasem de al patrulea roi.

-Of, dar-ar dracii! exclamă Charley.

Al patrulea roi ieși dintr-o parte a clădirii laboratoarelor și se îndreptă spre noi. Ne-am oprit în loc, derutați.

-Ce facem? întrebă Mae. Ne adunăm în turmă?

-Nu, am spus clătînd din cap. Am rămas doar trei.

Grupul nostru era prea puțin numeros ca să mai deruteze un animal de pradă. Dar nu-mi venea în minte nici o altă strategie. Toate studiile despre relația dintre animalele de pradă și victimele acestora au început să mi

se deruleze în minte. Acele studii cădeau de acord asupra unui aspect. Indiferent că imitai furnicile războinice sau leii din Serengeti, studiile confirmau o dinamică principală: lăsate de capul lor, animalele de pradă ucideau toate victimele, pînă cînd nu mai rămînea nici una - în afară de cazul în care victimele reușeau să-și găsească un refugiu. În viața reală, refugiul putea să fie o scorbură de copac, un bîrlog subteran ori o bulboană adîncă într-un rîu. Dacă animalele vîinate își găseau un refugiu, supraviețuiau. Fără refugiu, prădătoarele le ucideau pe toate.

-Cred că am dat de dracu'! spuse Charley.

Aveam nevoie de un refugiu. Roiul se lăsa asupra noastră. Aproape că simțeam înțepături de ace pe piele și gust de cenușă în gură. Trebuia să găsim un adăpost înainte ca roiul să ajungă la noi. M-am întors pe loc, căutînd în toate direcțiile, dar nu vedeam nimic, cu excepția...

-Mașinile astea sînt încuiate?

Am auzit un păcănit în cască, apoi:

-Nu, n-ar trebui să fie.

Ne-am întors și am luat-o la fugă.

Cea mai apropiată mașină era o berlină Ford albastră. Am deschis portiera dinspre volan în timp ce Mae o deschidea pe cea din dreapta. Începusem să aud vibrația roiului cînd am trîntit portiera, iar Mae a trîntit-o pe a ei. Charley, ținînd în brațe butelia de Windex, încerca să deschidă o portieră din spate, dar era încuiată. Mae se răsuci în scaun ca s-o deschidă, dar Charley se întorsese deja spre mașina următoare, un Land Cruiser, și se urcă în ea, trîntind portiera.

-Mamă! E-al dracului de cald! constată el.

-Știu, am admis eu.

În mașină era cald ca-ntr-o etuvă. Și eu, și Mae transpiram din abundență. Roiul se apropiase rapid și acum se rotea deasupra parbrizului, pulsînd, mișcîndu-se

încoace și-ncolo.

Prin cască am auzit glasul cuprins de panică al lui Ricky:

-Băieți! Unde sînteți? Băieți?

-Sîntem în mașini.

-În care mașini?

-Ce importanță are, fir-ar al dracului! țipă Charley, exasperat. Sîntem în două mașini, Ricky!

Roiul negru se mutase de la berlina noastră la Toyota, îl vedeam cum trece de la un geam la celălalt, încercînd să pătrundă înăuntru. Charley rînji către mine prin geam.

-Nu e ca-n șopron. Mașinile astea sînt etanșe. Așa că... au luat-o-n bot!

-Și orificiile de ventilație? am întrebat eu.

-Eu le-am închis pe ale mele.

-Dar nu sînt etanșe la aer, așa-i?

-Nu, spuse el. Dar trebuie să ajungă sub capotă ca să înceapă să pătrundă înăuntru. Sau poate prin portbagaj. Și pariez că bulgărele ăsta bîzîitor n-o să fie în stare s-o găsească și p-asta.

În mașina noastră, Mae închidea una după alta fantele de aerisire. Deschise torpedoul, se uită înăuntru, îl închise la loc. Am întrebat:

-Ai găsit vreo cheie?

Ea clătină din cap: nu găsise.

Prin cască, Ricky spuse:

-Băieți? Aveți oaspeți noi.

M-am întors și am văzut alte două roiuri venind dinspre șopron. Au început imediat să se rotească deasupra mașinii noastre, în față și în spate. Aveam senzația că ne aflam într-o furtună de nisip. M-am uitat la Mae. Ședea nemișcată, cu fața împietrită, și se uita.

Cei doi nori nou-apăruți dădură ocol mașinii, după care veniră în față. Unul se postase în dreptul geamului lateral dinspre Mae. Pulsa, scînteind reflexe argintii. Celălalt se alia pe capota mașinii, mișcîndu-se de la mine la Mae și înapoi. Din cînd în cînd se repezea asupra parbrizului și

se împrăștia pe suprafața de sticlă. După care se reunea și se retrăgea pe capotă pentru a relua asaltul.

L-am auzit pe Charley chicotind voios:

-Încearcă să pătrundă. Ți-am spus eu că n-or să reușească.

Eu nu eram așa de sigur. Am observat că la fiecare asalt roiul se îndepărta tot mai mult în josul capotei, luîndu-și un elan mai mare. Curînd avea să ajungă la grilajul din fața mașinii. Iar dacă începea să inspecteze grilajul, putea să găsească o cale de intrare în orificiile de ventilație. Iar asta însemna sfîrșitul. Mae scotocea în compartimentul de scule dintre scaune. Scoase de acolo o rolă de scotch și o cutie cu pungi de plastic pentru sandvișuri.

-Poate reușim să astupăm orificiile de ventilație.

Am clătinat din cap.

-N-are nici un rost. Astea sînt nanoparticule. Sînt destul de mici ca să treacă fără probleme printr-o membrană.

-Vrei să spui că pot să treacă prin plastic?

-Sau pe lîngă el, prin micile crăpături. Nu poți să lipești banda aia adezivă în așa fel încît să le-mpiedici să treacă.

-Atunci ce facem, stăm aici și așteptăm?

-În esență, da?

-Și sperăm că n-or să descopere cum să intre.

-Exact, am spus, încuviințînd din cap.

Prin cască, l-am auzit pe Bobby Lembeck zicînd:

-Vîntul a început să sufle din nou. Șase noduri.

Părea că încearcă să ne încurajeze, dar șase noduri nu era nici pe departe o tărie suficientă a vîntului. Roiurile din preajma parbrizului se mișcau tară nici o dificultate în jurul mașinii. Charley spuse:

-Jack? Mi-am pierdut bîzîitoarea. Unde e?

M-am uitat spre mașina lui Charley și am văzut că al treilea roi se lăsase în jos, la roata din față. Și acolo se rotea în cercuri, intrînd și ieșind prin găurile din capacul de protecție al roții.

-Îți controlează capacul roții, Charley, am spus.

-Mmm...

Părea nemulțumit, și pe bună dreptate. Dacă roiul începea să exploreze cu de-amănuntul mașina, putea să descopere din întâmplare o cale de acces.

-Cred că întrebarea este, spuse el, cât de mare este componenta lor de SO, așa-i?

-Întocmai, am spus.

Mae întrebă:

-Îmi traduci și mie?

I-am explicat despre ce era vorba. Roiurile nu aveau un lider și nici o inteligență centralizată. Inteligența lor era suma inteligențelor particulelor componente. Acele particule se organizau singure într-un roi, iar tendința lor de autoorganizare avea rezultate imprevizibile. N-aveai cum să știi ce-or să facă. Roiurile puteau continua să rămână ineficiente, așa cum erau acum. La fel de bine puteau să găsească o soluție din întâmplare. Sau puteau să înceapă să o caute de o manieră organizată.

Dar n-o făcuseră pînă în momentul acela.

Îmi simțeam hainele grele din pricina transpirației. Sudoarea mi se prelingea de pe nas și de pe bărbie. Mi-am șters fruntea cu dosul palmei. M-am uitat la Mae. Și ea transpira. Ricky spuse:

-Hei, Jack!

-Ce e?

-Julia a sunat acum cîteva minute. S-a externat din spital și...

-Nu acum, Ricky.

-Vine aici în seara asta.

-Vorbim mai tîrziu, Ricky.

-Credeam că vrei să știi.

-Dumnezeule! spuse Charley, explodînd. Să-i spună cineva ticălosului ăsta să tacă naibii din gură. Avem treabă!

Bobby Lembeck spuse:

-Vîntul are acum opt noduri. Ba nu, scuze... șapte.

Charley replică:

-Dumnezeule, suspansul mă ucide! Unde e roiul meu

acum, Jack?

-E sub mașină. Nu văd ce face... Nu, stai... A apărut în spatele tău, Charley. Se pare că-ți controlează stopurile.

-E-nnebunit după mașini, drăgălașul de el. Ei bine, n-are decît să verifice.

Mă uitam peste umăr la roiul lui Charley, cînd Mae spuse:

-Jack. *Privește!*

Roiul de lîngă fereastra ei se schimbase. Devenise în întregime argintiu, scînteind, dar destul de stabil, iar pe această suprafață argintie am văzut reflectate capul și umerii lui Mae. Reflexia nu era perfectă, pentru că ochii și gura erau ușor neclare, dar în esență era o imagine exactă.

M-am încruntat:

-E o oglindă...

-Nu, spuse ea. Nu este.

Se întoarce cu spatele la fereastră și se uită la mine. Imaginea ei de pe suprafața argintie rămase neschimbată. Fața ei continua să privească spre interiorul mașinii. Apoi, după cîteva clipe, imaginea tremură, se dizolvă și se reformă ca să arate de data asta spatele capului ei.

-Ce înseamnă asta? întrebă Mae.

-Cred că știu despre ce e vorba, dar...

Roiul de pe capotă făcea același lucru, numai că suprafața lui argintie ne arăta pe noi doi stînd unul lîngă celălalt în mașină, arătînd foarte înfricoșați. Iar acum era limpede pentru mine că roiul nu era o oglindă adevărată. Roiul însuși genera imaginea prin poziționarea precisă a particulelor, ceea ce însemna...

-Vești proaste, anunță Charley.

-Știu, am spus. Roiurile inovează.

-Și crezi că e una din setările prealabile?

-În esență, da. Presupun că e o imitație.

Mae clătină din cap fiindcă nu înțelegea.

-Programul stabilește în prealabil anumite strategii care

să ajute la atingerea scopurilor. Strategiile imită ceea ce fac în realitate animalele de pradă. Așa că una din strategiile prestabilite este să încremenești pe loc și să aștepți, ca să iei prada prin surprindere. Alta e să rătăcești la întâmplare pînă dai de pradă, după care o urmărești. A treia este să te camuflezi într-un element din mediu, astfel încît să te pierzi în decor. Iar a patra este să mimezi comportamentul prăzii - să-l imiți.

-Și tu crezi că asta e o imitație? întrebă ea.

-Da, cred că este o formă de imitație.

-Încearcă să arate ca noi?

-Da.

-Iar ăsta este un comportament emergent? A evoluat de unul singur?

-Da, am spus.

-Vești proaste, zise sumbru Charley. Foarte, foarte proaste.

Stînd în mașină, am început să mă supăr. Fiindcă pentru mine această imagine în oglindă însemna că eu nu cunoșteam adevărata structură a nanoparticulelor. Mi se spusese că exista un strat piezoelectric care reflecta lumina. Așa că nu era surprinzător că, din cînd în cînd, roiul avea reflexii argintii în lumina soarelui. Asta nu necesita o orientare complicată a particulelor. De fapt, te puteai aștepta la genul ăsta de unduire argintie ca efect aleatoriu, așa cum pe autostrăzile foarte aglomerate traficul se blochează la un moment dat, după care decurge normal. Congestia era provocată de schimbările aleatorii de viteză ale unuia sau altuia dintre participanții la trafic, dar efectul se transmitea în lanț pe întreaga autostradă. Același lucru era valabil și pentru roiuri. Un efect întîmplător ar fi străbătut roiul ca o undă. Și asta văzusem pînă atunci.

Dar acest comportament reflectorizant era cu totul altceva. Roiurile produceau acum imagini colorate și reușeau să le mențină destul de stabile. Nanoparticulele simple care îmi fuseseră arătate nu ar fi fost capabile de o

asemenea complexitate. Mă îndoiam că puteai să generezi un spectru complet pornind de la un strat argintiu. Teoretic, era posibil ca argintul să poată fi înclinat cu precizie pentru a produce culori prismatice, dar asta implica o imensă complexitate a mișcării.

Era mai logic să presupui că particulele dispuneau de o altă metodă pentru crearea culorilor. Iar asta însemna că nu mi se spusese adevărul nici în privința particulelor. Ricky mă mințise și de data asta. Așa că eram supărat.

Ajunsesem deja la concluzia că ceva era în neregulă cu Ricky și, analizînd situația retrospectiv, problema era cu mine, nu cu el. Nici după dezastrul din depozit nu reușisem să înțeleg că roiurile evoluau mai repede decât capacitatea noastră de a ține pasul cu ele. Ar fi trebuit să-mi dau seama cu ce mă confruntam atunci cînd roiurile au demonstrat o nouă strategie - făcînd ca podeaua să devină alunecoasă ca să-și dezechilibreze prada și să o poată mișca. Printre furnici, asta s-ar fi numit transport colectiv. Fenomenul era bine cunoscut. Dar pentru aceste roiuri era ceva fără precedent, un comportament nou evoluat. Și totuși, în acel moment eram prea îngrozit ca să-i recunosc adevărata importanță. Iar acum, stînd în mașină, nu-mi servea la nimic să dau vina pe Ricky, dar eram speriat, obosit, și nu mai gîndeam limpede.

-Jack!

Mae mă făcu atent și arătă spre mașina lui Charley. Expresia ei era sumbră.

Roiul din spatele mașinii lui Charley devenise acum un curent negru care se curbă la mare înălțime în aer, după care dispăru prin fanta dintre plasticul stopului și metalul portbagajului. Am spus prin stație:

-Hei, Charley... cred că a descoperit intrarea.

-Mda, îl văd. Am dat de dracu'!

Charley se chinuia să ajungă la bancheta din spate. Particulele începeau deja să umple interiorul mașinii, creînd o ceață cenușie care se întunecă rapid. Charley

tuși. Nu vedeam ce face, pentru că se lăsase sub geam. Tuși din nou.

-Charley?

Nu răspunse. Dar îl auzeam înjurînd.

-Charley, ar fi mai bine să ieși.

-Îi termin pe nenorociții ăștia!

Și deodată se auzi un sunet straniu, pe care la început nu am reușit să-l identific. M-am întors spre Mae, care își apăsă casca de ureche. Era un fîsiit ciudat, ritmic. Se uită la mine nedumerită.

-Charley?

-Îi stropesc pe ticăloșii ăștia mici. Să-i vedem cum se descurcă atunci cînd sînt uzi.

Mae spuse alarmată:

-Îi stropеști cu izotopi?

Charley nu răspunse. Dar o clipă mai tîrziu apăru din nou la geam, pulverizînd în toate direcțiile cu butelia de Windex. Lichidul stropea geamul, prelingîndu-se apoi în jos. Interiorul mașinii devenea tot mai întunecat pe măsură ce alte și alte particule pătrundeau. Curînd nu l-am mai putut vedea deloc. Mîinile i-au apărut din întuneric, apăsînd pe sticla geamului, după care au dispărut din nou. Tușea neîncetat. O tuse uscată.

-Charley, încearcă să fugi! i-am spus.

-La dracu'! Ce rost are?

Bobby Lembeck spuse:

-Vîntul a ajuns la zece noduri. Fugiți!

Zece noduri nu era destul, dar era mai bine decît nimic.

-Charley? Mă auzi?

I-am auzit vocea din interiorul negru.

-Da, OK... caut... nu găsesc... blestemăția de clanță, nu simt... Unde e nenorocita aia de clanță la mașina...

Un nou acces de tuse îl întrerupse.

Prin cască auzeam niște voci în interiorul laboratorului, toate vorbind repede. Ricky spuse:

-E în Toyota. Unde e clanța la mașina asta?

-Nu știu, răspunse Bobby Lembeck. Nu e mașina mea.

-A cui e mașina? Vince?

-Nu, nu, spuse Vince. E a tipului ăla care are probleme cu ochii.

-Care?

-Inginerul. Ăla care clipește tot timpul.

-David Brooks?

-Da. A lui e.

Ricky ne anunță:

-Băieți! Cred că e mașina lui David.

I-am răspuns:

-Asta n-o să ne fie de nici...

Și deodată m-am întrerupt, pentru că Mae arăta cu degetul în spatele mașinii noastre. Prin îmbinarea dintre pernă și spătar, particulele pătrundeau suierînd în mașină ca un fum negru.

M-am uitat mai atent și am văzut o pătură pe canapeaua din spate. Mae a văzut-o și ea și s-a aruncat în spate, printre scaunele din față. M-a lovit cu piciorul în cap, dar a apucat pătura și a început să o îndese în crăpătură. Casca mi-a căzut și m-am sprijinit de volan în încercarea de a ajunge în spate ca să-i dau o mină de ajutor. În mașină era mare înghesuială. Am auzit o voce firavă dinspre căști.

-Haide, spuse Mae. Haide!

Eram mai solid decît ea. În spate nu era loc și pentru mine. M-am strecurat cu greu pe deasupra scaunului și am apucat de pătură, încercînd s-o ajut în strădaniile ei. Am sesizat vag că ușa Toyotei se deschisese și am zărit piciorul lui Charley ieșind din ceața neagră. Își încerca norocul în afara mașinii. M-am gîndit că poate ar trebui să facem și noi la fel, continuînd să o ajut pe Mae să îndese pătura. Pentru că pătura aceea nu era de nici un folos, era doar o tactică de întîrziere. Simțeam deja că particulele treceau direct prin material. Spațiul mașinii continua să se umple, iar aerul devenea tot mai întunecat. Am simțit înțepături pe tot corpul.

-Mae, să fugim.

Nu mi-a răspuns - continua să îndese pătura în crăpături. Probabil că își dădea seama că n-o să facem nici o ispravă dacă o să ieșim afară. Roiurile aveau să ne urmărească, să ne ațină calea, să ne facă să alunecăm și să cădem. Iar după aceea aveau să ne omoare prin sufocare. Exact cum făcuseră și cu ceilalți.

Aerul se îngroșase. Am început să tușesc. În semiîntineric continuam să aud o voce firavă dinspre căști. Nu-mi dădeam seama de unde venea. Casca lui Mae căzuse și ea și aveam impresia că o văzusem pe scaunul din față, dar acum se întunecase prea mult și n-o mai vedeam. Ochii mă usturau. Tușeam întruna. Mae tușea și ea. Nu știam dacă se mai încăpățîna să îndese pătura aia. Era ca o umbră în ceață.

Durerea intensă m-a făcut să mijesc ochii. Gîtul mi se îngustase și aveam o tuse uscată. M-a cuprins din nou amețea. Știam că nu putem supraviețui mai mult de un minut, poate chiar mai puțin. M-am uitat din nou la Mae, dar n-o mai vedeam. O auzeam tușind. Am fluturat din mîna, încercînd să împrăști ceața ca s-o pot vedea. N-am mers. Am fluturat mîna în fața parbrizului și, preț de o clipă, ceața neagră s-a împrăștiat.

În ciuda accesului de tuse, am văzut laboratorul în depărtare. Soarele strălucea. Totul părea normal. Era de-a dreptul enervant că totul părea atît de normal și de liniștit în timp ce noi muream tușind. Nu vedeam ce se întîmplase cu Charley. Nu era nicăieri în fața mea. De fapt - am fluturat din nou mîna - nu vedeam decît...

Nisipul involburat.

Dumnezeule, *nisipul involburat de vînt*.

Vîntul începuse să sufle din nou.

-Mae. Am tușit. Mae. Ușa.

Nu știu dacă m-a auzit. Tușea din greu. Am întins mîna spre portieră, bijbîind după clanță. Mă simțeam confuz și dezorientat. Tușeam fără întrerupere. Am atins ceva metalic și fierbinte și am tras în jos.

Portiera s-a deschis lîngă mine. Aerul fierbinte al

deșertului a năvălit înăuntru, tulburînd ceața. Vîntul începuse din nou să sufle, nu încăpea nici o îndoială.

-Mae!

Era cuprinsă de o tuse violentă. Poate că nu se mai putea mișca. M-am întins spre portiera din dreapta. Maneta cutiei de viteză m-a lovit în coaste. Ceața devenise mai puțin densă acum și am văzut mînerul, l-am răsucit și am împins portiera în afară. Vîntul o trînti la loc. M-am aplecat și mai mult, am deschis din nou portiera și am ținut-o deschisă cu mîna.

Vîntul sufla prin mașină.

Norul negru se risipi în cîteva secunde. Canapeaua din spate era tot întunecată. M-am tîrît înainte, ieșind prin dreapta, și am deschis portiera din spate. Am apucat-o pe Mae de mîini și am tras-o afară. Amîndoi tușeam rău. Picioarele i s-au înmuiat. I-am luat brațul, l-am petrecut peste umerii mei și am purtat-o spre deșert.

Nici acum nu știu cum am reușit să ajung la clădirea laboratorului. Roiurile dispăruseră; vîntul bătea cu putere.

Mae îmi atîrna ca o piatră de moară pe umeri, cu corpul inert și picioarele tîrîndu-se pe nisip. Nu mai aveam nici pic de energie. Eram zguduit de o tuse spasmodică, care mă forța deseori să mă opresc. Nu-mi puteam recăpăta suflul. Eram amețit, dezorientat. Lumina orbitoare a soarelui avea o tentă verzuie și vedeam pete înaintea ochilor. Mae tușea anemic, abia respirînd. Am avut presimțirea că n-o să supraviețuiască. M-am tîrît înainte, punînd un picior înaintea celuiilalt.

Nu știu cum a apărut ușa înaintea mea și am reușit s-o deschid. Am adus-o pe Mae în camera exterioară neagră. În cealaltă parte a sasului, Ricky și Bobby Lembeck ne așteptau. Strigau ceva, cuprinși de entuziasm, dar nu-i auzeam. Casca mea rămăsese în mașină.

Ușile sasului se deschiseră și am băgat-o pe Mae înăuntru. Reuși să rămînă în picioare, cu toate că tușea o

făcea să se îndoiaie de mijloc. M-am dat la o parte. Curentul de aer începu să o curețe. M-am rezemat de perete, cu respirația întretăiată, amețit.

Mi-am zis: “N-am mai trecut o dată prin asta?”

M-am uitat la ceas. Abia trecuseră trei ore de când scăpasem ca prin minune de atacul precedent. M-am îndoit din mijloc și m-am sprijinit cu palmele pe genunchi. Priveam țintă la podea și așteptam să se elibereze sasul. M-am uitat la Ricky și la Bobby. Țipau, arătînd spre ureche. Am clătinat din cap.

Chiar nu vedeau că nu mai aveam casca?

Am spus:

-Unde-i Charley?

Mi-au răspuns ceva, dar nu-i puteam auzi.

-A reușit? Unde-i Charley?

Am tresărit cînd am auzit un scrișnet electronic și pe urmă, prin intercom, vocea lui Ricky:

-... nu prea ai ce să faci.

-E aici? am întrebat. A scăpat?

-Nu.

-Unde e?

-A rămas în mașină, spuse Ricky. N-a reușit să iasă din mașină. Nu știai?

-Am fost ocupat, am explicat. Deci, a rămas acolo?

-Mda.

-E mort?

-Nu, nu. Trăiește.

Respiram la fel de greu și eram la fel de amețit.

-Ce?

-E greu să-ți dai seama pe monitorul video, dar se pare că trăiește...

-Atunci de ce mama dracului nu vă duceți să-l luați de acolo?

Vocea lui Ricky era calmă:

-N-avem cum, Jack. Trebuie să avem grijă de Mae.

-Cineva de aici ar putea s-o facă.

-Nu avem pe cine să trimitem.

-Eu nu pot să mă duc, am spus. Nu sînt în stare să mă mai duc.

-Bineînțeles că nu, spuse Ricky cu vocea lui voit liniștitoare. Voce de cioclu. Toate astea trebuie să fi-fost teribil de șocante pentru tine, Jack. Toate întâmplările prin care ai trecut...

-Spune-mi... cine se duce după el, Ricky?

-Ca să fiu sincer, brutal de sincer, spuse Ricky, nu cred că mai are vreun rost. A avut o convulsie. Una urită de tot. Nu cred că mai are mult de trăit.

-Nu se duce nimeni? am întrebat.

-Mă tem că nu mai are rost, Jack.

În interiorul sasului, Bobby o ajuta pe Mae să iasă și o conducea pe coridor. Ricky stătea acolo și mă privea prin ușile din sticlă.

-E rîndul tău, Jack. Hai, vino.

Nu m-am mișcat. Am rămas rezemat de perete. Am spus:

-Cineva trebuie să se ducă după el.

-Nu în momentul ăsta. Vîntul nu este stabil, Jack. Poate să înceteze din nou dintr-o clipă în alta.

-Dar trăiește!

-Nu pentru mult timp.

-Cineva trebuie să se ducă, am repetat.

-Jack, știi la fel de bine ca și mine cu ce ne confruntăm, spuse Ricky. Adoptase acum vocea rațiunii, calmă și logică. Am suferit pierderi teribile. Nu mai putem risca viața nimănui. Pînă ajunge cineva la Charley, el va fi murit deja. Poate că e mort de pe acum. Hai, intră în sas.

Îmi evaluam starea fizică, observîndu-mi respirația, simțindu-mi corpul cuprins de o oboseală cruntă. Nu mă puteam întoarce acum. Nu în starea în care mă aflu.

Așa că am intrat în sas.

Cu un zgomot asurzitor, suflantele mi-au lipit părul de cap, mi-au făcut hainele să-mi fluture și au curățat particulele negre de pe haine și de pe piele. Vederea mi s-

a ameliorat aproape imediat. Și respiram mai ușor. Acum aerul sufla în sus. Am ținut mîna întinsă și am văzut cum trece de la negru la cenușiu, apoi la culoarea normală a pielii.

Acum era rîndul suflantelor laterale. Am tras aer în piept. Întepăturile de pe piele nu mai erau așa de dureroase. Ori îmi amortiseră simțurile, ori erau îndepărtate de pe pielea mea. Mîntea mi s-a limpezit un pic. Am tras din nou aer în piept. Nu mă simțeam prea bine. Dar mă simțeam mai bine. Ușile de sticlă se deschiseră. Ricky desfăcu brațele.

-Jack! Slavă Domnului că ești teafar!

Nu i-am răspuns. M-am întors pe loc și am pornit înapoi pe unde venisem.

-Jack!...

Ușile de sticlă culisară și se închiseră cu o bufnitură.

-Nu-l las acolo, am spus.

-Și ce-ai de gînd să faci? Nu poți să-l cari, e prea greu. Ce-ai să faci?

-Nu știu. Dar nu-l las acolo, Ricky.

Și am ieșit iar afară.

Bineînțeles că făceam exact ce dorea Ricky - exact ceea ce se așteptase că am să fac - , dar în momentul acela nu mi-am dat seama de asta. Și chiar dacă mi-ar fi spus cineva, nu l-aș fi creditat pe Ricky cu gradul ăsta de sofisticare psihologică. Ricky era destul de transparent în felul lui de a manipula oamenii. Dar de data asta m-a avut.

ZIUA A ȘASEA

4:22 P.M.

Bătea un vînt tăios. Nu se vedea nici urmă de roiuri, așa că am ajuns la șopron fără nici un incident. Lipsa căștii m-a scutit de comentariile lui Ricky.

Portiera din spate a Toyotei era deschisă. L-am găsit pe Charley zăcînd nemișcat pe spate. Am observat imediat că mai respira încă, chiar dacă firav. Cu efort, am reușit să-l trag și să-l pun în fund. Se uita la mine cu o privire lipsită de expresie. Avea buzele vinete și pielea de un cenușiu albicios. O lacrimă îi curgea pe obraz. Mișcă buzele.

-Nu încerca să vorbești, i-am spus. Păstrează-ți energia.

Gemînd, l-am tras spre marginea banchetei, lângă portieră, și i-am adus picioarele în așa fel încît să stea cu fața spre exterior. Charley era un tip solid, înalt de un metru optzeci și cu cel puțin zece kilograme mai greu decît mine. Știam că nu pot să-l car în spinare pînă la clădirea laboratorului. Dar în spatele canapelei Toyotei am văzut cauciucurile umflate ale unei motociclete de teren. M-am gîndit că s-ar putea să ne fie de folos.

-Charley, mă auzi?

Un semn din cap aproape imperceptibil.

-Poți să te ridici în picioare?

Nimic. Nici o reacție. Nu se uita la mine; privea în gol.

-Charley, crezi că poți să te ridici în picioare? încuviință iar din cap, apoi își îndreptă corpul astfel încît alunecă de pe canapea și ajunsese cu picioarele pe pămînt. Rămase ridicat preț de o clipă, cu picioarele tremurînd, după care se prăbuși peste mine, agățîndu-se ca să rămînă în picioare. M-am îndoit sub greutatea lui.

-Bine, Charley...

L-am așezat înapoi în mașină, pe prag.

-Rămii așa, bine?

I-am dat drumul și a rămas nemișcat. Continua să

privească în gol.

-Mă întorc imediat.

M-am dus în spatele Land Cruiser-ului și am deschis portbagajul. Era într-adevăr o motocicletă de teren acolo - cea mai curată motocicletă de teren pe care o văzusem vreodată. Era protejată cu o husă grea din Mylar. Și fusese spălată și ștearsă după folosire. M-am gândit că era tipic pentru David - întotdeauna curat și bine organizat.

Am scos motocicleta din mașină și am așezat-o pe pământ. Nu avea cheia în contact. M-am dus în fața mașinii și am deschis portiera din dreapta. Scaunele din față erau curate și bine aranjate. David avea pe bord un blocnotes prins cu ventuză, un locaș pentru celular și o cască telefonică prinsă de un mic cârlig. Am deschis torpedoul și am remarcat că și interiorul acestuia era bine orînduit. Documentele mașinii erau într-un plic pus sub o tăviță de plastic împărțită în compartimente care conțineau balsam pentru buze, batiste igienice și leucoplast. Nici o cheie. Apoi am observat că între scaune era o cutie pentru CD-uri, iar dedesubt un sertar încuiat. Era același tip de încuietoare ca și cea de la contact. Probabil că se deschidea cu cheia de contact.

Am lovit sertarul cu podul palmei și am auzit un zăngănit metalic în interior. Putea să fie o cheie mică. Cum ar fi o cheie de motocicletă. În orice caz, ceva de metal.

Unde erau cheile lui David? M-am întrebat dacă Vince îi luase și lui David cheile la sosire, așa cum mi le luase pe ale mele. În cazul ăsta, cheile erau în laborator. Asta nu mi-ar servi la nimic.

M-am uitat spre clădirea laboratorului, întrebându-mă dacă n-ar trebui să mă duc să le iau. Atunci am observat că vîntul scăzuse în intensitate. Mai era încă un strat de nisip ridicat deasupra solului, dar nu mai avea aceeași vigoare.

"Grozav", mi-am spus. "Exact de asta mai aveam nevoie!"

Sub imperiul acestei noi urgențe, am renunțat la motocicletă și la cheia care lipsea. Speram să găsesc ceva în depozit cu care să-l pot urni pe Charley înapoi în laborator. Nu-mi aminteam de nimic, dar m-am dus totuși în depozit, ca să verific. Am intrat cu precauție, fiindcă se auzeau niște bufnituri puternice. S-a dovedit a fi ușa din partea opusă, pe care vîntul o închidea și o deschidea succesiv. Cadavrul lui Rosie zăcea chiar lîngă ușă, luminîndu-se și întunecîndu-se în funcție de ușa trîntită de vînt. Pielea ei se acoperise deja cu pelicula aceea lăptoasă pe care o observasem și pe iepure. Dar nu m-am apropiat ca să văd mai bine. Am căutat înfrigurat pe rafturi, am deschis dulapul cu materiale sanitare, m-am uitat în spatele cutiilor stivuite. Am găsit un mic șasiu rulant pentru mobilă, construit din scînduri și echipat cu niște role mici. Pe nisip, însă, era inutil.

M-am întors afară sub șopronul din tablă ondulată și m-am grăbit spre Toyota. Nu aveam ce face decît să încerc să-l car pe Charley pînă la clădirea laboratoarelor. Poate că reușeam să-l car dacă nu-și lăsa toată greutatea pe mine. M-am gîndit că poate se simțea deja mai bine. Poate că-și mai recăpătase din puteri.

Dar o privire aruncată spre fața lui mi-a dat de înțeles că nu se întremase. Ba chiar părea și mai slăbit.

-Fir-ar să fie, Charley, ce mă fac cu tine?

Nu mi-a răspuns.

-Nu pot să te car. Iar David nu și-a lăsat cheile în mașină, așa că n-avem noroc...

M-am oprit.

Ce s-ar fi întîmplat dacă David s-ar fi pomenit cu mașina încuiată pe dinafară? Era inginer, întotdeauna lua în calcul o asemenea eventualitate. Chiar dacă era puțin probabil să se întîmple, David nu ar fi fost niciodată prins nepregătît. Nu l-ai fi văzut niciodată făcînd cu mîna la mașinile de pe șosea ca să-i întrebe pe șoferi dacă n-au vreun umerăș de sîrmă în plus. Nu, nu.

De bună seamă că David ar fi ascuns o cheie de rezervă.

Probabil într-una din acele cutii magnetice pentru chei. Am dat să mă culc pe spate ca să mă uit pe sub mașină când mi-am dat seama că David nu și-ar fi murdărit în ruptul capului hainele numai ca să recupereze o cheie. Ar fi ascuns-o inteligent, dar într-un loc accesibil.

Gîndind astfel, am căutat cu degetele de-a lungul barei de protecție din față. Nimic. M-am dus la bara din spate și am făcut același lucru. Nimic. Am căutat pe sub pragurile de sub ambele părți ale mașinii. Nimic. Nici o cutie magnetică, nici o cheie. Nu-mi venea să cred, așa că m-am lăsat în jos și m-am uitat sub mașină, să văd dacă nu era vreo proptea sau traversă care-mi scăpase când controlasem cu degetele.

Nu, nu era nimic. N-am găsit nici o cheie.

Am clătinat din cap nedumerit. Pentru o cutie magnetică, ascunzișul trebuia să fie de oțel. Și trebuia să fie protejat de intemperii. Iată de ce aproape toți își ascundeau cheile în interiorul barelor de protecție.

David nu procedase astfel.

Unde mai poate fi ascunsă o cheie?

Am ocolit din nou mașina, uitîndu-mă la contururile metalice line. Mi-am plimbat degetele pe grilajul de protecție al radiatorului și pe sub denivelările plăcilor de înmatriculare.

Nici o cheie.

Am început să transpir. Nu era doar tensiunea; scăderea intensității vîntului devenise sesizabilă. M-am înapoiat la Charley, care continua să șadă pe pragul mașinii.

-Cum te mai simți, Charley?

Nu-mi răspunse, mulțumindu-se să ridice ușor din umeri. I-am scos casca de pe cap și mi-am pus-o la ureche. Am auzii un zgomot electrostatic de fond și voci care vorbeau pe un ton scăzut. Păreau a fi vocile lui Ricky și Bobby și semăna cu o ceartă. Am tras microfonul aproape de buze și am rostit:

-Băieți! Vorbiți-mi!

O pauză. Apoi Bobby, surprins:

-Jack?

-Exact...

-Jack, nu poți să mai rămii acolo. În ultimele minute vîntul a scăzut constant în intensitate. Acum are doar zece noduri.

-Bine...

-Jack, trebuie să te întorci.

-Nu pot chiar acum.

-Sub șapte noduri, roiurile se pot deplasa.

-Bine...

Ricky interveni și el:

-Cum adică "bine"? Dumnezeuule, Jack, vii sau nu?

-Nu pot să-l car pe Charley.

-Știași asta încă de cînd ai plecat.

-Îhî.

-Jack. Ce mama naibii faci?

Am auzit zumzetul camerei video din colțul șopronului. M-am uitat peste acoperișul mașinii și am văzut lentilele rotindu-se în timp ce focalizau imaginea pe mine. Toyota era o mașină mare, care aproape că-mi bloca vederea camerei video. Iar suportul pentru schiuri de deasupra o făcea să fie și mai înaltă. M-am întrebat vag de ce avea David un suport pentru schiuri, fiindcă el nu schia niciodată. Ura frigul. Probabil că suportul făcea parte din dotarea standard a mașinii și...

Am tras o înjurătură. Era atît de evident!

Rămăsese un singur loc unde nu căutasem. Am sărit pe pragul mașinii și m-am uitat la acoperiș. Mi-am plimbat degetele peste suportul pentru schiuri și de-a lungul șinelor paralele prinse de acoperiș. Am dat peste o bandă neagră lipită de suport. Am dezlipit banda și am văzut o cheie argintie.

-Jack? Nouă noduri.

-Bine.

Am sărit jos și m-am cățarat pe scaunul șoferului. Am introdus cheia în cutia încuiată și am răsucit-o. Cutia s-a deschis și înăuntru am găsit o cheiță galbenă.

-Jack? Ce faci?

M-am dus repede în spatele mașinii. Am băgat cheia galbenă în contact. Am încălecat pe motocicletă și am pornit-o. Motorul huruia asurzitor sub acoperișul din tablă ondulată.

-Jack?

Am coborât din șaua și am dus motocicleta la locul unde se afla Charley. Acum urma partea cea mai dificilă. Motocicleta nu avea cric. M-am apropiat cât am putut de mult de Charley și am încercat să-l sprijin atât cât să se poată urca pe locul din spate, în vreme ce eu ședeam călare pe motocicletă și încercam s-o țin dreaptă. Din fericire, a părut să înțeleagă ce vreau să fac. A reușit să se urce în șaua și i-am spus să se țină de mine.

-Jack, roiturile au ajuns aici.

-Unde?

-Latura sudică. Vin spre tine.

-Bine.

Am pornit motorul și am închis portiera mașinii. După care am rămas pe loc.

-Jack?

-Ce-a pățit? Întrebă Ricky. Știe ce pericol e.

-Știu, răspunse Bobby.

-Și uite-l că stă pe loc.

Charley mă cuprinse cu mâinile pe după mijloc. Capul lui se sprijinea pe umărul meu. Îi auzeam respirația aspră. I-am spus:

-Ține-te bine, Charley.

L-am simțit incuviințind din cap.

-Jack? Ce faci, omule? Întrebă Ricky.

Aproape de urechea mea, cu o voce abia mai ridicată ca o șoaptă, Charley spuse:

-Idiotul dracului!

-Da, am zis dînd din cap.

Așteptam. Am văzut roiturile apărînd de după colțul clădirii. De data asta erau nouă roiuri și se îndreptau spre mine în formație de V. Era propriul lor

comportament de turmă.

“Nouă roiuri!” mi-am spus. “Curînd or să fie treizeci de roiuri, pe urmă două sute...”

-Jack, le vezi? întrebă Bobby.

-Le văd.

Bineînțeles că le vedeam.

Și bineînțeles că erau altfel decît înainte. Acum erau mai dense, coloanele fiind mai groase și mai solide. Roiurile astea nu mai cîntăreau un kilogram și jumătate. Aveam senzația că se apropie de cinci sau zece kilograme. Poate chiar mai mult. Poate cincisprezece kilograme. Acum chiar că aveau o greutate adevărată și o consistență cît se poate de reală.

Am așteptat. Am rămas pe loc. O parte detașată a creierului meu se întreba ce or să facă roiurile cînd or să ajungă la mine. Or să-mi dea ocol? Oare unele roiuri or să rămînă în spate, în așteptare? Ce puteau ele să înțeleagă din motocicletă zgomotoasă?

Nimic - au venit drept spre mine, aplatizînd V-ul în tr-o linie, apoi formînd un fel de V inversat. Auzeam vibrația lor profundă care, cu atît de multe roiuri, era mult mai intensă.

Coloanele rotitoare ajunseră la douăzeci de metri, apoi la zece metri de mine. Mi se părea mie sau se mișcau și mai rapid acum? Am așteptat pînă au ajuns aproape deasupra mea. Am răsucit accelerația și am țîșnit înainte. Am trecut direct prin roiul din fruntea formației, trecînd prin ceața neagră și ieșind din nou la lumină, apoi am accelerat spre ușa centralei electrice, neîndrăznind să mă uit peste umăr. A fost o cursă dementă și nu a durat decît cîteva secunde. Cînd am ajuns la ușa centralei, am dat drumul motocicletei, mi-am pus umărul sub brațul lui Charley și am parcurs împleticindu-mă ultimii doi pași pînă la ușă.

Roiurile erau încă la vreo cincizeci de metri de ușă cînd am reușit să răsucesc clanța, să trag de ușă și să-mi strecur piciorul în interval, deschizînd-o apoi cu o lovitură

de picior. Dar cînd am făcut-o, mi-am pierdut echilibrul și amîndoi am căzut prin spațiul ușii pe beton. Lăsată liberă, ușa s-a închis la loc, oprindu-se în picioarele noastre care rămăseseră afară. Am simțit o durere ascuțită în glezne, dar cel mai rău era că ușa rămăsese deschisă, ținută în loc de picioarele noastre. Prin deschizătură am văzut cum se apropiau roiurile.

M-am ridicat și am tîrît corpul inert al lui Charley în interior. Ușa nu s-a închis complet în urma noastră, ci a rămas întredeschisă, deși am tras de ea de cîteva ori. Probabil că se strecurase ceva mizerie în balamale. M-am dat bătut. Trebuia să ajungem amîndoi în sas. Nu puteam fi în siguranță decît în momentul în care prima pereche de uși de sticlă avea să se închidă.

Gemînd și asudînd din greu, l-am împins pe Charley în sas. L-am ridicat în capul oaselor, sprijinindu-l de suflantele laterale. Picioarele îi trecuseră astfel de ușile de sticlă. Și pentru că doar o singură persoană putea să rămînă în sas la un moment dat, am ieșit afară. Și am așteptat ca ușile să se închidă.

Dar nu s-au închis.

Am căutat vreun buton pe peretele lateral, dar n-am văzut nimic. Luminile din sas erau aprinse, deci era alimentat cu curent electric. Dar ușile nu se închideau.

Și știam că roiurile se apropie cu repeziciune.

Bobby Lembeck și Mae au apărut alergînd în camera de dincolo de sas. I-am văzut prin a doua pereche de uși de sticlă. Fluturau brațele, făcînd gesturi largi, vrînd parcă să-mi dea de înțeles să intru și eu în sas. Dar asta nu avea nici o logică. Prin cască, am spus:

-Credeam că nu merge decît cu o singură persoană înăuntru.

Ei nu aveau căști așa că nu m-au auzit. Dădeau din mîini disperați - întră, întră.

Am ridicat două degete, întrebător.

Au clătinat din capete. Păreau să-mi indice că nu am înțeles ceva.

La picioarele mele am văzut că nanoparticulele începuseră să intre în încăpere ca un abur negru. Se strecurau pe la marginile ușii de incendiu. Mai aveam la dispoziție doar cinci-zece secunde. Am pășit în sas. Bobby și Mae încuviințau dînd din cap. Dar ușile nu se închideau. Acum i-am văzut făcînd alte gesturi, de ridicare.

-Vreți să-l ridic pe Charley?

Asta voiau. Am clătinat din cap. Charley era prăbușit în fund, inert. M-am uitat înapoi în anticameră și am văzut cum se umple cu particule negre care începeau să formeze o ceață cenușie în aer. Ceața cenușie pătrunsese și în sas. Am simțit înțepături ca de ace pe piele.

M-am uitat la Bobby și la Mae, aflați dincolo de ușile de sticlă. Ei vedeau ce se întîmplă și știau că rămăseseră doar cîteva secunde. Făceau din nou niște gesturi: ridică-l pe Charley. M-am aplecat și l-am apucat de subsuori. Am încercat să-l ridic în picioare, dar nici nu s-a clintit din loc.

-Charley, pentru numele lui Dumnezeu, ajută-mă!

Gemînd, am încercai din nou. Charley s-a proptit în picioare și a împins cu brațele, astfel că am reușit să-l ridic cam o jumătate de metru de la podea. După care a alunecat din nou pe podea.

-Charley, haide, încă o dată...

Am tras cît de tare am putut, iar de data asta m-a ajutat foarte mult și am reușit să-i aduc picioarele sub el și, cu un ultim efort, să-l ridic în picioare. Îl țineam de subsuori; eram prinși într-o îmbrățișare grotescă, un fel de îndrăgostiți nebuni. Răsuflarea lui Charley era hîrîită. M-am uitat în spate, la ușile de sticlă.

Ușile nu se închideau.

Aerul se înnegrea cu fiecare clipă care trecea. M-am uitat la Mae și la Bobby, care erau cuprinși de disperare, țineau ridicate două degete, agitîndu-le spre mine. Nu pricepeam.

-Da, sîntem doi...

Ce naiba se-ntîmplase cu blestемatele alea de uși? în cele din urmă, Mae s-a aplecat și, cu gesturi bine cumpănite, mi-a arătat cu cîte un deget de la fiecare mînă spre cei doi pantofi ai ei. Am văzut-o articulînd: “Doi pantofi”. Și arătînd spre Charley.

-Da, deci, avem doi pantofi. El stă pe doi pantofi.

Mae clătină din cap.

Ridică patru degete.

-Patru pantofi?

Înțepăturile deveniseră iritante, împiedicîndu-mă să gîndesc. Am simțit cum mă cuprinde vechea stare de confuzie. Creierul mi se lenevea. Ce voia să spună cu patru pantofi? începuse să se întunece în sas. Îi vedeam cu greu pe Mae și Bobby. Ei făceau acum alte gesturi, dar nu pricepeam. Au început să mi se pară îndepărtați, îndepărtați și lipsiți de însemnătate. Iar eu mă simțeam fără vlagă și fără nici o grijă. Doi pantofi, patru pantofi.

Și deodată am înțeles. M-am întors cu spatele spre Charley, m-am rezemat de el și i-am spus:

-Pune-ți mîinile în jurul gîtului meu.

A făcut ce i-am spus, iar eu l-am apucat de picioare și l-am ridicat de la podea. Instantaneu, ușile s-au închis.

“Deci asta era!” mi-am zis eu.

Aeratoarele au început să sufle asupra noastră. Aerul s-a limpezit rapid. M-am căznit să-l țin pe Charley ridicat pînă cînd am văzut al doilea set de uși deschizîndu-se. Mae și Bobby au pătruns repede în sas.

Iar eu m-am prăbușit. Cu Charley peste mine. Cred că Bobby a fost cel care l-a tras de deasupra mea. Nu sînt sigur. Pentru că din momentul ăsta nu-mi mai amintesc mare lucru.

CUIBUL
ZIUA A ȘASEA
6:18 P.M.

M-am trezit în patul meu din modulul rezidențial. Aeratoarele huruiau atît de puternic încît ai fi zis că te afli pe un aeroport. Cu privirea încețoșată, m-am împleticit pînă la ușă. Ușa era încuiată.

Am început să bat cu pumnii, dar nu mi-a răspuns nimeni nici cînd am început să țip. M-am dus la micul com puter de pe birou și l-am pornit. A apărut un meniu și am căutat un fel de intercom. N-am văzut nimic de genul ăsta, deși am cercetat atent interfața. Probabil că am declanșat ceva, fiindcă s-a deschis o fereastră pe ecran și a apărut fața zîmbitoare a lui Ricky.

-Așadar, te-ai trezit. Cum te simți?

-Descuie ușa, fir-ar a dracului de ușă!

-Ușa ta e încuiată?

-Descui-o cînd îți spun!

-A fost numai pentru protecția ta.

-Ricky, descuie nenorocita aia de ușă!

-Gata, Jack, e deschisă.

M-am dus la ușă. Avea dreptate, s-a deschis imediat. M-am uitat la broască. Avea un bolț suplimentar, un fel de mecanism de blocare cu comandă de la distanță. Trebuia să-mi amintesc să lipesc o bandă adezivă peste el.

Pe monitor, Ricky îmi spunea:

-Poate vrei să faci un duș.

-Da, vreau. De ce e aerul atît de zgomotos?

-Am dat ventilația la maximum în camera ta, spuse Ricky. Pentru eventualitatea că ar mai fi rămas particule.

Am scotocit în geantă după niște haine.

-Unde e dușul?

-Ai nevoie de ajutor?

-Nu, nu am nevoie de ajutor. Spune-mi doar unde e dușul, dar-ar dracii!

-Pari supărat.

-Du-te dracului, Ricky!

Dușul mi-a făcut bine. Am rămas sub duș vreo douăzeci de minute, lăsînd apa fierbinte să curgă pe corpul care mă durea. Se părea că aveam o mulțime de vînătăi - pe piept, pe coapse dar nu-mi aminteam cum le căpătasem.

Cînd am ieșit, l-am găsit pe Ricky așteptîndu-mă pe o bancă.

-Jack, sînt foarte îngrijorat.

-Cum se simte Charley?

-Pare să fie în regulă. Doarme.

-I-ai încuiat și lui camera?

-Jack, știu că ai trecut prin niște încercări grele și vreau să-ți spun că-ți sîntem cu toții recunoscători pentru ceea ce ai făcut - vreau să spun că firma e recunoscătoare și...

-O dau dracului de firmă!

-Jack, înțeleg că ai motive să fii supărat.

-Lasă vrăjeala, Ricky. N-am primit nici cel mai mic ajutor. Nici de la tine, nici de la nimeni dintre cei de aici.

-Sînt sigur că ai avut senzația asta...

-Așa au stat lucrurile, Ricky. Nici un ajutor înseamnă nici un ajutor.

-Jack, Jack, te rog. Vreau să-ți spun că îmi pare rău pentru tot ce s-a întîmplat. Mă simt îngrozitor din pricina asta. Serios. Dacă ar exista vreo posibilitate să ne întoarcem în timp să schimbăm situația, crede-mă, aș face-o.

M-am uitat la el și i-am spus:

-Nu te cred, Ricky.

Îmi adresă un zîmbet cuceritor:

-Sper că îți vei schimba părerea cu timpul.

-Nu, nu mi-o voi schimba.

-Știi că întotdeauna am prețuit prietenia noastră, Jack. Întotdeauna a fost pentru mine lucrul cel mai important.

M-am holbat la el. Ricky nu mă asculta deloc. Pe chipul lui rămăsese lipit zîmbetul ăla caraghios, "zîmbește și

totul va fi în regulă”. M-am întrebat dacă nu cumva se droga, pentru că, fără doar și poate, se comporta bizar.

-Ei, mă rog. Trase aer în piept și schimbă subiectul. Vestea bună e că o să vină și Julia. Ar trebui să ajungă aici în seara asta.

-Aha. Și de ce vine?

-Păi, sînt sigur că e îngrijorată din pricina roiurilor evadate.

-Cît de îngrijorată este? am întrebat. Pentru că roiurile astea ar fi putut fi distruse cu cîteva săptămîni în urmă, cînd s-au manifestat prima oară tendințele evoluționiste. Dar uite că asta nu s-a întîmplat.

-Da. Mă rog. Adevărul e că atunci nimeni nu a înțeles cu adevărat...

-Ba eu cred că s-a înțeles.

-Ba nu.

Reuși să pară acuzat pe nedrept și chiar ușor ofensat. Dar jocul lui începea să mă obosească.

-Ricky, am ajuns aici cu un elicopter în care mai erau niște tipi de la PR. Cine i-a înștiințat că aici e o problemă de imagine?

-Nu știu nimic despre nici un tip de la PR.

-Li se spusese să nu se dea jos din elicopter. Că aici este periculos.

-Habar n-am, spuse Ricky clătînînd din cap. Nu știu despre ce vorbești.

Am ridicat mîinile, exasperat, și am ieșit din baie.

-Nu știu! protestă Ricky în urina mea. Îți jur că habar n-am de chestia asta!

După o jumătate de oră, încercînd să dreagă lucrurile, Ricky mi-a adus codul lipsă pe care-l cerusem. Era scurt, doar o foaie de hîrtie.

-Îmi pare rău pentru chestia asta, a spus el. Mi-a luat ceva timp pînă l-am găsit. Acum cîteva zile, Rosie a luat un întreg subdirector off-line ca să lucreze pe una din secțiuni. Cred că a uitat să-l pună la loc. De-aia nu era în directorul principal.

-Aha. Am aruncat o privire la foaia de hîrtie. Şi la ce zici că lucra?

Ricky săltă din umeri:

-Habar n-am. La unul din celelalte fişiere.

```
/*Mod Compstat_do*/  
Exec (move{dij (Cx1, Cy1, Cz1)} )/*init */  
{dij (x1, y1, z1)}/*state */  
{dikl (x1,y1,z1) (x2,y2,z2)} /*track*/  
Push (z(i)) /*store*/  
React <advan> /*ref state*/  
  B1 {(dx(i, j, k)) {(place(Cj,Hj))}  
  B2 {(fx,(a,q))}  
Place {z(q)} /*store*/  
Intent <advan> /*ref intent */  
  Bijk {(dx(i, j, k))}{(place(Cj,Hj))}  
  Bx {(fx,(a,q))}  
Load (z(i)) /*store*/  
Exec (move{0 ij (Cx1, Cy1, Cz1)})  
Exec (pre{0 ij (Hx1, Hy1, Hz1)})  
Exec (post{0 ij (Hx1, Hy1, Hz1)})  
Push {dij (x1,y1,z1)}  
  {5ikl (x1,y1,z1) move (x2,y2,z2)} /*track7  
{0,1,0,01)
```

-Ricky, codul ăsta pare aproape identic cu cel original.

-Mda, așa mi se pare și mie. Schimbările sînt minore. Nu știu de ce ar fi o chestie așa de importantă. Săltă din umeri. Vreau să spun că, din momentul în care am pierdut controlul asupra roiului, codul precis mi se pare cam în afara subiectului. Oricum nu-l mai poți schimba.

-Și cum se face că ați pierdut controlul? în codul ăsta nu e nici un algoritm evoluționist.

El desfăcu brațele a neputință.

-Jack, dac-am ști asta, am ști totul. N-am mai fi în situația asta imposibilă.

-Dar mie mi s-a cerut să vin aici și să verific codul pe

care l-a scris echipa mea, Ricky. Mi s-a spus că agenții își pierd obiectivul...

-Aș zice că scăparea de sub controlul radio echivalează cu o pierdere a obiectivului.

-Dar codul nu s-a schimbat.

-Mda, mă rog, nimeni nu se mai sinchisește de codul propriu-zis, Jack. E vorba de implicațiile codului. De comportamentul care ia naștere de pe urma codului. Țasta era aspectul în care doream să ne ajuți, Jack. Pentru că, de fapt, e codul tău, nu?

-Mda, dar roiul e al vostru.

-Foarte adevărat, Jack.

Săltă din umeri în felul său autopersiflant și părăsi încăperea. M-am uitat atent la foaia de hîrtie și m-am întrebat de ce îmi adusese instrucțiunile tipărite. Asta însemna că nu puteam să verific documentul electronic. Poate că Ricky încerca să mă mintă și de data asta. Poate că de fapt codul fusese schimbat, dar el nu mi-l arăta. Sau poate...

La naiba cu codul, mi-am zis. Am mototolit foaia de hîrtie și am aruncat-o în coș. Indiferent cum ajungea să fie rezolvată problema asta, soluția nu era în codul de computer. Lucrul ăsta mi-era cît se poate de limpede.

Mae era în laboratorul de biologic, uitîndu-se la monitor, cu bărbia sprijinită în palmă. Am întrebat-o:

-Te simți bine?

-Da. Zîmbi. Dar tu?

-Doar puțin obosit. Și mi-a revenit durerea de cap.

-Și pe mine m-a durut. Dar cred că mie mi-a provo cat-o bacteriofagul ăsta.

Arată spre ecranul monitorului. Era o imagine alb-negru a unui virus obținută la microscopul electronic. Virusul arăta ca un obuz de mortieră - un cap bulbos conic, de care era atașată o coadă mai îngustă. Am întrebat:

-Ăsta e noul mutant despre care vorbeai mai devreme?

-Da. Am scos deja din circuit un rezervor. Producția a scăzut la doar șaiszeci la sută din capacitate. Oricum nu

mai contează, presupun.

-Și ce faci cu rezervorul scos din circuit?

-Testez reactivii antivirali, spuse ea. Am doar un număr limitat de asemenea reactivi aici. Nu sîntem prea bine pregătiți să analizăm contaminanții. Protocolul spune să scoatem din circuit și să sterilizăm orice rezervor care nu e corespunzător.

-Și de ce n-ai făcut asta?

-Probabil că, pînă la urmă, asta am să fac. Dar, întrucît e vorba de un nou mutant, m-am gîndit c-ar fi mai bine să încerc să găsesc un antidot. Pentru că or să aibă nevoie la viitoarele producții. Vreau să spun că virusul va reveni.

-Vrei să spui că va apărea din nou? Că va reevolua?

-Da. Poate că va fi mai mult sau mai puțin virulent, dar în esență va fi același, Am încuviințat din cap. Cunoșteam asta de la lucrul cu algoritmi genetici - programe care erau proiectate anume ca să mimeze evoluția. Cei mai mulți oameni își imaginează că evoluția este un proces cu desfășurare unică, o confluență de evenimente datorate șansei. Dacă plantele n-ar fi început să fabrice oxigen, animalele n-ar fi evoluat niciodată. Dacă un asteroid nu ar fi șters de pe fala Pămîntului dinozaurii, mamiferele n-ar fi dobîndit niciodată supremația. Dacă unii pești nu ar fi ajuns pe uscat, am fi rămas cu toții în apă și acum. Și așa mai departe.

Toate acestea erau adevărate, dar evoluția mai avea și o altă latură. Anumite forme și anumite moduri de viață continuau să apară iarăși și iarăși. De exemplu, parazitismul - un animal trăind pe seama altuia - a evoluat independent de multe ori în cursul evoluției. Parazitismul constituie o formă de interacțiune stabilă între formele de viață, așa încît a continuat să reapară.

Un fenomen similar se întîmplă și cu programele genetice. Acestea tind să evolueze spre anumite soluții verificate și confirmate. Referindu-se la această caracteristică, programatorii vorbeau despre vîrfuri pe un

cîmp de oportunități; ei puteau să o modeleze ca pe un lanț muntos tridimensional în culori false. Dar adevărul este că evoluția are și latura ei stabilă.

Și unul dintre lucrurile pe care poți să te bazezi este că orice “supă” bacteriană, în cantitate mare și la o temperatură ridicată, va ajunge să fie contaminată de un virus, iar dacă acel virus nu poate să infecteze bacteriile, va suferi o mutație pentru a crea o formă care să o poată face. Poți să contezi pe asta așa cum poți să fii sigur că dacă lași prea mult timp pe masă un castron cu zahăr, pînă la urmă o să găsești furnici în el.

Ținînd cont că evoluția este studiată de o sută cincizeci de ani, este surprinzător cît de puține se cunosc despre ea. Vechile idei privind supraviețuirea celui mai adaptat nu mai sînt la modă de mult. Erau idei prea simpliste. Gînditorii secolului al nouăsprezecelea vedeau evoluția ca “natura roșie de sînge pe dinți și gheare”, imaginînd o lume în care animalele mai puternice le ucideau pe cele mai slabe. Ei nu țineau cont de faptul că animalele mai slabe ajungeau inevitabil mai puternice sau că puteau să reacționeze altfel. Lucru pe care, desigur, îl făceau întotdeauna.

Noile idei pun accentul pe interacțiunile dintre formele aliate într-o evoluție continuă. Unii oameni vorbesc despre evoluție ca despre o cursă a înarmărilor, înțelegînd prin asta o interacțiune care escaladează în mod continuu. O plantă atacată de o pestă își dezvoltă în frunze o substanță pesticidă. Pesta evoluează ca să tolereze pesticidul, așa încît planta își dezvoltă un pesticid mai puternic. Și așa mai departe.

Alții vorbesc despre acest model ca despre o co-evoluție, în care două sau mai multe forme de viață evoluează simultan pentru a se tolera reciproc. Astfel, o plantă atacată de furnici evoluează așa încît să tolereze furnicile, și chiar începe să fabrice pe suprafața frunzelor o hrană specială pentru ele. În schimb, furnicile rezidente

protejează planta, înțepînd orice animal care încearcă să mănînce frunzele. În scurt timp, nici planta, nici specia de furnici nu pot supraviețui unele fără altele.

Acest model este atît de fundamental încît mulți oameni îl consideră a fi adevărata esență a evoluției. Parazitismul și simbioza constituie adevărata bază a schimbărilor evolu ționiste. Aceste procese se află în centrul întregii evoluții și a fost prezent încă de la bun început. Lynn Margulis a devenit celebru demonstrînd că bacteriile și-au dezvoltat prima oară nucleeele înghițind alte bacterii.

Iar acum, în secolul douăzeci și unu, era limpede că această coevoluție nu este limitată la perechi de vietății angrenate într-un dans izolat. Existau modele coevoluționiste cu trei, zece sau n forme de viață, unde n putea lua orice valoare. Un lan de grîu conținea multe tipuri de plante, era atacat de multe tipuri de pestă și își dezvolta mai multe sisteme de apărare. Plantele concureau cu buruienile; pestele concurează cu alte peste; animalele mai mari mîncău atît plantele, cît și pestele. Rezultatul acestei interacțiuni complexe era întotdeauna schimbător, evolua tot timpul.

Și asta era, inherent, imprevizibil.

Pînă la urmă, acesta era motivul pentru care eram atît de supărat pe Ricky.

El ar fi trebuit să cunoască pericolele atunci cînd a constatat că nu mai poate să controleze roiurile. A fost o nebunie să stai liniștit și să le lași să evolueze de capul lor. Ricky era un om inteligent; știa despre algoritmi genetici; cunoștea fundamentul biologic al tendințelor curente din programare. Știa că autoorganizarea era inevitabilă.

Știa că formele emergente sînt imprevizibile.

Știa că evoluția implica interacțiunea cu n forme.

Știa toate astea și totuși a făcut-o.

Ori el, ori Julia.

M-am dus să văd ce face Charley. Dormea încă în came

ra lui, trîntit pe pat. Bobby Lembeck a apărut prin preajmă.

-De cînd doarme?

-De cînd v-ați întors. De vreo trei ore.

-Crezi c-ar fi bine să-l trezیم, să vedem cum se simte?

-Nu, lasă-l să doarmă. Îi facem un control după masa de seară.

-Cînd o să fie asta?

-Peste o jumătate de oră, răspunse Bobby rîzînd. Eu sînt bucătarul.

Asta mi-a amintit că trebuia să sun acasă în jurul orei cinei, așa că m-am dus în camera mea și am format numărul.

Mi-a răspuns Ellen.

-Alo? Cine e la telefon?!

Părea necăjită. În fundal o auzeam pe Amanda plîngînd și pe Eric țipînd la Nicole. Apoi Ellen: "Nicole, nu-i face asta fratelui tău!"

-Bună, Ellen, am spus.

-Oh, slavă Domnului! replică ea. Trebuie neapărat să vorbești cu fiica ta.

-Dar ce s-a întîmplat?

-O clipă. Nicole, vino să vorbești cu taică-tău.

Îmi dădeam seama că ținea receptorul întins pentru Nicole. A urmat o pauză, apoi:

-Bună, tată.

-Ce s-a-ntîmplat, Nic?

-Nimic. Eric este un copil neastîmpărat.

Foarte la obiect.

-Nic, vreau să-mi spui ce i-ai tăcut fratelui tău.

-Tată.

Coborî vocea pînă aproape de șoaptă. Știam că-și pusese mîna căuș deasupra receptorului.

-Mătușa Ellen nu prea se poartă frumos.

-Am auzit asta, spuse Ellen din fundal. Dar cel puțin Amanda încetase să plîngă; sora mea se dusesese la ea și

probabil că o luase în brațe.

-Nicole, tu ești mai mare. Mă bazez pe tine să menții situația sub control cît sînt plecat.

-Mă străduiesc, tată. Dar el e un mucos și-un căcăcios!

Din fundal: "Ba nu sînt! Să te sparg, căcat de nevăstuică!"

-Tată, vezi și tu cu cine am de-a face!

M-am uitat la monitorul din fața mea. Prezenta imagini ale deșertului de afară, rotind imaginile primite de la toate camerele de securitate. O cameră arăta motocicleta pe care o lăsasem culcată pe o parte lîngă ușa centralei electrice. O altă cameră arăta exteriorul depozitului, cu ușa care se închidea și se deschidea, dezvăluind conturul cadavrului lui Rosie dinăuntru. Doi oameni muriseră azi. Și eu văzusem moartea cu ochii. Iar acum, familia mea, care cu o zi în urmă fusese cel mai important lucru din viața mea, părea ceva îndepărtat și neînsemnat.

-E foarte simplu, tată, spunea Nicole pe tonul ei cel mai rezonabil de persoană matură. Am venit cu mătușa Ellen de la magazin, de unde mi-am luat o bluză foarte drăguță pentru spectacol, iar Eric a intrat în camera mea și mi-a răsturnat toate cărțile pe podea. Așa că i-am spus să le ridice. El a refuzat și mi-a zis cuvîntul ăla urît, așa că i-am tras un șut în fund, nu foarte tare, și i l-am luat pe soldatul Joe și l-am ascuns. Asta e tot.

-I l-ai ascuns pe *soldatul Joe*?

Soldatul Joe era obiectul cel mai de preț al lui Eric. Vorbea cu soldatul Joe. Dormea cu soldatul Joe pe pernă, lîngă el.

-I-l dau înapoi, a spus Nicole, cînd o să-mi pună cărțile la loc.

-Nic...

-Tată, mi-a zis cuvîntul ăla urît!

-Dă-i-l înapoi pe soldatul Joe.

Ecranul prezenta pe rînd imagini de la diferite camere video. Fiecare imagine nu rămînea pe ecran decît o secundă - două. Am așteptat ca imaginea de la depozit să

revină. Ceva nu-mi dădea pace în legătură cu ea. Ceva mă deranja.

-Tată, e umilitor!

-Nic, tu nu ești mama...

-Ei da, ce să spun, iar ca a fost aici timp de vreo cinci secunde.

-A fost acasă? Mama a fost acolo?

-Și pe urmă, surpriză mare, a trebuit să plece. Trebuia să prindă un avion.

-Aha. Nicole, trebuie s-o asculți pe Ellen...

-Tată, ți-am spus că nu...

-Pentru că ea răspunde de casă pînă mă întorc. Iar dacă ca îți spune să faci ceva, tu trebuie s-o asculți.

-Tată, am sentimentul că e ceva lipsit de logică. (Vocea ei de "membru al juriului".)

-Ei, draga tatei, asta e.

-Dar problema mea...

-*Nicole, asta e. Pînă mă întorc.*

-Și cînd te întorci?

-Probabil că mîine.

-Bine.

-Deci, ne-am înțeles?

-Da, tată. Probabil că o să fac o depresie nervoasă aici...

-Atunci îți promit că o să te vizitez la spitalul de nebuni imediat ce mă întorc.

-Foarte amuzant!...

-Dă-mi-l pe Eric la telefon.

Am avut o scurtă convorbire cu Eric, care mi-a spus de mai multe ori că nu e corect, l-am cerut să pună la loc cărțile lui Nicole. A spus că nu le-a răsturnat, că a fost un accident. I-am zis că n-are importanță cum au căzut și să le pună la loc. După care am vorbit puțin și cu Ellen. Am încurajat-o cît am putut.

La un moment dat, în timpul acestei convorbiri, pe ecran a apărut din nou imaginea de la camera care arăta exteriorul depozitului. Și am văzut din nou ușa care se legăna în balamale și exteriorul construcției. Din acest

unghi se vedea că depozitul era ușor supraînălțat. Patru trepte de lemn duceau de la ușă la nivelul solului. Dar totul arăta normal. Nu știam ce anume mă deranjase.

Și deodată mi-am dat seama.

Cadavrul lui David nu mai era acolo. Nu era în cadrul ușii. Mai înainte îi văzusem corpul ieșind pe ușă și dispărînd din câmpul vizual, așa încît trebuia să fie undeva pe afară. Ținînd cont de ușoara supraînălțare, era posibil să se fi rostogolit la cîțiva metri față de ușă, dar nu mai mult de atît.

Nu era nici un cadavru acolo.

Dar poate că mă înșelam. Sau poate că veniseră între timp coioții. În orice caz, imaginea se schimbase acum. Ar fi trebuit să aștept trecerea a încă unui ciclu ca s-o văd din nou. Am decis să nu mai aștept. Dacă dispăruse cadavrul lui David, oricum nu mai puteam face acum nimic în privința asta.

Se făcuse în jur de șapte cînd ne-am așezat să luăm cina în mica bucătărie din modulul rezidențial. Bobby a adus farfurii cu ravioli cu sos tomat și o salată de legume. Fusesem “casnic” destulă vreme ca să recunosc mărcile de alimente congelate pe care le folosisese.

-Eu cred că ravioli Contadina erau mai bune.

Bobby ridică din umeri:

-M-am dus la frigider și am luat ce-am găsit.

Mi-era surprinzător de foame. Am lins farfuria.

-Nu cred c-au fost așa de rele, a remarcat Bobby.

Mae a mîncat în liniște, ca de obicei. Lîngă ea, Vince mînca zgomotos. Ricky ședea de cealaltă parte a mesei, departe de mine, și se uita în farfurie, evitîndu-mi privirea. Mie nici că-mi păsa. Nimeni nu voia să discute despre Rosie și David, dar scaunele goale din jurul mesei erau destul de grăitoare. Bobby mă întrebă:

-Așadar, ai de gînd să ieși afară în noaptea asta?

-Da, am spus. Cînd se întunecă?

-Soarele apune pe la șapte și douăzeci, zise Bobby.

Apoi porni un monitor de pe perete.

-O să-ți dau imediat ora exactă când apune.

-Prin urmare putem ieși cam la trei ore după asta. Undeva după zece.

-Și credeți că o să puteți urmări roiul?

-Așa ar trebui. Charley l-a stropit abundant pe unul dintre ele.

-Drept urmare, acum eu strălucesc în întuneric, spuse Charley rîzînd.

A intrat în cameră și s-a așezat la masă. Toată lumea l-a întâmpinat cu entuziasm. Cel puțin era o senzație plăcută să mai avem pe cineva la masă. L-am întrebat cum se simte.

-Bine. Puțin slăbit. Și am o durere de cap de mă îndoiaie.

-Cunosc. Și eu.

-Și eu la fel, spuse Mae.

-E mai rea decît durerea de cap pe care mi-o provoacă Ricky, spuse Charley, uitîndu-se în lungul mesei. Și durează și mai mult.

Ricky nu spuse nimic. Își văzu de farfurie.

-Crezi că șmecheriile astea intră în creier? întrebă Charley. La urma urmei, sînt nanoparticule. Pot fi inhalate, pot traversa bariera sanguino-cerebrală... și să pătrundă în creier?

Bobby împinse în fața lui Charley o farfurie de paste. El începu imediat să macine piper peste mîncare.

-Nu guști mai întîi?

-Nu trebuie să te superi, dar sînt sigur că e nevoie.

După care începu să mănînce.

-Vreau să spun, continuă el, de-aia sînt toți îngrijorați de poluarea mediului datorată nanotehnologiei, nu? Nanoparticulele sînt destul de mici ca să ajungă în locuri pînă acum inaccesibile. Pot ajunge la sinapsele dintre neuroni. Pot ajunge în citoplasma celulelor cardiace. Pot ajunge în nucleele celulelor. Sînt suficient de mici încît să ajungă oriunde în interiorul corpului. Așa că poate sîntem infectați, Jack.

-Nu pari să fii prea îngrijorat din pricina asta, remarcă Ricky.

-Păi, ce-aș mai putea să fac acum? Doar să sper să ți le transmit și ție, atîta tot. Hei, spaghetetele astea nu-s chiar așa rele.

-Ravioli, preciză Bobby.

-Mă rog. Au nevoie doar de puțin piper.

Mai măcină puțin piper peste paste.

-Soarele apune la șapte și douăzeci și șapte de minute, anunță Bobby citind ora exactă de pe monitor. Apoi începu din nou să mănînce, zicînd: Și nu au nevoie de piper.

-Ba au, ce naiba!

-Am pus deja piper.

-Mai trebuie.

Atunci am spus:

-Băieți? Lipsește ceva de la masă?

-Nu cred, de ce?

Am arătat spre monitor:

-Atunci, cine stă acolo în deșert?

ZIUA A ȘASEA

7:12 P.M.

-Fir-ar să fie! spuse Bobby.

Se ridică brusc de la masă și ieși din încăpere. Toți ceilalți au făcut la fel. M-am dus după ei.

Ricky vorbea în stația radio din mers:

-Vince, etanșează-ne. Vince?

-Sîntem etanșați, răspunse Vince. Presiunea este plus treizeci și cinci kilopascali.

-Atunci de ce nu s-a declanșat alarma?

-Nu știu să-ți spun. Poate că au învățat să treacă și de asta.

Ne-am dus toți în sala de utilități, unde un uriaș ecran cu cristale lichide montat pe perete prezenta imaginile surprinse de camerele video de afară. Imagini ale deșertului văzut din toate unghiurile. Soarele coborise deja sub linia orizontului, dar cerul era de un portocaliu intens, care se preschimba apoi în purpuriu și într-un albastru închis. Pe fundalul acestui cer se profila silueta unui bărbat tînăr cu părul tuns scurt. Era îmbrăcat în blugi și tricou alb și arăta ca un surfer. Nu-i vedeam bine fața în lumina înșelătoare, dar chiar și așa, uitîndu-mă la felul cum se mișca, mi s-a părut că avea ceva familiar.

-Avem reflectoare acolo? întrebă Charley, care își luase cu el castronul cu paste și mîncă în timp ce se plimba de colo-colo.

-Aprindem luminile, spuse Bobby și, o clipă mai tîrziu, tînărul era învăluit într-o lumină orbitoare. Acum îl puteam vedea clar...

Și deodată mi-am dat seama. Arăta ca tînărul care fusese în mașina Juliei în seara trecută, după cină, cînd plecase cu mașina, chiar înainte de accident. Același surfer blond care, acum cînd îl vedeam mai bine, semăna cu...

-Iisuse, Ricky! spuse Bobby. Arată ca tine.

-Ai dreptate, remarcă Mae. E Ricky. Pînă și tricoul...

Ricky tocmai își turna o băutură răcoritoare de la automat. Se întoarse spre ecran:

-Ce tot vorbești?

-Seamănă cu tine, spuse Mae. Are chiar tricoul cu inscripția "Eu sînt Root" pe piept.

-Tu n-ai ieșit niciodată din clădire, Ricky, am spus eu. Cum se face că ai apărut tu?

-Să mor dacă știi, răspunse Ricky, ridicînd din umeri nepăsător. Prea nepăsător?

Mae spuse:

-Nu pot să-i disting prea bine fața. Mă refer la trăsături.

Charley se apropie de cel mai mare dintre ecrane și se uită atent la imagine.

-Nu poți să-i distingi trăsăturile, zise el, fiindcă nu există așa ceva.

-Ei, haida-de!

-Charley, e doar efectul negativ datorat rezoluției insuficiente, atîta tot.

-Ba nu e, spuse Charley. Nu are nici un fel de trăsătură. Măriți imaginea și-o să vedeți cu ochii voștri.

Bobby acționează niște comenzi și imaginea capului blond apărură mărită. Figura se mișcă încolo și-ncolo, ieșind și reintrînd în cadru, dar a fost imediat limpede că Charley avusese dreptate. Nu existau nici un fel de trăsături. Sub părul blond era un petic oval de piele palidă; și mai erau niște sugestii de nas și frunte, iar acolo unde ar fi trebuit să fie gura era un fel de umflătură. Dar trăsături propriu-zise nu existau.

Era ca și cum un sculptor ar fi început să cioplească un chip și se oprise din lucru înainte să fi terminat. Era o față neterminată.

Atît doar că sprîncenele se mișcau din cînd în cînd. Un soi de unduire sau vibrație. Sau poate că era doar o iluzie.

-Știți ia ce ne uităm noi aici, nu? zise Charley pe un ton care-i trăda îngrijorarea. Dați imaginea mai jos. Să vedem

și restul corpului.

Bobby a reglat imaginea și am văzut pantofii albi de sport mișcându-se pe suprafața deșertului. Numai că pantofii nu atingeau solul, ci păreau să plutească pe deasupra. Și am observat că și pantofii erau încețoșați. Aveau ceva ce sugera șireturile și o dungă acolo unde ar fi trebuit să se afle sigla Nike. Dar era mai curînd o schiță decît un pantof de sport real.

-Asta e foarte straniu, spuse Mae.

-Nu e straniu deloc, o contrazise Charley. Este o aproximație calculată pentru densitate. Roiul nu are destui agenți ca să facă niște pantofi de înaltă rezoluție. Prin urmare, aproximează.

-Sau, am spus, e realizarea cea mai bună posibilă cu materialul disponibil. Trebuie să fi generat toate acele culori înclinînd suprafețele fotovoltice la diferite unghiuri ca să reflecte lumina. Ca acele cartoane colorate pe care mulțimea de spectatori le ridică și le coboară pe stadioane ca să alcătuiască o imagine.

-Caz în care, remarcă Charley, comportamentul său este foarte sofisticat.

-Mai sofisticat decît am văzut mai devreme, am zis.

-Of, pentru numele lui Dumnezeu, interveni iritat Ricky. Vorbiți de parcă roiul ăsta ar fi Einstein.

-Evident că nu, spuse Charley. Ținînd cont că te modelează pe tine, cu siguranță că nu e Einstein.

-Las-o baltă, Charley.

-Aș lăsa-o, Ricky, dar ești atît de ticălos încît mă provoci de fiecare dată.

Bobby interveni:

-Ce-ar fi să renunțați amîndoi?

Mae se întoarse către mine și spuse:

-De ce face roiul treaba asta? Imită prada?

-În esență, da, am spus.

-Detest să mă gîndesc la noi ca la o pradă, spuse Ricky.

-Vrei să spui, continuă Mae, că a fost programat să imite fizic, literalmente, prada?

-Nu, am spus. Instrucțiunile programului sînt mai generale. Ele nu fac decît să ordone agenților să-și atingă scopul. Așa încît ceea ce vedem noi este o posibilă soluție emergentă. Care e mai avansată decît versiunea anterioară, înainte, avea dificultăți la alcătuirea unei imagini bidimensionale stabile. Acum modelează în trei dimensiuni.

M-am uitat la programatori. Fețele lor exprimau uimire. Știau exact cît de mare era progresul pe care îl vedeau cu ochii lor. Trecerea la trei dimensiuni însemna că roiul nu se mai mulțumea să ne imite înfățișarea exterioară, ci ne imita și comportamentul. Felul cum mergeam, gesturile... Ceea ce presupunea un model intern mult mai complicat. Mae spuse:

-Și roiul a decis asta de unul singur?

-Da, am spus. Deși nu sînt sigur că "a decide" e termenul adecvat. Comportamentul emergent este suma comportamentelor agenților individuali. Nu există nimeni care să "decidă" ceva. Nu există creier și nici vreo altă formă de control superior în roiul acela.

-O minte colectivă? întrebă Mae. O minte de roi?

-Într-un fel, am spus. Important este că nu există un control centralizat.

-Dar pare atît de bine controlat, zise ea. Pare a fi un organism definit, conștient de ceea ce vrea.

-Mda, mă rog, și noi părem, interveni Charley cu un hohot de rîs strident.

Nimeni nu mai rîse de gluma lui.

Dacă privești lucrurile din perspectiva asta, o ființă omenească este de fapt un roi gigantic. Sau, mai precis, este un roi de roiuri, pentru că fiecare organ - sînge, ficat, rinichi - este un roi separat. Ceea ce considerăm a fi "corp" este de fapt o combinație a tuturor acestor roiuri organice.

Credem despre corpurile noastre că sînt solide, dar numai pentru că nu putem vedea ce se întîmplă la nivel

celular. Dacă am putea mări la o scară uriașă corpul omenesc, am vedea că nu e altceva decît o masă învolburată de celule și atomi, grupați laolaltă în roiuri mai mici de celule și atomi.

Cui îi pasă? Ei bine, s-a dovedit că o mare parte din prelucrarea informațiilor are loc la nivelul organelor. Comportamentul uman este determinat în mai multe locuri din organism. Controlul comportamentului nostru nu este localizat în creier, ci în tot corpul.

Așa că se poate argumenta că “inteligența de roi” guvernează și ființele omenești. Echilibrul este controlat de roiul cerebelului și arareori ajunge la conștiință. Alte prelucrări au loc în măduva spinării, în stomac, în intestine. O mare parte din procesul vederii are loc în globii oculari cu mult înainte de a fi implicat creierul.

Și, din acest punct de vedere, o mare parte din prelucrarea cerebrală sofisticată are loc și ea sub nivelul conștiinței. O dovadă simplă în acest sens este evitarea obiectelor. Un robot mobil trebuie să dedice o cantitate imensă de timp de prelucrare numai pentru a evita obstacolele întâlnite în cale. Ființele omenești fac și ele același lucru, dar niciodată nu sînt conștiente de asta - pînă cînd se stinge lu mina. Abia atunci, pe întuneric, află ele, în mod dureros, cît de multă prelucrare este necesară de fapt pentru a evita niște obiecte.

Așadar, există dovezi că întreaga structură a conștiinței, precum și senzația de autocontrol și discernămînt a oamenilor nu sînt decît niște iluzii ale utilizatorilor. Noi nu deținem cîtuși de puțin un control conștient asupra noastră înșine. Doar credem că deținem.

Numai pentru că ființele umane au ajuns să se gîndească la ele ca la “eu” nu înseamnă că este și adevărat.

Și, cel puțin din cîte știam, acest blestemat de roi avea un fel de conștiință rudimentară de sine ca entitate. Sau, dacă nu avea, era posibil să aibă foarte curînd.

Urmărind bărbatul fără chip de pe monitor, am observat că acum imaginea devenea instabilă. Roiul avea dificultăți să mențină o aparență solidă. În schimb fluctua: din cînd în cînd, fața și umerii păreau să se dizolve în praf, apoi reapăreau ca obiecte solide. Era ceva straniu de urmărit.

-Își pierde concentrarea? întrebă Bobby.

-Nu, cred că obosește, opină Charley.

-Vrei să spui că rămîne fără energie.

-Da, probabil. E nevoie de multă putere suplimentară ca să încline toate particulele alea la unghiurile necesare.

Într-adevăr, roiul revenea la înfățișarea de nor.

-Prin urmare, acum funcționează "economic"?

-Da. Și sînt sigur că au fost optimizate pentru managementul energiei.

-Sau sînt acum, am spus.

Se întuneca rapid acum. Portocaliul dispăruse de pe cer. Monitorul începea să-și piardă definiția.

Roiul se întoarce și se îndepărtă.

-Fir-aș al naibii! exclamă Charley.

Am privit roiul dispărînd la orizont.

-Trei ore, am spus, și s-a zis cu ele.

ZIUA A ȘASEA

10:12 P.M.

Imediat după masă, Charley s-a dus să se culce. Mai dormea în seara aceea, la ora zece, când Mae și cu mine ne pregăteam să ieșim din nou. Ne-am pus niște veste și geți, pentru că afară avea să fie frig. Aveam nevoie de o a treia persoană care să meargă cu noi. Ricky a spus că trebuia s-o aștepte pe Julia, care urma să sosească cu avionul dintr-o clipă în alta. Mie-mi convenea asta, pentru că oricum nu-l voiam în echipă. Vince era ascuns pe undeva, uitându-se la televizor și bînd bere. Așa că mai rămăsese Bobby.

La început, Bobby n-a vrut să meargă, dar pînă la urmă Mae l-a convins, amenințîndu-l că-l va face de rușine. Acum mai rămînea să stabilim cum o să ne deplasăm toți trei, dat fiind că era posibil ca roiul să fie ascuns la o distanță destul de mare, poate chiar la cîțiva kilometri de clădirea în care ne aflam. Pe motocicletă lui David nu puteau merge decît două persoane. A reieșit că Vince avea un ATV^[15] în șopron. M-am dus după el în unitatea electrică pentru a-i cere cheia.

-Nu e nevoie de cheie, mi-a răspuns el.

Ședea pe canapea și urmărea Vrei să fii miliardar? L-am auzit pe moderator zicînd: "Răspunsul final?"

-Am spus, cum adică nu e nevoie de cheie?

-Cheia e în mașină, zise Vince. O țin mereu acolo.

-Ia stai puțin! Vrei să spui că în tot acest timp a existat în parcare un vehicul cu cheia în contact?

-Desigur.

La televizor, am auzit: "Pentru patru mii de dolari, care este cel mai mic stat din Europa?"

-Și de ce nu mi-a spus nimeni? am întrebat, simțind că mă înfurii.

Vince ridică din umeri.

-Păi, n-aveam cum. Nu m-a întrebat nimeni.

M-am înapoiat grăbit și furios în unitatea principală:

-Unde dracu' e Ricky?

-La telefon, răspunse Bobby. Vorbește cu ștăbimea din Silicon Valley.

-Potolește-te, interveni Mae.

-Mă potolesc, am spus. Care telefon? Din unitatea principală?

-Jack.

Mae mi-a pus mîna pe umăr și m-a oprit.

-E trecut de zece. Las-o baltă.

-S-o las baltă? Dar puteam să murim din cauza lui!

-Iar în momentul ăsta avem treabă.

M-am uitat la fața ei calmă, la expresia ei neclintită. M-am gîndit la gesturile rapide cu care eviscerase iepurele.

-Ai dreptate, am recunoscut.

-Bun, zise ea întorcîndu-se într-o parte. Acum cred că, de îndată ce facem rost de rucsacuri, putem pleca.

M-am gîndit că exista un motiv pentru care Mae nu pierdea niciodată o dispută. M-am dus la vestiar și am scos trei rucsacuri. I-am dat unul lui Bobby și am spus:

-Hai să mergem.

Era o noapte senină, cu cerul plin de stele. Am mers pe întuneric spre depozitul care se contura întunecat pe cerul negru. Am împins motocicleta și am înaintat. O vreme, nici unul din noi n-a scos nici un cuvînt. În cele din urmă, Bobby a spus:

-O să avem nevoie de niște lanterne.

-O să avem nevoie de o mulțime de lucruri, spuse Mae. Am făcut o listă.

Am ajuns la depozit și am deschis ușa. L-am văzut pe Bobby rămas în urmă în întuneric. Am intrat și am bijbuit după întrerupător. Am aprins luminile.

Interiorul depozitului părea să fie așa cum îl lăsasem. Mae își desfăcuse fermoarul rucsacului și începu să se plimbe de-a lungul șirului de rafturi.

-Avem nevoie de lanterne... de fitiluri detonatoare...

petarde... Oxigen...

-Oxigen? se miră Bobby. Serios?

-Dacă locul unde mergem este subteran, da, s-ar putea... și avem nevoie și de termit.

-Rosie găsisese termitul, am spus eu. Poate că l-a pus jos când a... Mă duc eu să mă uit.

M-am dus în încăperea alăturată. Cutia cu tuburi de termit zăcea răsturnată pe podea, cu tuburile împrăștiate în apropiere. Probabil că Rosie o scăpase din mîna când o luase la fugă. M-am întrebat dacă-i rămăsese vreunul în mînă. M-am uitat înspre cadavrul ei de lîngă ușă.

Cadavrul lui Rosie dispăruse!

-Iisuse!

Bobby veni în fugă.

-Ce este? Ce s-a întîmplat?

Am arătat spre ușă.

-Rosie a dispărut!

-Cum adică a dispărut!?

M-am uitat la el.

-Adică a dispărut, Bobby. Cadavrul a fost aici mai devreme și acum a dispărut.

-Cum e posibil? Vreun animal?

-Nu știu.

M-am dus la locul unde zăcuse cadavrul și m-am lăsat pe vine. Când îl văzusem ultima oară, cu cinci-șase ore în urmă, cadavrul era acoperit cu o secreție lăptoasă. O parte din secreția aceea se răspîndise și pe podea. Arăta exact ca laptele uscat și îngroșat. În locul unde fusese capul, secreția era netedă și netulburată. Dar în apropierea ușii părea să fi fost rîciită. Se vedeau niște dungi pe peliculă.

-Se pare că a fost tîrîtă afară, spuse Bobby.

-Da.

M-am uitat mai atent la secreție, căutînd urme de pași. Un singur coiot n-ar fi putut să o tîrască, ar fi fost nevoie de o întreagă haită ca să o tragă afară pe ușă. Cu siguranță că ar fi lăsat niște urme. N-am văzut nici una.

M-am ridicat și m-am dus la ușă. Bobby stătea lângă mine, uitându-se afară, în întuneric.

-Vezi ceva? întrebă el.

-Nu.

M-am întors la Mae. Găsise toate obiectele. Găsise și împachetase fiul de magneziu. Avea petarde. Avea lanterne cu halogen. Avea și un fel de lămpașe care se prindeau pe cap cu elastic. Avea binocluri mici și ochelari pentru vizionare pe timp de noapte. Avea și o stație radio de teren. Și mai găsise și butelii de oxigen dotate cu măști de gaz din plastic transparent. Am avut un sentiment de neliniște când am observat că erau de același tip ca și măștile pe care le purtau bărbații din duba SSVT noaptea trecută, în California, atîta doar că nu erau argintii.

Și deodată mi-am spus: "A fost chiar noaptea trecută?" Așa era. Abia dacă trecuseră douăzeci și patru de ore.

Mi se părea că trecuse o lună.

Mae repartiză toate obiectele în cele trei rucsacuri. Privind-o, mi-am dat seama că era singura dintre noi trei care avea realmente experiență de teren. Prin comparație cu ea, noi eram niște "șoareci de bibliotecă", niște teoreticieni. Era surprinzător cît de mult mă bizuiam pe ea în momentele acelea. Bobby săltă rucsacul cel mai apropiat de el și gemu:

-Chiar crezi că avem nevoie de toate chestiile astea, Mae?

-În primul rînd că n-o să-l cari în spinare, avem mijloace de transport. Iar în al doilea rînd, da, paza bună trece primejdia rea.

-OK, în regulă... dar - o stație radio?

-Nu știi niciodată...

-Pe cine-o să chemi?

-Adevărul e, Bobby, că dacă se dovedește că ai nevoie de oricare dintre obiectele astea, atunci chiar că ai nevoie de ele.

-Da, mă rog, dar e...

Mae ridică al doilea rucsac și-l aruncă pe umăr cu ușurință. Se uită la Bobby.

-Ce ziceai?

-N-are importanță.

Am ridicat al treilea rucsac. Nu era așa de greu. Bobby se plîngea pentru că era speriat. Este adevărat că butelia de oxigen era ceva mai mare și mai grea decît mi-ar fi plăcut, și nu prea încăpea în rucsac. Dar Mae a insistat să avem o rezervă de oxigen. Bobby a întrebat neliniștit:

-Rezervă de oxigen? Da' cît de mare credeți voi că este ascunzătoarea asta?

-Habar n-am, spuse Mae. Dar roiurile cele mai recente au fost mult mai mari.

S-a dus la chiuvetă și a luat de acolo contorul de radiații. Dar cînd l-a scos din perete, a observat că bateria era moartă. A trebuit să căutăm altă baterie, să deșurubăm capacul și să înlocuim bateria. Eram îngrijorat că și bateria cea nouă era consumată. Dacă așa stăteau lucrurile, eram terminați.

Mae ne-a atras atenția:

-Trebuie să avem grijă și de ochelarii pentru vedere pe timp de noapte. Nu știu cît de bune sînt bateriile astea pentru ce-avem aici.

Dar contorul începu să ticăie zgomotos. Indicatorul bateriei se aprinse.

-E complet încărcată, spuse ea. O să țină patru ore.

-Să mergem, am spus.

Era ora 10:43 P.M.

Contorul de radiații a luat-o razna cînd am ajuns la Toyota, ticăind atît de rapid încît se auzea ca un sunet continuu. Ținînd bagheta-detector în mînă, Mae se îndepărtă de mașină și porni spre deșert. Se întoarse către vest și ticăiturile se domoliră. Se întoarse spre est și ticăiturile se accelerară din nou. Dar mergînd mai mult spre est, aparatul indică o scădere a radiațiilor. Se întoarse spre nord și clicurile aparatului de veniră mai

rapide.

-Spre nord, spuse ea.

M-am urcat pe motocicletă și am pornit motorul.

Bobby scoase de sub șopron ATV-ul, un vehicul cu pneuri groase și ghidon ca de bicicletă. ATV-ul părea greoi, dar știam că era poate mai potrivit pentru o călătorie nocturnă prin deșert.

Mae se urcă în spatele meu pe motocicletă, se aplecă într-o parte ca să țină detectorul în apropierea solului și spuse:

-În regulă, să mergem!

Am pornit la drum prin deșert sub cerul fără nici un nor.

Farul motocicletei se mișca în sus și-n jos, aruncând umbre pe terenul din față, așa încît mi-era greu să văd ce vine. Deșertul care la lumina zilei părea atît de neted și de lipsit de denivelări, acum scotea la iveală gropile pline cu nisip, porțiunile cu bolovani și albiile adînci de torente care apăreau pe neașteptate. A trebuit să mă concentrez la maximum ca să mențin motocicleta în poziție cît de cît verticală, mai ales că Mae striga întruna: "La stînga... acum la dreapta... acum la dreapta... OK, prea mult, la stînga..." Uneori eram nevoiți să parcurgem un cerc complet pînă cînd era sigură încotro trebuie să o luăm.

Dacă cineva ar fi mers pe urmele noastre în timpul zilei, și-ar fi spus că motociclistul trebuie să fie beat judecînd după cîte coluri și ocoluri făcusem. Motocicleta făcu un salt și se clătină pe o porțiune denivelată. Ajunsesem deja la cîțiva kilometri de laborator și începusem să-mi fac griji. Auzeam ticăitul contorului, care devenea din ce în ce mai rar. Era tot mai greu de distins urma lăsată de roi de radiația de fond. Nu înțelegeam de ce se întîmplă așa ceva, dar nu încăpea nici o îndoială în privința asta. Dacă nu găseam în scurt timp ascunzișul roiului, însemna că pierdusem urma.

Și Mae era îngrijorată. Se apleca tot mai aproape de sol,

agățată cu o mînă de mijlocul meu, iar cu cealaltă ținînd detectorul. Și a trebuit să micșorez viteza fiindcă urma devenise foarte slabă. La un moment dat am pierdut urma, am găsit-o, apoi a dispărut din nou. Sub bolta neagră și înstelată, am făcut cale întoarsă, ne-am învîrtit în cerc. M-am surprins la un moment dat că îmi țin respirația.

Și în final am ajuns să mă învîrtesc de mai multe ori în același loc, încercînd să nu mă las cuprins de disperare. Am parcurs cercul de trei ori, apoi de patru, dar fără nici un folos: contorul din mîna lui Mae ticăia la întîmplare. Și deodată ne-am dat seama că pierdusem într-adevăr urma.

Ajunsesem în pustietatea asta și ne învîrteam în cerc.
Pierdusem urma.

Epuizarea m-a cuprins brusc și temeinic. Ziua-ntreagă adrenalina mă menținuse în stare de funcționare, iar acum, cînd mă simțeam în cele din urmă înfrînt, o oboseală profundă s-a revărsat peste mine. Mi-am simțit pleoapele ca de plumb. Aveam senzația că aș putea adormi stînd pe șaua motocicletei.

În spatele meu, Mae își îndreptă spatele și-mi spuse:

-Nu-ți face griji, OK?

-Cum așa? am întrebat eu, obosit. Planul meu a fost un eșec total, Mae.

-Poate că nu încă.

Bobby se apropie de noi:

-V-ați uitat și în spatele vostru? întrebă el.

-De ce?

-ia uitați-vă să vedeți cît de mult am mers.

M-am uitat peste umăr. Am văzut spre sud, luminile strălucitoare ale fabricii, surprinzător de aproape. Să fi fost la vreo doi-trei kilometri. Probabil că parcursesem un semicerc larg, revenind în cele din urmă spre punctul din care plecaserăm.

-Asta chiar că e ciudat.

Mae se dădu jos de pe motocicletă și se duse în fața farului. Se uita la afișajul cu cristale lichide al contorului. Am auzit-o mormăind:

-Hmmm.

Bobby întrebă, cu speranță în glas:

-Ce părere ai, Mae? Ne-ntoarcem?

-Nu, spuse Mae. Nu ne-ntoarcem deloc. Ia priviți aici.

Bobby se apropie și amîndoi ne-am uitat la afișaj. Arăta un grafic al intensității radiației, scăzînd progresiv pînă în final, cînd scăderea era bruscă. Bobby se încruntă:

-Și ce înseamnă asta?

-Distribuția în timp a valorilor din seara asta, spuse ea. Aparatul ne arată că, din momentul în care am început măsurătoarea, intensitatea radiației a scăzut aritmetic - e o descreștere liniară, ca o scară, vedeți? Și a rămas aritmetică pînă acum circa un minut, cînd descreșterea a devenit subit exponențială. Pur și simplu a scăzut la zero.

-Deci? Bobby era nedumerit. Ce înseamnă asta? Nu pricep.

-Eu da.

Se întoarse spre mine și se urcă pe motocicletă.

-Cred că știu ce s-a întîmplat. Mergi înainte - încet.

Am schimbat viteza și am pornit înainte. Lumina farului a făcut să se vadă un ușor urcuș în deșert, cactuși pitici în față...

-Nu, mai încet, Jack.

Am încetinit. Acum mergeam, practic, la pas. Am căscat. N-avea nici un rost să-i pun întrebări. Era foarte concentrată. Iar eu eram obosit și înfrînt. Am urcat panta pînă cînd deșertul a devenit iar orizontal, după care motocicleta a început să se încline în față...

-Oprește!

Am oprit.

Drept în fața noastră, platoul deșertic se termina brusc. Am văzut întuneric în față.

-E o faleză?

-Nu, doar o creastă înaltă.

Am deplasat motocicleta în față. Terenul cobora fără doar și poate. Curînd am ajuns la margine și am putut să mă orientez. Ne aflam pe culmea unei creste, care era de fapt peretele abrupt al unei albiei de rîu foarte late. Chiar mai jos de mine am văzut niște pietre de rîu netede, iar din loc în loc, bolovani mai mari și tufişuri răzlețe care se întindeau pe o distanță de vreo cincizeci de metri, pînă la malul celălalt al albiei. Dincolo de malul îndepărtat, deșertul își recăpăta aspectul obișnuit, neted.

-Acum am înțeles, am spus. Roiul a făcut un salt.

-Da, spuse Mae. A zburat prin aer, iar noi i-am pierdut urma.

-Dar atunci înseamnă că a aterizat undeva, jos, spuse Bobby arătînd către albia rîului.

-Poate că da, am spus. Sau poate că nu.

Mă gîndeam că ne-ar fi luat cîteva minute bune ca să găsim o cale sigură să coborîm pînă acolo. Apoi aveam să petrecem mult timp căutînd printre tufişurile și bolovanii din albie înainte de a găsi din nou urma. Putea să dureze ore întregi. Era posibil să n-o găsim deloc. Din poziția în care ne aflam, am văzut imensitatea descurajantă a deșertului care se întindea în fața noastră. Am spus:

-Roiul ar fi putut să aterizeze pe fundul albiei. Sau poate că s-a lăsat jos pe malul celălalt. Sau e posibil să fi mers cîteva sute de metri mai încolo.

Mae nu se lăsă descurajată:

-Bobby, tu rămîi aici, spuse ea. Vei marca poziția din care roiul a făcut saltul. Jack și cu mine vom găsi o cale să coborîm, să ieșim pe malul celălalt și pe urmă să mergem în linie dreaptă pe direcția est-vest pînă cînd dăm din nou de urmă. Mai devreme sau mai tîrziu, o vom găsi.

-Bine, încuviință Bobby. Am înțeles.

-În regulă, am spus.

În definitiv, n-aveam nimic de pierdut dacă o făceam. Dar credeam foarte puțin în reușita acestei acțiuni.

Bobby se aplecă înainte și zise:

-Ce-a fost asta?

-Ce?

-Un animal. Am văzut niște ochi lucind.

-Unde?

-În tufișul ăla de colo.

A arătat spre mijlocul albiei. M-am uitat într-acolo. Amîndoi aveam farurile îndreptate în josul malului. Deși porțiunea luminată era destul de largă, n-am văzut nici un animal.

-Uite colo! spuse Mae.

-Nu văd nimic.

Ea arătă cu degetul:

-Acum s-a dus după tufișul ăla de ienupăr. Vezi tufișul care arată ca o piramidă? Cu niște crengi uscate pe margini?

-Îl văd, dar...

Nu vedeam nici un animal.

-Se mișcă de la stînga la dreapta. Așteaptă puțin și o să apară din nou.

Am așteptat și deodată am văzut doi ochi de un verde strălucitor, ca niște pete luminoase. Aproape de pămînt, mișcîndu-se spre dreapta. Am văzut și o străfulgerare albă. Și aproape imediat mi-am dat seama că ceva era în neregulă. La fel și-a dat seama și Bobby, care își suci ghidonul, mutînd fasciculul farului direct asupra locului cu pricina. Duse binoclul la ochi.

-Ăla nu e un animal... spuse el.

Am văzut mișcîndu-se printre tufișuri mai mult alb - alb ca de piele. Dar vedeam numai frînturi. Și deodată am văzut o dungă albă pe care am identificat-o cu stupoare ca fiind o mîină de om tîrîndu-se pe pămînt. O mîină cu degetele răsfirate.

-Dumnezeule! spuse Bobby uitîndu-se prin binoclu.

-Ce? Ce este?

-E un cadavru care este tîrît, spuse el. Apoi, cu o voce ciudată, adăugă: E Rosie!

ZIUA A ȘASEA

10:58 P.M.

Am pornit motocicletă și, cu Mae în spatele meu, am mers de-a lungul malului pînă cînd am găsit o porțiune care cobora în pantă mai lină spre albie. Bobby a rămas pe loc, ținînd sub supraveghere cadavrul lui Rosie. În cîteva momente am traversat albia spre celălalt mal și făceam cale întoarsă spre locul luminat de farul lui Bobby.

Mae spuse:

-Să mergem mai încet, Jack.

Așa că am încetinit, aplecîndu-mă peste ghidon și încercînd să văd terenul din fața mea. Deodată, contorul de radiații începu din nou să țâcănească.

-Semn bun, am zis.

Am mers mai departe pînă am ajuns în dreptul lui Bobby, aflat mai sus de noi, pe creastă. Farul lui arunca o lumină slabă pe terenul din jurul nostru, parc-am fi fost luminați de lună. I-am făcut semn cu mîna să coboare. Și-a întors vehiculul și s-a îndreptat spre vest. Fără lumina lui, terenul deveni dintr-o dată mai întunecat și mai misterios.

Și-atunci am văzut-o pe Rosie Castro.

Rosie stătea întinsă pe spate, cu capul lăsat în jos în așa fel încît părea că se uită în spate, direct spre mine, cu ochii măriți, cu brațul întins spre mine și cu palma palidă deschisă. Pe fața ei se întipărise o expresie de implorare - sau de groază. Rigiditatea cadaverică se instalase și corpul ei tresărea țeapăn cînd trecea peste tufișurile joase și peste cactușii deșertului.

Era tîrîtă - dar nu se vedea nici un animal care s-o tîrască.

-Cred c-ar trebui să stingi farul, spuse Mae.

-Dar nu văd ce o tîrăște... și parc-ar fi o umbră sub ea...

-Aia nu e o umbră, spuse Mae. Sînt particulele.

-Ele o tîrăsc?

Ea încuviință din cap.

-Stinge farul.

Am stins lumina. Am rămas pe întuneric. Am spus:

-Credeam că roiurile nu-și pot menține energia mai mult de trei ore.

-Asta a spus Ricky.

-Iar m-a mințit?

-Sau au depășit această limitare în natură.

Implicațiile erau neliniștitoare. Dacă roiurile puteau acum să-și păstreze energia și pe timp de noapte, atunci s-ar putea să fie active cînd ajungeam la ascunzătoarea lor. Eu îmi făcusem socoteala că o să le găsesc prăbușite, cu particulele împrăștiate la sol. Ca să spun așa, intenționeam să le omor în somn. Dar acum se părea că roiurile nu aveau somn.

Stăteam acolo, în aerul răcoros, reflectînd asupra situației. În cele din urmă, Mae spuse:

-Nu cumva roiurile astea sînt modelate după comportamentul insectelor?

-Nu tocmai, am replicat. Modelul folosit în programare a fost cel al interacțiunii dintre animalul de pradă și pradă. Întrucît roiul este o populație de particule care interacționează, într-o anumită măsură se va comporta ca orice populație alcătuită din particule care interacționează, cum ar fi insectele. De ce?

-Insectele pot pune în aplicare planuri care durează mai mult decît intervalul de timp al unei singure generații. Ele pot construi cuiburi a căror definitivare necesită mai multe generații. Așa este?

-Așa cred...

-Atunci poate că un roi a cărat cadavrul o vreme, după care a venit altul și a continuat operațiunea. Poate că pînă acum au participat trei sau patru roiuri. În felul ăsta, nici unul dintre ele n-a trebuit să acționeze trei ore din noapte.

Implicațiile acestei supoziții îmi plăceau la fel de mult.

-Asta ar însemna că roiurile lucrează împreună, am conchis. Ar însemna că sînt coordonate.

-Pînă acum a fost limpede că sînt.

-Numai că asta nu e posibil, i-am spus. Pentru că nu au capacitatea de semnalizare.

-N-a fost posibil cu cîteva generații în urmă, zise Mae. Dar acum este. Mai ții minte formația în V care te-a atacat? Alea erau coordonate.

Avea dreptate. Numai că eu nu-mi dădusem seama în momentul acela. Stînd acolo în deșert, m-am întrebant de cîte alte lucruri nu-mi dădusem seama. Am mijit ochii încercînd să văd în fața mea, în întuneric.

-Unde o duc? am întrebant.

Mae îmi desfăcu rucsacul și scoase ochelarii pentru vedere nocturnă.

-Ia încearcă-i.

Mă pregăteam să o ajut să și-i scoată pe-ai ei, dar ea își dăduse jos rucsacul, îl desfăcuse și își luase ochelarii. Mișcările ei erau iuți și sigure.

Mi-am pus dispozitivul pe cap, am reglat cureaua de prindere și am coborît lentilele peste ochi. Erau niște ochelari de ultimă generație, care prezentau imaginile într-o culoare estompată. Aproape imediat am văzut-o pe Rosie în deșert. Corpul ei dispărea în spatele tufișului pe cînd era purtată tot mai departe.

-Bun, și unde o duc? am întrebant din nou.

Chiar în timp ce vorbeam, am ridicat capul și am văzut unde o duceau.

De la distanță părea ca o formațiune naturală - o movilă din pămînt închis la culoare, lată de aproape cinci metri și înaltă de circa doi metri. Eroziunea săpase niște crăpături verticale adînci, așa încît movila semăna puțin cu o uriașă cutie de viteze răsturnată pe o parte. O puteai lua cu ușurință drept o formă de relief naturală.

Numai că nu era naturală. Nu eroziunea produsese aspectul sculptat. Dimpotrivă, aveam în fața ochilor o construcție artificială, similară cu cuiburile construite de termitelile africane și de alte insecte sociale.

Purtînd și ea ochelarii pentru vedere nocturnă, Mae a privit un timp în tăcere, apoi a întrebat:

-Ai de gînd să-mi spui că ăsta e produsul unui comportament autoorganizat? Că acest comportament care a dus la construirea cuibului a apărut așa, din senin?

-La drept vorbind, da. Exact așa s-a întîmplat.

-Greu de crezut.

-Știu.

Mae era un bun biolog, dar un biolog specializat în primat. Era obișnuită cu studierea unor populații puțin numeroase de animale foarte inteligente, care aveau ierarhii bazate pe dominație și lideri de grup. Înțelegea comportamentul complex ca fiind rezultatul unei inteligențe complexe. Și îi venea greu să înțeleagă forța uriașă a comportamentului autoorganizat în cadrul unei populații foarte numeroase de animale proaste.

În orice caz, asta era o profundă prejudecată umană. Oamenii se așteaptă să găsească o comandă centralizată în orice formă de organizare. Statele au guverne. Corporațiile au patroni. Școlile au directori. Armatele au generali. Ființele omenești tind să creadă că, fără o comandă centralizată, haosul ar pune stăpînire pe organizația respectivă și nimic important nu s-ar mai putea realiza.

Din această perspectivă, era greu să crezi că niște creaturi extrem de stupide, avînd creierul mai mic decît un vîrf de ac, ar fi capabile să construiască niște proiecte mai complicate decît orice proiect uman. Dar, în realitate, ele sînt în stare.

Termitelile africane constituie un exemplu clasic. Aceste insecte își construiesc niște movile din pămînt ca niște castele, cu un diametru de treizeci de metri și niște

turnuri care se înalță pînă la șase metri. Pentru a aprecia cum se cuvine această ispravă, trebuie să-ți imaginezi că dacă termitele ar fi la fel de mari ca oamenii, atunci aceste movile ar fi niște zgîrie-nori înalți de peste un kilometru și jumătate și cu un diametru de vreo opt kilometri. Și, ca orice zgîrie-nori, această movilă are o arhitectură internă complexă, care îi permite să asigure aer curat, să îndepărteze surplusul de CO₂ și de căldură, și așa mai departe. În interiorul structurii sînt grădini pentru creșterea alimentelor, reședințe pentru familia regală și spațiu de locuit pentru o populație de pînă la două milioane de termite. Nu există două movile identice; fiecare este construită individual, în așa fel încît să se conformeze necesităților și să valorifice avantajele unei anumite amplasări.

Toate acestea sînt realizate fără aportul vreunui arhitect, al unui maestru sau al vreunei autorități centrale. După cum nici planul construcției nu e codificat în genele termitelor. În schimb, aceste creații imense sînt rezultatul unor reguli relativ simple pe care fiecare termită le respectă în relația cu celelalte. (Reguli ca: "Dacă miroși că o altă termită a fost aici, pune un grăunte de pămînt în acest loc.") Și cu toate acestea rezultatul este, după cum se poate demonstra, mai complex decît orice creație umană.

Acum noi ne uitam la o nouă construcție realizată de o nouă creatură și era din nou greu de conceput cum a fost posibil. Cum poate un roi să construiască o movilă? Dar începeam să-mi dau seama că aici, în deșert, nu avea nici un rost să te întrebi cum anume s-a întîmplat ceva. Roiurile se schimbau cu repeziciune, aproape de la un minut la altul. Impulsul natural al omului de a găsi explicații era o pierdere de timp. Pînă cînd găseai explicația, lucrurile se schimbau.

Bobby ambreie motorul ATV-ului și stinse farul. Stăteam cu toții sub cerul înstelat. Bobby întrebă:

-Și acum ce facem?

-O urmărim pe Rosie, am spus.

-Se pare că Rosie o să ajungă în movila aia, spuse el.
Vrei să spui că o să mergem acolo?

-Da.

La sugestia lui Mae, am parcurs pe jos restul drumului. Cu rucsacurile în spinare, ne-a luat aproape zece minute ca să ajungem în apropierea movilei. Ne-am oprit la vreo cincisprezece metri depărtare. În aer plutea un miros greșos, o miasmă respingătoare de materie organică descompusă. Era atât de puternică încît mi-a întors stomacul pe dos. În afară de asta, o lumină verzuie slabă părea să emane din interiorul movilei.

Bobby șopti:

-Chiar vreți să intrați acolo?

-Încă nu, șopti Mae.

Arătă cu degetul într-o parte a movilei. Cadavrul lui Rosie urca panta acesteia. Cînd a ajuns la buza craterului, picioarele ei rigide au rămas o clipă ridicate în aer. Apoi corpul ei s-a rostogolit și a căzut în interior. Dar s-a oprit înainte de a dispărea complet. Preț de cîteva secunde, capul i-a rămas deasupra marginii, iar brațul părea întins după aer. Apoi alunecă încet și dispăru. Bobby se cutremură. Mae spuse în șoaptă:

-OK. Să mergem!

O luă înainte, în maniera ei obișnuită, fără să scoată nici un zgomot. Mergînd în urma ei, încercam să mă deplasez cît mai liniștit. În schimb, pașii lui Bobby pe nisip făceau un zgomot cumplit. Mae se opri și îi aruncă o privire severă.

Bobby ridică mîinile ca și cum ar fi vrut să spună: "Ce pot să fac?"

Mae îi șopti:

-Fii atent unde pui piciorul.

-Păi sînt, răspunse el, tot în șoaptă.

-Ba nu ești.

-E-ntuneric, nu văd nimic.

-Dacă te strădui ești, o să vezi.

Nu-mi aminteam s-o mai fi văzut pe Mae iritată pînă atunci, dar acum toți eram tensionați. Iar duhoarea era îngrozitoare. Mae se întoarse și porni din nou fără zgomot. Bobby o urmă, aproape la fel de gălăgios ca și înainte. Am mai făcut doar cîțiva pași pînă cînd Mae s-a întors spre el, a ridicat mîna și i-a făcut semn să rămînă pe loc. El a clătinat din cap în semn de refuz. Era limpede că nu voia să rămînă singur.

Ea îl apucă de umăr și, arătînd cu un gest ferm spre pămînt, îi spuse:

-Rămii aici!

-Nu...

Mae continuă în șoaptă:

-O să ne omori pe toți.

El îi răspunse, tot în șoaptă:

-Promit că nu mai fac.

Ea clătină din cap și arată spre pămînt.

-Stai jos.

În cele din urmă, Bobby se așează.

Mae se uită la mine. Am încuviințat din cap. Am pornit din nou la drum. Ajunsesem la vreo cinci-șase metri de movilă. Mirosul înfiorător îmi răscolea stomacul. Mă temeam să nu-mi vină rău. Și, de la distanța aceea mică, a început să se audă vibrația profundă și ritmică. Mai mult decît orice altceva, sunetul era cel care mă făcea să-mi doresc s-o rup la fugă. Dar Mae a continuat să înainteze.

Am urcat movila ghemuiți, după care ne-am întins la pămînt pe marginea craterului. Îi vedeam fața lui Mae în lumina verde care venea din interior. Inexplicabil, duhoarea nu mă mai deranja. Probabil fiindcă eram prea înspăimîntat.

Mae scoase din buzunarul lateral al rucsacului ei o cameră video cît un deget, fixată pe o tijă telescopică. Scoase la iveală un mic ecran cu cristale lichide și îl fixă pe sol, între noi. Apoi făcu să lunece tija peste buza

craterului.

Am văzut pe ecran interiorul verde al pereților ondulați. Nimic nu părea să se miște. Întoarse camera în mai multe direcții. N-am văzut decît pereții verzi. Nici urmă de Rosie.

Mae se uită la mine și arată spre ochii ei. Vrei să aruncăm o privire?

Am dat din cap în semn că da.

Ne-am dat mai aproape, pînă cînd am putut să privim peste margine.

Nu semăna deloc cu ceea ce mă așteptam să văd.

Movila îngusta pur și simplu o deschidere uriașă - cu o lărgime de cel puțin șase metri, scoțînd la iveală o alunecare de roci care se prăvălise de pe buza craterului pînă la o gaură care se căsca în stîncă din dreapta noastră. Lumina verde venea de undeva din interiorul acestei găuri.

Aveam în fața ochilor intrarea într-o peșteră foarte mare. Din poziția în care ne aflam, nu vedeam în interiorul peșterii, dar vibrația care se auzea sugera că în interior se desfășura o activitate intensă. Mae desfăcu tija telescopică pe toată lungimea și coborî camera video în gaură. Curînd am putut vedea mai departe în peșteră. Era fără doar și poate naturală și mare: înaltă de vreo doi metri și jumătate și lată de trei. Pereții stîncoși erau albicioși și păreau acoperiți cu substanța lăptoasă pe care o văzusem pe Rosie.

Iar cadavrul acesteia era la mică distanță în interior. Îi vedeam mîna ițindu-se pe după o cotitură a peretelui stîncos. Dar nu vedeam nimic dincolo de cotitură.

Mae îmi făcu semn: vrei să coborîm?

Am încuviințat din cap încet. Nu-mi plăcea senzația pe care o aveam și nu-mi plăcea nici că habar n-aveam ce e dincolo de cotitură. Dar nu prea aveam de ales.

Arată spre Bobby. Să-l luăm și pe el?

Am clătinat din cap: nu. Nu ne-ar fi de folos aici.

Ea încuviință din cap și începu să-și dea jos cu gesturi

foarte încete rucsacul, fără să scoată nici un zgomot, când deodată îngheță. Literalmente, îngheță: nu i se mișca nici un mușchi.

M-am uitat pe ecran. Și-atunci am înghețat și eu.

O siluetă ieșise de după cot și stătea acum atentă la intrarea în peșteră, uitându-se de jur-împrejur.

Era Ricky.

Se purta ca și cum ar fi auzit vreun zgomot sau ar fi fost alertat din cine știe ce motiv. Camera video rămăsese atârnată în josul craterului. Era destul de mică; nu știam dacă o poate vedea.

Am privit ecranul încordat.

Camera nu avea o rezoluție prea bună, iar ecranul era cît palma mea, dar cu toate astea se vedea limpede că silueta era Ricky. Nu înțelegeam ce făcea el aici - sau cum de ajunsese aici. Apoi un alt bărbat apăru de după cotitură.

Și acesta era Ricky.

Am aruncat o privire către Mae, dar ea a rămas complet nemișcată, ca o statuie. Doar ochii i se mișcau.

M-am uitat mai bine la ecran. Ținînd cont de limitările rezoluției video, cele două siluete păreau a fi identice în toate privințele. Aceleași haine, aceleași mișcări, aceleași gesturi. Nu le vedeam bine fețele, dar am avut impresia că erau mai detaliate ca înainte.

Nu au dat semne că ar fi observat camera.

S-au uitat la cer, apoi la alunecarea stîncoasă o vreme, după care s-au întors cu spatele la noi și au revenit în interiorul peșterii.

Mae tot nu se mișca. Stătuse deja nemișcată aproape un minut și în acest timp nici măcar nu clipise. Acum bărbații dispăruseră și...

O altă siluetă apăru de după colț. Era David Brooks. La început se mișcă stîngaci, țeapăn, dar curînd mișcările lui deveniră mai fluente. Aveam impresia că urmăresc un maestru păpușar care-și perfecționează mișcările,

animîndu-și marioneta de o manieră mai naturală. Apoi David se preschimbă în Ricky. Și din nou în David. Iar silueta lui David se întoarce și plecă.

Iar Mae continua să aștepte. A așteptat încă două minute și abia pe urmă a retras camera. Arată cu degetul mare în spate, indicînd că trebuie să ne întoarcem. Împreună, ne-am retras de la buza craterului, ne-am îndepărtat de movilă și ne-am deplasat în tăcere spre deșert.

Am parcurs cam o sută de metri către vest, pînă am ajuns la vehiculele noastre. Mae căută în rucsac și scoase de acolo un blocnotes și un creion cu fetru. Își aprinse lanterna miniaturală și începu să deseneze.

-Iată cu ce avem de-a face, spuse ea. Peștera are o deschidere ca asta, pe care ai văzut-o. După cotitură e o gaură mare pe fundul peșterii, care coboară în spirală preț de vreo sută de metri. Așa se ajunge într-o încăpere mare, cam de treizeci de metri înălțime și largă de vreo șaizeci de metri. O singură încăpere mare, atîta tot. Nu există nici un culoar care să iasă de acolo, cel puțin nici unul pe care să-l fi văzut.

-Pe care să-l fi văzut?

-Am mai fost acolo, spuse ea, dînd din cap.

-Cînd?

-Acum vreo două săptămîni. Cînd am început să căutăm prima oară ascunzișul roiului. Am găsit peștera și am intrat acolo ziua. Atunci n-am găsit nici urmă de roi.

Mi-a explicat că peștera era plină de lileci, tot tavanul era acoperit de ei, adunați laolaltă ca o masă mișcătoare de culoare roz, pînă la intrare.

-Phui, făcu Bobby. Detest lilecii.

-N-am văzut nici un liliac în seara asta.

-Crezi că au fost goși?

-Probabil că au fost mîncăți.

-Dumnezeule! exclamă Bobby clătînd din cap. Eu nu sînt decît un programator. Nu cred că pot să fac chestia

asta. Nu cred că pot să intru acolo.

Mae nu-l luă în seamă și-mi spuse:

-Dacă intrăm, trebuie să detonăm termitul și să procedăm astfel pînă ajungem jos, la încăperea principală. Nu sînt sigură că avem destul explozibil ca să facem asta.

-Probabil că n-avem, am spus, preocupat de altă problemă. Ne pierdem timpul dacă nu distrugem toate roiurile și toți asamblorii care le fac, este?

Amîndoi încuviințară din cap.

-Nu sînt sigur că asta va fi posibil, am continuat. Eu credeam că roiurile vor fi lipsite de energie noaptea. Credeam că le vom putea distruge cînd ar fi fost căzute la sol. Dar uite că nu sînt lipsite de energie - cel puțin nu toate. Și dacă unul singur trece de noi, dacă evadează din peșteră... Am ridicat din umeri. Atunci totul a fost o pierdere de timp.

-Exact, încuviință Bobby. Ai dreptate. Ar fi o pierdere de timp.

Mae spuse:

-Am avea nevoie de un mijloc prin care să le prindem în peșteră ca într-o capcană.

-Nu există nici un astfel de mijloc, spuse Bobby. Adică, astea pot să zboare și să plece oricînd au chef.

-S-ar putea totuși să existe o cale, spuse Mae.

Începu să scormonească din nou în rucsac, căutînd ceva.

-Între timp, noi trei ar trebui să ne împrăștiem.

-De ce? întrebă Bobby alarmat.

-Lasă întrebările, spuse Mae. Mișcați-vă!

Mi-am strîns rucsacul și am reglat curelele ca să nu zăngăne. Mi-am fixat ochelarii pentru vedere nocturnă pe frunte și am luat-o la pas. Ajunsesem cam la jumătatea drumului spre movilă cînd am văzut o siluetă întunecată ieșind în noapte.

M-am lăsat la sol cît mai fără zgomot cu putință. Mă aflam într-un tufiș de pelin înalt de aproape un metru,

așa că eram destul de bine ascuns. M-am uitat peste umăr, dar nu i-am văzut nici pe Mae, nici pe Bobby. Și ei se lăsaseră la pământ. Nu știam dacă apucaseră să se despartă. Cu precauție, am dat la o parte o plantă din fața mea și m-am uitat spre movilă.

Picioarele siluetei se profilau pe fondul de lumină verzuie slabă. Partea de sus a corpului era neagră pe fondul cerului negru înstelat. Mi-am lăsat ochelarii pe ochi și am așteptat o clipă să treacă lumina albastră, după care imaginea s-a format clar.

De data asta era Rosie. Se plimba de colo-colo în noapte, uitându-se în toate direcțiile, în alertă. Numai că nu se mișca precum Rosie, ci mai degrabă ca un bărbat. Apoi, după o clipă, silueta se preschimbă în Ricky. Și se mișca precum Ricky.

Silueta se lăsă pe vine și păru să se uite peste vîrfurile tufișului de pelin. M-am întrebat ce-l făcuse să iasă din movilă. N-a trebuit să aștept prea mult.

În spatele siluetei, o lumină albă apăru în partea vestică a orizontului. Crescu rapid în strălucire și curînd am auzit hurele paletelor de elicopter. “Asta trebuie să fie Julia, venind din Silicon Valley”, mi-am zis. M-am întrebat ce fusese atît de urgent încît trebuise să plece din spital în pofida recomandărilor medicilor și să ajungă aici în plină noapte.

Cînd s-a apropiat, elicopterul a aprins proiectorul. Am privit cercul de lumină alb-albăstrie măturînd solul în direcția noastră. Silueta lui Ricky s-a uitat și ea, după care a dispărut din cîmpul vizual.

Și deodată elicopterul a ajuns deasupra mea, orbindu-mă o clipă cu lumina de halogen. Aproape imediat s-a înclinat într-o parte și a cotit înapoi.

Ce naiba se întîmplă?

Elicopterul a parcurs un arc de cerc, trecînd pe deasupra movilei fără să se oprească, după care a mai mers puțin și s-a oprit chiar deasupra locului unde stăteam ascuns. Eram prins în fasciculul de lumină

albastră. M-am rostogolit pe spate și am arătat de mai multe ori spre clădirea laboratorului. Am articulat, fără glas, "Plecați!" și am arătat spre laborator.

Elicopterul a coborât și o clipă am crezut că o să aterizeze chiar lângă mine. Apoi s-a înclinat din nou brusc și s-a îndepărtat la joasă altitudine, îndreptându-se spre sud, către platforma din beton. Sunetul scăzu în intensitate.

Am hotărât să-mi schimb poziția cât mai repede cu putință. M-am ridicat în genunchi, apoi pe vine, mișcându-mă lateral vreo treizeci de metri spre stînga. După care m-am lăsat din nou la pămînt.

Uitîndu-mă spre movilă, am văzut trei... nu, patru siluete ieșind dinăuntru. S-au răspîndit, fiecare îndreptîndu-se către o altă zonă a movilei. Toți arătau ca Ricky. I-am urmărit pe cînd coborau panta movilei și au pornit către tufișuri. Inima a început să-mi bată cu putere. Una dintre siluete venea în direcția mea. Pe măsură ce se apropia, am văzut-o cotind spre dreapta. Mergea către locul unde stătusem ascuns mai devreme. Cînd a ajuns acolo, s-a oprit și s-a întors spre toate direcțiile.

Nu era deloc departe de mine. Am putut vedea prin ochelari că acest nou Ricky avea o față complet conturată, iar hainele erau mult mai detaliate. În plus, mișcărilor siluetei erau mult mai firești, de parcă trupul ar fi avut o greutate reală. Era posibil să fie o iluzie, desigur, dar presupuneam că masa roiului crescuse, iar acesta cîntărea acum circa douăzeci și cinci de kilograme, poate chiar mai mult. Poate dublu. În acest caz, roiul avea acum o masă suficientă ca să te zdruncine prin impactul fizic. Ba chiar să te trîntească la pămînt.

Prin ochelari, am văzut ochii siluetei mișcîndu-se și clipind. Suprafața feței avea acum textura pielii. Părul părea să fie compus din fire individuale. Buzele se mișcau, iar limba le linse parcă nervos. Una peste alta, această față semăna foarte mult cu Ricky - iar asemănarea era tulburătoare. Cînd a întors capul în

direcția mea, am avut senzația că se uita chiar spre mine.

Și presupun că exact asta făcuse, pentru că silueta a început să se miște direct către mine.

Eram prins în capcană. Inima a început să-mi bubue în piept. Eram surprins complet nepregătit: nu aveam nici o protecție, nici un soi de apărare. Desigur, puteam să mă ridic și să fug, dar nu aveam unde fugi. Eram înconjurat de kilometri de deșert, iar roiurile aveau să mă vîneze și să mă doboare. În cîteva momente aveam să...

Deodată, cu un zgomot asurzitor, elicopterul reveni. Silueta lui Ricky îl văzut apropiindu-se și deodată se întoarse și fugi, zburînd literalmente deasupra solului, fără să se mai sinchisească de mișcarea picioarelor. Era înfiorător să vezi această replică umană plutind deasupra deșertului.

Dar și celelalte trei replici ale lui Ricky fugeau. Fugeau din răsuputeri, lăsînd impresia distinctă de panică. Se temeau roiurile de elicopter? După toate aparențele, se temeau. Și, urmărind ce se întîmplă, am înțeles de ce. Chiar dacă acum deveniseră mai grele și mai consistente, continuau să fie vulnerabile la curenții de aer puternici. Elicopterul era la o altitudine de treizeci de metri, dar curentul descendent era suficient de puternic ca să deformeze siluetele care alergau, aplatizîndu-le parțial chiar în timp ce fugeau. Era ca și cum ar fi fost lovite cu ciocanul.

Siluetele au dispărut în interiorul movilei.

M-am uitat către Mae. Stătea în picioare în albia rîului, vorbind prin stația radio cu elicopterul. Pînă la urmă avusese la ce să folosească și stația! A strigat spre mine:

-Să mergem!

După care a început să alerge în direcția mea. L-am zărit vag și pe Bobby, care se îndepărta rapid de movilă, întorcîndu-se la ATV. Dar nu era momentul să-mi fac griji pentru el. Elicopterul plutea pe loc chiar deasupra movilei. Praful ridicat de curentul de aer mă biciuia, iar

ochii mă usturau.

Apoi Mae ajunse lângă mine. Ne-am scos ochelarii de noapte și ne-am tras pe cap măștile de oxigen. M-a întors și a rotit robinetul buteliei de oxigen din spatele meu. Am făcut același lucru pentru ea. După care ne-am pus din nou ochelarii de noapte. Aveam impresia că o mulțime de dispozitive zăngăneau pe lângă fața mea. Mae îmi prinse de centură o lanternă cu halogen, apoi agăță una și de centura ei. Se dădu mai aproape de mine și strigă:

-Gata?

-Sînt gata!

-Bine, să mergem!

Nu mai aveam timp să gîndim. Era mai bine așa. Curentul descendent al elicopterului îmi huruia în urechi, împreună ne-am cățărat pe panta movilei, cu hainele fluturate de curent. Am ajuns la buza craterului, vârtejul de praf făcîndu-ne greu vizibili. Nu vedeam nimic dincolo de margine. Nu vedeam ce era mai jos.

Mae m-a prins de mînă și am sărit.

ZIUA A ȘASEA

11:22 P.M.

Am aterizat pe niște pietre prinse slab în sol și, pe jumătate împleticindu-mă, pe jumătate alunecând, am ajuns la intrarea în peșteră. Palele elicopterului făceau un zgomot puternic. Mae era chiar în dreapta mea, dar abia o zăream prin praful dens. Nu se vedea nici urmă de siluetă "Ricky" pe nicăieri. Ne-am oprit la intrarea în peșteră. Mae scoase capsulele de termit. Îmi dădu mie fitilurile de magneziu și îmi aruncă și o brichetă de plastic. M-am gândit, asta foloseam pentru aprindere? Fața ei era deja parțial acoperită de masca de oxigen, iar ochii erau ascunși în spatele ochelarilor de noapte.

Arătă spre interiorul peșterii. Am încuviințat din cap.

M-a bătut pe umăr, arătînd spre ochelarii mei. N-am înțeles ce voia, așa că întinse mîna spre obrazul meu și acționează un comutator.

-... auzi acum? întrebă ea.

-Da, aud.

-Bine, atunci să mergem.

Am intrat în peșteră. Lumina verde se pierdea în norul gros de praf. Aveam doar lumina infraroșie montată pe ochelarii noștri pentru vedere nocturnă. N-am văzut nici o siluetă. Nu se auzea decît zgomotul ritmic al palelor elicopterului. Dar pe măsură ce pătrundeam tot mai adînc în peșteră, sunetul începea să se estompeze.

O dată cu zgomotul scădea însă și curentul de aer.

Mae era concentrată. Spuse:

-Bobby? Mă auzi?

-Da, te aud.

-Mișcă-te încoace.

-Încerc să...

-Nu mai încerca. Vino aici, Bobby.

Am clătinat din cap. Din cîte îl cunoșteam pe Bobby Lembeck, n-avea să coboare niciodată în groapa asta. Am

trecut de cotitură și n-am văzut nimic decît praful în suspensie și contururile vagi ale pereților peșterii. Aici pereții păreau netezi, fără nici un loc în care să te ascunzi. Deodată, dinspre lumina care se vedea chiar în fața noastră, am observat ieșind o siluetă Ricky. Cu fața lipsită de expresie, venea pur și simplu înspre noi. Apoi apărură o altă siluetă din stînga, și încă una. Cele trei siluete formară un șir. Se apropiau de noi într-un ritm constant, cu fețele identice și inexpressive.

-Prima lecție, spuse Mae, ținînd ridicată capsula de termit.

-Să sperăm că n-or s-o învețe, am spus și am aprins fitilul.

Au izbucnit niște scînteii albe și fierbinți. Mae aruncă în fața ei capsula, care ateriză la cîțiva zeci de centimetri în fața grupului care avansa. Siluetele au ignorat-o, privind înainte, în direcția noastră. Mae spuse:

-Număr pînă la trei... doi... unu... și întoarce-te!

M-am întors într-o parte, protejîndu-mi capul cu brațul exact în momentul în care o sferă de lumină albă orbitoare umplu tunelul. Deși țineam ochii închiși, lumina era atît de puternică încît am văzut pete cînd i-am redeschis. M-am întors la loc.

Mae pornise deja înainte. Praful din aer căpătase o ușoară tentă întunecată. N-am văzut nici urmă din cele trei siluete.

-Au fugit?

-Nu. S-au evaporat, mi-a spus ea, părăind încîntată.

-Situații noi, am spus.

Mă simțeam încurajat. Dacă supozițiile programării rămîneau valabile, atunci roiturile aveau să reacționeze lent la situații cu adevărat noi. Cu timpul, aveau să învețe, dezvoltîndu-și strategii cu care să facă față noilor condiții.

Dar reacția lor inițială avea să fie dezorganizată, haotică. În asta consta punctul slab al inteligenței distribuite. Era puternică și flexibilă, dar reacționa lent la evenimentele

fără precedent.

-Sperăm, spuse Mae.

Am ajuns la gaura de pe fundul peșterii pe care o descrisese ea mai devreme. Prin ochelarii de noapte am văzut un fel de rampă înclinată. Patru sau cinci siluete urcau spre noi și se părea că în spatele lor erau și mai multe. Toate semănau cu Ricky, dar multe dintre ele nu erau la fel de bine formate. Iar cele de la coadă erau doar niște nori rotitori. Vibrația ritmică se auzea tare.

-Lecția a doua.

Mae ținu capsula ridicată. Când am aprins-o, a început să sfîrșie. Ea îi dădu drumul să se rostogolească pe rampă. La vederea ei, siluetele au avut o ezitare.

-Dar-ar naiba! am spus, dar a trebuit să mă aplec într-o parte și să-mi feresc ochii de fulgerul exploziei.

În spațiul restrîns s-a auzit vuietul gazului expandat. Am simțit în spate un val de căldură intensă. Când m-am uitat din nou, majoritatea roiurilor dispăruseră. Dar cîteva rămăseseră în spate, aparent neafectate.

Începeau să învețe.

Repede.

-Următoarea lecție, spuse Mae, ridicînd de data asta două capsule.

Le-am aprins pe amîndouă, iar ea a rostogolit-o pe prima și a aruncat-o pe a doua mai departe, în josul rampei. Exploziile s-au produs simultan și un curent imens de gaz fierbinte s-a rostogolit în sus, trecînd de noi. Cămașa mi-a luat foc. Mae m-a lovit rapid cu palma întinsă, reușind să stingă flacăra.

Cînd ne-am uitat din nou, nu se mai vedea nici o siluetă și nici un roi negru.

Am coborît pe rampă, pătrunzînd mai adînc în inima peșterii.

Începusem cu douăzeci și cinci de capsule de termit. Ne mai rămăseseră douăzeci și una și abia străbătuserăm o scurtă distanță pe rampă către încăperea mare de jos. Mae se mișca rapid acum - a trebuit să grăbesc pasul ca

s-o ajung din urmă - , dar intuiția nu a înșelat-o. Cele câteva roiuri care s-au materializat în fața noastră s-au retras în momentul în care ne-am apropiat de ele.

Le minam către încăperea de jos. Mae spuse:

-Bobby, unde ești?

În cască se auzi un pocnet electrostatic și:

-... Încerc... ajung...

-Haide, Bobby, fir-ar să fie!

Dar în tot acest timp pătrundeam tot mai adânc în peșteră și curînd nu am mai auzit decît zgomotul de fond. Aici, praful plutea în suspensie, difuzînd razele infraroșii. Vedeam clar pereții și solul din imediata noastră apropiere, dar dincolo de ele domnea un întuneric total. Senzația de izolare și întuneric era înspăimîntătoare. Nu puteam desluși ce se află în stînga sau în dreapta mea decît dacă întorceam capul, mișcîndu-mi totodată și fasciculul luminos. Am început să simt din nou mirosul de materie putredă, intens și grețos.

Ajunsesem pe o porțiune orizontală. Mae își păstra calmul; cînd șase roiuri au început să zumzăie în fața noastră, ea a ridicat încă o capsulă, făcîndu-mi semn să o aprind. Dar înainte ca eu să aprind fitilul, roiurile s-au retras. Ea a pornit imediat înainte.

-Parcă am împlînzi un leu, spuse ea.

-Pînă acum, am replicat.

Nu știam cît mai puteam s-o ducem așa. Peștera era mare, mult mai mare decît îmi imaginasem. Douăzeci și una de capsule nu păreau să ne ajungă ca să trecem prin ea. M-am întrebat dacă și Mae era îngrijorată. Nu dădea semne că ar fi. Dar probabil că nici n-ar arăta dacă ar fi.

Ceva scrișni sub picioarele noastre. M-am uitat pe jos și am văzut că fundul peșterii era acoperit cu mii de oscioare delicate, de culoare galbenă. Ca oasele de păsări. Numai că acestea erau oase de lilieci. Mae avusese dreptate: fuseseră mîncati.

În colțul de sus al imaginii văzute prin ochelari începu să pulseze o lumină roșie. Era un soi de avertisment,

probabil de la baterie.

-Mae...

Pe urmă lumina roșie s-a stins la fel de brusc cum s-a aprins.

-Ce-i? a întrebat ea. Ce s-a întâmplat?

-N-are nici o importanță.

Și deodată, în sfârșit, am ajuns la marea încăpere centrală - numai că nu era nici o încăpere centrală, mai ex act - nu mai era. Acum spațiul imens era plin de sus pînă jos cu un aranjament de sfere întunecate, cu diametrul de vreo șaizeci de centimetri și cu numeroase protuberanțe ascuțite pe suprafață. Păreau niște uriași arici de mare. Erau stivuite în ciorchini mari. Aranjamentul era ordonat. Mae întrebă:

-Să fie ceea ce cred eu că este?

Vocea ei era calmă, detașată. Aproape o voce de om de știință.

-Da, așa cred, am răspuns.

Dacă nu cumva mă înșelam, acești ciorchini cu spini erau o versiune organică a fabricii construite la suprafața de Xymos.

-Iată deci cum se reproduc.

Am mers înainte.

-Nu știi dacă e bine să intrăm... spuse Mae.

-N-avem încotro, Mae. Uită-te cum arată: e un sistem ordonat.

-Crezi că există un centru?

-Se poate.

Iar dacă exista așa ceva, voiam să arunc termit pe el. Am mers mai departe. Un lichid ca un mucus se prelingea din vîrfurile țepilor. Iar sferele păreau acoperite cu un fel de gel vîscos care tremura, făcînd întregul ciorchine să pară că e viu și se mișcă. M-am oprit ca să mă uit mai atent. Atunci am observat că suprafața sferelor era cu adevărat vie; în interiorul gelului se zvîrcoleau mase de viermi negri.

-Dumnezeule...

-Erau aici înainte, spuse ea calm.

-Ce?

-Viermii. Trăiau în stratul de guano de pe fundul peșterii când am mai fost aici. Consumă materie organică și excretă compuși cu un conținut ridicat de fosfor.

-Iar acum sînt implicați în sinteza roiului, am spus. Asta n-a durat mult timp, doar cîteva zile. Coevoluția în acțiune. Probabil că sferele asigură hrana și, într-un fel sau altul, le colectează excrementele.

-Sau îi colectează chiar pe ei, zise Mae pe un toc sec.

-Da, e posibil.

Nu era de neconceput. Furnicile cresc afide așa cum noi creștem vite. Alte insecte cresc ciuperci în grădină pentru hrană.

Am pătruns spre interiorul încăperii. Roiurile se învoldau de jur-împrejurul nostru, dar se țineau la o anumită distanță de noi. Probabil că se confruntau cu un alt eveniment fără precedent, mi-am zis: intruși în cuib. Nu decisese încă ce să facă. Mă deplasam cu mare atenție, pentru că, pe alocuri, fundul peșterii devenea foarte alunecos. Solul era acoperit cu un fel de noroi vîscos. În unele locuri, acesta emitea o lumină verzuie, vîrgată. Dîrele de culoare păreau să se adune spre centru. Am simțit că fundul peșterii începe să coboare ușor.

-Cît mai mergem? întrebă Mae.

Părea în continuare calmă, deși nu credeam că este cu adevărat. Nici eu nu eram. Când mă uitam înapoi, nu mai vedeam intrarea în încăpere, ascunsă fiind în spatele ciorchinilor.

Și deodată am ajuns în centrul încăperii, pentru că ciorchinii lăsa brusc loc unui spațiu deschis, și direct în fața noastră am văzut ceva ce părea a fi o versiune miniaturală a movilei de deasupra. Era o moviliță înaltă de un metru și douăzeci de centimetri, perfect circulară, cu un fel de aripi plate care se extindeau spre exterior pe toate laturile. Și movila asta avea dungi verzi. Un fum

albicios ieșea prin aripile plate.

Ne-am apropiat.

-E fierbinte, remarcă Mae.

Și într-adevăr era. Căldura era intensă; de aceea ieșea fum.

-Ce crezi că e înăuntru? întrebă Mae.

M-am uitat în fundul peșterii. Acum vedeam că dîrele verzi veneau de la ciorchini pînă la această movilă centrală. Am spus:

-Asamblori.

Aricii țepoși generau materia primă organică. Aceasta se scurgea în centru, unde asamblorii alcătuiau moleculele finale. Aici era locul unde se realiza asamblarea finală.

-Înseamnă că asta e inima sistemului, spuse Mae.

-Mda. Se poate spune și așa.

Roiurile ne înconjurau din toate părțile, rămînînd în preajma ciorchinilor. După toate aparențele, nu aveau să vină în centru. Dar erau peste tot în jurul nostru, așteptîndu-ne.

-Cîte îți trebuie? a întreat Mae cu glas scăzut, scoțînd capsulele de termit din rucsac.

M-am uitat în jur la toate roiurile.

-Cinci aici, am spus. Vom avea nevoie de celelalte ca să ieșim de aici.

-Nu putem aprinde cinci deodată...

-Nu e nici o problemă, am spus întinzînd mîna. Dă-mi-le.

-Dar, Jack...

-Haide, Mae.

Mi-a dat cinci capsule. M-am apropiat și le-am aruncat, neaprinse, în movila centrală. Roiurile din jurul nostru au zumzăit, dar tot nu s-au apropiat de noi.

-OK, spuse ea.

A înțeles imediat ce făceam. Scotea deja din rucsac alte capsule.

-Acum patru, am cerut, uitîndu-mă din nou la roiuri.

Erau agitate, mișcîndu-se încolo și-ncoace. Nu știam cît

timp vor mai rămîne pe loc.

-Trei pentru tine, una pentru mine. Tu te ocupi de roiuri.

-Bine...

Mi-a dat o capsulă. Le-am aprins pe cele trei pe care le ținea în mîini. Le-a aruncat în direcția din care venisem. Roiurile s-au îndepărtat. Ea numără:

-Trei... doi... unu... acum!

Ne-am lăsat pe vine și ne-am ferit de explozia de lumină intensă. Am auzit un pîriit; cînd m-am uitat din nou, unii ciorchini crăpaseră, desfăcîndu-se în bucăți. Țepii se rostogoleau pe jos. Fără ezitare, am aprins următoarea capsulă și, cînd a început să împrăștie scînteii în toate direcțiile, am aruncat-o în movila centrală.

-Să mergem!

Am alergat către intrare. Ciorchinii se sfărîmau în fața noastră. Mae sărea cu ușurință peste țepii care cădeau și con tinua drumul. Eu mergeam în urma ei, numărînd în minte... trei... doi... unu...

Acum.

S-a auzit un fel de țipăt ascutit, apoi o explozie teribilă de gaz fierbinte, o detonație asurzitoare și o durere sfișietoare în urechile mele. Unda de șoc m-a trîntit jos, făcîndu-mă să alunec în mizerie. Am simțit cum țepii îmi intră în piele pe tot corpul. Ochelarii mi-au sărit de la ochi și m-am trezit brusc în întuneric. Întuneric total. Nu vedeam absolut nimic. Mi-am șters mizeria de pe față. Am încercat să mă ridic, am alunecat și am căzut.

-Mae, am spus. Mae...

-A fost o explozie, spuse ea cu o voce surprinsă.

-Mae, unde ești? Nu văd nimic.

Totul era negru ca smoala. Nu vedeam nimic în jurul meu. Eram într-o blestemată de peșteră plină de chestii țepoase și nu vedeam nimic. Mă luptam cu panica.

-Totul e în regulă, zise Mae.

În întuneric, am simțit mîna ei prinzîndu-mă de braț. Se părea că mă vede. A spus:

-Vezi că ai o lanternă la brîu.

Mi-a călăuzit mîna. Am bijbîit pe întuneric, încercînd să dau de cleva de prindere. Am găsit-o, dar nu reușeam să o deschid. Era o clevă cu arc, iar degetele îmi tot alunecau. Am început să aud un sunet vibrant și ritmic, slab la început, dar crescînd în intensitate. Mîinile îmi transpirau. Cleva s-a deschis în cele din urmă și am aprins lanternă cu un oftat de ușurare. Am văzut-o pe Mae în lumina rece de halogen. Încă mai avea ochelarii de noapte la ochi și se uita într-o parte. Am luminat cu lanternă interiorul peșterii. Explozia o transformase. Mulți ciorchini fuseseră distruși, iar țepii zăceau împrăștiați pe jos. Nu știu ce substanță de pe fundul peșterii începu să ardă. Un fum înțepător, urit mirositor, se ridică în aer ca o ceață densă și întunecată... Am făcut un pas înapoi și am simțit ceva moale și alunecos.

M-am uitat în jos și am văzut cămașa lui David Brooks. Atunci mi-am dat seama că stăteam pe ceea ce mai rămăsese din torsul lui David, care se transformase într-un soi de piftie albicioasă. Piciorul meu se afla chiar în abdomenul lui. Cutia lui toracică îmi zgîria gamba, lăsînd o dîră albă pe pantalon. M-am uitat în spate și am văzut fața lui David, de un alb fantomatic și erodată, trăsăturile lui fiind mîncate pînă cînd rămăseseră la fel de șterse ca și fețele siluetelor alcătuite de roiuri. Greața m-a cuprins instantaneu și am simțit în gură gust de fiere.

-Hai o dată, mă îndemnă Mae, strîngîndu-mă tare de braț. Haide, Jack!

S-a auzit un plescăit grețos cînd mi-am tras piciorul din cadavru. Am încercat să-mi șterg piciorul de pietrele de pe fundul peșterii, ca să-l curăț de murdăria albicioasă. Nu mai gîndeam, doar luptam cu greața și cu o senzație de groază copleșitoare. Voiam să fug. Mae îmi vorbea, dar nu o auzeam. Vedeam doar frînturi de imagine din încăperea în care ne aflam și eram vag conștient că roiurile apăreau peste tot în jurul nostru, roi după roi după roi. Zumzăiau pretutindeni.

-Am nevoie de tine, Jack! țipă Mae, ridicînd patru capsule, și nu-mi dau seama cum, deși mă încurca lanterna din mîină, am reușit să le aprind.

-Mi-am dus repede mîinile la ochi în momentul cînd sferele fierbinți au explodat în jurul meu. Cînd m-am uitat din nou, roiurile dispăruseră. Dar în doar cîteva secunde au început să apară iar. Mai întii unul, apoi trei, apoi șase, apoi... erau prea multe ca să mai poată fi numărate. Zumzăind amenințător, se apropiau de noi din toate direcțiile.

-Cîte capsule ne-au mai rămas? am întrebat.

-Opt.

Atunci am știut că nu o să reușim. Eram prea departe de intrarea în peșteră. Nu vom putea ieși niciodată de acolo. Habar n-aveam cîte roiuri erau în jurul nostru - îmi mișcăm lanterna în toate direcțiile și mi se părea că sîntem atacați de o armată întreagă.

-Jack... spuse Mae, întinzînd spre mine mîina în care se aflau alte trei capsule.

Părea că nu-și pierduse încrederea. Le-am aprins, iar ea le-a aruncat, continuînd totodată să se retragă spre intrare. M-am ținut aproape de ea, dar știam că situația e tară nici o speranță. Fiecare explozie reușea să împrăștie roiurile doar pentru o clipă. Pe urmă se regroupau rapid. Erau mult prea multe roiuri.

-Jack! zise Mae, ținînd alte capsule.

Acum vedeam intrarea în încăpere la doar cîțiva metri depărtare. Ochii îmi lăcrimau din cauza fumului înțepător.

Fasciculul lanternei abia reușea să mai penetreze praful tot mai dens. Aerul devenise de nerespirat.

După o ultimă serie de explozii fierbinți am ajuns la intrare. Am văzut rampa care urca spre suprafață. Îmi pierdusem speranța să ajungem pînă aici. Dar acum gîndirea rațională lăsase loc impresiilor.

-Cîte au mai rămas? am întrebat.

Mae nu-mi răspunse. Am auzit huruitul unui motor

undeva deasupra noastră. Uitîndu-mă în sus, am văzut o lumină albă mișcîndu-se în grota de deasupra. Huruitul a crescut din ce în ce mai tare - am auzit un motor ambreiat - și deodată am văzut ATV-ul apărînd în capătul rampei, mai sus de noi. Bobby ne-a strigat de acolo:

-Afarăăăă!

Mae se întoarse și alergă în sus pe rampă, iar eu m-am repezit după ea. Am observat ca prin ceață că Bobby a aprins ceva care a explodat cu o flacără portocalie, apoi Mae m-a împins și m-a lipit de perete în timp ce ATV-ul fără conducător coborî huruind rampa spre încăperea de jos, cu rezervorul de benzină învăluit cu o manta de flăcări. Era ca un cocteil Molotov motorizat, aruncat într-o incintă închisă plină de praf.

Imediat ce ATV-ul a trecut de noi, Mae m-a împins cu putere în spate.

-Fugi!

Am sprintat pe ultimii metri de urcuș. Bobby ne aștepta și ne-a ajutat să trecem de pragul spre nivelul superior. Am căzut și mi-am julit genunchii, dar abia dacă am simțit cînd el m-a ajutat să mă ridic. Apoi am alergat cît am putut de repede spre intrarea în peșteră și aproape că ajunsesem la deschizătură cînd o detonație înfiorătoare ne-a asurzit, iar suflul exploziei ne-a făcut să ne rostogolim prin aer și ne-a izbit de unul din pereții peșterii. M-am ridicat în picioare cu capul vîjiind. Pierdusem lanterna. Am auzit un fel de țipăt straniu de undeva din spatele meu sau mi s-a părut că aud.

M-am uitat la Mae și Bobby care se ridicau și ei în picioare. Elicopterul continua să huruie deasupra noastră și ne-am cățărat pe panta craterului, apoi ne-am prăbușit peste buza mobilei, rostogolindu-ne pe coastă, în noaptea rece și neagră din deșert.

Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost Mae făcînd semn cu mîna elicopterului să plece de acolo, gesticulînd frenetic: plecați, plecați, plecați....

Și deodată peștera a explodat.

Pămîntul a tresărit sub picioarele mele, dezechilibrîndu-mă. Am căzut la pămînt și în același timp unda de șoc mi-a provocat o durere ascuțită în urechi. Am auzit huruitul grav al exploziei. De la gura peșterii, o uriașă sferă de foc, flăcări portocalii cu vine negre s-a ridicat amenințător. Am simțit un val de căldură rostogolindu-se peste mine, după care a dispărut, și totul s-a liniștit brusc, iar lumea din jurul meu a devenit neagră.

Nu sînt sigur cît am zăcut acolo sub cerul plin de stele. Trebuie să-mi fi pierdut cunoștința, fiindcă nu-mi mai amintesc decît momentul în care Bobby mă împingea în scaunul din spate al elicopterului. Mae era deja înăuntru și s-a aplecat ca să-mi prindă centura de siguranță. Amîndoi mă priveau îngrijorați. M-am întrebat, ca prin vis, dacă fusesem rănit. Nu simțeam nici un fel de durere. Ușa s-a închis brusc în spatele meu, iar Bobby s-a urcat în față, lângă pilot.

Terminasem. Reușisem.

Nu-mi venea să cred că se terminase.

Elicopterul se înalță în aer și am văzut luminile laboratorului în depărtare.

PRADA

ZIUA A ȘAPTEA

12:12 A.M.

-Jack!

Julia se grăbi să-mi iasă în întâmpinare pe cînd înaintam pe coridor. În lumina care venea din tavan, fața ei era de o frumusețe rafinată. Era într-adevăr mai frumoasă decît mi-o aminteam eu. Avea glezna bandajată și un ghips pe încheietura miinii. M-a îmbrățișat și și-a pus capul pe umărul meu. Părul ei mirosea a levănțică.

-Of, Jack, Jack! Slavă Domnului că ești teafăr.

-Mda, am spus răgușit. Sînt teafăr.

-Sînt atît de bucuroasă... atît de bucuroasă.

Stăteam încremenit, simțindu-i îmbrățișarea. Apoi am îmbrățișat-o și eu. Nu știam cum să reacționez. Era atît de plină de energie, în vreme ce eu eram epuizat, sleit.

-Ți-e bine, Jack? mă întrebă ea, continuînd să mă țină în brațe.

-Da, Julia, am șoptit.

-Dar ce s-a-ntîmplat cu glasul tău? întrebă ea dîndu-se înapoi ca să mă privească. Îmi cercetă fața. Ce-ai pățit?

-Probabil că și-a ars corzile vocale, spuse Mae.

Și ea era răgușită și avea fața mînjită de funingine. Avea o tăietură pe obraz și alta pe frunte. Julia mă îmbrățișă din nou, iar degetele ei îmi atinseră cămașa.

-Dragule, ești rănit...

-E doar cămașa.

-Jack, ești sigur că nu ești rănit? Eu cred că ești rănit.

-Nu, n-am nimic.

M-am îndepărtat de ea stingherit.

-Nu pot să-ți spun, zise ea, cît de recunoscătoare-ți sînt pentru ce-ai făcut în noaptea asta, Jack. Pentru ceea ce ați făcut cu toții, adăugă ea, întorcîndu-se către ceilalți. Tu, Mae, și tu, Bobby. Îmi pare rău doar că n-am fost

acolo să vă ajut. Știu că toate astea sînt din vina mea. Dar sîntem foarte recunoscători. Compania vă este recunoscătoare.

Mi-am zis: "Compania?" Dar n-am spus decît:

-Mda, mă rog, trebuia făcută treaba asta.

-Trebuia, da, sigur că trebuia. Rapid și ferm. Și ați făcut-o, Jack. Slavă Domnului!

Ricky stătea în spate, bițuind din cap la fiecare frază a ei. Era ca una din păsările alea mecanice care beau apă dintr-un pahar. Capul i se mișca în sus și în jos. Am avut o senzație de ireal, de parcă m-aș fi aflat pe scenă, într-o piesă de teatru.

-Cred că ar trebui să bem cu toții în cinstea evenimentului, spuse Julia în timp ce pornirăm pe coridor. Trebuie să fie niște șampanie pe-aici, nu, Ricky? Este? Da? Vreau să sărbătorim isprava voastră.

-Eu nu vreau decît să dorm, am replicat.

-Ei, haide, doar un pahar.

Tipic pentru Julia, mi-am zis. Absorbită de lumea ei, fără să observe ceea ce simțeau cei din jurul ei. Ultimul lucru pe care și-l dorea oricare dintre noi era acum să bea șampanie.

-Mulțumesc, oricum, spuse Mae, clătinînd din cap a refuz.

-Sînteți siguri? Pe bune? Ar fi fost frumos. Dar tu, Bobby?

-Poate mîine, zise Bobby.

-Ei, mă rog, bine. În definitiv, voi sînteți eroii învingători! Atunci, o s-o facem mîine.

Am remarcat cît de repede vorbea, cît de iuți îi erau mișcărilor. Mi-am amintit ce spusese Ellen despre posibilitatea ca Julia să recurgă la droguri. Mi se părea aproape sigur că ia ceva. Dar eram atît de obosit încît nici că-mi păsa.

-I-am anunțat vestea lui Larry Handler, șeful companiei, spuse ea, și m-a rugat să vă transmit că vă este foarte recunoscător.

-Frumos din partea lui, am răspuns. Și o să anunțe armata?

-Să anunțe armata? Despre ce?

-Despre experimentul eșuat.

-Păi, Jack, totul s-a rezolvat acum. Mulțumită vouă.

-Eu nu sînt sigur că s-a rezolvat. Se poate ca o parte dintre roiuri să fi scăpat. Sau s-ar putea să mai existe un roi în deșert. Ca să fim siguri, cred că ar trebui să chemăm armata.

Nu credeam cu adevărat că scăpase ceva, dar voiam să aduc aici pe cineva din afară. Eram obosit. Voiam ca altcineva să preia responsabilitățile.

-Armata? Privirea Juliei fulgeră spre Ricky, apoi reveni la mine. Jack, ai perfectă dreptate, spuse ea apăsător. Este o situație extrem de gravă. Dacă există cea mai mică șansă să fi ratat ceva, trebuie să-i anunțăm de îndată.

-Chiar din seara asta! am insistat.

-Da, sînt de acord, Jack. În seara asta. De fapt, am s-o fac chiar acum.

M-am uitat la Ricky. El continua să dea din cap în stilul acela mecanic. Nu pricepeam. Ce se întîmplase cu panica lui Ricky? Cu teama lui că experimentul va ajunge la cunoștința opiniei publice? Acum părea să nu-i mai pese. Julia spuse:

-Voi trei duceți-vă să vă culcați, iar eu o să-mi sun cunoștințele de la Pentagon.

-Vin cu tine, am spus.

-Zău că nu e necesar.

-Dar vreau să vin, am insistat.

Ea se uită la mine și zîmbi:

-N-ai încredere în mine?

-Nu e vorba de asta. Dar s-ar putea să aibă întrebări la care eu aș putea să răspund.

-Bine. Iată o idee bună. Excelentă chiar.

Eram sigur că ceva era în neregulă. M-am simțit ca într-o piesă de teatru în care toată lumea juca un rol. Numai că nu știam ce piesă era. M-am uitat la Mae, care se

încruntase ușor. Și ea simțise acest lucru, de bună seamă.

Am trecut prin sasurile ce duceau la unitatea rezidențială. Aici aerul mi s-a părut apăsător; m-am înfiorat. Am intrat în bucătărie și Julia s-a dus la telefon.

-Hai să dăm telefonul ăla, Jack.

M-am dus la frigider și mi-am luat o Cola. Mae și-a luat un ceai cu gheață. Bobby a vrut o bere. Toți eram însetați. Am observat în frigider o sticlă de șampanie, în așteptare. Am atins-o și am văzut că era rece. Tot acolo mai erau și șase pahare, puse la răcit. Plănuise deja festivitatea. Julia apăsă butonul difuzorului. Am auzit tonul. Apoi tastă numerele, dar apelul nu ajunsese la destinație. Pur și simplu tonul s-a întrerupt.

-Hm, făcu ea. Să mai încercăm o dată...

Formă numărul a doua oară. Încă o dată, apelul eșuă.

-Asta e chiar ciudat. Ricky, nu reușesc să prind o linie cu exteriorul.

-Mai încearcă o dată, spuse Ricky.

Am sorbit din sticlă urmîndu-i. Nu încăpea nici o îndoială că totul era o prefăcătorie, o reprezentare dată numai pentru noi. Ascultătoare, Julia formă numărul a treia oară. M-am întrebat ce număr forma. Chiar știa pe dinafară numărul de la Pentagon?

-Hm, făcu ea din nou. Nimic.

Ricky luă receptorul, se uită la fundul acestuia, apoi îl puse la loc.

-Ar trebui să meargă, spuse el, prefăcîndu-se nedumerit.

-Ei, fir-ar să fie! am zis eu. Ia lăsați-mă să ghicesc. Ceva s-a întîmplat și nu putem lua legătura cu exteriorul.

-Ba da, putem, răspunse Ricky.

-Doar ce-am sunat acum cîteva minute, spuse Julia. Cu puțin înainte de întoarcerea voastră.

Ricky plecă de lîngă masă și anunță:

-Mă duc să verific circuitele de comunicație.

-Da, du-te, am spus eu uitîndu-mă sever la el.

Julia mă privea fix:

-Jack, spuse ea, sînt îngrijorată din pricina ta.

-De ce?

-Pentru că ești supărat.

-Nu sînt supărat, sînt luat peste picior.

-Îți garantez că nu ești, spuse ea calm, uitîndu-se în ochii mei.

Mae se ridică de la masă, spunînd că se duce să facă un duș. Bobby plecă în sala de odihnă ca să joace un joc video, modul lui obișnuit de a se destinde. Curînd am auzit răpăitul mitralierei și țipetele băieților răi. Rămăsesem în bucătărie doar Julia și cu mine. Ea s-a aplecat peste masă către mine. Mi-a vorbit cu o voce scăzută, serioasă:

-Jack, cred că-ți sînt datoare o explicație.

-Nu, nu-mi ești datoare.

-Mă refer la comportamentul meu. La deciziile mele din ultimele zile.

-Nu contează.

-Pentru mine contează.

-Poate mai tîrziu, Julia.

-Trebuie să-ți vorbesc acum. Vezi tu, adevărul e că am vrut doar să salvez compania, Jack. Proiectul camerei a eșuat și nu-l puteam face să funcționeze, am pierdut contractul, iar compania era în pragul falimentului. Nu mi s-a mai întîmplat pînă acum să pierd o companie. Și nu voiam ca Xymos să fie prima. Am investit în ea, la mijloc era o miză, și cred că a fost și mîndria mea. Voiam s-o salvez. Știu că n-am judecat cum trebuie. Eram disperată. Nimeni altcineva nu e vinovat. Toți au vrut să-i punem capăt, dar eu i-am împins de la spate să continue. A fost... a fost cruciada mea. Ridică din umeri. Și totul a fost inutil. Compania se închide în cîteva zile. Am pierdut-o. Se dădu mai aproape. Dar nu vreau să vă pierd și pe voi. Nu vreau să-mi pierd familia.

Coborî și mai mult vocea și întinse mîna peste masă ca s-o acopere pe a mea.

-Vreau să fac schimbări, Jack. Vreau să îndrept

lucrurile și să fim din nou împreună. Se opri. Sper că și tu vrei.

-Nu sînt sigur de ceea ce simt.

-Ești obosit.

-Da, dar nu mai sînt sigur.

-Te referi la noi doi?

-Îmi displace profund conversația asta.

Și chiar asta simțeam. Îmi displăcea că o provocase cînd eu eram atît de obosit, cînd de-abia trecusem prin niște întîmplări în urma cărora nu lipsise mult să-mi pierd viața și care, în ultimă instanță, fuseseră generate de ea. Îmi displăcea că își minimalizase implicarea apreciind-o drept "judecată greșită", cînd de fapt vina ei era mult mai mare.

-Hai, Jack, să fim iar cum eram odată, spuse ea și brusc se aplecă și mai mult peste masă și încercă să mă sărute pe buze. M-am dat înapoi, întorcînd capul într-o parte. S-a uitat fix la mine, implorîndu-mă: Jack, te rog.

-Nu e nici locul, nici momentul, Julia, am zis.

O pauză. Nu mai știa ce să spună. În cele din urmă:

-Copiilor le e dor de tine.

-Sînt sigur că le e dor. Și mie mi-e dor de ei.

Ea izbucni în lacrimi.

-Iar de mine nu le e dor... spuse ea printre sughituri. Nici măcar nu le pasă de mine... de mama lor...

A întins mîna după mîna mea și am lăsat-o să mi-o țină. Am încercat să-mi evaluez sentimentele. Mă simțeam doar obosit și foarte stînjenit. Aș fi vrut să înceteze să plîngă.

-Julia...

Prin intercom se auzi vocea amplificată a lui Ricky:

-Hei, mă auziți? Avem o problemă cu liniile de comunicație. Cred c-ar fi mai bine să veniți aici imediat.

Sala de comunicații consta dintr-un compartiment situat într-un colț al sălii de întreținere. Accesul se făcea printr-o ușă masivă, cu o ferestruică din sticlă securit în

jumătatea superioară. Prin această fereastră se puteau vedea toate panourile cu cabluri și rafturile cu relee care asigurau telecomunicațiile laboratorului. Se mai vedeau și mănunchiuri de cabluri care fuseseră smulse din conectori. Și, prăbușit într-un colț al compartimentului, l-am văzut pe Charley Davenport. După toate aparențele, era mort. Gura îi atârna deschisă, iar ochii larg deschiși priveau în gol. Avea pielea vînată-cenușie. Un roi zumzăitor se rotea în jurul capului său.

-Nu pot să-mi imaginez cum s-a putut întîmplă una ca asta, spunea Ricky. Cînd m-am dus ultima oară să văd ce mai face, dormea dus...

-Cînd a fost asta? am întrebat.

-Să tot fie vreo jumătate de oră de atunci.

-Și roiul? Cum a ajuns acolo?

-Nu pot să-mi imaginez, spuse Ricky. Trebuie să-l fi adus cu el de afară.

-Cum? A trecut prin toate sasurile de curățare.

-Știu, dar...

-Dar ce, Ricky? Cum e posibil?

-Poate... nu știu, poate a stat ascuns în gîtul lui ori cine știe...

-În gîtul lui? am spus. Vrei să spui că a stat așa, între amigdalele lui? Chestiile astea te omoară, Ricky, știi bine.

-Da, știu. Firește că știu. Ridică din umeri. Nu pot să-mi dau seama.

M-am uitat fix la Ricky, încercînd să-i înțeleg purtarea. Descoperise că laboratorul lui fusese invadat de un roi mor tal de nanoparticule, iar el nu părea nicidecum afectat. Lua totul cu mare ușurință.

Mae intră repede în încăpere. Evaluează situația dintr-o privire.

-A verificat cineva înregistrarea video?

-Nu putem, spuse Ricky, arătînd spre sala de comunicații. Controalele sînt dezactivate... Înăuntru.

-Deci nu știți cum a ajuns Charley acolo?

-Nu. Dar e evident că n-a vrut ca noi să luăm legătura

cu exteriorul. Cel puțin... așa pare.

Mae interveni:

-Și de ce-ar fi intrat acolo Charley?

Am clătinat din cap. Habar n-aveam. Julia spuse:

-Compartimentul e etanș la aer. Poate că și-a dat seama că este infectat și a vrut să se izoleze de ceilalți. Vreau să spun, a încuiat ușa pe dinăuntru.

-A încuiat-o? am spus. De unde știi asta?

-Ăă... am presupus... ăă... Se uită atent prin fereastră. Și, aha, uite că se vede broasca reflectată în țeava aia cromată... O vedeți?

Nici nu m-am ostenit să mă uit. Dar Mae s-a dus să se uite și am auzit-o zicînd:

-A, da, Julia, ai dreptate. O observație foarte bună. Mie mi-a scăpat.

Replica ei a sunat foarte prefăcută, dar Julia nu a părut să reacționeze. Așa încît acum toată lumea juca teatru. Totul era regizat. Și nu înțelegeam de ce. Dar am urmărit-o pe Mae și am observat că era foarte prudentă cu soția mea. Era ca și cum i-ar fi fost teamă de ea sau cel puțin i-ar fi fost teamă să nu o ofenseze.

Asta era ciudat.

Și ușor alarmant.

L-am întrebat pe Ricky:

-Există vreo posibilitate să descuiem ușa aia?

-Cred că da. S-ar putea ca Vince să aibă un șperaclu. Dar nimeni nu descuie ușa aia acum, Jack. Nu atîta timp cît roiul se află acolo.

-Prin urmare, nu putem să sunăm nicăieri? Sîntem blocați aici? Complet izolați de exterior?

-Pînă miine, da. Elicopterul se întoarce miine dimineată, în cursa lui obișnuită. Ricky se uită prin geam la distrugerile din interior. Fir-ar să fie, Charley chiar și-a dat silința să distrugă comutatoarele alea.

-Și de ce crezi că a făcut asta?

Ricky clătină din cap.

-Știi, Charley era cam într-o ureche. Era un tip mai colorat, ca să zic așa. Dar cu toate vînturile și mormăiala aia a lui... nu mai avea mult s-o ia razna, Jack.

-Nu m-am gîndit niciodată la asta.

-E doar părerea mea, spuse el.

M-am dus lîngă Ricky și m-am uitat prin ferestruică. Roiul zumzăia în jurul capului lui Charley și vedeam cum corpul lui începe să se acopere cu pelicula aceea lăptoasă, după tipicul obișnuit. Am spus:

-Și dac-am pompa niște azot lichid acolo? Să congelăm roiul?

-Probabil că am putea s-o facem, admise Ricky, dar mă tem că am distruge și echipamentul.

-Poți să dai la maximum aeratoarele ca să absoarbă particulele.

-Aeratoarele merg acum la putere maximă.

-Și n-ai vrea să folosești niște extintoare de incendiu...

El clătină din cap.

-Extintoarele sînt cu halon, care n-o să afecteze particulele.

-Adică chiar nu putem ajunge în încăperea aia.

-Din cîte-mi pot da seama, nu.

-Telefoanele celulare?

Ricky clătină din nou din cap:

-Toate circuitele de antenă trec prin încăperea aia. Toate formele de comunicație pe care le avem - celulare, Internet, modulele pentru transmiterea rapidă a datelor - , toate trec prin camera aia.

Julia spuse:

-Charley știa că e etanșă. Sînt sigură că s-a dus acolo ca să ne protejeze pe noi toți. A fost un gest generos. Un gest curajos.

Acum își dezvoltă teoria despre Charley, îmbogățind-o, adăugînd detalii. Era ușor deranjant, ținînd cont că principala problemă rămînea fără răspuns: cum să descui ușa și să anihilezi roiul. Am întrebat:

-Mai există vreo fereastră în compartimentul ăla?

-Nu.

-Fereastra asta din ușă e singura?

-Da.

-Bine. Atunci să acoperim cu ceva ferestruica asta și să stingem lumina înăuntru. După care așteptăm câteva ore pînă cînd roiul își pierde energia.

-Știi și eu ce să zic? spuse Ricky cu îndoială.

-Ce vrei să spui, Ricky? întrebă Julia. Cred că e o idee minunată. Merită încercată. Și hai s-o facem chiar acum.

-OK, bine, acceptă Ricky, supunîndu-i-se de îndată. Dar va trebui să așteptăm șase ore.

-Parcă ziceai că e vorba de trei ore.

-Așa este, dar vreau să mai așteptăm câteva ore înainte să deschidem ușa. Dacă roiul scapă aici, ne-am ars cu toții.

În final, asta am decis să facem. Am luat o pînză neagră și am acoperit fereastra, peste care am mai pus și un carton negru. Am stins luminile și am lipit întrerupătorul cu bandă adezivă în poziția oprit. După ce am terminat treaba asta, epuizarea m-a cuprins din nou. M-am uitat la ceasul de la mînă. Era ora unu după miezul nopții. Am spus:

-Trebuie să merg la culcare.

-Toți ne vom duce la culcare, spuse Julia. Putem să revenim aici mîine dimineață.

Ne-am îndreptat cu toții spre modulul rezidențial. Mae mergea alături de mine.

-Cum te simți? mă întrebă ea.

-OK. Spatele a început să mă doară puțin.

Ea încuviință din cap.

-Ai face bine să mă lași să arunc o privire.

-De ce?

-Lasă-mă să arunc o privire înainte să te culci.

-Oh, Jack, iubitule, țipă Julia. Dragul de tine.

-Ce s-a întîmplat?

Stăteam pe masa din bucătărie fără cămașă. Julia și

Mae erau în spatele meu și mă studiau cu interes.

-Ce s-a întâmplat? am întrebat din nou.

-Ai niște bășici pe spate, spuse Mae.

-Niște bășici? făcu Julia. Are tot spatele plin de...

-Cred că avem pansamente, o întrerupse Mae, aplecându-se după trusa de prim-ajutor de sub chiuveță.

-Da, așa sper.

Julia zîmbi către mine:

-Jack, nu pot să-ți spun ce rău îmi pare că a trebuit să treci prin toate astea.

-S-ar putea să te usture un pic, spuse Mae.

Știam că Mae voia să vorbească numai cu mine, dar nu aveam cum. Julia nu ne-ar fi lăsat singuri nici măcar o clipă. Întotdeauna fusese geloasă pe Mae, încă de acum cîțiva ani, cînd eu am angajat-o la compania mea, iar acum intrase parcă în competiție cu ea ca să-mi rețină atenția. Nu eram deloc măgulit.

Cînd Mae a aplicat pansamentele, acestea au fost răcoroase la început, dar pe urmă am simțit o usturime care m-a făcut să mă cutremur.

-Nu știu ce analgezice avem, spuse Mae. Ai niște arsuri de gradul doi pe o porțiune destul de măricică.

Julia scotoci frenetic prin trusa de prim-ajutor, aruncînd în dreapta și-n stînga conținutul acesteia. Tuburile și flacoanele se împrăștiară pe pardoseală.

-Uite că e niște morfină, spuse ea în sfîrșit, ținînd în mînă o sticluță. Cu un zîmbet larg, adăugă: E foarte bună!

-Nu vreau morfină, am zis.

De fapt, voiam să spun că mi-ar fi plăcut ca ea să se ducă la culcare. Julia mă irita. Agitația ei începuse să mă calce pe nervi. Și voiam să vorbesc între patru ochi cu Mae.

-Păi, nu mai e nimic altceva decît aspirină, spuse ea.

-Aspirina e foarte bună.

-Mă tem că n-o să...

-Aspirina e foarte bună.

-Nu trebuie să fii așa urîcios cu mine.

-Iartă-mă. Dar nu mă simt prea bine.

-Încercam doar să-ți fiu de folos...

Julia se dădu înapoi.

-Vreau să spun, dacă voi doi vreți să rămîneți singuri, nu trebuie decît să mi-o spuneți.

-Nu, am spus, nu vrem să rămînem singuri.

-Ei bine, nu vreau decît să te ajut.

Se întoarse la trusa medicală.

-Poate că mai e și altceva pe aici...

Role de leucoplast și flacoane de plastic cu antibiotice cădeau pe jos.

-Julia, încetează, te rog.

-Dar ce fac? Ce fac atît de îngrozitor?

-Te rog să încetezi.

-Încerc să te ajut.

-Știu asta.

În spatele meu, Mae spuse:

-În regulă. Am terminat. Pînă mîine ar trebui să fie de ajuns. Căscă. Și acum, dacă nu vă supărați, mă duc să mă culc.

I-am mulțumit și am urmărit-o cu privirea în timp ce ieșea din încăpere. Cînd m-am întors, Julia îmi întindea un pahar cu apă și două aspirine.

-Mulțumesc, am spus.

-Nu mi-a plăcut niciodată de femeia asta, comentă ea.

-Hai să mergem la culcare, am spus.

-Aici nu sînt decît paturi pentru o singură persoană.

-Știu.

Ea se dădu mai aproape.

-Aș vrea să fiu cu tine, Jack.

-Sînt realmente obosit. Ne vedem mîine dimineată, Julia.

M-am întors în camera mea și m-am uitat la pat. Nici nu mi-am dat osteneala să mă dezbrac.

Nu-mi amintesc cînd am pus capul pe pernă.

ZIUA A ȘAPTEA

4:42 A.M.

Am avut un somn agitat, cu vise permanente și îngrozitoare. Am visat că eram din nou în Monterey, căsătorindu-mă iar cu Julia, și stăteam în fața preotului cînd ea a venit lîngă mine îmbrăcată în rochie de mireasă, iar cînd și-a ridicat vâlul am fost șocat de cît de frumoasă, tînără și suplă era. Mi-a zîmbit, i-am zîmbit și eu, încercînd să-mi ascund neliniștea. Pentru că acum vedeam că era mai slabă, iar fața ei devenise uscățivă, aproape emaciată. Aproape ca un craniu.

Pe urmă m-am întors către preotul din fața noastră, dar era Mae, iar ea turna lichide colorate în niște eprubete. Cînd m-am uitat din nou la Julia, am văzut că era supărată, spunînd că nu i-a plăcut niciodată de femeia aia. Nu se știe cum, era greșeala mea. Eu eram vinovat.

M-am trezit brusc, transpirat. Perna era udă. Am întors-o pe partea ailaltă și m-am culcat din nou. M-am văzut dormind în pat și am ridicat privirea și am văzut că ușa de la camera mea era deschisă. Lumina pătrundea din hol. O umbră s-a prelins pe patul meu. Ricky a intrat în cameră și s-a uitat la mine. Fața lui era întunecată, luminată din spate, și nu-i vedeam expresia, dar mi-a spus: “Întotdeauna te-am iubit, Jack”. S-a aplecat să-mi șoptească ceva la ureche și mi-am dat seama, în timp ce capul lui se lăsa în jos, că de fapt avea de gînd să mă sărute. Urma să mă sărute pe buze, cu pasiune. Avea gura deschisă. Și-a lins buzele. Eram foarte supărat, nu știam ce să fac, dar în momentul acela a intrat Julia și a spus: “Ce se întîmplă aici?”, iar Ricky s-a tras grăbit într-o parte, dînd o explicație evazivă. Julia era foarte mînioasă și a spus: “Nu acum, timpitule!”, iar Ricky a mai zis ceva, la fel de evaziv. După care Julia a spus: “Este absolut inutil să faci asta, mă ocup eu însămi”. Iar Ricky i-a răspuns: “Dacă faci optimizarea globală a intervalului,

există coeficienți de restricție pentru algoritmi determiniști”. Iar ea a replicat: “N-o să pățești nimic dacă nu te împotrivești”. A aprins lumina din cameră și a ieșit.

După aceea m-am pomenit din nou la nunta mea din Monterey, cu Julia lângă mine, îmbrăcată în alb, și m-am întors să mă uit la asistență, și i-am văzut pe cei trei copii ai mei în primul rînd, zîmbind fericiți. În timp ce mă uitam la ei, o linie neagră le-a apărut în jurul gurii, care s-a împrăștiat în jos pînă cînd au fost cu totul învăluiți în negru. Ei continuau să zîmbească, dar eu eram îngrozit. Am alergat spre ei, dar nu puteam să îndepărtez de pe corpurile lor mantia aceea neagră. Iar Nicole a spus calm: “Nu uita aspersoarele, tată”.

M-am trezit lac de transpirație, cu picioarele încurcate în cearșafuri. Ușa de la camera mea era deschisă. Un dreptunghi de lumină cădea pe patul meu din hol. M-am uitat la monitorul calculatorului și am putut citi că era ora 4:55 dimineața. Am închis ochii și am rămas în pat o vreme, dar nu mai puteam să adorm. Eram transpirat și nu mă simțeam bine. Am hotărît să fac un duș.

Cu puțin înainte de orele cinci dimineața, m-am dat jos din pat.

Pe culoar era liniște. Am mers pe coridor pînă la baie. Ușile de la toate dormitoarele erau deschise, ceea ce mi s-a părut straniu. În trecere, i-am văzut pe toți dormind. Iar luminile erau aprinse în toate dormitoarele lor. L-am văzut pe Ricky, apoi pe Bobby, am văzut-o pe Julia, și l-am văzut și pe Vince. Patul lui Mae era gol. Și, desigur, patul lui Charley era și el gol.

M-am oprit în bucătărie ca să-mi iau o Cola din frigider, îmi era grozav de sete, gîtul mă durea și-l simțeam uscat. Și aveam și o senzație de greață. M-am uitat la sticla de șampanie. Și am avut deodată o senzație ciudată în legătură cu sticla aceea, de parcă s-ar fi umblat la ea. Am scos-o din frigider și m-am uitat atent la capac și la folia de staniol care acoperea dopul. Părea perfect normală.

Părea neatinsă, tară urme de ac, fără nimic.

Doar o sticlă de șampanie.

Am pus-o la loc și am închis ușa frigiderului.

Am început să mă întreb dacă nu cumva fusesem nedrept cu Julia. Poate că într-adevăr credea că făcuse o greșală și voia să îndrepte lucrurile. Poate că voia doar să-și exprime recunoștința. Poate că fusesem prea aspru cu ea. Prea necruțător.

Pentru că, dacă stăteai să te gîndești, ce făcuse atît de suspect sau de greșit? Se bucurase că mă văzuse, chiar dacă întrecuse puțin măsura. Acceptase responsabilitatea pentru experimentul nereușit și își ceruse iertare pentru asta. Acceptase imediat să sune armata. Fusesse de acord cu planul meu de a ucide roiul din sala de comunicații. Făcuse tot ce putuse ca să arate că mă sprijină, că este de partea mea.

Cu toate acestea, mă simțeam tot neliniștit.

Și, firește, rămînea problema lui Charley și a roiului său. Ideea lui Ricky cum că Charley purtase într-un fel sau altul roiul în corpul său, în gură, la subsuoară sau în altă parte, nu avea noimă pentru mine. Roiurile acelea ucideau victima în cîteva secunde. Așa că rămînea fără răspuns întrebarea - cum a ajuns roiul în sala de comunicații, împreună cu Charley? A pătruns acolo venind de afară? De ce nu i-a atacat pe Julia, Ricky și Vince?

Uitasem de duș.

Am hotărît să mă duc în sala utilităților și să mai cercetez pe din afară ușa de la sala de comunicații. Poate că-mi scăpase ceva. Julia vorbise aproape neîncetat, întrerupîndu-mi șirul gîndurilor. De parcă ar fi vrut să mă împiedice să-mi dau seama de ceva...

Iar eram aspru cu Julia.

Am trecut prin sas, pe coridor, apoi printr-un alt sas. Cînd ești obosit, te irită să simți aerul acela suflînd spre tine.

Am ieșit în sala utilităților și m-am dus la ușa sălii de

comunicații. N-am observat nimic.

Am auzit zgomot de tastatură și m-am uitat în laboratorul de biologie. Mae era acolo, lucra la calculator. Am întrebat-o:

-Ce faci aici?

-Verific înregistrarea video.

-Am înțeles că nu putem face asta fiindcă Charley a smuls firele.

-Asta a spus Ricky. Dar nu e adevărat.

Am dat să ocolesc masa de laborator ca să mă uit peste umărul ei. Dar ea a ridicat o mână și mi-a spus:

-Jack, poate că e mai bine să nu vezi astea.

-Ce? De ce?

-E, ăăă... poate că nu vrei să te confrunți cu chestia asta tocmai acum. Poate mâine.

Dar firește că după ce mi-a spus toate astea, practic am alergat în jurul mesei să văd ce apăruse pe monitorul ei. Și m-am oprit. Pe ecran era o imagine a unui coridor pustiu. Cu un marcaj de timp în josul ecranului.

-Asta e? am întrebat. Asta e chestia cu care nu ar trebui să mă confrunt?

-Nu. Se întoarce în scaun. Uite, Jack, trebuie să trecem pe rând prin toate camerele de securitate, și fiecare înregistrează doar zece cadre pe minut, așa că e foarte greu să fii sigur de ceea ce...

-Arată-mi, Mae.

-Va trebui să merg puțin înapoi...

Apăsă de mai multe ori tasta "back" din colțul claviaturii. Ca multe din sistemele de control noi, sistemul Xymos era modelat pe tehnologia browser-elor de Internet. Puteai să derulezi înapoi desfășurarea unui proces, reconstituind anumite etape din trecut.

Cadrele s-au derulat înapoi pînă s-a ajuns la punctul dorit de ea. Apoi a trecut pe derulare normală, imaginile înregistrate trecînd de la o cameră la cealaltă în succesiune rapidă. Un coridor. Fabrica principală. Un alt unghi al fabricii. Un sas. Un alt coridor. Sala utilităților.

Un coridor. Bucătăria. Sala pentru recreare. Holul spre modulul rezidențial. O vedere exterioară spre deșertul luminat de reflectoare. Un coridor. Sala de alimentare cu energie electrică. Exteriorul văzut de la nivelul solului. Un alt coridor. Am clipit.

-De cînd faci treaba asta?

-De aproape o oră.

-Dumnezeule.

În continuare am văzut un coridor. Ricky se deplasa de-a lungul lui. Stația electrică. Exteriorul, cu Julia pășind în lumina reflectoarelor de afară. Un coridor. Julia și Ricky împreună, îmbrățișându-se, apoi un coridor și...

-Așteaptă, am spus eu.

Mae apăsă o tastă. Se uită la mine fără să spună nimic. Apăsă o altă tastă și declanșă derularea imaginilor cu încetinitorul. Se opri la camera care îi arăta pe Ricky și Julia.

-Zece cadre.

Mișcarea era încetșată și întreruptă. Ricky și Julia apropiindu-se unul de celălalt. Îmbrățișându-se. Între ei doi se simțea un aer de familiaritate. Apoi s-au sărutat cu pasiune.

-Dar-ar dracii! am spus întorcîndu-mi fața de la ecran. Fir-ar mama ei a dracului de treabă!

-Îmi pare rău, Jack, zise Mae. Nu știu ce să spun. Am simțit că mă cuprinde amețea, ca și cum era gata-gata să mă prăbușesc. M-am așezat pe masă. Evitam să mă uit la ecran. Pur și simplu nu puteam. Am tras adînc aer în piept. Mae spunea parcă ceva, dar nu am deslușit vorbele. Am mai tras o dată aer în piept. Mi-am trecut degetele prin păr. Am spus:

-Ai știut despre asta?

-Nu. Nu pînă acum cîteva minute.

-A știut cineva?

-Nu. Mai glumeam pe tema asta uneori, cum că ei doi ar avea o relație, dar nici unul dintre noi nu credea cu adevărat.

-Dumnezeule! Mi-am trecui din nou mîna prin pîr. Spune-mi adevărul, Mae. Am nevoie să aud adevărul. Ai știut sau nu despre treaba asta?

-Nu, Jack. N-am știut.

Tăcere. Am tras aer în piept. Am încercat să-mi evaluez simțămintele.

-Știi ce-i amuzant? am spus. Amuzant e că bănuiam asta de o vreme. Adică, eram destul de sigur că se întîmplă, dar nu știam cu cine... Vreau să spun... Cu toate că mă așteptam, tot e un șoc.

-Sînt sigură.

-Niciodată nu m-aș fi gîndit la Ricky, am spus. E un tip... nu știu... e un tip slugarnic. Și nu face parte din categoria celor puternici. Nu știu cum, dar mă gîndeam că ar fi ales pe cineva mai important, cred.

Și în clipa aceea mi-am amintit de convorbirea pe care am avut-o cu Ellen după cină.

Ești chiar așa de sigur care sînt preferințele Juliei?

Asta se întîmplă după ce-l văzusem pe tipul din mașina ei. Cel a cărui față nu reușisem să o disting...

Ellen: Se numește negare, Jack.

-Iisuse, am spus clătînînd din cap. Mă simțeam mînios, jenat, derutat, furios. Simțămintele mi se schimbau de la o clipă la alta.

Mae a așteptat, fără să se miște sau să scoată vreo vorbă. Ședea imobilă. În cele din urmă a zis:

-Vrei să mai vezi și alte imagini?

-Mai sînt?

-Da.

-Nu știu dacă mai...ăăă... Nu, nu vreau să le mai văd.

-Poate că e mai bine așa.

-Nu.

-Vreau să spun că poate așa o să te simți mai bine.

-Nu cred, am spus. Nu cred că o să pot suporta.

-S-ar putea să nu fie ceea ce crezi, Jack. Sau măcar să nu fie exact ceea ce crezi.

Se numește negare, Jack.

-Scuză-mă, Mae, dar nu vreau să mă mai prefac. Am văzut cu ochii mei. Știu despre ce e vorba.

Mă gîndisem că voi rămîne cu Julia pentru totdeauna. Crezusem că ne iubim copiii, că avem o familie, o casă, o viață împreună. Iar Ricky avea și el un copil născut de curînd. Era pur și simplu ciudat. Mi se părea absolut fără noimă. Dar, pe de altă parte, lucrurile nu se întîmplă niciodată așa cum crezi c-or să se întîmple. Am auzit-o pe Mae tastînd repede ceva. M-am întors în așa fel încît s-o văd pe ea, dar nu și ecranul.

-Ce faci?

-Încerc să-l găsesc pe Charley. Să văd dacă pot să reconstitui ce s-a întîmplat cu el în ultimele ore.

A continuat să tasteze. Am tras aer în piept. Mae avea dreptate. Indiferent ce se întîmplă în viața mea personală, era deja ceva foarte avansat. Nu puteam să fac nimic în privința asta, cel puțin nu acum. M-am întors cu totul cu fața spre ecran.

-OK, am spus. Hai să-l căutăm pe Charley.

Era derutant să urmărești succesiunea imaginilor de la diferitele camere, într-o secvență care se repeta. Oamenii apăreau și dispăreau din imagini. Am văzut-o pe Julia în bucătărie. Apoi i-am văzut pe ea și pe Ricky în bucătărie. Ușa frigiderului era mai întii deschisă, apoi închisă. L-am văzut pe Vince în principala sală de producție, după care a dispărut din cadru. L-am văzut pe coridor, apoi a dispărut.

-Nu-l văd pe Charley.

-Poate că încă dormea, spuse Mae.

-Poți să vezi ce se întîmplă în dormitoare?

-Da, sînt camere și acolo, dar ar trebui să schimb ciclul de securitate. Ciclul obișnuit nu cuprinde și dormitoarele.

-Cît este de problematic să schimbi ciclul de securitate?

-Nu sînt sigură. Țasta e mai mult domeniul lui Ricky. Sistemul de aici este destul de complicat. Hai să vedem

dacă-l găsim pe Charley în ciclul obișnuit.

Ceea ce am și făcut, așteptînd să vedem dacă apărea în vreuna din imaginile standard ale camerelor video. Am mai căutat preț de vreo zece minute. Din cînd în cînd, trebuia să-mi mut privirea de la imagini, deși Mae nu părea deranjată de ele. Dar pînă la urmă l-am văzut în modulul rezidențial, străbătînd coridorul, frecîndu-se pe față. Abia se trezise.

-OK, spuse Mae. L-am găsit.

-Cît era ora?

Ea îngheță imaginea ca să putem citi indicația de pe ecran. Era 12:10 A.M. Am spus:

-Asta e doar cu o jumătate de oră înainte de întoarcerea noastră.

-Da.

Mae derulă imaginile înainte. Charley dispăru din hol, dar l-am zărit pentru scurt timp îndreptîndu-se spre baie. Apoi i-am văzut pe Ricky și pe Julia în bucătărie. Am simțit cum mă încordez. Dar nu făceau decît să stea de vorbă. Apoi Julia a pus șampania în frigider, iar Ricky a început să-i dea pe rînd paharele ca să le pună lîngă sticlă.

Din cauza vitezei de derulare a cadrelor, a fost dificil de urmărit ce s-a întîmplat în continuare. Zece cadre pe minut înseamnă că ai doar cîte o imagine la fiecare șase secunde, așa că evenimentele filmate apar încețoșate și intermitente atunci cînd lucrurile se desfășoară rapid, pentru că se întîmplă prea multe lucruri între două cadre succesive.

Dar iată ce cred că se întîmplase:

Charley a intrat în bucătărie și a început să discute cu cei doi. Zîmbea, avea o mină optimistă. A arătat spre pahare. Julia și Ricky au pus paharele deoparte cît au discutat cu el. Apoi el a ridicat o mînă ca să-i oprească.

A arătat spre paharul pe care Julia îl ținea în mînă înainte de a-l pune în frigider. A spus ceva.

Julia a clătinat din cap și a pus paharul în frigider.

Charley părea nedumerit. A arătat spre un alt pahar. Julia a clătinat din cap. Atunci Charley s-a gheboșat și și-a împins bărbia înainte, ca și cum s-ar fi supărat. A lovit de mai multe ori cu degetul în masă, argumentînd ceva.

Ricky a făcut un pas în față, cu gestul omului care vrea să întrerupă o dispută. Ținea mîna în sus, liniștitor, către Charley: ia-o mai ușor. Charley nu voia deloc s-o ia mai ușor. Arăta spre chiuveța înțesată de farfurii nespălate.

Ricky a clătinat din cap și a pus mîna pe umărul lui Charley.

Charley i-a dat mîna la o parte.

Cei doi bărbați au început să se certe. Între timp, calmă, Julia a pus restul paharelor în frigider. Părea indiferentă la cearta care se desfășura la cîțiva pași de ea, de parcă nici n-ar fi auzit-o. Charley încerca să treacă de Ricky ca să ajungă la frigider, dar Ricky îi ținea calea, ridicînd mîinile de fiecare dată.

Întreaga atitudine a lui Ricky sugera că el nu-l considera pe Charley o persoană rațională. Îl trata așa cum te porți cu cineva care și-a pierdut controlul. Mae spuse:

-Nu cumva Charley e afectat de roi? De-aia se poartă așa?

-Nu-mi dau seama. M-am uitat mai atent la ecran. Nu văd nici un roi.

-Nu, spuse ea. Dar e destul de supărat.

-Ce le-o fi spus să facă? am întrebat.

Mae clătină din cap.

-Să pună paharele la loc? Să le spele? Să folosească alte pahare? Nu-mi dau seama.

-Charley nu dădea importanță chestiilor astea. Era în stare să mănînce din farfuria lăsată murdară de altcineva. Am zîmbit. L-am văzut făcînd asta.

Deodată, Charley a făcut cîțiva pași îndărăt. Preț de o clipă a rămas complet nemișcat, ca și cum ar fi descoperit ceva care l-a uluit. Ricky i-a spus ceva. Charley a început să arate cu degetul și să strige către amîndoi. Ricky a încercat să se apropie de el.

Charley a continuat să se retragă, după care s-a întors către telefonul montat în perete. A ridicat receptorul. Ricky s-a apropiat foarte rapid, i-am văzut corpul ca prin ceață, și a trîntit jos telefonul. Apoi l-a împins cît colo pe Charley - cu putere. Forța lui Ricky era surprinzătoare. Charley era un tip solid, dar s-a dezechilibrat și a alunecat înapoi cîțiva pași. Charley s-a ridicat în picioare, a continuat să țipe, după care s-a întors și a ieșit în fugă din încăpere.

Julia și Ricky au schimbat o privire. Julia i-a spus ceva.

Imediat, Ricky a alergat după Charley.

Julia a alergat după Ricky.

-Unde se duc? am întrebat.

Ecranul afișă mesajul intermitent "Actualizare", după care am început din nou să vedem imagini de la toate camerele, în succesiune. L-am văzut pe Charley alergînd pe un coridor, apoi pe Ricky fugind după el. Am așteptat cu nerăbdare următorul ciclu. Dar nu mai era nimeni vizibil acolo.

Un alt ciclu. Apoi l-am văzut pe Charley în sala utilităților, formînd un număr de telefon. S-a uitat peste umăr. O clipă mai tîrziu, Ricky pătrundea în încăpere, iar Charley a pus receptorul în furcă. Cei doi se certau, dîndu-și ocol unul altuia.

Charley a ridicat o cazma și a încercat să-l lovească pe Ricky. Prima oară, Ricky s-a ferit. A doua oară l-a prins de umăr și l-a răsturnat la podea. Charley a ridicat cazmaua deasupra capului și a trîntit-o cu putere în jos, spre capul lui Ricky. Gestul era brutal, iar intenția criminală, fără doar și poate. Ricky a reușit să-și tragă capul înapoi, exact în momentul în care cazmaua lovea betonul.

-Dumnezeule... făcu Mae.

Ricky s-a ridicat în picioare în momentul în care Charley s-a întors și a văzut-o pe Julia intrînd în încăpere. Julia ținea o mîină întinsă, rugîndu-l ceva pe Charley (să lase cazmaua jos?). Charley se uita cînd la unul, cînd la

celălalt. Apoi a intrat și Vince în încăpere. Acum când erau toți în jurul lui, părea să-i fi pierit cheflii să se mai lupte. Se învîrteau în cerc în jurul lui, apropiindu-se din ce în ce mai mult.

Deodată Charley o zbughi la fugă spre sala de comunicații, intră și încercă să închidă ușa în urma lui. Într-o clipită, Ricky ajunsese în spatele lui. Băgase piciorul în ușa întredeschisă, iar Charley n-a mai putut să o închidă. Prin ferestruică se vedea fața mînioasă a lui Charley. Vince i se alătură imediat lui Ricky. Cu amîndoi în fața ușii, numai vedeam ce se întîmplă. Julia părea să dea ordine. Mi s-a părut că o văd vîrîndu-și mîna prin crăpătura din ușă, dar mi-era greu să fiu sigur.

În orice caz, ușa s-a deschis și Vince și Ricky au intrat în sală. În continuare, faptele s-au derulat rapid, imaginea fiind încețoșată, dar se pare că cei trei bărbați s-au luptat, iar Ricky a reușit să ajungă în spatele lui Charley, imobilizîndu-l. Vince i-a sucit brațul lui Charley la spate și, cu forțe reunite, cei doi l-au înfrînt pe Charley, care a încetat să se mai zbată. Imaginea și-a recăpătat din claritate.

-Ce se întîmplă? întrebă Mae. Nu ne-au vorbit niciodată de chestiile astea.

Ricky și Vince îl țineau pe Charley din spate. Charley gîfîia din greu, dar încetase să se mai zbată. Julia a intrat în cameră. S-a uitat la Charley și a purtat o discuție cu el.

Și deodată Julia s-a apropiat de Charley și l-a sărutat îndelung pe buze.

Charley s-a zbătut, încercînd să scape. Vince l-a înșfacat de păr ca să-i țină capul nemișcat. Julia a continuat să-l sărute. Apoi s-a tras înapoi și atunci am văzut un rîu negru curgînd între gura ei și a lui Charley. A zăbovit acolo doar o clipă, după care a dispărut.

-Dumnezeule! zise Mae.

Julia și-a șters buzele și a zîmbit.

Lui Charley i s-au înmuiat picioarele și s-a prăbușit la

pământ. Părea amețit. Un nor negru îi ieși din gură și începu să se rotească în jurul capului său. Vince îl lovi prietenește pe cap și ieși din încăpere.

Ricky se duse la panouri și începu să smulgă firele în mănunchiuri. Le-a distrus, literalmente. Pe urmă s-a întors către Charley, a mai spus ceva și a ieșit din sala de comunicații.

Deodată Charley a sărit în picioare, a închis ușa și a încuiat-o. Dar Ricky și Julia râdeau, știind că era un gest inutil. Charley s-a prăbușit din nou și din momentul acela a ieșit din imagine.

Ricky a cuprins-o pe Julia pe după umăr și au ieșit din încăpere împreună.

-Ei, dar voi chiar că v-ați trezit devreme!

M-am întors.

Julia stătea în cadrul ușii.

ZIUA A ȘAPTEA

5:12 A.M.

Intră în încăpere zîmbind.

-Știi, Jack, dacă n-aș fi avut încredere totală în tine, aș fi crezut că e ceva între voi doi.

-Serios? am făcut eu, chipurile mirat. M-am îndepărtat puțin de Mae, care tasta repede repede. Mă simțeam grozav de stîmjenit. Și de ce ai fi crezut una ca asta?

-Păi, stătești foarte aproape unul de celălalt, din nu știu ce motiv, spuse ea în timp ce se apropia de noi. Păreați de-a dreptul fascinați de ceea ce vedeți pe ecran. Apropo, la ce vă uitați?

-E... ăăă, o chestie tehnică.

-Pot să văd și eu? Mă interesează problemele tehnice. Nu ți-a spus Ricky că în ultima vreme mă interesează tehnica? Să știi că sînt fascinată de această tehnologie. Este o lume cu totul nouă, nu-i așa? Secolul douăzeci și unu a sosit! Nu te ridica, Mae. O să mă uit peste umărul tău.

Ocolise masa de lucru și putea să vadă ecranul. Se încruntă cînd văzu imaginea care prezenta culturi bacteriene pe un mediu de creștere roșu. Cu cercuri în interiorul unor cercuri roșii.

-Ce-i asta?

-Colonii de bacterii, răspunse Mae. Avem o contaminare a rezervelor de coli. A trebuit să scot din circuit un rezervor. Încercam să vedem care-i problema.

-Probabil un bacteriofag, nu crezi? întrebă Julia. Nu e asta problema obișnuită a rezervelor bacteriene - un virus? Oftă. Tot ce are legătură cu fabricarea moleculară este extrem de delicat. Lucrurile se deteriorează cu ușurință și foarte des. Trebuie să fii mereu vigilent ca să nu apară probleme. Se uită la mine, apoi la Mae. Dar cu siguranță că nu la asta v-ați uitat tot timpul...

-De fapt, la asta ne-am uitat, am spus.

-La ce? La imagini de mucegai?

-Bacterii.

-Da, bacterii. V-ați uitat tot timpul la cheștiile astea, Mae?

Ea ridică din umeri și încuviință din cap:

-Da, Julia. Asta e sarcina mea.

-Nici o clipă nu mi-a trecut prin cap să-ți pun la îndoială devotamentul, spuse Julia. Dar, îmi dai voie?

Mîna ei se mișcă rapid și apăsă tasta backspace din colțul tastaturii. Ecranul anterior prezenta alte imagini ale dezvoltării bacteriene.

Următorul ecran arăta imaginea unui virus obținută prin microscopie electronică.

Apoi un tabel cu date de creștere din ultimele douăsprezece ore.

Julia continuă să apese tasta backspace încă de vreo cinci-șase ori, dar nu văzu decît imagini de bacterii și virusuri, grafice și tabele cu date. Ridică mîna de pe tastatură.

-Văd că-ți dedici mult timp acestei probleme. E chiar așa de importantă?

-Păi, e un contaminant, spuse Mae. Dacă nu-l controlăm, va trebui să închidem întregul sistem.

-Atunci, continuă să-l studiezi, o îndemnă Julia, apoi se întoarce către mine. Vrei să mănînci ceva? îmi închipui că ești infometat.

-Iată o idee minunată, am spus.

-Vino cu mine, zise Julia. O să pregătim masa împreună.

-În regulă, am spus și am aruncat o privire către Mae. Ne vedem mai tîrziu. Să-mi spui dacă te pot ajuta cu ceva.

Am plecat cu Julia. Mergeam pe coridorul care ducea la unitatea de cazare.

-Nu știu de ce, spuse Julia, dar femeia asta mă deranjează.

-Nici eu nu știu de ce. E o foarte bună profesionistă.

Foarte serioasă, foarte conștiincioasă.

-Și foarte drăguță.

-Julia...

-De-aia nu vrei să mă săruți? Pentru că ai o legătură cu ea?

-Julia, pentru numele lui Dumnezeu!

Se uita la mine, așteptînd.

-Uite care-i treaba, am spus. Aceste ultime două săptămîni au fost foarte grele pentru toată lumea. Sincer, ai fost o persoană cu care a fost greu de trăit.

-Sînt sigură că ai dreptate.

-Și, la drept vorbind, am fost destul de supărat pe tine.

-Pe bună dreptate, știu. Îmi pare rău că te-am făcut să treci prin toate astea. Se aplecă și mă sărută pe obraz. Dar totul pare atît de îndepărtat acum. Nu-mi place tensiunea dintre noi doi. Ce-ai zice dacă ne-am săruta și ne-am împăca?

-Poate mai tîrziu, am spus. Avem o mulțime de lucruri de făcut acum.

Ea își țuguie buzele, și sărută aerul, în joacă.

-Oooo, haide, iubitule, doar un pupic... haide, doar n-o să mori din asta...

-Mai tîrziu, am spus.

Ea oftă și se dădu bătută. O vreme am continuat să mergem tăcuți pe coridor. Apoi mi-a spus pe un ton serios:

-Mă eviți, Jack. Și vreau să știu de ce.

Nu i-am răspuns, m-am mulțumit să oftez prelung, a suferință, și am continuat să merg, prefăcîndu-mă că n-ar merita să-i răspund la întrebare. De fapt, eram cît se poate de îngrijorat.

Nu puteam să refuz la nesfîrșit să o sărut; mai devreme sau mai tîrziu avea să-și dea seama ce știu. Poate că știa deja. Pentru că pînă și alunei cînd se purta ca o școlăriță, Julia părea mai ageră și mai vigilentă ca oricînd. Aveam senzația că nu-i scapă nimic. Și aceeași senzație o aveam

și în privința lui Ricky. Era ca și cum ei doi ar fi fost “acordați”, hiperatenți.

Și mai eram îngrijorat de ceea ce văzusem pe monitorul lui Mae. De norul negru ce părea să iasă din gura Juliei. Chiar fusese acolo, pe înregistrarea video? Pentru că, din câte știam eu, roiurile își ucid prada în momentul contactului. Erau necruțătoare. Iar acum Julia părea să găzduiască un roi. Cum era posibil? Căpătase cumva un soi de imunitate? Sau, din cine știe ce motiv, roiul o tolera în loc s-o ucidă? Și cum stăteau lucrurile cu Ricky și Vince? Și ei erau imuni?

Un lucru era limpede: Julia și Ricky nu voiau ca noi să sunăm pe cineva. Ne izolaseră deliberat aici, în deșert, știind că nu mai erau decît cîteva ore pînă la sosirea elicopterului. Așa încît, după toate aparențele, aveau tot timpul care le era necesar. Ca să facă ce? Să ne omoare? Sau doar să ne infecteze? Ce?

Pășind pe coridor alături de soția mea, m-am simțit că merg alături de un străin. Alături de cineva pe care nu-l mai cunoșteam. Cineva extraordinar de periculos.

M-am uitat la ceas. Elicopterul avea să ajungă aici în mai puțin de două ore. Julia zîmbi:

-Ai vreo întîlnire?

-Nu. Doar constatam că e timpul pentru micul dejun.

-Jack, spuse ea. De ce nu ești sincer cu mine?

-Ba sînt sincer...

-Ba nu ești. Te întrebai cît mai e pînă sosește elicopterul.

Am ridicat din umeri.

-Două ore, spuse ea și adăugă: Pariez că vei fi bucuros să pleci de aici, este?

-Da. Dar nu plec pînă cînd nu e totul pus la punct.

-De ce? Ce-a mai rămas de pus la punct?

Între timp ajunseserăm la modulul rezidențial. Simțeam mirosul de ouă prăjite cu șuncă. Ricky apărură de după colț. Zîmbi larg cînd mă zări.

-Salut, Jack. Cum ai dormit?

-Am dormit bine.

-Adevărat? Pentru că arăți puțin cam obosit.

-Am avut niște vise urâte.

-A, da? Vise urâte? Neplăcut.

-Da, se mai întâmplă, am replicat.

Am intrat toți trei în bucătărie. Bobby pregătea micul dejun.

-Omletă cu ceapă și brînză topită, anunță el vesel. Ce fel de pâine prăjită doriți?

Julia a spus că vrea pâine de grîu, Ricky voia chifle englezești, iar eu am zis că nu vreau de nici un fel. Mă uitam cu coada ochiului la Ricky, remarcînd din nou cît de puternic părea. Pe sub tricou, mușchii i se vedeau bine conturați. M-a surprins pe cînd mă uitam la el.

-S-a-ntîmplat ceva?

-Nu. Doar îți admiram alura sportivă.

Încercam să fiu degajat, dar adevărul e că mă simțeam teribil de stingher în bucătărie, cu toți trei în jurul meu. Mă tot gîndeam la Charley, la cît de rapid îl atacaseră. Nu-mi era foame; nu voiam decît să plec de acolo. Dar nu vedeam cum aș putea face asta fără să trezesc suspiciuni.

Julia s-a dus la frigider și a deschis ușa. Șampania era acolo.

-Băieți, vreți să sărbătorim acum?

-Desigur, spuse Bobby. Ar fi excelent, un mic cocteil mimoza de dimineață...

-Categoric nu! am declarat. Julia, insist să privești situația cu maximă seriozitate. Încă n-am scăpat de pericole. Trebuie să aducem armata aici și n-am reușit să sunăm. Nu e timpul să desfăcăm șampania.

Ea se bosumflă:

-Of, cum știi să strici chelul oamenilor...

-Ei, la naiba. Ești ridicolă.

-Ooo, iubitele, nu te supăra, sărută-mă, sărută-mă!

Își țuguie iar buzele, aplecîndu-se peste masă.

Dar se părea că singura mea șansă era să fac pe furiosul.

-Dar-ar dracii, Julia! am ridicat eu vocea. Singurul motiv pentru care am ajuns în situația asta nenorocită este că n-ai privit lucrurile cu seriozitate de la bun început. Ai avut un roi fugar în deșert, de cît timp - de două săptămîni? Și în loc să-l distrugi, te-ai apucat să te joci cu el. Și ai continuat să te joci pînă cînd ți-a scăpat de sub control și, ca urmare, trei oameni au murit. N-avem ce sărbători, Julia. E un dezastru. Și n-o să bea nici un strop din șampania aia nenorocită cît sînt aici, și nimeni n-o să bea. Am dus sticla de șampanie la chiuveță și am spart-o. După care m-am întors spre ea: E clar?

Cu fața împietrită, ea a spus:

-Nu era nevoie să faci asta.

L-am văzut pe Ricky uitîndu-se la mine gînditor. De parcă ar fi încercat să ia o decizie. Bobby stătea cu spatele și își vedea de pregătirea mesei, ca și cum ar fi fost jenat de o ceartă conjugală. Îl "aranjaseră" oare și pe el? Mi s-a părut că văd o linie neagră la gîtul lui, dar nu eram sigur și n-am îndrăznit să mă uit atent.

-Nu era nevoie? am ripostat, furios la culme. Oamenii ăia erau prietenii mei. Și erau și prietenii tăi, Ricky. Și ai tăi, Bobby. Și nu vreau să mai aud de prostia asta cu sărbătoritul!

M-am întors și am ieșit din încăpere, călcînd apăsător, în timp ce ieșeam, Vince tocmai intra.

-Ia-o mai ușor, amice, mi-a spus el. Poți să faci un atac.

-Cară-te! m-am rățoit la el.

Vince ridică din sprîncene. Am trecut grăbit pe lîngă el.

-Nu păcălești pe nimeni, Jack! a strigat Julia după mine. Știu ce ai de gînd!

Am simțit cum mi se strînge stomacul. Dar am continuat să merg.

-Te citesc ca pe o carte, Jack. Știu că te întorci la ea.

-Ai perfectă dreptate! am spus.

La ce se gîndea cu adevărat Julia? Nu credeam o iotă din ce spunea. Doar încerca să mă inducă în eroare ca să

mă țină cu garda coborîță pînă cînd... ce? Ce aveau de gînd să facă? Ei erau patru. Iar noi, numai doi - oricum, eram doi dacă nu ajunseseră deja la Mae.

Mae nu era în laboratorul de biologie. M-am uitat în jur și am văzut o ușă laterală întredeschisă care ducea la nivelul subteran, unde erau instalate camerele de fermentație. De aproape, acestea erau mult mai mari decît crezusem, niște sfere uriașe din oțel inoxidabil cu diametrul de aproape doi metri. Erau înconjurate de un labirint de țevi și valve, și unități pentru controlarea temperaturii. Era cald și foarte zgomotos aici.

Mae stătea lîngă a treia unitate, notîndu-și ceva pe un blocnotes și închizînd un robinet. Avea un stativ cu eprubete la picioare. Am coborît și m-am apropiat de ea. S-a uitat la mine după care a aruncat o privire scurtă spre tavan, unde era montată o cameră video de securitate. S-a dus în cealaltă parte a rezervorului și m-am luat după ea. Aici eram la adăpost de camera video. Mae spuse:

-Au dormit cu luminile aprinse.

Am încuviințat din cap. Acum știam și ce vrea să spună.

-Toți sînt infectați, adăugă ea.

-Da.

-Și nu-i omoară.

-Da, am spus, dar nu înțeleg de ce.

-Trebuie să fi evoluat în așa fel încît să-i tolereze.

-Așa de repede?

-Evoluția poate avea loc repede, spuse ea. Ai auzit de studiile lui Ewald.

Auzisem. Paul Ewald studiasse holera. El a descoperit că organismul holerei se transforma rapid pentru a susține o epidemie. În locurile unde nu existau rezerve igienice de apă, ci doar un canal care curgea prin mijlocul satului, holera era virulentă, epuizînd victima și omorînd-o aproape pe loc în urma unei diarei masive. Diareea conținea milioane de organisme de holeră, care se

răspindeau în apă și îi infectau și pe alții din sat. În felul acesta, holera se reproducea, iar epidemia continua.

Dar cînd existau rezerve de apă salubre, virusul virulent nu se putea reproduce. Victima ar fi murit, dar diareea lui nu ar mai fi ajuns în rezerva de apă. Alți oameni nu ar mai fi fost infectați, iar epidemia ar fi încetat. În aceste circumstanțe, agentul epidemic evolua spre o formă mai atenuată, permițînd victimei să meargă și să răspîndească organismele mai blînde prin contact, lenjerie murdară și așa mai departe.

Mae sugera că același lucru se întîmplase și cu roiurile. Ele evoluaseră spre o formă mai blîndă, care se putea transmite de la o persoană la cealaltă.

-E înfiorător, am spus.

Ea a încuviințat din cap și a întrebat:

-Dar ce putem face în privința asta?

După care începu să plîngă pe tăcute, cu lacrimile siroindu-i pe obraji. Mae era întotdeauna foarte puternică. Tulburarea ei mă făcea și pe mine să mă simt neliniștit.

-Jack, spuse ea clătînînd din cap, nu putem face nimic. Ei sînt patru și sînt mai puternici decît noi. Or să ne ucidă așa cum l-au ucis pe Charley.

Își puse capul pe umărul meu. Am cuprins-o cu brațul, dar nu puteam să-i spun nimic liniștitor. Pentru că știam că avea dreptate.

Nu exista nici o scăpare.

Winston Churchill a spus cîndva că amenințarea armei creează o concentrare minunată. Mîntea mea funcționa acum cu repeziciune. Mă gîndeam că tăcusem o greșeală și că trebuia s-o repar. Chiar dacă fusese o eroare umană tipică.

Ținînd cont că trăim o eră în care totul este evoluționist - biologie evoluționistă, medicină evoluționistă, ecologie evoluționistă, psihologie evoluționistă, economie evoluționistă, informatică evoluționistă este surprinzător cît de

rar gîndesc oamenii în termeni evoluționiști. Este unul din punctele nevralgice ale oamenilor. Privim la lumea din jurul nostru ca la o fotografie, cînd de fapt este un film care se schimbă permanent. Firește că știm că se schimbă, dar ne purtăm ca și cum ar rămîne neschimbată. Negăm realitatea schimbării. Așa se face că întotdeauna schimbarea ne ia prin surprindere. Părinții sînt surprinși de maturizarea copiilor lor. Continuă să-i trateze ca pe niște ființe mai tinere decît sînt de fapt.

Iar eu am fost surprins de schimbarea survenită în evoluția roiurilor. Nu exista nici un motiv care să le împiedice să evolueze simultan în două direcții diferite. Sau tot așa de bine în trei, în patru, în zece direcții. Ar fi trebuit să anticipez asta. Ar fi trebuit să mă aștept la așa ceva. Dacă aș fi făcut-o, aș fi fost mai bine pregătit să întîmpin situația de acum.

În schimb, tratasem roiul ca pe o singură problemă - problema din deșert - și ignorasem celelalte posibilități.

Se numește negare, Jack.

Am început să mă întreb ce altceva mai negam acum. Ce altceva nu reușisem să văd. Unde greșisem? Care a fost primul indiciu care mi-a scăpat? Probabil faptul că primul meu contact cu roiul a produs o reacție alergică - o reacție care aproape că m-a ucis. Mae o numise reacție coliformă. Provocată de o toxină din bacteriile din roi. Toxina aceea era evident rezultatul unei schimbări evoluționiste a *E. coli* care alcătuiă roiul. La fel de bine, însăși prezența virusului bacteriofag în rezervor era o schimbare evoluționistă, o reacție virală la bacteriile care...

-Mae, ia stai puțin.

-Ce e?

-Poate că avem o șansă să-i oprim.

Chipul ei exprima scepticism. Dar își șterse ochii și mă ascultă.

-Roiul este alcătuit din particule și bacterii, corect?

-Da...

-Bacteriile asigură ingredientele de bază necesare particulelor ca să se reproducă. Corect? Bun. Deci, dacă bacteriile mor, nu mor și roiurile?

-Probabil, admise ea încruntându-se. Te gîndești la un antibiotic? Să le dăm tuturor un antibiotic? Pentru că ai nevoie de foarte mult antibiotic ca să cureți o infecție cu E. coli, ar trebui să ia medicamente zile în șir, și nu știu...

-Nu, nu mă gîndesc la antibiotice. Am bătut cu degetul în rezervorul din fața mea. Mă gîndesc la asta.

-Bacteriofage?

-De ce nu?

-Nu știu dac-o să meargă, spuse ea. S-ar putea. Doar că... cum o să faci ca virusul să ajungă în ei? Că doar nu te aștepti să-l bea, nu?

-Păi atunci o să umplem atmosfera cu el, am spus. Nici n-or să-și dea seama cînd or să-l inhaleze.

-Aha. Și cum umpli atmosfera?

-Simplu. Nu închide acest rezervor. Bagă bacteriile în sistem. Vreau ca linia de asamblare să înceapă să fabrice virusuri - o mulțime de virusuri. Pe urmă le dăm drumul în atmosferă.

Mae oftă.

-N-o să meargă, Jack.

-De ce?

-Pentru că linia de asamblare n-are să facă o mulțime de virusuri.

-De ce?

-Din cauza felului în care se reproduce virusul. Știi, virusul plutește prin zonă pînă cînd se atașează de un perete de celulă și se injectează în celula respectivă. După care preia controlul asupra ARN-ului celulei și-l convertește pentru a produce alte virusuri. Celula își încetează toate funcțiile metabolice normale și nu mai face altceva decît să producă virusuri. În scurt timp, toată celula se umple de virusuri și explodează ca un balon umflat peste măsură. Toate virusurile sînt eliberate,

plutesc spre alte celule și procesul o ia de la început.

-Da... și?

-Dacă introduc un bacteriofag în liniile de asamblare, virusul se va reproduce rapid, dar numai o vreme. Însă va provoca ruperea unui mare număr de membrane celulare, lăsând în urmă toate membranele acelea ca impurități lipidice. Reziduul astfel format va înfunda filtrele intermediare. După o oră, maximum două, liniile de asamblare vor începe să se supraîncălzească, iar sistemele de siguranță vor intra în funcțiune și vor închide totul. Întreaga linie de producție se va opri. Fără să producă nici un virus.

-Și sistemele astea de siguranță nu pot fi oprite?

-Ba da. Dar nu știu cum.

-Cine știe?

-Numai Ricky.

Am clătinat din cap.

-Asta nu ne ajută cu nimic. Ești sigură că nu poți găsi o metodă să...

-Există un cifru, spuse ea. Ricky e singurul care-l cunoaște.

-Aha.

-Oricum, Jack, ar fi prea periculos să oprești toate sistemele de siguranță. Anumite părți ale sistemului funcționează la temperaturi și tensiuni înalte. Iar în brațele alea se produc cetone și metan din belșug. Sînt permanent monitorizate și reduse pentru a se menține nivelurile sub o anumită concentrație. Dar dacă nu sînt reduse și se produc scînteii de înaltă tensiune...

Se opri, ridicînd din umeri.

-Ce vrei să spui? Că ar putea să explodeze?

-Nu, Jack. Îți spun că va exploda. La cîteva minute după închiderea sistemelor de siguranță. Șase, maximum opt minute. Și n-ai vrea să fii aici cînd se va întîmplă una ca asta. Deci nu poți folosi sistemul ca să produci mulți viruși. Cu sau fără sistemele de siguranță, pur și simplu nu merge.

Tăcere.

Frustrare.

Am privit în jurul meu prin încăpere. M-am uitat la rezervorul de oțel care se curba deasupra mea. M-am uitat apoi la stativul cu eprubete de la picioarele lui Mae. Într-un colț al încăperii am văzut un spălător pentru podele, o găleată și o sticlă de plastic de o jumătate de litru. Și m-am uitat la Mae, înspăimântată, gata-gata să izbucnească în plîns, dar reușind totuși să se abțină.

Iar eu aveam un plan.

-OK, fă-o oricum. Dă drumul la virus în sistem.

-Și la ce-ar folosi?

-Fă-o!

-Jack, spuse ea. De ce facem noi asta? Mă tem că ei știu că noi știm. Nu-i putem păcăli. Sînt prea inteligenți. Dacă încercăm să facem asta, or să vină la noi cît ai zice pește.

-Da, am recunoscut. Probabil că așa o să se întîmple.

-Și oricum n-o să meargă. Sistemul n-o să fabrice virusuri. Și-atunci, de ce, Jack? La ce bun?

Mae îmi fusese o bună prietenă în tot acest timp, dar acum aveam un plan pe care nu aveam de gînd să i-l dezvălui, îmi displăcea profund că trebuia să procedez astfel, dar trebuia să creez o diversiune pentru ceilalți. Trebuia să-i păcălesc. Iar ea trebuia să mă ajute s-o fac - ceea ce însemna că trebuia să creadă într-un alt plan.

-Mae, trebuie să creăm o diversiune, să-i păcălim. Vreau ca tu să eliberezi virusul în linia de asamblare. Lasă-i să se concentreze asupra chestiei ăsteia. Să-și facă griji din pricina asta. Între timp, eu o să duc niște virusuri în zona de utilități de sub acoperiș și o să-i arunc în rezervorul aspersoarelor de incendiu.

-Și după aia declanșezi aspersoarele?

-Da.

Ea încuviință din cap.

-Iar ei vor fi udați de virusuri. Toată lumea din fabrică. Uzi pînă la piele.

-Exact.

-Chiar s-ar putea să meargă, Jack.

-Nu-mi vine în minte altceva mai bun, am spus. Acum deschide una din valvele alea și hai să umplem niște eprubete cu virusuri. Și vreau să pui niște virusuri și în sticla aia de plastic.

Ea avu o ezitare.

-Valva e pe partea cealaltă a rezervorului. Camera de securitate o să ne filmeze.

-N-are nimic. Oricum n-avem ce face acum. Fă doar în așa fel încît să-mi oferi un mic răgaz de timp.

-Și cum să procedez?

I-am spus cum și ea s-a uitat la mine neîncrezătoare.

-Glumești! N-or să facă niciodată asta!

-Firește că nu. Am doar nevoie de puțin timp.

Am ocolit rezervorul și Mae a umplut eprubetele. Lichidul era o scursură vîscoasă și maronie. Mirosea a excremente. Arăta ca niște excremente. Mae mi-a spus:

-Ești sigur că vrei să faci asta?

-Trebuie, am spus. N-avem încotro.

-Tu primul.

Am luat eprubeta, am tras aer în piept și am înghițit tot conținutul. Era dezgustător. Stomacul meu s-a cutremurat. Am crezut că o să vomit, dar n-am tăcut-o. Am tras aer în piept din nou și am băut niște apă din sticlă, după care m-am uitat la Mae.

-Îngrozitor, așa-i? m-a întrebat.

-Îngrozitor.

A luat o eprubetă, și-a prins nările între degete și a înghițit. Am așteptat pînă i-a trecut tusea provocată de greață. A reușit să nu vomite. I-am dat sticla de plastic, a băut din ea și a vărsat restul pe podea. După care a umplut-o cu scursură cafenie.

Ultimul lucru pe care l-a tăcut a fost să învîrtească minerul unei valve mari de debit.

-Așa, spuse ea. Acum intră în sistem.

-În regulă.

Am luat două eprubete și le-am băgat în buzunarul cămășii. Am luat și sticla de plastic. Pe etichetă scria APĂ PURĂ ARROWHEAD.

-Pe curînd.

Și am plecat repede. În timp ce mergeam pe coridor, m-am gîndit că aveam o șansă dintr-o sută să reușesc. Poate doar o șansă dintr-o mie.

Dar aveam o șansă.

Mai tîrziu am urmărit întreaga scenă pe înregistrarea de securitate, așa că știu ce s-a întîmplat cu Mae. A intrat în bucătărie cărînd după ea stativul cu eprubete. Ceilalți erau toți acolo, mîncau. Julia i-a aruncat o privire glacială. Vince n-a băgat-o în seamă. Ricky a spus:

-Ce-ai acolo, Mae?

-Bacteriofage, a spus ea.

-Pentru ce?

Acum Julia ridicase privirea și se uita la ea. Mae a răspuns:

-E din rezervorul de fermentație.

-Pfui, nu-i de mirare că pute.

-Jack a băut mai adineauri o eprubetă din astea. M-a făcut și pe mine să beau.

Ricky pufni disprețuitor.

-Și de ce ai făcut asta? Dumnezeuule, mă mir că n-ai borît.

-N-a lipsit mult. Jack vrea ca voi toți să beți cîte una.

Bobby rîse.

-Da? Și de ce, mă rog?

-Ca să ne asigurăm că nici unul dintre voi nu este infectat.

Ricky se încruntă.

-Infectat? Cum adică infectat?

-Jack spune că Charley găzduia un roi în interiorul corpului său, așa că e posibil ca și noi să adăpostim așa ceva. Sau unul dintre noi. Așa că beți acest virus și va

ucide bacteriile care sînt în voi, după care va ucide și roiul.

-Vorbești serios? se miră Bobby. Să beau mizeria aia? Nici să nu te gîndești, Mae.

Ea se întoarce spre Vince.

-Mie mi se pare că miroase a căcat, spuse Vince. Să bea altcineva primul.

-Ricky? îl îmbie Mae. Vrei să fi tu primul?

Ricky clătină din cap.

-Nu beau chestia aia. De ce-aș face-o?

-Păi, în primul rînd pentru că așa te-ai putea asigura că nu ești infectat. Iar în al doilea rînd, și noi am fi asigurați.

-Vrei să spui că e un fel de test?

Mae ridică din umeri.

-Asta e părerea lui Jack.

Julia se încruntă. Se întoarce spre Mae.

-Unde e Jack acum?

-Nu știu, răspunse Mae. Ultima oară cînd l-am văzut era lîngă rezervoarele de fermentație. Nu știu unde e acum.

-Ba știi, îi replică Julia sec. Știi exact unde este.

-Nu știu. Nu mi-a spus.

-Ba ți-a spus. Îți spune totul, zise Julia. De fapt, voi doi ați pus la cale acest interludiu, nu-i așa? Doar nu te așteptai cu adevărat ca noi să bem chestia aia. *Unde e Jack*, Mae?

-Ți-am spus că nu știu.

Julia se uită la Bobby.

-Verifică monitoarele. Găsește-l!

Apoi dădu ocol mesei.

-Ei și acum, Mae. Vocea ei era calmă, dar cît se poate de amenințătoare. Vreau să-mi răspunzi. Și vreau să-mi spui adevărul.

Mae se dădu înapoi. Ricky și Vince se apropiau de ea dintr-o parte și din cealaltă. Mae se lipi cu spatele de perete.

Julia înainta încet.

-Spune-mi acum, Mae. Va fi mult mai bine pentru tine

dacă vei fi cooperantă.

Din cealaltă parte a încăperii, Bobby spuse:

-L-am găsit. Merge prin sala de fabricație. Din câte se pare, duce cu el doar o sticlă cu rahat.

-Spune-mi, Mae, zise Julia, apropiindu-se.

Era atît de aproape încît buzele lor aproape că se atingeau. Mae închise ochii și-și ținu buzele strîns lipite, începuse să tremure de frică. Julia o mîngîie pe păr.

-Nu te teme. Nu ai de ce să te temi. Doar spune-mi ce face cu sticla aia.

Mae izbucni într-un plîns isteric.

-Știam că n-o să meargă. I-am spus că o să aflați.

-Bineînțeles că o să aflăm, replică Julia calm. Bineînțeles că vom afla. Dar spune-ne acum.

-A luat sticla cu virusuri, spuse Mae, și vrea s-o pună în aspersoarele de incendiu.

-Serios? spuse Julia. Foarte inteligentă manevră. Mulțumesc, draga mea.

Și o sărută pe Mae pe gură. Mae se zbătu, dar stătea cu spatele lipit de perete, iar Julia o ținea de cap. Cînd s-a tras în sfîrșit înapoi, Julia i-a spus:

-Încearcă să stai liniștită. Dar ține minte un lucru. N-o să-ți faci rău dacă nu te împotrivești.

Și a ieșit din încăpere.

ZIUA A ȘAPTEA

6:12 A.M.

Lucrurile se desfășurau mai repede decît mă așteptam. I-am auzit alergînd spre mine pe coridor. Am ascuns grăbit sticla, apoi am alergat înapoi, continuînd să străbat sala de fabricație. Atunci s-au repezit toți spre mine. Am luat-o la goană. Vince m-a placat ca l-a rugby și m-am prăbușit pe pardoseala de beton. După ce am căzut, Ricky s-a aruncat peste mine și m-a lăsat fără aer. Atunci Vince m-a lovit cu piciorul de două ori în coaste și împreună m-au ridicat în picioare, față în față cu Julia.

-Bună, Jack, spuse ea zîbind. Cum merge treaba?

-Am avut și momente mai bune.

-Am avut o discuție interesantă cu Mae, zise Julia. Așa că n-are rost să ne mai ascundem după deget.

S-a uitat în jos, pe pardoseala din preajmă.

-Unde-i sticla?

-Care sticlă?

-Jack, spuse ea, clătînînd trist din cap. De ce te mai chinui? Unde e sticla cu virusuri pe care voiai s-o torni în sistemul de aspersoare?

-N-am nici o sticlă.

Se apropie de mine. Îi simțeam respirația pe față.

-Jack... Îți cunosc expresia asta, Jack. Ai pus la cale un plan, nu-i așa? Acum spune-mi unde e sticla.

-Care sticlă?

Buzele ei s-au lipit aproape de ale mele. Am rămas nemișcat ca o statuie.

-Jack, dragule, spuse ea în șoaptă. Știi că nu e bine să te joci cu chestiile periculoase. Vreau sticla.

Am rămas nemișcat.

-Jack... doar un sărut...

Era aproape de mine, seducătoare.

Ricky spuse:

-Las-o baltă, Julia. Nu-i e teamă de tine. A băut virusul

și crede c-o să-l protejeze.

-Chiar așa? zise Julia dîndu-se înapoi.

-E posibil, răspunse Ricky, dar pariez că-i e frică să moară.

Și deodată el și Vince m-au înșfăcat și m-au tîrît prin sala de fabricație. Mă duceau spre generatorul de cîmp magnetic. Am început să mă zbat.

-Așa este, spuse Ricky. Știi ce urmează, nu?

Asta nu era în planul meu. Nu mă așteptasem la așa ceva. Nu știam ce aș mai putea face acum. M-am zbatut din răspuțeri, dînd din picioare și zvîrcolindu-mă, dar amîndoi erau extraordinar de puternici. Au continuat să mă tîrască imperturbabili. Julia deschise ușa masivă de oțel a sălii magnetilor. În interior am văzut tamburul magnetului, cu diametrul de un metru și optzeci de centimetri.

M-au împins brutal înăuntru. Am căzut lat pe podeaua încăperii. M-am izbit cu capul de mantaua de oțel. Am auzit ușa încuindu-se.

M-am ridicat în picioare.

Am auzit huruitul pompelor de răcire cînd le-au pornit. Prin intercom am auzit vocea lui Ricky:

-Te-ai întrebat vreodată de ce pereții ăștia sînt de oțel, Jack? Magneții pulsatorii sînt periculoși. Dacă faci să circule prin ei curent continuu, explodează. Ești rupt în bucăți din cauza cîmpului generat. Avem un timp de încărcare de un minut. Așa că ai un minut să reflectezi.

Mai fusesem o dată în această încăpere cînd Ricky îmi prezentase instalațiile. Mi-am amintit că exista o placă acționată cu genunchiul, ca întrerupător de siguranță. Am lovit-o cu genunchiul.

-Nu merge, Jack, spuse Ricky laconic. Am inversat comutația. Acum, în loc să-l oprească, chestia aia pornește magnetul. M-am gîndit că e bine să știi.

Huruitul se auzea și mai tare. Camera începu să vibreze ușor. Aerul se răcea rapid. În cîteva clipe îmi puteam vedea respirația sub formă de aburi.

-Îmi pare rău pentru lipsa de confort, dar e numai temporară, comentă Ricky. Din momentul în care încep să fie generate pulsurile magnetice, camera se încălzește rapid. Ăă, ia să vedem. Patruzeci și șapte de secunde.

Zgomotul care se auzea semăna cu al unui ciocan pneumatic înăbușit. Era puternic și devenea și mai puternic. Abia îl mai auzeam pe Ricky prin intercom.

-Acum, Jack, spuse el. Ai o familie. O familie care are nevoie de tine. Așa că gîndește-te cu mare grijă la alegerea pe care o faci.

-Lasă-mă să vorbesc cu Julia.

-Nu, Jack. Ea nu vrea să stea de vorbă cu tine în acest moment. Ai dezamăgit-o foarte tare, Jack.

-Lasă-mă să vorbesc cu ea.

-Jack, nu m-ai auzit, ce naiba? Nu vrea. Pînă nu-i spui unde e virusul.

Zgomotul se auzea tot mai puternic. Camera începea să se încălzească. Auzeam bolborosind lichidul de răcire prin țevi. Am lovit din nou placa de siguranță cu genunchiul.

-Ți-am spus o dată, Jack. Nu face decît să pornească magnetul. Chiar nu auzi ce-ți spun?

-Nu, am strigat. Nu aud.

-Mare păcat, zise Ricky. Îmi pare rău să aud asta.

Cel puțin astea s-au părut că sînt cuvintele. Duduitul părea să umple toată camera, făcînd chiar și aerul să vibreze. Pompele alea sunau ca o uriașă instalație MRI. Capul mă durea. M-am uitat fix la magnet, la bolțurile masive care țineau plăcile laolaltă. În curînd, acele bolțuri aveau să devină niște proiectile.

-Să știi că nu glumim, Jack, insistă Ricky. Ar fi regretabil să te pierdem. Douăzeci de secunde.

Timpul de încărcare era timpul necesar pentru încărcarea condensatoarelor magneților, astfel încît aceștia să poată fi alimentați cu impulsuri electrice de ordinul milisecundelor. M-am întrebat la cît timp după încărcare vor începe impulsurile să dezintegreze magnetul. Probabil că era nevoie doar de cel mult cîteva

secunde. Așadar, timpul de care dispuneam era pe terminate. Nu știam ce să fac. Totul luase o turnură deosebit de urită. Iar partea cea mai rea era că pierdusem singurul avantaj pe care-l aveam, pentru că acum își dăduseră seama de importanța virusului. Mai devreme nu le atrăsese atenția ca un potențial pericol. Dar acum înțeleseseră și îmi cereau imperios să le dau virusul. Curînd aveau să se gîndească să distrugă rezervorul de fermentație. Aveau să fie foarte grijulii în eradicarea virusului, eram sigur de asta.

Iar eu nu puteam să fac nimic în privința asta. Nu acum.

M-am întrebat pe unde-o fi Mae și dacă îi făcuseră vreun rău. M-am întrebat dacă mai era în viață. Mă simțeam detașat, indiferent. Mă aflam într-o instalație MRI supradimensionată, atîta tot. Iar zgomotul ăsta teribil și înfricoșător... așa trebuie să se fi simțit și Amanda, cînd fusese în MRI... Nepăsătoare, mintea mea plutea aiurea.

-Zece secunde, spuse Ricky. Haide, Jack. Nu mai face pe eroul. Nu e felul tău. Spune-ne unde e. Șase secunde. Cinci. Jack, haide o dată...

Duduitul încetă și se auzi un bang! și un scrișnet metalic. Magnetul fusese pornit pentru cîteva milisecunde.

-Primul impuls, anunță Ricky. Nu fi fraier, Jack.

Încă un bang! Bang! Bang! Impulsurile veneau din ce în ce mai repede. Am văzut mantaua instalației de răcire începînd să se deformeze cu fiecare impuls. Veneau prea repede.

Bang! Bang!

Nu am mai putut să suport. Am strigat:

-OK, Ricky! Am să vă spun!

Bang!

-Haide, Jack, spune!

Bang!

-Aștept!

-Nu! Mai întii oprește blestemăția asta. Și o să-i spun

doar Juliei.

Bang! Bang!

-Nu ești deloc rezonabil, Jack. Nu ești în situația să negociezi.

Bang!

-Vrei virusul sau vrei să fie o surpriză?

Bang! Bang! Bang!

Și deodată, brusc, tăcere. Nimic nu se mai auzea în afară de șuieratul încet al lichidului de răcire care curgea prin manta. Magnetul era fierbinte la atingere. Dar cel puțin încetase sunetul ăla de MRI.

De MRI...

Stăteam în picioare și așteptam să vină Julia. Apoi, după ce am pus la cale totul, m-am așezat.

Am auzit ușa descuindu-se. Julia a intrat.

-Jack. Sper că nu ești rănit, nu?

-Nu, am spus. Doar nervii îmi sînt zdruncinați.

-Nu știu de ce a trebuit să te supui la toată chestia asta, spuse ea. A fost cu totul inutil. Dar știi ceva? Am vești bune pentru tine. Elicopterul a sosit.

-A sosit?

-Da, azi a venit mai devreme. Gîndește-te, n-ar fi frumos să te urci în el acum și să te duci acasă? Acasă la tine, la familia ta? Nu te-ai simți minunat?

Stăteam cu spatele lipit de perete și mă uitam în sus la ea.

-Vrei să spui că pot să plec?

-Bineînțeles, Jack. Nu există nici un motiv să rămîi aici. Doar să-mi dai sticla cu virusuri și te duci acasă.

Nu credeam nici o iotă din ce-mi spunea. O aveam în fața ochilor pe Julia cea prietenoasă și seducătoare. Dar n-o credeam.

-Unde e Mae?

-Se odihnește.

-I-ai făcut rău!

-Nu, nu, nu! De ce să-i fac ceva rău? Clătină din cap.

Chiar nu pricepi, nu-i așa? Nu vreau să fac rău nimănui, Jack. Nici ție, nici lui Mae, nimănui. Și mai ales nu vreau să-ți fac rău ție.

-Încearcă să-i spui asta lui Ricky.

-Jack, te rog. Să lăsăm emoțiile deoparte și să fim raționali o clipă. Tu ești singurul vinovat pentru ce ți se întâmplă. De ce nu poți să accepți noua situație?

A întins mîna către mine. Am prins-o de mînă și ea m-a tras în picioare. Era puternică. Mai puternică decît îmi aminteam să fi fost vreodată.

-În definitiv, spuse ea, tu faci parte integrantă din asta. Tu ai ucis tipul sălbatic pentru noi, Jack.

-Astfel încît tipul benign să prospere...

-Exact, Jack. Astfel încît tipul benign să prospere. Și să creeze o nouă sinergie cu ființele umane.

-Sinergia pe care o aveți acum, de exemplu.

-Întocmai, Jack.

A zîmbit, dar era un zîmbet care îmi dădea fiori.

-Și voi ce faceți acum? Coexistați? Coevoluați?

-Simbioză, răspunse ea, continuînd să zîmbească.

-Julia, astea sînt povești de adormit copiii, am spus. Asta e o boală.

-Păi, bineînțeles că tu nu puteai să spui altceva! Pentru că încă nu știi despre ce e vorba. N-ai trăit această experiență.

Se apropie de mine și mă îmbrățișă. Nu m-am împotrivit.

-Habar n-ai ce te așteaptă.

-Povestea vieții mele, am spus.

-Încetează măcar o dată să fii atît de încăpățînat! Fii și tu mai maleabil. Pari obosit, Jack.

Am oftat și am spus:

-Sînt obosit.

Și chiar eram. În brațele ei mă simțeam foarte slăbit. Eram sigur că ea putea să simtă asta.

-Atunci ce-ar fi să te relaxezi. Îmbrățișează-mă, Jack.

-Nu știu. Poate că ai dreptate.

-Da, am.

A zîmbit din nou și mi-a ciufulit părul cu mîna.

-Of, Jack... dac-ai ști ce dor mi-a fost de tine.

-Și mie, am spus. Mi-a fost dor de tine.

Am îmbrățișat-o, am strîns-o în brațe, am ținut-o aproape de mine. Fața ei era foarte aproape de a mea. Arăta minunat, cu buzele întredeschise, privindu-mă cu ochii ei mari, calzi și îmbietori. Am simțit cum se relaxează. Apoi am spus:

-Doar un lucru vreau să-mi spui, Julia. Mă intrigă.

-Sigur, Jack.

-De ce ai refuzat să faci un MRI la spital?

S-a încruntat și s-a lăsat pe spate ca să se uite mai atent la mine.

-Ce? Ce vrei să spui?

-Ești ca Amanda?

-Amanda?

-Fetița noastră... O mai ții minte. A fost vindecată de MRI. Instantaneu.

-Despre ce vorbești?

-Julia, are roiul probleme legate de cîmpurile magnetice? Ochii i s-au lărgit și a început să se zbată în brațele mele.

-Dă-mi drumul! Ricky! Ricky!

-Îmi pare rău, iubito, am spus. Și am lovit placa cu genunchiul.

S-a auzit un *bang!* puternic în momentul producerii impulsului magnetic.

Julia a țipat.

Gura i-a rămas deschisă în timp ce țipa, scoțînd un sunet continuu și constant, cu fața rigidă de tensiune. Am ținut-o strîns în brațe. Pielea de pe fața ei a început să tremure, vibrînd rapid. Și deodată trăsăturile ei s-au amplificat parcă, s-au umflat în timp ce țipa. Mi s-a părut că citesc teamă în ochii ei. Procesul de umflare a continuat și curînd s-au format niște șanțulețe sinuoase,

ca niște pîraie sau torente.

Și deodată, brusc, Julia s-a dezintegrat literalmente în fața ochilor mei. Pielea de pe față și de pe corpul ei umflate s-a destrămat în curenți de particule, ca nisipul de pe dune suflat de vînt. Particulele s-au înscris pe curbura cîmpului magnetic, spre pereții încăperii.

Am simțit cum corpul ei devine tot mai ușor în mîinile mele. Iar particulele continuau să zboare în toate colțurile încăperii cu un soi de şuierat. Iar cînd s-a terminat, ceea ce a rămas în urma lor - ceea ce țineam în brațe - a fost o formă palidă și cadaverică. Ochii Juliei erau adînc infundați în orbite. Gura era subțire și crăpată, cu pielea translucidă. Părul i se decolorase și devenise fragil. Claviculele îi ieșeau în evidență, pornind de la gîtul osos. Arăta ca și cum ar fi fost pe moarte în urma unui cancer. Gura i se mișca. Auzeam cuvinte slabe, abia mai tari decît respirația. Mi-am aplecat urechea lîngă gura ei ca să aud mai bine.

-Jack, șopti ea. Mă devorează.

-Știu.

-Jack... copiii...

-Bine.

Ea șopti:

-I-am... sărutat...

N-am spus nimic. Am închis doar ochii.

-Jack... Salvează-mi copiii... Jack...

-Bine, am spus.

M-am uitat la pereți și am văzut, peste lot în jurul meu, fața și corpul Juliei întinse și învăluind toată camera. Particulele i-au reținut înfățișarea, dar acum erau lipite de pereți. Și continuau să se miște în concordanță cu mișcările buzelor ei, cu clipirea pleoapelor. Sub privirile mele au început să se adune din nou spre ea, într-o ceață de culoarea pielii.

Dincolo de ușă l-am auzit pe Ricky strigînd: "Julia! Julia!" A lovit cu piciorul în ușă de cîteva ori, dar n-a intrat. Știam că n-o să îndrăznească. Așteptasem un

minut întreg ca să se încarce condensatorii. Acum nu mă mai putea opri să trimit impulsuri electrice prin magnet. Puteam s-o fac după bunul meu plac - cel puțin pînă cînd se descărca sarcina electrică. Nu știam cît o să mai dureze.

-Jack...

M-am uitat la ea. Avea o privire tristă, imploratoare.

-Jack, spuse ea. N-am știut...

-Nu-i nimic, am spus.

Particulele reveneau, reconstituindu-i fața sub ochii mei. Julia își recăpăta consistența și frumusețea.

Am lovit din nou placa cu genunchiul.

Bang!

Particulele au țîșnit imediat spre pereți, deși nu la fel de repede de data asta. Și am avut-o din nou în brațe pe Julia cea cadaverică, implorîndu-mă din ochii înfundați în orbite. Am scos din buzunar unul din flacoanele cu virus.

-Vreau să bei asta, am spus.

-Nu... nu... Era agitată. Prea tîrziu... pentru...

-Încearcă, am spus. I-am ținut flaconul la buze. Hai, draga mea, vreau să încerci.

-Nu... te rog... Nu e important...

Ricky striga:

-Julia! Julia!

Bătea în ușă cu pumnii:

-Julia, ești teafără?

Ochii cadaverici s-au întors spre ușă. Gura i se mișca. Degetele ei scheletice m-au apucat de cămașă, zgîriind pînza. Voia să-mi spună ceva. Am întors iar capul ca să o pot auzi.

Respira întretăiat, slab. Nu izbuteam să înțeleg cuvintele. Și deodată am auzit limpede:

-Sînt nevoiți să te ucidă.

-Știu, am spus.

-Nu-i lăsa... Copiii...

-N-o să-i las.

Mîna ei osoasă mi-a atins obrazul. A șoptit:

-Știi că întotdeauna te-am iubit, Jack. Nu ți-aș fi făcut niciodată vreun rău.

-Știu, Julia. Știu.

Particulele de pe pereți pluteau din nou liber. Acum păreau să se teleporteze înapoi, revenind pe fața și pe trupul ei. Am lovit încă o dată placa cu genunchiul, sperînd să mai petrec un timp cu ea, dar nu s-a mai auzit decît un clinchet metalic.

Condensatoarele se descărcaseră.

Și deodată, cu un șuierat, toate particulele s-au întors, iar Julia a redevenit întreagă, frumoasă și puternică, la fel ca înainte, și m-a împins cît colo cu o privire disprețuitoare, spunîndu-mi răspicat:

-Îmi pare rău că a trebuit să vezi asta, Jack.

-Și mie, am spus.

-Dar nu era nimic de făcut. Pierdem timpul. Vreau sticla cu virus, Jack. Și o vreau acum!

Într-un fel, asta ușura situația. Pentru că înțelesesem că nu mai aveam de-a face cu Julia. Nu mai trebuia să-mi fac griji despre ceea ce avea să se întîmple cu ea. Trebuia să-mi fac griji doar pentru Mae - presupunînd că mai era în viață - și pentru mine.

Și presupunînd că mai reușeam să rămîn în viață în următoarele cîteva minute.

ZIUA A ȘAPTEA

7:12 A.M.

-Bine, i-am spus. O să-ți dau virusul.

Ea se uită la mine neîncrezătoare și spuse:

-Iar ai expresia aia...

-Nu, am spus. Gata cu prostiile. O să fac cum zici.

-Bun. Să începem cu flacoanele alea din buzunar.

-Care, astea? am întrebat.

Am băgat mîna în buzunar ca să le scot în timp ce ieșeam pe ușă. Afară, Ricky și Vince mă așteptau.

-Al naibii de amuzant! spuse Ricky. Știi că puteai s-o omori? S-o omori pe propria ta nevastă.

-I-auzi, i-auzi! am spus.

Continuam să caut în buzunar, ca și cum eprubetele s-ar fi lipit de țesătură. Neștiind ce făceam, m-au înșfăcat din nou, Vince dintr-o parte și Ricky din cealaltă.

-Băieți, am spus, nu pot să fac treaba asta dacă...

-Dați-i drumul, spuse Julia ieșind din încăpere.

-La naiba, zise Vince. Să nu facă vreo șmecherie!

Încă mă mai chinuiam să scot eprubetele. În cele din urmă am reușit. În timp ce mă zbăteam să scap din strînsoarea lor, am scăpat una dintre ele pe podea. S-a zdrobit de podeaua din beton și scursura cafenie s-a împrăștiat.

-Dumnezeule!

Au sărit toți ca arși, dîndu-mi drumul.

S-au holbat la podea și s-au aplecat ca să vadă dacă nu cumva mizeria aceea ajunsese pe picioarele lor.

În clipa aceea am rupt-o la fugă.

Am luat sticla din ascunzătoare și am continuat să traversez sala de fabricație. Trebuia să ajung în cealaltă parte a sălii, la ascensor, și să urc pînă la tavan, unde se afla toi echipamentul de bază al sistemului. Acolo se aflau și instalația de aerisire, și joncțiunile electrice și

rezervorul pentru aspersoarele de incendiu. Dacă reușeam să ajung la ascensor și să urc măcar doi metri - doi metri și jumătate, atunci nu mă mai puteau ajunge. Dacă reușeam, planul meu avea șanse de reușită.

Ascensorul se afla la mai puțin de cincizeci de metri de mine.

Am alergat din răspuțeri, sărind peste brațele joase ale caracatiței, aplecându-mă pe sub cele situate la nivelul pieptului. M-am uitat în urmă și nu i-am văzut prin labirintul de brațe și mașinării de tot felul. Dar i-am auzit strigînd și alergînd după mine. Am auzit-o pe Julia spunînd: "Se duce la aspersoare!" în fața mea se vedea cușca galbenă a ascensorului.

La urma-urmei voi reuși.

În clipa aceea m-am împiedicat de un braț și am căzut cît eram de lung. Sticla a alunecat pe podea și s-a proptit într-o grindă de sprijin. M-am ridicat iute în picioare și am recuperat sticla. Știam că erau chiar în spatele meu. N-am îndrăznit să mă uit înapoi. Am alergat spre ascensor, aplecându-mă pe sub ultima conductă, dar cînd m-am uitat din nou, Vince era deja acolo. Probabil că știuse vreo scurtătură printre brațele caracatiței. Oricum, mă întrecuse. Acum stătea în cușca deschisă, rînjind. M-am uitat înapoi și l-am văzut pe Ricky la doar cîțiva pași în spatele meu, apropiindu-se rapid.

Julia strigă:

-Renunță, Jack! N-are nici un rost.

Avea dreptate în privința asta, nu avea absolut nici un rost. N-aveam cum să trec de Vince. Și nu-l mai puteam întrece pe Ricky, care se apropiase foarte mult. Am sărit peste o conductă, am ocolit un panou electric și m-am lăsat pe vine. În momentul în care Ricky a sărit peste conductă, l-am lovit cu cotul între picioare. A urlat și a căzut, rostogolindu-se pe podea. M-am oprit și i-am tras un șut, cît am putut de tare, în cap. Asta era pentru Charley.

Am fugit.

Lîngă ascensor, Vince stătea pe jumătate aplecat, cu pumnii strînși. Ar fi fost încîntat să se bată. Alergam drept spre el și l-am văzut cum rînjește în așteptare.

Și în ultima clipă am cotit la stînga. Am sărit, pur și simplu.

Și am început să urc scara de incendiu fixată de perete.

-Opriți-l! Opriți-l! a țipat Julia.

Urcușul era dificil pentru că aveam degetul mare vîrit prin inelul de prindere a sticlei, care se bălăbănea și mă lovea pe dosul palmei în timp ce urcam. M-am concentrat asupra durerii. Aveam rău de înălțime și nu puteam să mă uit în jos. Așa că nu vedeam ce mă apucase de picioare, trăgîndu-mă înapoi spre podea. Am dat din picioare, dar ceea ce era acolo se ținea bine de mine.

În cele din urmă m-am uitat. Eram la trei metri deasupra podelei și, cu două trepte mai jos decît mine, Ricky își încleștase mîna liberă de glezna mea. A tras de picioarele mele ca să le dea jos de pe treapta pe care se aflau. Am alunecat preț de o clipă și deodată am simțit o durere sfișietoare în mîini. Dar m-am ținut tare.

Pe fața lui Ricky se lățise un zîmbet sinistru. Am dat cu piciorul în spate, încercînd să-l lovesc în față, dar fără succes, pentru că îmi apucase amîndouă picioarele și mi le ținea strîns la piept. Avea o forță imensă. Am tot încercat pînă cînd mi-am dat seama că puteam să-mi trag un picior în sus și astfel să-l eliberez. Așa am și făcut și apoi am călcat cu putere pe mîna cu care se ținea de treapta scării. A țipat și mi-a dat drumul la picioare ca să se țină de scară cu cealaltă mînă. L-am călcat din nou și imediat mi-am balansat piciorul în spate, nimerindu-l chiar sub bărbie. A alunecat în jos două trepte, după care s-a prins din nou. A rămas atîrnat acolo, aproape de baza scării.

Am început iar să urc.

Julia se apropia în fugă.

-Opriți-l!

Am auzit huruitul ascensorului în timp ce Vince mă depășea îndreptându-se spre acoperiș. Avea să mă aștepte acolo.

Am continuat să urc.

Am ajuns la cinci metri, apoi la șase metri deasupra podelei. M-am uitat în jos să văd dacă Ricky mă urmărea, dar rămăsese mult în urmă, nu credeam că o să mă mai poată prinde, și deodată Julia urcă rotindu-se prin aer pînă la mine, răsucindu-se ca un tirbușon - și se prinse de scară chiar lîngă mine. Numai că nu era Julia, era roiul, și pentru o clipă acesta a fost destul de dezorganizat ca să văd prin el, în unele locuri. Vedeam particulele rotitoare care îl alcătuiau. Am privit în jos și am văzut-o pe adevărata Julia, palidă ca un cadavru, stînd în picioare și uitîndu-se la mine, cu fața scheletică. Între timp, roiul de lîngă mine căpătase consistență, devenind solid, așa cum îl mai văzusem și înainte. Arăta ca Julia. Gura se mișca și am auzit o voce stranie spunînd "îmi pare rău, Jack". Iar roiul se comprimă, devenind și mai dens, prefăcîndu-se într-o mică Julia, înaltă cam de un metru douăzeci.

Am reluat urcușul.

Mica Julia își luă elan și se izbi cu forță de corpul meu. Am avut senzația că m-a lovit un sac cu ciment și am rămas o clipă fără aer. Mîna mi-a slăbit pe scară și abia am reușit să rămîn agățat, în timp ce roiul Julia m-a izbit încă o dată. M-am ferit cît am putut, gemînd de durere, dar am continuat să urc în pofida loviturilor. Roiul avea o masă suficientă ca să mă izbească dureros, dar nu destulă ca să mă dea jos de pe scară.

Probabil că și roiul și-a dat seama de asta, pentru că acum micul roi Julia s-a comprimat într-o sferă și a alunecat lin înainte ca să-mi învâluie capul într-un nor zumzăitor. Eram complet orb. Nu mai vedeam absolut nimic. Era ca și cum m-aș fi aflat într-o furtună de praf. Am bîjbiit după următoarea treaptă a scării, apoi după următoarea. Simțeam înțepături de ace pe față și pe

mîini, iar durerea devenea tot mai intensă, mai ascuțită. Se pare că roiul învățase cum să concentreze durerea. Dar bine că nu învățase să-și sufoce victima. Roiul n-a întreprins nimic ca să-mi astupe căile respiratorii.

Mi-am continuat ascensiunea.

Urcam în întuneric.

Și deodată am simțit cum Ricky mă trage din nou de picioare. Și abia în clipa aceea, în sfîrșit, mi-am dat seama că nu mai aveam cum să continui.

Eram la șapte metri deasupra podelei, atîrnat cu disperare de o scară, trăgînd după mine o sticlă cu mizerie cafenie, cu Vince care mă aștepta deasupra și Ricky trăgînd de mine în jos, și un roi care îmi bîzîia în jurul capului, orbindu-mă și provocîndu-mi niște înțepături teribil de dureroase. Mă simțeam epuizat și înfrînt și simțeam cum mă părăsesc ultimele picături de energie. Degetele îmi tremurau pe treptele scării. Nu mă mai puteam ține. Știam că nu îmi mai rămînea decît să-mi dau drumul și să cad, și totul s-ar termina într-o clipită. Oricum eram terminat.

Am pipăit următoarea treaptă, m-am apucat de ea și mi-am tras corpul în sus. Dar umerii mă usturau. Ricky trăgea în jos cu înversunare. Știam că va ieși învingător din această înclêstare. Ei aveau să cîștige. Întotdeauna aveau să iasă învingători.

Și pe urmă m-am gîndit la Julia, palidă ca o stafie și fragilă, rostind în șoaptă: "Salvează-mi copiii". M-am gîndit la copiii mei care mă așteptau să mă întorc acasă. I-am văzut așezați în jurul mesei, așteptînd cina. Și știam că trebuia să continuu cu orice preț.

Și am continuat.

Acum nu îmi este foarte limpede ce s-a întîmplat cu Ricky. Nu știu cum am reușit să-mi ridic picioarele de pe trepte și am rămas atîrnat numai în brațe, lovind cu picioarele în disperare, și probabil că l-am lovit în față și

i-am zdrobit nasul.

Pentru că într-o clipă Ricky mi-a dat drumul și am auzit mai multe bufnituri în timp ce se rostogolea pe scară, iar el încerca disperat să se agațe de trepte în cădere. Am auzit: "Ricky, nu!", iar roiul a dispărut din jurul capului meu. Eram, din nou, complet liber. M-am uitat în jos și am văzut roiul Julia lângă Ricky, care reușise să se agațe cam la trei metri și jumătate deasupra podelei. Apoi l-am văzut uitându-se în sus minios. Sîngele îi țîșnea din nas și din gură. A dat să urce spre mine, dar roiul Julia a spus: "Nu, Ricky. Nu, nu ai cum! Lasă-l pe Vince."

După care Ricky a coborît cu mare greutate restul treptelor pînă jos, iar roiul s-a instalat din nou în corpul palid al Juliei. Amîndoi stăteau și se uitau la mine.

Am întors privirea de la ei și m-am uitat în susul scării.

Și l-am văzut pe Vince așteptîndu-mă acolo, la un metru și jumătate deasupra mea.

Avea picioarele pe ultimele trepte și stătea aplecat, blocîndu-mi calea. Nu aveam absolut nici o șansă să trec de el. M-am oprit să evaluez situația, mi-am schimbat greutatea pe scară, ridicînd un picior pe o treaptă mai sus, și mi-am prins brațul liber pe după treapta din dreptul feței mele. Dar cînd am ridicat piciorul, am simțit ceva în buzunar. Am înlemnit.

Mai aveam o eprubetă cu virusul bacteriofag.

Am scos recipientul din buzunar și i l-am arătat. Am desfăcut dopul cu dinții și i-am spus:

-Hei, Vince, ce zici de un duș cu rahat?

N-a făcut nici o mișcare, dar a mijit ochii.

Am mai urcat o treaptă.

-Ai face bine să te ferești, Vince, am spus. Gîfiam atît de tare încît nu reușeam să vorbesc suficient de amenințător. Ferește-te pînă nu te uzi...

Încă o treaptă. Eram la doar trei trepte sub el.

-Mînea e la tine, Vince.

Țineam eprubetă în cealaltă mînă.

-Nu pot să-ți nimeresc fața de aici. Dar cu siguranță că pot să-ți ating picioarele și pantofii. Ți pasă?

Încă o treaptă.

Vince a rămas pe loc.

-S-ar părea că nu, am spus. Ți place să duci o viață plină de riscuri?

M-am oprit. Dacă mai avansam încă o treaptă, m-ar fi putut lovi cu piciorul în cap. Dacă rămîneam pe loc, era nevoit să coboare pînă la mine, și atunci aș fi putut să-l stropesc cu virusul. Așa că am rămas.

-Ce zici, Vince? Ai de gînd să stai pe loc sau să pleci de acolo?

Vince se încruntă. Se uita cînd la mine, cînd la eprubetă.

După care s-a dat la o parte de pe scară.

-Bravo, Vince.

Am mai urcat o treaptă.

Se retrăsese atît de mult încît acum nu mai vedeam unde era. M-am gîndit că probabil plănua să mă atace cînd ajungeam sus. Așa că eram pregătit să mă aplec și să mă feresc de el într-o parte.

Ultima treaptă.

Și în sfîrșit l-am văzut. Nu plănuiise nimic. Vince tremura cuprins de panică, asemenea unui animal încolțit, înghesuit într-un cotlon întunecos al pasarelei. Nu-i puteam citi privirea, dar i-am văzut corpul tremurînd.

-OK, Vince. Am ajuns.

Am pășit pe platforma din plasă de sîrmă. Ajunsesem la ultimul nivel, fiind înconjurat de instalații. La nici douăzeci de pași de mine am văzut cele două rezervoare de oțel pentru sistemul de aspersoare. M-am uitat în jos și i-am văzut pe Ricky și Julia uitîndu-se în sus la mine. M-am întrebat dacă își dădeau seama cît de aproape ajunsesem de scopul meu.

M-am uitat din nou la Vince exact în momentul în care scotea o prelată transparentă de plastic dintr-o ladă

aflată într-un colț. S-a înfășurat în prelată ca într-un scut și apoi, cu un răcnet gutural, m-a atacat. Eram chiar la marginea scării. Nemaivînd timp să-l evit, m-am întors într-o parte și m-am prins de o conductă cu diametrul de nouăzeci de centimetri, în așteptarea impactului.

Vince s-a izbit de mine.

Eprubeta mi-a zburat din mînă și s-a zdrobit de plasă. Sticla mi-a scăpat din mîna cealaltă și s-a rostogolit pe pasarelă, oprindu-se la marginea căii de acces. Doar cîteva centimetri mai lipseau ca să se rostogolească în gol. M-am deplasat spre ea.

Continuînd să se ascundă în spatele prelatei, Vince se izbi din nou de mine. M-am lovit zdravăn cu spatele de conductă. M-am izbit cu capul de oțel. Picioarele îmi alunecau pe lichidul cafeniu care se prelingea printre găurile plasei și abia mai reușeam să-mi țin echilibrul. Vince m-a lovit din nou.

Cuprins cum era de panică, nu și-a dat seama că rămăsesem fără armă. Sau poate că prelata îl împiedicase să vadă. Mă izbea întruna cu tot corpul pînă cînd, în cele din urmă, am alunecat și am căzut în genunchi. Imediat am început să mă tîrăsc în patru labe spre sticla care se afla la vreo trei metri distanță. Purtarea asta ciudată l-a făcut pe Vince să se oprească pentru un moment; și-a dat jos prelata, a văzut sticla și s-a aruncat spre ea, zburînd efectiv prin aer.

Dar a ajuns prea tîrziu. Apucasem să pun mîna pe sticlă și am tras-o rapid spre mine chiar în momentul în care Vince ateriza, cu prelată cu tot, exact în locul unde se aflase sticla. S-a lovit zdravăn cu capul de marginea pasarelei. Preț de cîteva clipe a rămas buimac, scuturîndu-și capul ca să și-l limpezească.

Iar eu am apucat de marginea prelatei și am tras-o în sus.

Cu un răcnet, Vince s-a rostogolit peste margine.

L-am văzut cum s-a izbit de podea. Nu s-a mai mișcat. Apoi roiul i-a părăsit corpul, înălțîndu-se în aer precum

fantoma lui. Fantoma s-a alăturat lui Ricky și Juliei, care se uitau în sus, la mine. Pe urmă cei doi s-au întors și au plecat grăbiți în cealaltă parte a sălii de fabricație, sărind din mers peste brațele caracatiței. Mișcările lor vădeau clar o stare de alertă. Puteai crede chiar că erau înspăimîntați.

“Asta e bine”, mi-am spus.

M-am ridicat în picioare și m-am îndreptat spre rezervorul aspersoarelor. Instrucțiunile erau imprimare pe partea inferioară a recipientului. Era simplu să-ți dai seama cum se manevrau valvele. Am răsucit valva de alimentare, am deșurubat capacul de umplere, am așteptat să iasă azotul presurizat, apoi am turnat înăuntru conținutul sticlei. Am ascultat cum curge în interiorul rezervorului. După care am înșurubat la loc capacul, am răsucit valva și am restabilit presiunea azotului.

Reușisem!

Am tras aer adînc în piept.

Pînă la urmă eram pe cale să înving blestemăția asta.

Am coborît cu ascensorul, simțindu-mă bine pentru prima oară în ziua aceea.

ZIUA A ȘAPTEA

8:12 A.M.

Erau adunați cu toții în cealaltă parte a încăperii - Julia, Ricky și acum și Bobby. Vince era și el acolo, plutind mai în spate, dar uneori puteam să văd prin el, roiul său fiind ușor transparent. M-am întrebat care dintre ceilalți erau doar roiuri în momentul acela. Nu puteam fi sigur. Dar nici nu mai avea importanță.

Stăteau lângă un șir de monitoare de computer care arătau fiecare parametru al procesului de fabricație: grafice de temperatură, debitul și Dumnezeu mai știe ce altceva. Dar se întorseseră cu spatele la monitoare și mă urmăreau.

M-am apropiat calm de ei, cu pași mășurați. Nu mă grăbeam deloc. Nici pomeneală. Cred că mi-a luat două minute pînă am străbătut sala de fabricație pînă la locul unde se aflau ei. M-au privit mai întâi nedumeriți, apoi din ce în ce mai amuzați.

-Ei, Jack, spuse în cele din urmă Julia. Cum îți merge?

-Deloc rău, am spus. Lucrurile merg spre bine.

-Pari foarte încrezător.

Am ridicat din umeri.

-Ai totul sub control? m-a întrebat Julia.

Am ridicat iar din umeri.

-Apropo, unde e Mae?

-Nu știu. De ce?

-Bobby a căutat-o și n-a găsit-o pe nicăieri.

-Habar n-am, am spus. De ce ați căutat-o?

-Ne-am gîndit să fim cu toții împreună, a spus Julia cînd o să terminăm treburile pe aici.

-Aha, am zis eu. Deci asta facem acum? Terminăm?

Ea dădu din cap încet.

-Da, Jack. Terminăm.

Fiindcă nu puteam să risc să mă uit la ceas, am fost nevoit să apreciez în gînd cam cît timp trecuse. Am

presupus că trecuseră trei-patru minute. Am spus:

-Așadar, ce ai de gînd?

Julia începu să umble încolo și-ncoace, explicîndu-mi:

-Ei bine, Jack, sînt foarte dezamăgită de felul cum au decurs lucrurile în ceea ce te privește. Sînt realmente dezamăgită. Știi cît de mult țin la tine. N-aș Fi vrut nici o clipă să ți se întîmple ceva rău. Dar tu lupți împotriva noastră, Jack. Și n-o să încetezi să te lupți. Iar noi nu putem accepta asta.

-Înțeleg, am spus.

-Pur și simplu, nu putem accepta, Jack.

Am băgat mîna în buzunar și am scos bricheta de plastic. Chiar dacă Julia sau vreunul din ceilalți a observat-o, nu s-au trădat în nici un fel.

Ea continua să umble de colo-colo.

-Jack, mă pui într-o postură dificilă.

-Cum așa?

-Ai avut privilegiul să asişti la nașterea unui lucru cu totul nou aici. Ceva nou și miraculos. Dar nu ești deloc înțelegător, Jack.

-Nu, nu sînt.

-Nașterea e dureroasă.

-La fel de dureroasă e și moartea, am spus.

Continua să se foiască de colo-colo și răspuase:

-Da, și moartea e dureroasă.

Mă privi încruntată.

-S-a întîmplat ceva?

-Unde e Mae? întrebă ea din nou.

-Nu știu. N-am nici cea mai mică idee.

Ea continuă să se uite la mine încruntată:

-Trebuie s-o găsim, Jack.

-Sînt sigur că o s-o găsiți.

-Da, o vom găsi.

-Prin urmare, n-aveți nevoie de mine, am spus. Căutați-o singuri. Adică, dacă-mi amintesc eu bine, voi sînteți viitorul. Superior și de neoprit. Eu sînt doar un om simplu.

Julia începu să-mi dea ocol, uitîndu-se la mine din toate părțile. Se vedea că era nedumerită de purtarea mea. Ori intrigată. Probabil că întrecusem măsura. Mersesem prea departe. Sesizase ceva. Avea o bănuială. Iar asta mă făcea să fiu foarte neliniștit. Răsuceam nervos bricheta în mîini.

-Jack, spuse ea. Mă dezamăgești.

-Ai mai spus asta.

-Da. Dar tot nu sînt sigură...

Ca la un semnal numai de ei știut, bărbații începură toți să-mi dea ocol. Se mișcau în cercuri concentrice în jurul meu. Să fi fost vorba de un soi de procedură de scanare? Sau însemna altceva?

Încercam să ghicesc cît timp trecuse. Mi-am zis că trecuseră vreo cinci minute.

-Hai, Jack. Vreau să te văd mai de-aproape.

Și-a pus mîna pe umărul meu și m-a condus la unul din brațele mari ale caracatiței. Acesta avea un diametru de aproape doi metri și suprafața ca oglinda. O vedeam pe Julia în picioare lingă mine. Cu brațul pe umărul meu.

-Nu-i așa că alcătuim un cuplu fermecător? E mare păcat. Am fi putut avea un viitor măreț.

-Mda, mă rog... am spus eu.

În momentul în care am vorbit, un fluviu de particule palide a izvorit din Julia, s-a curbat în aer și a coborît ca o ploaie peste tot corpul meu, pătrunzîndu-mi și în gură. Am închis gura cît am putut de repede, dar nu mai conta, fiindcă în oglindă corpul meu păru să se dizolve, fiind înlocuit de corpul Juliei. Era ca și cum pielea ei o părăsise, zburase prin aer și se prelinsese peste mine. Acum erau două Julia stînd umăr lingă umăr în fața oglinzii. Am spus:

-Termină, Julia.

Ea rîse și-mi răspunse:

-De ce? Mie mi se pare amuzant.

-Oprește-te! am spus. Aveam glasul meu, deși arătam ca Julia. Oprește-te!

-Nu-ți place? Mie mi se pare amuzant. Tu trebuie să fii

eu pentru o vreme.

-Am spus să încetezi!

-Jack, nu mai ai deloc haz.

Am tras de imaginea Juliei de pe fața mea, încercînd să o îndepărtez ca pe o mască. Dar am simțit doar cum degetele îmi atingeau propria-mi față. Cînd mi-am zgîriat obrazul, în oglindă au apărut zgîrieturi pe obrazul Juliei. Am întins mîna la spate și mi-am pipăit părul. Cuprins de panică, am scăpat bricheta care a căzut zdrăngănind pe pardoseală.

-Scoate-o de pe mine! am spus. Scoate-o imediat!

Am auzit un şuierat și pielea-Julia a dispărut, a plutit prin aer și a coborît peste Julia. Numai că acum ea arăta ca mine. Acum erau în oglindă doi Jack umăr la umăr.

-E mai bine așa? întrebă ea.

-Nu știu ce încerci să demonstrezi, am spus trăgînd aer în piept.

M-am aplecat și am ridicat bricheta.

-Nu încerc să demonstrez nimic, spuse ea. Am vrut doar să te simt. Și știi ce am descoperit? Că ai un secret, Jack. Și ai crezut că n-o să-l aflu.

-Da?

-Dar l-am aflat, spuse ea.

Nu știam cum să interpretez spusele ei. Nu mai eram sigur unde mă aflu, iar schimbările de înfățișare mă descumpăniseră atît de tare încît pierdusem noțiunea timpului.

-Ești îngrijorat din pricina timpului, nu-i așa, Jack? Nu trebuie să-ți faci griji. Avem timp berechet. Totul e sub control aici. Ai de gînd să ne spui care e secretul tău? Sau va trebui să te obligăm să ni-l spui?

În spatele ei vedeam ecranele monitoarelor de la stația de control. Cele din colțuri aveau cîte o bară transversală care pîlpîia, cu un mesaj scris pe care nu izbuteam să-l citesc. Vedeam cum unele grafice urcau abrupt, culoarea liniilor trecînd de la albastru la galben, apoi la roșu pe măsură ce urcau.

N-am schițat nici un gest.

Julia s-a întors către bărbați.

-În regulă, spuse ea. Faceți-l să vorbească.

Cei trei bărbați s-au apropiat de mine. Sosise clipa să le arăt. Sosise momentul să-mi dezvălui capcana.

-Nici o problemă, am spus.

Am aprins bricheta și am ținut-o sub cel mai apropiat aspersor de incendiu.

Bărbații au încremenit pe loc. Aspersorul s-a înnegrit de fum.

Și nu s-a întâmplat nimic.

Flacăra topea tăblița de metal moale de sub capul aspersorului. Stropi de argint se prelingeau pe pardoseală la picioarele mele. Și cu toate acestea nu se întâmplă nimic. Aspersoarele nu porneau.

-Dar-ar dracii! am spus.

Julia mă privea îngîndurată.

-A fost o încercare frumoasă. Ești foarte inventiv, Jack. Ai judecat corect. Dar ai uitat ceva.

-Ce anume?

-Că există un sistem de siguranță al întregii fabrici. Iar cînd am văzut că te duci la aspersoare, Ricky a oprit sistemul. Dacă sistemul e oprit, aspersoarele nu mai funcționează. Cred că n-ai noroc, Jack, mai spuse ea ridicînd din umeri.

Am stins bricheta. Nu mai aveam ce face. Am rămas pe loc, simțindu-mă ca un caraghios. Mi s-a părut că percep un miros slab în încăpere. Era un fel de duhoare grețosă, dulceagă. Dar nu eram sigur.

-Totuși, a fost o încercare frumoasă, spuse Julia. Dar gata cu distracția.

Se întoarse spre bărbați și făcu un semn scurt din cap. Cei trei se apropiară de mine.

-Hei, băieți, ce naiba...

Cei trei n-au reacționat. Fețele lor au rămas impasibile. M-au înșfăcat și atunci am început să mă zbat.

-Hei, ia lăsați-mă!... am zis și m-am eliberat din strînsoare.

-Nu-ți agrava situația, Jack, zise Ricky.

-Ia mai du-te dracului, Ricky, m-am rățoit și l-am scuipat în față tocmai când cei trei m-au trîntit la podea.

Speram ca virusul să-i intre în gură. Speram să-l întîrzii cumva, să provoc o ceartă. Orice pentru o întîrziere cît de mică. Dar m-au trîntit la podea și s-au aruncat toți trei peste mine, vrînd să mă stranguleze. Le simțeam mîinile pe gît. Bobby mi-a acoperit gura și nasul cu palma. Am încercat să-l mușc. El ținea mîna apăsată ferm pe fața mea și mă privea fix. Mi-a zîmbit cu un aer distant. Era ca și cum nu m-ar fi cunoscut deloc, ca și cum n-ar fi avut nici un sentiment față de mine. Toți erau niște străini, porniți să mă ucidă rapid și eficace. I-am lovit cu pumnii pînă cînd Ricky și-a pus un genunchi pe unul din brațele mele, țintuindu-l, iar Bobby mi-a imobilizat celălalt braț. Acum nu mă mai puteam mișca deloc. Am încercat să dau din picioare, dar Julia s-a așezat pe picioarele mele, dîndu-le o mînă de ajutor. Am început să văd lumea din jur ca prin ceață. O ceață cenușie.

Apoi s-a auzit un pocnet slab, aproape ca de floricele de porumb sau ca de sticlă crăpată, iar Julia a țipat:

-Ce-a fost asta?!

Cei trei bărbați mi-au dat drumul și s-au ridicat în picioare. S-au îndepărtat de mine. Am rămas trîntit la pămînt, cuprins de un acces de tuse. Nici măcar n-am încercat să mă ridic.

-Ce-a fost asta? a țipat iar Julia.

Prima dintre conductele caracatiței s-a spart undeva sus, deasupra noastră. Un lichid brun a țîșnit fisînd. O altă conductă a pocnit, și încă una. Sala s-a umplut de șuierături. Vălătuci de ceață groasă, cafenie, se răspîndeau peste tot în jur. Julia a strigat:

-Ce-i asta?

-Este linia de asamblare, răspunse Ricky. E supraîncălzită și va exploda.

-Cum? Cum e posibil?

M-am ridicat în picioare, deși nu-mi trecuse tușea, și le-am spus:

-Ce, ați uitat că ați oprit sistemul de siguranță? Acum virusul o să se împrăști în toată sala asta.

-Dar nu pentru mult timp, spuse Julia. În două secunde o să repornim întregul sistem de siguranță.

Ricky se așezase deja la panoul de control și lovea disperat tastele.

-Bine gândit, Julia, am spus.

Am aprins bricheta și am ridicat-o sub capul aspersorului.

Julia a țipat:

-Stop! Ricky, oprește-te!

Ricky s-a oprit.

Am spus:

-Orice-ați face, ați încurcat-o!

Julia s-a întors furioasă către mine și a șuiertat printre dinți:

-Te urăsc!

Corpul ei căpăta deja nuanțe cenușii, trecînd într-un soi de reprezentare monocromă. La fel și Ricky, căruia îi dispărea culoarea. Era virusul din aer care le afecta roiurile.

Dinspre unul din brațele suspendate ale caracatiței se auziră niște pocnete însoțite de scînteii. Apoi fulgerul unui arc electric. Ricky îl zări și țipă:

-Las-o baltă, Julia! Mergem la risc!

Apăsă ultimele taste și porni sistemul de siguranță. Sirenele alarmelor au început să sune. Ecranele monitoarelor afișau în roșu, intermitent, concentrațiile excesive de metan și alte gaze. Ecranul principal arăta că sistemele de siguranță erau pornite. Iar din aspersoare țîșniră conuri de lichid cafeniu.

Cînd apa i-a atins, au început să țipe. Se zvîrcoleau și se

contractau, se micșorau sub privirile mele. Fața Juliei era schimonosită. Mă privea cu o ură pură. Dar începuse deja să se dizolve. A căzut în genunchi, apoi pe spate. Ceilalți se rostogoleau pe podea, țipând de durere.

-Haide, Jack!

Cineva mă trăgea de mîneacă. Era Mae.

-Haide, spuse ea. Sala asta e plină de metan. Trebuie să plecăm.

Am șovăit, continuînd să mă uit la Julia. Apoi ne-am întors și am fugit.

ZIUA A ȘAPTEA

9:11 A.M.

Pilotul elicopterului a deschis ușile în timp ce noi alergam pe platformă. Am sărit înăuntru și Mae a spus:

-Să mergem!

Pilotul a răspuns:

-Trebuie să insist să vă puneți centura înainte...

-Dă-i drumul o dată, fir-ar să fie! am strigat eu.

-Îmi pare rău, așa zice la regulament, și nu e sigur...

Un fum negru începuse să se reverse pe ușa centralei electrice pe care abia ieșisem. Începu apoi să se înalțe spre cerul albastru al deșertului.

Pilotul îl văzu și spuse:

-Țineți-vă bine!

Elicopterul se înalță și porni spre nord, ocolind clădirea la mare distanță. Acum fumul ieșea prin toate orificiile de ventilație din apropierea acoperișului. O ceață neagră se ridica la cer. Mae spuse:

-Focul o să ardă și nanoparticulele, și bacteriile. Nu-ți face griji.

-Unde mergem? întrebă pilotul.

-Acasă.

Se îndreptă spre vest și în câteva minute am lăsat clădirea în urmă. A dispărut sub linia orizontului. Mae ședea pe scaunul din spate, cu ochii închiși. I-am spus:

-Credeam că o să explodeze. Dar au pornit din nou sistemul de siguranță. Așa că presupun că n-o să mai explodeze.

Văzînd că tace, am continuat:

-Și-atunci de ce ne-am grăbit așa să fugim de acolo? Și, apropo, pe unde ai fost? Nimeni nu știa unde te-ai ascuns.

-Am fost afară, în depozit.

-Și ce făceai acolo?

-Am mai căutat niște termit.

-Și ai găsit?

Nu s-a auzit nici un sunet. Doar un fulger de lumină galbenă care s-a răspîndit la orizont preț de o clipă, după care a dispărut. Ai fi putut crede că nu se întîmplase nimic. Dar elicopterul s-a balansat și s-a hurducat în momentul în care unda de șoc a trecut de noi.

Pilotul spuse:

-Sfinte Sisoe, ce-a fost asta?

-Un accident industrial, am spus. Foarte nefericit.

Pilotul întinse mîna spre stația radio:

-Trebuie să-l raportez.

-Da, am spus. Raportează-l.

Am zburat spre vest și am văzut liziera verde a pădurii și coamele unduitoare ale dealurilor de la poalele munților Sierra în timp ce intram pe teritoriul statului California.

ZIUA A ȘAPTEA

11:57 P.M.

E târziu.

Aproape miezul nopții. E liniște în toată casa. Nu sînt sigur cum se va termina totul. Copiii sînt grav bolnavi, vomită după ce le-am dat virusul. Îi aud pe fiul și pe fica mea icnind fiecare în cîte o baie. Cu cîteva minute în urmă m-am dus la ei să văd ce fac. Fețele lor aveau o paloare cadaverică. Îmi dau seama că le e frică, pentru că ei știu că și mie mi-e frică, încă nu le-am spus nimic despre Julia. Nici nu m-au întrebat, în momentul de față sînt prea bolnavi ca să le mai ardă de pus întrebări.

Cel mai mult mă îngrijorează fetița cea mică, Amanda, fiindcă a trebuit să-i dau și ei virusul. Era singura ei speranță. Ellen e cu ea acum, dar și Ellen vomită. Amanda încă nu a vomitat. Nu știu dacă e bine sau e rău. Sugarii reacționează diferit.

Cît despre mine, cel puțin deocamdată, cred că sînt bine. Sînt frînt de oboseală. Presupun că am ațipit din cînd în cînd toată noaptea. Acum stau aici, privind pe fereastra din spatele casei, și o aștept pe Mae. A sărit gardul de la marginea curții din spate și probabil că acum scotocește prin tufișurile de pe panta care coboară în spatele proprietății, acolo unde sînt aspersoarele. I s-a părut că vede o lumină verde palidă venind de undeva, din josul pantei. I-am spus să nu se ducă acolo singură, noaptea, dar sînt prea obosit să mă duc după ea. Dacă ar avea răbdare pînă mîine, armata ar veni aici cu aruncătoare de flăcări și ar distruge tot ce o fi pe acolo.

Autoritățile militare încearcă să mușamalizeze toată această afacere, dar eu am computerul Juliei aici, acasă, și am instalat un program care să-i spioneze mesajele venite prin e-mail. Pentru mai multă siguranță am scos hard-disk-ul din calculator. Am tăcut o copie după el și originalul l-am pus într-un seif din oraș. Nu-mi fac griji în

priviința celor de la armată. Griji îmi provoacă Larry Handler și ceilalți de la Xymos. Ei știu că-i așteaptă niște procese răsunătoare. Chiar dacă vor anunța falimentul companiei în cursul acestei săptămîni, tot vor trebui să dea socoteală pentru faptele lor criminale. Mai ales Larry. N-o să-i plîng de milă dacă o să fie trimis la închisoare.

Împreună cu Mae, am reușit să reconstituim cea mai mare parte a evenimentelor din ultimele zile. Irritația fiicei mele a fost provocată de asamblorii gamma-micromașinile care asamblau moleculele finisate din fragmentele componente. Asamblorii trebuie să se fi aflat pe împră cămintea Juliei cînd a venit acasă direct de la laborator. Julia se temea de această posibilitate și de-aia tăcea duș de cum ajungea acasă. Laboratorul avea o procedură de decon taminare bună, dar Julia interacționa cu roiul în afara laboratorului. Știa că e periculos.

În orice caz, în noaptea aceea a adus din greșeală asamblorii în camera copilului. Asamblorii gamma sînt concepuți astfel încît să taie substratul de carbon, dar, confrunțați cu o substanță flexibilă cum este pielea, n-au făcut decît să o ciupească. Este dureros și provoacă microtraume de un tip nemaîntîlnit pînă acum. Și nimeni n-ar fi putut bănuî despre ce e vorba. Nu e de mirare că Amanda nu a făcut febră. Pentru că nu era vorba de o infecție. Pur și simplu ea avea pe piele o peliculă de particule “mușcătoare”. Cîmpul magnetic al instalației MRI a vindecat-o instantaneu; toți asamblorii au fost îndepărtați de la primul impuls magnetic. (Se pare că tot asta s-a întîmplat și cu tipul din deșert. În tr-un fel sau altul, a intrat în contact cu un lot de asamblori. Omul își instalase cortul la o distanță de circa un kilometru și jumătate de fabrica din deșert a companiei Xymos.)

Julia a știut ce s-a întîmplat cu Amanda, dar nu a spus nimănui, în schimb, a chemat echipa de “igienizare” de la Xymos, care a venit la miezul nopții, cînd cu eram la spital. Numai Eric i-a văzut, iar acum știu ce a văzut.

Pentru că aceeași echipă a venit aici, în urmă cu câteva ore, ca să-mi curețe casa. Erau aceeași oameni pe care i-am văzut în duba de pe șosea în noaptea accidentului.

Conducătorul echipei poartă un combinezon argintiu cu proprietăți antimagnetice care îi dă o înfățișare fantomatică. Maska argintată pe care o poartă face să pară că nu are față. El intră primul în mediul respectiv pentru un prim control. După care urmează patru bărbați în salopete, aceștia avînd misiunea să aspire și să curețe totul. Eu îi spuseseam lui Eric că visase, dar nu era așa. Ei lăsaseră senzorul pe care l-am găsit sub patul Amandei. Aparatul fusese lăsat intenționat, pentru a depista eventualii asamblori care le-ar fi putut scăpa. Nu era deloc un atenuator de suprasarcină, dar era construit în așa fel încît să semene cu un astfel de dispozitiv banal.

Cînd în sfîrșit mi-am dat scama de toate aceste lucruri, am fost furios pe Julia pentru că nu mi-a spus ce se întîmplă. Pentru că m-a lăsat să-mi fac griji. Dar, firește, ea era deja bolnavă. Și nu mai are nici un rost să mai fiu supărat pe ea acum.

Playerul MP3 al lui Eric fusese stricat de către asamblorii gamma, la fel ca și mașinile din deșert. Și la fel ca și instalația MRI. În toate aceste cazuri, asamblorii gamma au "tocat" circuitele de memorie care au un conținut ridicat de carbon și nu s-au atins de procesoarele centrale.

Iar în noaptea accidentului a fost un roi lîngă Julia în mașină. A venit împreună cu ea la înapoierea din deșert. Nu știu dacă l-a adus intenționat cu ea sau nu. Roiul era în stare să se facă nevăzut la nevoie, acesta fiind motivul pentru care Eric n-a văzut nimic cînd a ieșit și s-a dus la mașină ca să verifice. Iar cu nu eram sigur de ceea ce văzusem în momentul în care a plecat cu mașina, ceea ce este explicabil. Probabil că roiul reflecta lumina într-un fel neobișnuit. În amintirea mea semăna puțin cu Ricky, dar probabil că era prea devreme pentru ca roiul să fi început să ia anumite înfățișări. Sau poate că nu am

văzut decît o formă nedeslușită și în gelozia mea mi-am închipuit că e vorba de o persoană. Nu cred că am născocit-o, dar e posibil. Ellen e de părere că e posibil să fi fost de vină imaginația mea.

După accidentul de pe șosea, Julia a chemat echipa de intervenție. Iată de ce veniseră ci la fața locului la ora aceea tîrzie din noapte. Așteptau să coboare panta și să curețe locul. Nu știu ce anume a provocat accidentul, adică, dacă a avut vreo legătură cu roiul sau a fost pur și simplu un accident. Acum chiar că nu mai am pe cine să întreb.

Fabrica din deșert a fost distrusă în întregime. În laborator se acumulasese suficient metan încît să producă o minge de foc la o temperatură de peste 1100 °C, suficientă pentru incinerarea oricărui material biologic prezent. Dar tot îmi fac griji. Nu s-a descoperit nici un cadavru în ruine, nici măcar scheletele.

Mae a dus virusul bacteriofag la fostul ei laborator din Palo Alto. Sper că a reușit să-i facă să înțeleagă cît de disperată este situația. Nu mi-a spus nimic despre reacția lor. Eu sînt de părere că virusul ar trebui introdus în rezervele de apă potabilă, dar Mae spune că acesta ar fi distrus de clorul folosit la igienizarea apei. Din cîte știm în acest moment, virusul reușește să ucidă roiurile. Uneori aud un țuit în urechi, ceea ce e un semn îngrijorător. Și mai simt și o vibrație în piept și abdomen. Nu-mi dau seama dacă sînt paranoic sau dacă se întîmplă ceva într-adevăr cu mine. Încerc să-mi păstrez o mină curajoasă pentru copii, dar bineînțeles că pe copii nu poți să-i păcălești. Ei știu că mi-e teamă.

Ultimul mister care a rămas de lămurit a fost motivul pentru care roiurile se întorceau mereu la laborator. Pentru mine era ceva cu totul illogic. Și îmi tot făceam griji din pricina asta, fiindcă era un țel irațional. Nu se potrivea cu formulările din programul Predprey. De ce s-ar întoarce un animal de pradă într-un anumit loc?

Firește, privind lucrurile retrospectiv, nu exista decît un răspuns posibil. Roiurile au fost programate intenționat ca să se întoarcă. Țelul acesta a fost definit explicit de către programatori. Dar de ce ar programa cineva un astfel de țel?

Am aflat abia în urmă cu cîteva ore.

Codul pe care mi-l arătase Ricky nu era cel pe care îl folosiseră efectiv în cazul particulelor. Nu putea să-mi arate codul adevărat fiindcă mi-aș fi dat seama dintr-o privire ce făcuseră. Ricky nici măcar nu mi-a spus. Nimeni nu mi-a spus vreodată.

Ce mă deranjează cel mai mult este un e-mail pe care l-am găsit pe computerul Juliei în cursul zilei de astăzi. Era trimis de ea pe adresa lui Ricky Morse, cu o copie pentru Larry Handler, șeful de la Xymos, și conținea o descriere a procedurii cu ajutorul căreia camera video compusă din nanoparticule putea fi făcută să funcționeze și în condiții de vînt puternic. Planul consta în eliberarea intenționată a unui roi în mediul înconjurător.

Și exact asta au făcut.

Au simulat o scăpare accidentală, provocată de absența unor filtre de aer. De aceea m-a purtat Ricky prin acea lungă prezentare a fabricii, pentru ca apoi să ajungă să-mi servească povestea aceea despre constructorii neglijenți și sistemul de ventilație. Dar nimic din ce mi-a spus el nu era adevărat. Eliberarea a fost plănuită.

A fost intenționată de la bun început.

În momentul în care nu au putut să facă roiul să funcționeze în condiții de vînt puternic, au încercat să “meșterească” o soluție. Au dat greș. Particulele erau prea mici și prea ușoare, și probabil și prea proaste. Deficiențele de proiectare se strecuraseră încă de la început, iar acum ajunseseră într-o fază în care acestea nu mai puteau fi remediate. Întregul lor proiect militar în valoare de multe milioane de dolari se ducea pe apa

sîmbetei, iar ei nu găseau o soluție. Așa că au decis să lase roiul să găsească singur soluția.

Așa se face că au reconfigurat nanoparticulele ca să acumuleze energia solară și memoria. Au rescris programul particulelor pentru a include un algoritm genetic. Și au eliberat apoi particulele, lăsîndu-le să se reproducă și să evolueze ca să vadă dacă roiul putea învăța să supraviețuiască de unul singur.

Și au reușit.

Era o prostie atît de mare încît te lăsa tară grai. N-am înțeles cum de au putut să aplice un astfel de plan fără să-și dea seama de consecințe. La fel ca toate celelalte proiecte de la Xymos, era un plan improvizat, insuficient gîndit, conceput în pripă pentru a rezolva o problemă legată de prezent, fără să se țină cont de viitor. Asta s-ar putea să fie tipic pentru gîndirea corporatistă cînd se iau decizii cu pistolul la tîmplă, dar cu astfel de tehnologii pericolele sînt copleșitoare.

Dar, firește, adevărul “adevărat” este mult mai complicat. Tehnologia însăși invită la un asemenea comportament. Sistemele de agenți distribuiți funcționează de capul lor. Este caracteristica lor. Chiar asta era secretul: să le pui la punct și să le lași să-și facă treaba. Pînă la urmă, îți faci un obicei din a proceda așa. Ajungi să te obișnuiești să tratezi în maniera asta rețelele de agenți. Tot secretul constă în autonomie. Dar una e să eliberezi o populație de agenți virtuali în memoria unui computer pentru rezolvarea unei probleme și cu totul altceva să dai drumul unor agenți reali în lumea reală. Pur și simplu, cei de la Xymos nu au văzut diferența. Sau n-au vrut să o vadă.

Și au dat drumul roiului.

Termenul tehnic pentru această operațiune este “autooptimizare”. Roiul evoluează de unul singur, iar agenții mai puțin reușiți dispar, rămînînd ca agenții

reușiți să reproducă generația următoare. După zece sau o sută de generații, roiul evoluează spre soluția cea mai bună. Soluția optimă.

Lucruri de acest gen se fac mereu în interiorul computerelor. E folosit chiar pentru generarea unor noi algoritmi de computer. Danny Hillis a fost unul dintre primii care au făcut acest lucru cu ani în urmă pentru optimizarea unui algoritm de sortare. Ca să vadă dacă un computer e în stare să-și optimizeze singur funcționarea. Programul a descoperit o nouă metodă. Alți oameni s-au grăbit să meargă pe drumul deschis de el. Dar niciodată nu se făcuse așa ceva cu roboți autonomi în lumea reală. Din câte știu, aceasta a fost prima încercare. Poate că s-a întâmplat deja și noi n-am auzit încă. În orice caz, sînt sigur că se va întâmpla din nou.

Probabil curînd.

Este ora două dimineța. În sfîrșit, copiii au încetat să vomite. S-au dus la culcare. Par să se fi liniștit. Amanda a adormit. Ellen e încă destul de bolnavă. Probabil că am ațipit din nou. Nu știu ce m-a trezit. O văd pe Mae urcînd pe dealul din spatele casei mele. E însoțită de tipul cu costum argintiu, ca și de restul echipei SSVT. Se apropie de mine. O văd că zîmbește. Sper că are să-mi dea vești bune.

Chiar că am nevoie de vești bune în clipa de față.

În e-mail-ul Juliei scria: “Nu avem nimic de pierdut”. Dar în cele din urmă au pierdut totul - și compania, și viața, totul. Și, ca o ironie a sortii, procedura a funcționat. Roiul a reușit să rezolve problema pentru care fusese programat.

Dar pe urmă a mers mai departe, a continuat să evolueze.

Iar ei l-au lăsat.

N-au înțeles ce fac.

Mă tem că asta va scrie pe piatra funerară a speciei

umane.

Sper că nu va fi așa.

Poate avem noroc.

BIBLIOGRAFIE

Acest roman este ficțiune pură, dar programele de cercetare care l-au inspirat sînt reale. Următoarele referințe îl pot ajuta pe cititorul interesat să afle mai multe despre convergența crescîndă dintre genetică, nanotehnologie și inteligență distribuită.

Adami, Christoph. Introduction to Artificial Life. New York: Springer-Verlag, 1998.

Bedau, Mark A., John S. McCaskill, Norman H. Packard și Steen Rasmussen. Artificial Life VII, Proceedings of the Seventh International Conference on Artificial Life. Cambridge, Mass.: MIT Press, 2000.

Bentley, Peter, ed. Evolutionary Design by Computers. San Francisco: Morgan Kaufmann, 1999.

Bonabeau, Eric, Marco Dorigo și Guy Theraulaz. Swarm Intelligence: From Natural to Artificial Systems. New York: Oxford Univ. Press, 1999.

Brams, Steven J. Theory of Moves. New York: Cambridge Univ. Press, 1994.

Brooks, Rodney A. Cambrian Intelligence. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1999.

Camazine, Scott, Jean-Louis Deneubourg, Nigel R. Franks, James Sneyd, Guy Theraulaz și Eric Bonabeau. Self Organization in Biological Systems. Princeton, N.J.: Princeton, 2001. Vezi mai ales capitolul 19.

Caro, T. M. și Clare D. Fitzgibbon. "Large Carnivores and

Their Prey", in Crawley, Natural Enemies, 1992.

Crandall, B. C. "Molecular Engineering", in B. C. Crandall, ed., Nanotechnology, Cambridge, Mass.: MIT Press, 1996.

Crawley, Michael J., ed. Natural Enemies: The Population Biology of Predators, Parasites, and Diseases. London: Blackwell, 1992.

Davenport, Guy, tran. 7 Grecks. New York: NewDirections, 1995.

Dobson, Andrew P., Peter J. Hudson și Annarie M. Lyles. "Macroparasites", din Crawley, Natural Enemies, 1992.

Drexler, K. Eric. Nanosystems, Molecular Machinery, Manufacturing, and Computation. New York: Wiley & Sons, 1992.

*** "Introduction to Nanotechnology", in Krummenacker and Lewis, Prospects in Nanotechnology.

Ewald, Paul W. Evolution of Infectious Disease. New York: Oxford Univ. Press, 1994.

Ferber, Jacques. Multi-Agent Systems: An Introduction to Distributed Artificial Intelligence. Reading, Mass.: Addison-Wesley, 1999.

Goldberg, David E. Genetic Algorithms in Search, Optimization and Machine Learning. Boston: Addison-Wesley, 1989.

Hassell, Michael P. The Dynamics of Competition and Predation. Institute of Biology, Studies in Biology No. 72, London: Edward Arnold, 1976.

Hassell, Michael P. și H. Charles J. Godfray. "The Population Biology of Insect Parasitoids", în Crawley, Natural Enemies, 1992.

Holland, John H. Hidden Order: How Aclaptation Builds Com-plexity. Cambridge, Mass.: Perseus, 1996.

Koza, John R. "Artificial Life: Spontaneous Emergence of Self-Replicating and Evolutionary Self-Improving Computer Programs", în Langton, ed., Artificial Life III.

Kelly, Kevin. Oul of Control. Cambridge, Mass.: Perseus, 1994.

Kennedy, James și Russell C. Eberhart. Swarin Intelligence. San Diego: Academic Press, 2001.

Kohler, Timothy A. și George J. Gumerman. Dynamics în Human and Primate Societies: Agent-Based Modeling of Social and Spa țial Processes. New York: Oxford Univ. Press, 2000.

Kortenkamp, David, R. Peter Bonasso și Robin Murphy. Artifi cial Intelligence and Mobile Robots. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1998.

Krummenacker, Markus și James Lewis, eds. Prospects în Nanotechnology: Towarcl Molecular Manufacturing. New York: Wiley & Sons, 1995.

Kruuk, Hans. The Spotted Hyena: A Study of Predcttion and So cial Behavior. Chicago: Univ. Chicago Press, 1972.

Langton, Christopher G., ed. Artificial Life. Santa Fe Institute Studies în the Scicnces of Complexity, Proc. Voi. VI. Reading, Mass.: Addison-Wesley, 1989.

Langton, Christopher G., Charles Taylor, J. Doyne Farmer și Steen Rasmussen, eds. *Artificial Life II*. Santa Fe Institute Studies in the Sciences of Complexity, Proc. Vol. X. Redwood City, Calif.: Addison-Wesley, 1992.

Langton, Christopher G., ed. *Artificial Life III*. Santa Fe Institute Studies in the Sciences of Complexity, Proc. Vol. XVII. Reading, Mass.: Addison-Wesley, 1994.

Levy, Steven. *Artificial Life*. New York: Pantheon, 1992.

Lyshevski, Sergey Edward. *Nano- and Microelectromechanical Systems: Fundamentals of Nano- and Microengineering*. New York: CRC Press, 2001.

Millonas, Mark M., "Swarms, Phase Transitions, and Collective Intelligence", în Langton, ed., *Artificial Life III*.

Mitchell, Melanie. *An Introduction to Genetic Algorithms*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1996.

Nishimura, Shin I. "Studying Attention Dynamics of a Predator in a Prey-Predator System", în Bedau et al., *Artificial Life VII*.

Nishimura, Shin I. și Takashi Ikegami. "Emergence of Collective Strategies in a Prey-Predator Game Model". *Artificial Life*, V. 3, no. 4, 1997, p. 423.

Nolfi, Stefano. "Coevolving Predator and Prey Robots: Do 'Arms Races' Arise in Artificial Evolution?", *Fall 98*, V. 4, 1998, p. 311 ff.

Nolfi, Stefano și Dario Floreano. *Evolutionary Robotics: The Biology, Intelligence, and Technology of Self Organizing Machines*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 2000.

Reggia, James A., Reiner Schulz, Gerald S. Wilkinson și Juan Uriagereka. "Conditions Enabling the Evolution of Inter-Agent Signaling in an Artificial World". *Artificial Life*, V. 7, 2001, p. 3.

Reynolds, Craig R. "An Evolved, Vision-Based Model of Obstacle Avoidance Behavior", în Langton, ed., *Artificial Life III*.

Schelling, Thomas C. *Micromotives and Macrobehavior*. New York: Norton, 1978.

Solem, Johndale C. "The Motility of Microrobots", în Langton, et al., *Artificial Life III*.

Wooldridge, Michael. *Reasoning About Rational Agents*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 2000.

Yaeger, Lairy. "Computational Genetics, Physiology, Metabolism, Neural Systems, Learning, Vision, and Behavior or PolyWorld: Life in a New Context", în Langton, ed *Artificial Life III*.

{1}Această incertitudine este caracteristică tuturor sistemelor complexe, inclusiv celor create de om. După ce bursa de acțiuni americană a cunoscut o scădere de 22% în octombrie 1987, s-au adoptat noi legi care să prevină astfel de declinuri precipitate. Dar a fost imposibil să se știe dinainte dacă aceste legi vor aduce un plus de stabilitate sau dimpotrivă. După cum susține John L. Casti, „Impunerea unor legi a fost pur și simplu un risc calculat pe care și l-au asumat guvernatorii Bursei”. A se vedea lucrarea extrem de interesantă a lui Casti, *Would-be Worlds*, New York: Wiley, 1997, p. 80.

{2}Singurele animale pentru care conștiința de sine a fost demonstrată convingător sînt oamenii, cimpanzeii și urangutanii. Contrar unor convingeri larg răspîndite, conștiința de sine nu a putut fi demonstrată indubitabil și la alte animale, precum delfinii și maimuțele obișnuite.

{3}R.J. Jackson, A.J. Ramsay, C.D. Christensen, S. Beaton, D.F. Hali, and I.A. Ramshavv. 2001. „Exprimarea interleucinei-4 la șoareci de către un virus ectromelia recombinant suprimă reacțiile citolitice limfocitare și învinge rezistența genetică la variola șoarecilor”. *Journal of Virology* 75: 1205-1210

{4}R. P. Feynman, „There's Plenty of Room at the Bottom.” *Eng. and Sci.* 23 (1960), p. 22

{5}Farmer, T. Doyne și Alleta d'A. Belin, „Viața artificială: Evoluția viitoare” în *Artificial Life II*, editată de C.G. Langton, C. Taylor, J.D. Farmer și S. Rasmussen. Santa Fe Institute Studies in the Science of Complexity, Proc. Vol. X, Redwood City, CA: Addison-Wesley, 1992, p. 815

{6}K. Eric Drexler, „Introducere în nanotehnologie”, în *Perspective în nanotehnologie: Spre manufacturarea moleculară* (Lucrările primei Conferințe Generale privind Nanotehnologia: Dezvoltare, Aplicații și Oportunități), editată de Markus Krummenacker și James Lewis, New York: John Wiley & Sons, 1995, p. 21

{7}Abreviere de la Health Maintenance Organization, o formă de asigurări de sănătate cart; asigură asistență medicală contra unor taxe plătite în avans (n. tr.).

{8}Magnetic Resonance Iniaging, scanare prin rezonanță magnetică (n.tr.)

{9}Modem cu conexiune radio, fără fir (n.tr.).

{10}Căutare de informații ascunse într-o bază de date, ca, de exemplu, reperarea clienților cu arii de interes comune în baza de date a unei companii comerciale (n.tr.).

{11}Public Relations - serviciu pentru promovarea unei imagini favorabile a firmei (n.tr.)

{12}Acronim pentru non-disclosure agreement, echivalent cu un angajament de păstrare a secretului (n.tr.)

{13}Abreviere de la Defense Advanced Research Projects Agency - Agenția pentru proiecte de cercetare avansată în domeniul militar (n.tr.).

{14}Substanțe folosite în analizele microbiologice (cromatografie și electroforeză) (n.tr.).

{15}Abreviere de la All-terrain vehicle - vehicul pentru terenuri accidentate (n.tr.)